

NORTHERN CAPE PROVINCE

PROFENSI YA KAPA-BOKONE

NOORD-KAAP PROVINSIE

IPHONDO LOMNTLA KOLONI

**Provincial Gazette
Kasete ya Profensi**

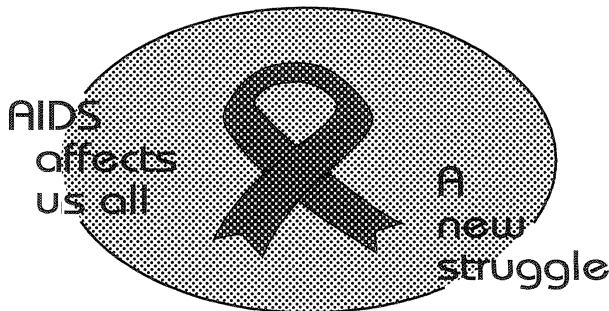
**iGazethi YePhondo
Provinsiale Koerant**

Vol. 19

**KIMBERLEY, 16 JULY 2012
JULIE 2012**

No. 1617

We all have the power to prevent AIDS

**AIDS
HELPLINE**

0800 012 322

DEPARTMENT OF HEALTH

Prevention is the cure

N.B. The Government Printing Works will not be held responsible for the quality of "Hard Copies" or "Electronic Files" submitted for publication purposes

IMPORTANT NOTICE

The Government Printing Works will not be held responsible for faxed documents not received due to errors on the fax machine or faxes received which are unclear or incomplete. Please be advised that an "OK" slip, received from a fax machine, will not be accepted as proof that documents were received by the GPW for printing. If documents are faxed to the GPW it will be the sender's responsibility to phone and confirm that the documents were received in good order.

Furthermore the Government Printing Works will also not be held responsible for cancellations and amendments which have not been done on original documents received from clients.

CONTENTS

<i>No.</i>		<i>Page No.</i>	<i>Gazette No.</i>
GENERAL NOTICES			
52	Constitution of the Republic of South Africa, 1996 and Local Government: Municipal Systems Act (32/2000): Siyathemba Municipality: Credit Control-, Debt Collection and Water Services By-laws.....	3	1617
52	Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996 en Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels (32/2000): Siyathemba Munisipaliteit: Kredietbeheer-, Skuldinvorderings en Waterdiensverordeninge	105	1617
53	Local Government MPRA (6/2004): Hantam Municipality: Tariffs for 2012/2013 financial year	222	1617
53	Munisipale Eiendomsbelastingwet (6/2004): Hantam Munisipaliteit: Tariewe vir 2012/2013 finansiële jaar	222	1617

GENERAL NOTICES

GENERAL NOTICE 52 OF 2012

Gen 52/2012

SIYATHEMBA MUNICIPALITY CREDIT CONTROL- DEBT COLLECTION AND WATER SERVICES BY-LAWS

(ADOPTED BY RESOLUTION OF THE MUNICIPAL COUNCIL OF SIYATHEMBA
MUNICIPALITY)

The Municipality of Siyathemba hereby publishes the Credit Control-, Debt Collection- and Water Services By-Laws set out below. These have been promulgated by the municipality in terms of section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 and in accordance with section 13(a) of the Local Government: Municipal Systems Act, 2000 (Act 32 of 2000).

TABLE OF CONTENTS: CREDIT CONTROL AND DEBT COLLECTION BYLAWS

CHAPTER 1: DEFINITIONS

CHAPTER 2: MUNICIPAL SERVICES TO CUSTOMERS OTHER THAN INDIGENT CUSTOMERS

CHAPTER 3: ASSESSMENT RATES

CHAPTER 4: PROVISION OF MUNICIPAL SERVICES TO INDIGENT CUSTOMERS

CHAPTER 5: EMERGENCY SITUATIONS

CHAPTER 6: UNAUTHORISED SERVICES

CHAPTER 7: OFFENCES

CHAPTER 8: DOCUMENTATION

CHAPTER 9: GENERAL PROVISIONS

TABLE OF CONTENTS: WATER SERVICES BYLAWS

CHAPTER 1: DEFINITIONS

CHAPTER 2: APPLICATION, PAYMENT AND TERMINATION

CHAPTER 3: SERVICE LEVELS CHAPTER

CHAPTER 4: CONDITIONS FOR WATER SUPPLY SERVICES

CHAPTER 5: CONDITIONS FOR SANITATION SERVICES

CHAPTER 6: WATER SERVICES INTERMEDIARIES

CHAPTER 7: UNAUTHORISED WATER SERVICES

CHAPTER 8: IRRIGATION SERVICE

CHAPTER 9: NOTICES

CHAPTER 10: APPEALS

CHAPTER 11: OFFENCES

CHAPTER 12: DOCUMENTATION

CHAPTER 13: GENERAL PROVISIONS

CHAPTER 1: DEFINITIONS

1 DEFINITION

For the purpose of these by-laws, any word or expressions to which a meaning has been assigned in the Local Government: Municipal Systems Act (Act No 32 of 2000) shall bear the same meaning in these by-laws and unless the context indicates otherwise and a word in any one gender shall be read as referring also, to the other two genders:

“account” means any account or accounts rendered for municipal services that have been provided;

“Act” means the Local Government: Municipal Systems Act (Act No 32 of 2000), as amended from time to time;

“actual consumption” means the measured consumption by a customer of a municipal service;

“agreement” means a contractual relationship between the municipality and a customer that arises, either as a result of the municipality’s approval of a written application for municipal services made in terms of section 2, including any subsequent variation that may be made to that agreement in conformity with these by-laws, or that is deemed to be an agreement by subsection (3) of that section;

“applicable charges” means the rate (including assessment rates), charges, tariffs or subsidies determined by the municipal council;

“area of supply” means any area within or partly within the area of jurisdiction of the municipality to which a municipal service is provided;

“arrears” means any amount that is due, owing and payable by a customer in respect of a municipal service that has not been paid on or before the due date;

“authorised agent” means

- a) any person authorised by the municipal council to perform any act, function or duty in terms of, or to exercise any power under, these by-laws;
- b) any person to whom the municipal council has delegated responsibilities, duty or obligation in respect of providing revenue services; or
- c) any person appointed by the municipal council, in a written contract, as a service provider for the provision of revenue services or a municipal service to customers on its behalf, to the extent authorised by that contract;

“average consumption” means the average consumption by a customer of a municipal service during a specific period, which consumption is calculated by dividing by three the total measured consumption of that service by that customer over the preceding three months;

“commercial customer” means a customer other than a domestic customer and an indigent customer, including, but not limited to, a business or an industrial, governmental or an institutional customer;

“connection” means the point at which a customer gains access to municipal services;

“customer” means a person with whom the municipality has concluded, or is deemed to have

concluded, an agreement for the provision of a municipal service;

“defaulter” means a customer who owes arrears to the municipality;

“domestic customer” means a customer who, primarily for residential purposes, occupies a dwelling, structure or premises;

“due date” means the date on which an amount payable in respect of an account becomes due, owing and payable by the customer, which date shall be not less than 21 days after the date on which the account has been sent to the customer by any of the ways contemplated in section 56;

“emergency situation” means a situation that would if allowed to continue, pose a substantial risk, threat, impediment or danger to the present or future financial viability or sustainability of the municipality, or to a specific municipal service;

“estimated consumption” means the consumption that a customer, whose consumption is not measured during a specific period, is deemed to have consumed, that is estimated by taking into account factors that are considered relevant by the municipality and which may include the consumption of municipal services by the totality of the users of a service within the area where the service is rendered by the municipality, at the appropriate level of service, for a specific time;

“household” means a family unit, that is determined by the municipality to be traditional by taking into account the number of persons in the unit, the relationship between the members of a household, their ages and any other factor that the municipality considers to be relevant;

“illegal connection” means a connection to any system through which a municipal service is provided that is not authorised or approved by the municipality;

“indigent customer” means a domestic customer who is qualified to be, and who is registered with the municipality as, an indigent in accordance with these by-laws;

“infrastructure” means the facilities, installations or devices required for the rendering of a municipal service, or for the functioning of a community including, but not limited to, facilities, installation or devices relating to water, power, electricity, transport, sewerage, gas and waste disposal;

“interest” means interests as may be prescribed by the Minister of Justice in terms of section 1 of the Prescribed Rate of Interest Act (Act No 55 of 1975);

“municipality” means:

- a) Siyathemba municipality, a local municipality established in terms of section 12 of the Structures Act (Act No 117 of 1998) and its successors-in-title; or
- b) subject to the provisions of any other law and only if expressly or impliedly required or permitted by these by-laws the municipal manager in respect of the performance of any function, or the exercise of any duty, obligation, or right in terms of these by-laws or any other law; or
- c) an authorised agent of the municipality;

“municipal council” means the municipal council as referred to in section 157(1) of the Constitution of the Republic of South Africa Act, 1996;

“municipal manager” means the person appointed by the municipal council as the municipal manager of the municipality in terms of section 82 of the Local Government Municipal Structures Act (Act No 117 of 1998) and includes any person to whom the municipal manager has delegated a power, function or duty but only in respect of that delegated power, function or duty;

“municipal services” means, for purposes of these by-laws, services provided by a municipality, including refuse removal, water supply, sanitation, electricity services and rates or any one of the above;

“occupier” includes any person who occupies any, or any part of any, land, building, structure or premises without regard to the title under which he or she occupies it or them, and includes any person who, for someone else’s remuneration or reward, allows a lodger or tenant, or any other similar person, to use or occupy any, or any part of any, land, building, structure or premises;

“owner” means

- a) the person in whose name the ownership of the premises is registered from time to time or his agent;
- b) where the registered owner of the premises is insolvent or dead, or for any reason lacks legal capacity, or is under any form of legal disability, that has the effect of preventing him from being able to perform a legal act on his own behalf, the person in whom the administration and control of such premises is vested as curator, trustee, executor, administrator, judicial manager, liquidator or other legal representative;
- c) where the municipality is unable to determine the identity of the owner, a person who has a legal right in, or the benefit of the use of, any premises, building, or any part of a building, situated on them;
- d) where a lease has been entered into for a period of 30 (thirty) years or longer, or for the natural life of the lessee or any other person mentioned in the lease, or is renewable from time to time at the will of the lessee indefinitely or for a period or periods which, together with the first period of the lease, amounts to 30 years, the lessee or any other person to whom he has ceded his right title and interest under the lease, or any gratuitous successor to the lessee;
- e) in relation to -
  - i. a piece of land delineated on a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act (Act No 95 of 1986), the developer or the body corporate in respect of the common property, or
  - ii. a section as defined in the Sectional Titles Act (Act No 95 of 1986), the person in whose name such section is registered under a sectional title deed and includes the lawfully appointed agent of such a person; or
  - iii. a person occupying land under a register held by a tribal authority or in accordance with a sworn affidavit made by a tribal authority;

“person” means any person, whether natural or juristic and includes, but is not limited to, any local government body or like authority, a company or close corporation incorporated under any law, a body of persons whether incorporated or not, a statutory body, public utility body, voluntary association or trust;

“premises” means any piece of land, the external surface boundaries of which are delineated on:

- a) a general plan or diagram registered in terms of the Land Survey Act (Act No 9 of 1927), or in terms of the Deeds Registries Act (Act No 47 of 1937);
- b) a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act (Act No 95 of 1986); or
- c) a register held by a tribal authority or in accordance with a sworn affidavit made by a tribal authority;

“public notice” means publication in the media including one or more of the following:

- d) publication of a notice, in the official languages determined by the municipal council -
- i. in any local newspaper or newspapers circulating in the area of supply of the municipality;
  - ii. in the newspaper or newspapers circulating in the area of supply of the municipality determined by the municipal council as a newspaper of record; and
  - iii. on the official website of the municipality;
  - iv. by means of radio broadcasts covering the area of supply of the municipality;
- b) displaying a notice in or at any premises, office, library or pay-point of either the municipality, or of its authorised agent, to which the public has reasonable access; and
- c) communication with customers through public meetings and ward committee meetings;
- “shared consumption”** means the consumption by a customer of a municipal service during a specific period, that is calculated by dividing the total metered consumption of that municipal service in the supply zone where the customer’s premises are situated for the same period by the number of customers within the supply zone, during that period;
- “subsidised service”** means –
- a) a municipal service which is provided to a customer at an applicable rate which is less than the cost of actually providing the service and includes services provided to customers at no cost;
  - b) an area, determined by the municipality, within which all customers are provided with services from the same bulk supply connection; and
  - c) the receipt, use or consumption of any municipal service which is not in terms of an agreement, or authorised or approved by the municipality; and
- “unauthorised service”** means the receipt, use or consumption of any municipal service which is not in terms of an agreement with, or approved by, the municipality.

CHAPTER 2: MUNICIPAL SERVICES TO CUSTOMERS OTHER THAN INDIGENT CUSTOMERS

PART 1: APPLICATION FOR MUNICIPAL SERVICES

2 Application for Services

- 2.1 A customer wishing to qualify as an indigent customer must apply for services in the manner set out in Chapter 4.
- 2.2 No person shall, subject to the provisions of subsection (3), receive or be provided with access to a municipal service unless the municipality has given its approval to an application that has been made to the municipality on the prescribed form attached as Annexure A to these by-laws.
- 2.3 If, at the commencement of these by-laws or at any other time, municipal services are provided and received and no written agreement exists in respect of such services, it shall, until the customer enters into an agreement in terms of subsection (2), be deemed that
- a) an agreement as envisaged by subsection (7) exists; and
  - b) the level of services rendered to that customer is at a level of services elected by him.
- 2.4 The municipality, when an application for the provision of municipal services has been made to it, must inform the applicant of the levels of services that are available and the applicable tariffs or charges then current, and, if it be known, the future tariffs or charges, associated with each level of service.

- 2.5 The municipality is obliged only to provide a level of service specifically requested by the applicant if the service is currently being provided and if the municipality has the resources and capacity to provide that level of service.
- 2.6 A customer may at any time apply for an alteration to the level of services that was elected in terms of an agreement, and, if she does so, the municipality may approve the application if it has the capacity and resources to provide the requested level of service altering the level of services subject to the condition that the customer shall be liable, for the cost of effecting the alteration and, if it be feasible to calculate the cost, to pay it before the alteration commences.
- 2.7 An application for services that has been submitted by a customer and approved by the municipality shall constitute a written agreement between the municipality and the customer, and such agreement shall take effect on the date referred to or stipulated in the agreement.
- 2.8 The municipality must take reasonable steps to attempt to ensure that an illiterate person who wishes to complete an application form understand the document as well as the consequences of entering into the agreement, and must also advise him of the possibility of registering as an indigent customer.
- 2.9 The municipality, must, in addition to satisfying the requirements of subsection (8), assist an illiterate person in completing the application form.
- 2.10 Municipal services rendered to a customer are subject to the provisions of these by-laws, any other applicable by-laws and the conditions contained in the agreement.
- 2.11 The municipality may, subject to the provisions of any right to privacy and secrecy recognised by any law, undertake an investigation into the credit worthiness of customers, and may impose specific additional conditions, which are neither contained in these by-laws nor in the prescribed form, on that customer.
- 2.12 If the municipality -
  - a) refuses an application for the provision of municipal services or a specific service or level of service;
  - b) is unable to render municipal services, or a specific service or level of service, by when the customer wants it; or
  - c) is unable to render municipal services, a specific service, or a specific level of service; it must, within 7 (seven) days of refusing the application or of becoming aware of its inability, inform the customer about the refusal or its inability, and must furnish the reasons for its refusal or inability and, if it is able to do so, inform the customer of when the municipal services, or a specific service, will be resumed.

3 Special Agreements for Municipal Services

- 3.1 The municipality may enter into a special agreement for the provision of municipal services with an applicant -
  - a) within the area of supply, if the services applied for requires the imposition of conditions not contained in the prescribed form or these by-laws;
  - b) receiving subsidised services; and
  - c) if the premises to receive such services are situated outside the area of supply, and if

the municipality having jurisdiction over the premises has no objection to such a special agreement, and it shall be incumbent on the customer to advise the municipality having jurisdiction of such a special agreement.

4 Change in Purpose for which Municipal Services are used

4.1 Where the purpose for, or extent to which, any municipal service is changed, the customer must promptly advise the municipality of the change and enter into a new agreement with the municipality.

5 Termination of Agreements for Municipal Services

5.1 A customer may terminate an agreement for municipal services by giving at least 21 (twenty-one) days written notice to the municipality.

5.2 The municipality may terminate an agreement for municipal services by giving at least 21 (twenty-one) days written notice to a customer where

- a) municipal services were not utilised for a consecutive period of 2 (two) months and without an arrangement, to the satisfaction of the municipality, having been made for the continuation of the agreement; or
- b) premises by a customer have been vacated by the customer, who owns or has occupied them, and no arrangement for the continuation of the agreement has been made with the municipality.

5.3 A customer shall remain liable for all arrears and applicable charges that are payable for municipal services rendered prior to the termination of an agreement.

6 Property Developments

6.1 A property developer must, as soon as an infrastructure is able to render a municipal service or services to an area which is the subject of development, adequately and promptly inform the municipality, within a reasonable time, of the nature and extent of the service or services to be provided and of the measuring devices that will be used.

6.2 A property developer who fails to comply with the provisions of subsection (1) shall be liable for the payment of all the applicable charges that would have been payable by customers in respect of municipal services that have been used or consumed.

PART 2: APPLICABLE CHARGES

7 Applicable Charges for Municipal Services

7.1 All applicable charges payable in respect of municipal services, (including but not limited to the payment of connection charges, fixed charges or any additional charges) must be set by the municipal council in accordance with -

- a) its Tariff policy;
- b) the by-laws; and
- c) any regulations made in terms of national or
- d) provincial legislation.

7.2 Applicable charges may vary for different categories of customers, users of services, types and levels of services, quantities of services, infrastructural requirements and geographic areas.

8 Availability Charges for Municipal Services

8.1 The municipal council may, in addition to the tariffs or charges prescribed for municipal services actually provided, levy a monthly fixed charge, an annual fixed charge or a single and final fixed charge where municipal services are available, irrespective of whether or not the services are, or are not, used.

9 Subsidised Services

9.1 A municipal council may implement subsidies, by public notice, to the extent to which it can afford to do so without detriment to the sustainability of municipal services that are being rendered by it within its area of jurisdiction, for what, in its opinion, is a basic level of service for a particular municipal service.

9.2 The municipal council may in implementing subsidies differentiate between types of domestic customers, types and levels of services, quantities of services, geographical areas and socio-economic areas.

9.3 A public notice in terms of subsection (1) must contain at least the following details applicable to a specific subsidy:

- a) the domestic customers who will benefit from the subsidy;
- b) the type, level and quantity of a municipal service that will be subsidised;
- c) the area within which the subsidy will apply;
- d) the rate (indicating the level of subsidy);
- e) the method of implementing the subsidy; and
- f) any special terms and conditions that will apply to the subsidy.

9.4 If a domestic customer's consumption or use of a municipal service is -

- a) less than the portion of a service that has been subsidised, the unused portion will not accrue to the customer and will not entitle the customer to a payment or a rebate in respect of the unused portion; and
- b) in excess of the subsidised portion of the service, the customer will be obliged to pay for excess consumption at the applicable rate.

9.5 A subsidy implemented in terms of subsection (1) may at any time, after reasonable public notice, be withdrawn or altered in the sole discretion of the municipal council.

9.6 Commercial customers shall not qualify for subsidised services.

9.7 Subsidised services shall be funded from the portion of revenue that is raised nationally and allocated to the municipality and if such funding is insufficient the services may be funded from revenue raised by means of rates, fees and charges for municipal services.

10 Recovery of Additional Costs

10.1 The municipality by-laws may in addition to any charge, tariff, levy or payment of any kind referred to in these by-laws, recover from the customer any costs incurred by it in implementing these by-laws, including but not limited to –

- a) all legal costs, including attorney and client costs incurred in the recovery of arrears which shall be debited against the customer as arrears in his account; and
- b) the costs incurred in demanding payment from the customer and for reminding the customer, by means of telephone, fax, e-mail, letter or otherwise that payment is due.

PART 3: PAYMENT

11 Payment of Deposit

11.1 A municipal council may require a customer to pay a deposit that has been determined by it and may determine that different deposits be paid by different categories of customers, users of services and debtors as well as for different services and standards of service.

11.2 A deposit may not exceed 3 (three) times the monetary value (including rates and taxes derived from rendering the service) of any service for which a client has applied.

11.3 A service referred to in subsection (2) means a service that has been rendered to a customer's premises; and the monthly monetary value of a service is calculated by taking the total monetary value of the 3 (three) most recent months of service that have been rendered to him and dividing it by 3 (three).

11.4 The municipal council may specify acceptable forms of deposits, which may include:

- a) cash;
- b) electronic funds transferred (E.F.T.);
- c) cheques; and
- d) bank guarantees.

11.5 A deposit determined by the Municipal Council must be paid by a customer when he applies for a municipal service and no service will be rendered until it has been paid.

11.6 If a customer is in arrears, the municipality may require the customer to -

- a) pay a deposit if that customer has not previously been required to pay a deposit, if the municipal council has determined a deposit; and
- b) pay an additional deposit where the deposit paid by that customer is less than the most recent deposit determined by the municipal council.

11.7 A deposit, or any part of a deposit, is neither a payment, nor a part payment, of an account but if an account is in arrear, the deposit will be used in payment, or part payment, of the arrears.

11.8 No interest shall be payable by the municipality on any deposit, or part of a deposit, held by it.

11.9 A deposit is refundable to the customer on settlement of all arrears on the termination of the agreement but if any arrears are still due, they will be deducted from it.

11.10A deposit shall be forfeited to the municipality if it has not been claimed by the customer within 12 (twelve) months of the termination of the agreement.

12 Methods for Determining Amounts Due and Payable

12.1 A municipality must endeavour to meter all municipal services that are capable of being metered, if it has the financial and human resources, to do so and, also, to read all metered services on a regular basis, but if a service is not measured, a municipality may, determine what is due and payable by a customer for municipal services by calculating the shared consumption; or, if that is not possible, by means of an estimated consumption.

12.2 If a metered service is metered, it cannot be read because of financial and human resource constraints, or circumstances beyond the control of the municipality, and the customer is charged for an average consumption, the account following a reading of the metered consumption must state the difference between the actual consumption and the average consumption, and reflect the resultant credit or debit adjustment.

12.3 Where in the opinion of the municipality it is not reasonably possible or cost effective to meter all customer connections, or to read all metered customer connections, within a determined area, the municipal council may determine the amount due and payable by a customer for municipal services in the manner set out in subsection (1).

12.4 Where water supply services are provided by a communal water-services work, the amount that customers must pay for gaining access to, and utilizing, water from the communal water services work, will be based on the shared or estimated consumption of water supplied to that water services work.

12.5 The municipality must inform customers about the method used in determining what is due and payable in respect of municipal services in their consumption or supply zones.

13 Payment for Municipal Services Provided

13.1 A customer shall be responsible for the payment of all municipal services rendered to her from the commencement date of the agreement until her account has been paid in full and the municipality shall be entitled to recover all payments due to it.

13.2 The municipal council may specify acceptable forms of deposits, which may include:

- a) cash;
- b) electronic funds transferred (E.F.T.);
- c) cheques; and
- d) bank guarantees.

13.3 If a customer uses a municipal service for a use other than that for which it is rendered by the municipality in terms of an agreement, and if it is charged at a lower

than the usual applicable charge, the municipality may alter the amount to be charged and recover from the customer the difference between the altered charge and the amount that has been paid by the customer.

13.4 If amendments to the applicable charge become operative on a date between when measurements are made for rendering an account for the applicable charges -

- a) it shall be deemed that the same quantity of municipal services was provided for each period of twenty-four hours during the interval between the measurements; and
- b) any fixed charge shall be calculated on a pro rata basis in accordance with the charge that applied immediately before such amendment and such amended applicable charge.

14 Full and Final Settlement of an Amount

14.1 Where an account is not settled in full, any lesser amount tendered to, and accepted by the municipality shall not be a full and final settlement of such an account despite the fact that the payment was tendered, in full and final settlement, unless the municipal manager or the manager of the municipality's authorised agent, expressly accepts it in writing as being in full and final settlement of the account in question.

15 Responsibility for Amounts Due and Payable

15.1 Subject to subsection (2) and notwithstanding any other provision in these by-laws, an owner of premises shall be liable for the payment of any amount that is due and payable to the municipality by a customer for the preceding two years, if the municipality, after having taken reasonable steps to recover from a customer any amount due and payable by the customer could not do so; provided that the municipality may only recover it if the owner has signed the application form that was submitted by a consumer in accordance with section 2 and if the owner was informed by the municipality that the consumer was in arrears.

15.2 If, at the commencement of these by-laws or at any other time, municipal services are rendered and received by any person at the premises, and if no written agreement exists in respect of those services, the owner of the premises shall be deemed to have agreed to the provisions of subsection (1) until the customer enters into an agreement with the municipality in terms of section 2 and the application form for the services is signed by the owner.

16 Dishonoured Payments

16.1 Where any payment made to the municipality by negotiable instrument is later dishonoured by the bank, the municipality -

- a) may debit the customer's account with the bank charges incurred in respect of dishonoured negotiable instruments;
- b) shall regard such an event as default on payment.

17 Incentive Schemes

17.1 The municipal council may institute incentive schemes to encourage prompt payment and to reward customers who pay their accounts regularly and on time.

18 Pay-points and Approved Agents

- 18.1 A customer must pay his account at pay-points specified by the municipality or by an approved agent of the municipality.
- 18.2 The municipality must inform a customer of the location of specified pay-points and about who is an approved agent for receiving the payment of accounts.

PART 4: ACCOUNTS

19 Accounts

- 19.1 Accounts must be rendered monthly to customers at the customers last recorded address.
- 19.2 Where in the opinion of the municipality it is not reasonably possible or cost effective to render accounts to consumers who consume only subsidised services, the municipal council may, notwithstanding subsection (1), decide not to render accounts to those consumers.
- 19.3 Failure by the customer to receive or accept an account does not relieve a customer of the obligation to pay any amount that may be due and payable.
- 19.4 The municipality must, if it is reasonably possible to do so, issue a duplicate account to a customer on request.
- 19.5 Accounts must be paid not later than the last date for payment specified in it.
- 19.6 Accounts for municipal services must -
- a) reflect at least the -
    - i) services rendered;
    - ii) consumption of metered services or the average, shared or estimated consumption;
    - iii) period addressed in the account;
    - iv) applicable charges;
    - v) subsidies;
    - vi) amount due (excluding the value added tax payable)
    - vii) value added tax;
    - viii) adjustment, if any, to metered consumption which has been previously estimated;
    - ix) arrears;
    - x) interest payable on any arrears;
    - xi) final date for payment; and
    - xii) methods, places and approved agents where payment may be made; and
  - b) state that -
    - i) the customer and the municipality may enter into an agreement at the municipal offices in terms of which the customer will be permitted to pay arrears in installments;
    - ii) if no such agreement is entered into, the municipality will limit or disconnect the services, after sending a final demand notice in terms of sections 24 and 26 to the customer;
    - iii) legal action may be instituted against any customer for the recovery of any amount more than 40 (forty) days in arrears;
    - iv) a claim for arrears may be ceded to a debt collector for collection; and
    - v) proof of registration, as an indigent customer, in terms of the municipality's indigent policy, which may form part of the municipality's credit control and debt collection policy, must be handed in at the offices of the municipality before the final date for payment.

20 Consolidated Debt

20.1 If an account is rendered for more than one municipal service provided, the amount due and payable by a customer constitutes a consolidated debt, and any payment made by a customer of an amount less than the total amount due, will be allocated in reduction of the consolidated debt in the following order towards payment:

- a) of the current account;
- b) of arrears; and
- c) of interest.

20.2 A customer may not elect how an account is to be settled if it is either not paid in full or if there are arrears.

PART 5: QUERIES, COMPLAINTS AND APPEALS

21 Queries or Complaints in Respect of Account

21.1 A customer may lodge a query, complaint or objection relating to the accuracy of any amount stated to be due and payable by him for a specific municipal service in an account that has been rendered to him.

21.2 A query, complaint or objection must be lodged with the municipality in writing before the due date of payment of the account.

21.3 The municipality must assist an illiterate or similarly disadvantaged customer in lodging a query, complaint or objection and must take reasonable steps to ensure that it is reflected correctly in writing.

21.4 A query, complaint or objection must be accompanied by a payment calculated by taking the average consumption by the customer of the service and subtracting the amount that has been questioned, complained about or objected to.

21.5 The municipality must record the query, complaint or objection and provide the customer with a reference number to identify where it has been recorded.

21.6 The municipality -

- a) shall investigate or cause the query, complaint or objection to be investigated within 14 (fourteen) days after the query or complaint was registered; and
- b) must inform the customer, in writing, of its finding within 16 (sixteen) days after the query, complaint or objection was registered.

22 Appeals against Findings of Municipality in Respect of Queries or Complaints

22.1 A customer may appeal in writing against a finding of the municipality in terms of section 21.

22.2 An appeal in terms of subsection (1) must be made in writing and lodged with the municipality manager within 21 (twenty-one) days after the customer became aware of the finding referred to in section 21 and must -

- a) set out the reasons for the appeal; and
- b) be accompanied by a deposit, as determined by the municipal council, if the

municipality requires a deposit to be made.

- 22.3 The municipality may, on appeal by a customer instruct him, to pay the full amount appealed against.
- 22.4 The customer is liable for all other amounts, falling due and payable during the adjudication of the appeal.
- 22.5 An appeal must be decided by the municipality within 21 (twenty-one) days after an appeal was lodged and the customer must be informed of the outcome in writing, as soon as is reasonably possible, afterwards.
- 22.6 If the municipality decides to reject the query, or complaint or objection, the customer must pay any amounts found to be due and payable in terms of the decision within 14 (fourteen) days of being informed of the outcome of the appeal.
- 22.7 The municipality may condone the late lodging of appeals or other procedural irregularities.
- 22.8 If it is alleged in an appeal that a measuring device is inaccurate, the device must be subjected to a standard industry test as determined by the municipality, to establish its accuracy and the customer must be informed of the estimated cost of such a test prior to such test being undertaken.
- 22.9 If the outcome of any test shows that a measuring device is -
- a) within a prescribed range of accuracy, the customer will be liable for the costs of the test and any other amounts outstanding, and those costs will be debited in the customer's account;
  - b) is outside a prescribed range of accuracy, the municipality will be liable for the costs of such test and the customer must be informed of the amount of any credit to which he is entitled as a consequence of any inaccuracy.
- 22.10 A deposit referred to in subsection (2)(b), shall be-
- a) retained by the municipality if the measuring device is found not to be defective; or
  - b) refunded to the applicant to the extent that it exceeds the amount payable in respect of quantity determined in accordance with subsection 11(b), if the measuring device is found in terms of that subsection to be defective.
- 22.11 In addition to subsections (9) and (10) the municipality must if the measuring device is found defective -
- a) repair the measuring device or install another device in good working order, without charge to the customer, unless the cost of doing so is recoverable from the customer in terms of these or any other by-laws of the municipality; and
  - b) determine the quantity of municipal services for which the customer will be charged in lieu of the quantity measured by the defective measuring device by taking as a basis for such determination, and as the municipality may decide -

- i) the quantity representing the average monthly consumption of the customer during the three months preceding the month in respect of which the measurement is disputed and adjusting that quantity in accordance with the degree of error found in the reading of the defective meter or measuring device;
- ii) the average consumption of the customer during the succeeding three metered periods after the defective meter or measuring device has been repaired or replaced; or
- iii) the consumption of services on the premises recorded for the corresponding period in the previous year.

PART 6: ARREARS

23 Consolidated Arrears

23.1 If one account is rendered for more than one municipal service provided, all arrears due and payable by a customer constitute a consolidated debt, and any payment made by a customer of an amount less than the total amount due, will be allocated in reduction of the consolidated debt in the following order:

- a) towards payment of the current account;
- b) towards payment of arrears;
- c) towards payment of interest; and
- d) towards costs incurred in taking relevant action to collect amounts due and payable.

24 Arrears

24.1 If a customer fails to pay the account on or before the due date, a final demand notice may be hand delivered or sent by registered post to the most recent recorded address of the customer within 2 (two) working days of the arrears having accrued.

24.2 Failure to deliver or to send a final demand notice within 2 (two) working days does not relieve a customer from paying arrears.

25 Interest

25.1 Interest may be levied on arrears.

25.2 The municipal council may differentiate between types of domestic customers, types and levels of services, quantities of services, geographical areas and socio-economic areas in levying interest on arrears.

26 Final Demand Notice

26.1 The final demand notice must contain the following statements:

- a) the amount in arrears and any interest payable;
- b) that the customer may conclude an agreement with the municipality for payment of the arrears in installments within 7 (seven) working days of the date of the final demand notice;
- c) that if no such agreement is entered into within the stated period that specified municipal services will be limited or disconnected in accordance with section 27;
- d) that legal action may be instituted against any customer for the recovery of any amount 40 (forty) days in arrears;

- e) that the account may be handed over to a debt collector for collection; and
- f) that proof of registration, as an indigent customer, in terms of these by-laws must be handed in at the offices of the municipality before the final date of the final demand notice.

26.2 The municipality must, subject to section 27, in deciding whether a municipal service is to be specified for limitation or disconnection in terms of subsection (1)(c) consider -

- a) what potential socio-economic and health implications the limitation or disconnection may have on the customer; and
- b) a domestic customers right of access to basic municipal services as identified in the municipal councils credit control and debt collection policy.

27 Limitation or Disconnection of Municipal Services

27.1 The municipality may, immediately on the expiry of the 7 (seven) working day period allowed for payment in terms of the final demand notice limit or disconnect the municipal services specified in subsection 26(1)(c) provided that a domestic customers access to basic water supply services and sanitation services may not be disconnected.

27.2 The municipality may only limit a domestic customers access to basic water supply services by -

- a) reducing water pressure; or
- b) limiting the availability of water to a specified period or periods during a day; or
- c) disconnecting in-house and yard connections and making an alternative water supply services available to the domestic consumer, which alternative service may consist of a basic water supply service as prescribed by the Minister of Water Affairs and Forestry in terms of the Water Services Act (Act No 108 of 1997).

27.3 The costs associated with the limitation or disconnection of municipal services shall be at the cost of the customer and shall be included in the arrears amount due and payable by the customer.

28 Accounts 40 (Forty) Days in Arrears

28.1 Where an account rendered to a customer remains outstanding for more than 40 (forty) days the municipality may -

- a) institute legal action against a customer for the recovery of the arrears; or
- b) cede the customer's account to a debt collector for collection.

28.2 A customer will be liable for recoverable administration fees, costs incurred in taking action for the recovery of arrears and any penalties, including the payment of a higher deposit, as may be determined by the municipal council from time to time.

29 General

29.1 No action taken in terms of this section because of non-payment will be suspended or withdrawn, unless the arrears, any interest, recoverable administration fees, additional charges, costs incurred in taking relevant action and any penalties, including the payment of a higher deposit, payable have been paid in full.

29.2 The municipality will not be liable for any loss or damage suffered by a customer owing to municipal services having been limited or disconnected.

PART 7: AGREEMENT FOR THE PAYMENT OF ARREARS IN INSTALLMENTS

30 Agreements

30.1 The following agreements for the payment of arrears in installments may be entered into:

- a) an acknowledgement of debt;
- b) a consent to judgment; or
- c) an emolument attachment order.

30.2 Only a consumer with positive proof of identity or a person authorised, in writing, by that consumer, or, if a consumer is illiterate, a person authorised by a consumer personally in the presence of an officer appointed by the authority for that purpose, will be allowed to enter into an agreement for the payment of arrears in installments.

30.3 No customer will be allowed to enter into an agreement for the payment of arrears in installments where that customer failed to honour a previous agreement for the payment of arrears in installments, unless the municipality, in its sole discretion, permits the customer to do so.

30.4 A copy of the agreement must be made available to the customer.

30.5 An agreement for the payment of arrears in installments must not be entered into unless and until a customer has paid his current account.

31 Additional Costs, Partial Settlement and Installments

31.1 The costs associated with entering into agreements for the payment of arrears in installments and the limitation or disconnection of municipal services in accordance with section 27 shall be included in the arrears amount due and payable by the customer.

31.2 The municipality must, in determining the amount payable by the customer on entering into an agreement for the payment of arrears in installments and the installments payable in respect of any arrear amounts take the following factors into account:

- a) the credit record of the customer;
- b) the amount in arrear;
- c) the level of consumption of municipal services;
- d) the level of service provided to the customer;
- e) previous breaches of agreements (if there be any) for the payment of arrears in installments; and
- f) any other relevant factors.

31.3 If a customer on entering into an agreement for the payment of arrears in installments, proves to the municipality that he is unable to pay the amount referred

to in section 30(5) the municipality may, after taking into account the factors referred to in subsection (2) –

- a) extend its payment to the end of the month in which the customer enters into the agreement; or
- b) include it in the amount payable in terms of the agreement.

31.4 The municipality may, after taking into account the factors referred to in subsection (2), require a customer to pay an additional amount on entering into an agreement for the payment of arrears, in addition to the current account, representing a percentage of the arrears amount in arrears.

31.5 The municipality may, when a customer enters into an agreement or any time afterwards

- a) install a pre-payment meter; or
- b) limit the municipal services to basic municipal services.

32 Failure to Honour Agreements

32.1 If a customer fails to comply with an agreement for the payment of arrears in installments, the total of all outstanding amounts, including arrears, any interest, administration fees, costs incurred in taking relevant action, and penalties, including payment of a higher deposit, will be immediately due and payable without further notice or correspondence and the municipality may

- a) limit or disconnect the municipal services specified in the final demand notice sent to the customer in accordance with section 26;
- b) institute legal action for the recovery of the arrears; and
- c) hand the customer's account over to a debt collector or an attorney for collection.

33 Re-connection of Services

33.1 An agreement for payment of the arrears amount in installments, entered into after municipal services were limited or disconnected, will not result in the services being restored until –

- a) the current account, the first installment payable in terms of the agreement for payment of the arrears in installments and all recoverable administration fees, costs incurred in taking relevant action and any penalties, including payment of a higher deposit, are paid in full; or
- b) a written appeal by the customer, on the grounds of having made timeous and full payment of installments and current amounts due and payable for a period of at least 6 (six) months has been approved by the municipality.

33.2 In addition to any payments referred to in subsection (1), the customer must pay the standard re-connection fee, as determined by the municipality from time to time, prior to the re-connection of municipal services by the municipality.

33.3 Municipal services shall be restored within 7 (seven) working days after a customer has complied with the provisions of subsections (1) and (2).

CHAPTER 3: ASSESSMENT RATES

34 Amount Due for Assessment Rates

- 34.1 The provisions of Chapter 2 apply to the recovery of assessment rates and assessment rates form part of a consolidated account and consolidated debt.
- 34.2 All assessment rates due by owners are payable by a fixed date as determined by the municipality.
- 34.3 Joint owners of property shall be jointly and separately liable for the payment of assessment rates.
- 34.4 Assessment rates may be levied as an annual single amount, or in equal monthly installments; and when levied in equal monthly installments, the amount payable may be included in the municipal account.
- 34.5 A property owner remains liable for the payment of assessment rates included in municipal accounts, notwithstanding the fact that
- a) the property is not occupied by the owner thereof; or
  - b) the municipal account is in the name of a person other than the owner of the property.
- 34.6 Payment of assessment rates may not be deferred beyond the fixed date because of an objection to the valuation reflected in the valuation roll.

35 Claim on Rental for Assessment Rates in Arrears

- 35.1 The municipality may apply to court for the attachment of any rent, due in respect of ratable property, to cover, in part or in full, any amount outstanding in respect of assessment rates for a period longer than three months after a date that has been fixed in terms of section 35(2).

36 Disposal of Municipality's Property and Payment of Assessment Rates

- 36.1 The purchaser of municipal property is pro rata liable for the payment of assessment rates on the property for the financial year in which he becomes the new owner, from the date of registration of the property in the name of the purchaser.
- 36.2 In the event of the municipality repossessing the property, any amount outstanding and due in respect of assessment rates shall be recoverable from the purchaser.

37 Assessment Rates Payable on Municipal Property

- 37.1 For the purpose of liability for assessment rates, the lessee of municipal property will be deemed to be the owner of the property for the duration of the lease.
- 37.2 The assessment rates payable by a lessee, despite being a payment in addition to rent, may be deemed to be rent and may be included in a claim for rent as if were rent.

CHAPTER 4: PROVISION OF MUNICIPAL SERVICES TO INDIGENT CUSTOMERS**38 Qualification for Registration**

38.1 A domestic customer, with a household where the gross monthly income of all of its members of 18 years old or over, is less than an amount determined by the municipal council from time to time, who -

- a) does not own more than one property, and who
- b) does not have any income from letting a property or part of a property, qualifies as an indigent person and, if he applies for registration, may, subject to the provisions of section 40, 42 and 43 of these by-laws, be registered as being indigent.

39 Application for Registration

39.1 A domestic customer wishing to qualify as an indigent customer must complete the application form entitled 'Application for Registration as Indigent Customer' attached as Annexure B to these by-laws.

39.2 Any application in terms of subsection (1) must be accompanied by -

- a) documentary evidence of his income, such as a letter from an employer, a salary advice slip, a pension card, unemployment insurance fund card; or
- b) an affidavit declaring that he is unemployed and stating any income that he may have despite being unemployed; and
- c) the customer's latest municipal account, if there be one, and if it is in his possession; and
- d) a certified copy of the customer's identity document; and
- e) the names and identity numbers of all occupants over the age of 18 years who are resident at the property.

39.3 A customer applying for registration as an indigent customer shall be required to declare that all information provided in the application form and other documentation and information provided in connection with the application is true and correct.

39.4 The municipality shall counter-sign the application form and certify on the application form that its content and the consequences for the customer of its being approved were explained to him and that he indicated that he understood the explanation.

40 Approval of Application

40.1 The municipality may send representatives to premises or to persons applying for registration as indigent customers to investigate whether the information provided prior to approval of an application is correct; and the provisions of section 61 apply to such an investigation.

40.2 An application received in accordance with section 40 shall be considered by the municipality and the applicant must be advised in writing within 14 (fourteen) working days of receipt of the application by the municipality, whether or not the approval has been given, and if it is not approved, the applicant must be given reasons for the refusal.

40.3 The provisions of Part 5 of Chapter 2 shall, with the necessary alterations, apply in respect of a customer who feels aggrieved by a decision of the municipality in terms of subsection (2).

40.4 An application shall be approved only for the period of the municipality's financial year and application that has been approved during the municipality's financial year shall be valid only for the remaining period of the municipality's financial year.

41 Conditions

41.1 The municipality may on approval of an application or at any time afterwards -

- a) install a pre-payment electricity meter for the indigent customer where electricity is provided by the municipality; and
- b) limit the water supply services of an indigent customer to basic water supply services.

42 Annual Application

42.1 An indigent customer must annually, before the end of the municipality's financial year, re-apply for re-registration as an indigent customer for the forthcoming financial year, failing which the assistance will cease automatically.

42.2 The provisions of sections 39 and 40 shall apply to any application in terms of subsection (1).

42.3 An indigent customer shall have no expectation of being regarded as an indigent customer in any year that ensues or follows a year in which he or she was so registered and the municipality gives no guarantee on grounds for the expectation of a renewal.

42.4 The municipality shall inform the applicant in writing, within 14 (fourteen) working days of the receipt of the application by the municipality, whether or not the application has or has not been approved, and if it has not been approved, the applicant must be given the reasons why it has not been approved.

42.5 The provisions of Part 5 of Chapter 2 shall, with the necessary alterations, apply in respect of a customer who feels aggrieved by a decision of the municipality in terms of subsection (4).

43 Subsidised Services for Indigent Customers

43.1 The municipal council may annually as part of its budgetary process, determine the municipal services and levels of municipal services that will be subsidised in respect of indigent customers subject to principles of sustainability and affordability.

43.2 The municipality must on a determination in terms of subsection (1) give public notice of the determination.

43.3 Public notice in terms of subsection (2) must contain at least the following:

- a) the level or quantity of municipal service that will be subsidised;
- b) the level of subsidy;
- c) the method of calculating the subsidy; and
- d) any special terms and conditions that will apply to the subsidy, not provided for in these by-laws.

43.4 An indigent consumer shall be liable for the payment of any municipal services rendered by the municipality or municipal services used or consumed in excess of the levels or quantities determined in subsection (1).

43.5 The provisions of Chapter 2 shall, with all necessary changes, apply to the amounts due and payable in terms of subsection (4).

44 Funding for Subsidised Services

44.1 The subsidised services referred to in section 44 shall be funded from the portion of revenue raised nationally that is allocated to the municipality and if that funding is insufficient the services may be funded from revenue raised through rates, fees and charges in respect of municipal services.

45 Existing Arrears of Indigent Customers on Approval of Application

45.1 Arrears accumulated in respect of the municipal accounts of customers prior to registration as indigent customers will be suspended for the period that a customer remains registered as an indigent customer, and interest shall not accumulate in respect of arrears during such a suspension.

45.2 Arrears suspended in terms of subsection (1) shall become due and shall be paid by a customer in monthly installments, to be determined by the municipality, on de-registration as an indigent customer in accordance with section 48 and interest will be payable on arrears.

45.3 Notwithstanding the provisions of subsection (2) arrears that have been suspended for a period of two (2) years or longer shall not, subject to the provisions of subsection (4), be recovered from a customer on de-registration.

45.4 Arrears not recovered due to the provisions of subsection (2) shall remain a charge against the property of the indigent customer for a period of 5 (five) years after the customer was first registered as an indigent customer and shall become due and payable when the property is sold, irrespective of the fact that the customer may no longer be registered as an indigent customer at the time that the property is sold. A clearance certificate in respect of the property shall only be issued by the municipality when such arrears have been settled in full.

46 Audits

46.1 The municipality may, subject to the provisions of any right to privacy and secrecy recognised by any law, undertake regular random audits to –

- a) verify the information provided by indigent customers;
- b) record any changes in the circumstances of indigent customers; and
- c) make recommendations on the de-registration of the indigent customer.

47 De-Registration

47.1 An indigent customer must immediately request de-registration by the municipality if his or her circumstances has changed to the extent that he or she no longer meet the qualifications set out in section 39.

47.2 An indigent customer shall automatically be de-registered if an application in accordance with section 43 is not made or if such application is not approved.

47.3 An indigent customer may at any time request de-registration.

47.4 A municipality may de-register an indigent customer if -

- a) an audit or verification concludes that the financial circumstances of the indigent customer has changed to the extent that he or she no longer meet the qualifications set out in section 39; or
- b) the municipality reasonably suspects that a customer intentionally or negligently has provided false information in the application form or any other documentation and information in connection with the application.
- c) it must prior to deregistering the customer, deliver by hand or sent by registered post a deregistration notice to the most recent recorded address of the customer.

47.5 Prior to deregistering an indigent customer, a de-registration notice must be hand delivered or sent by registered post, to the most recent recorded address of the customer.

47.6 The deregistration notice must contain the following statements:

- a) that the municipality is considering de-registering the indigent consumer and the reasons therefore;
- b) that the customer must within 7 (seven) working days of the date of the deregistration notice make representations to the municipality as to why he should not be de-registered;
- c) that if no such representations are made within the stated period that he will be deregistered as an indigent consumer; and
- d) that on deregistration payment for all services received by the customer as an indigent customer may be recovered if de-registration is considered on the grounds of providing false information or failure to comply with subsection (1).

47.7 The municipality may, immediately on the expiry of the 7 (seven) working day period allowed for making representations de-register the indigent customer.

47.8 Where an indigent customer is de-registered on the grounds of providing false information the municipality may recover payment for all services received by the customer as an indigent customer from the customer, in addition to any other legal actions the municipality may take against such a customer.

47.9 If the indigent customer makes representations to the municipality within the specified period the municipality must notify the customer in writing within 7 (seven) working days after the representations of its decision to deregister the customer or not.

47.10 The provisions of Part 5 of Chapter 2 shall mutatis mutandis apply in respect of a customer feeling aggrieved by de-registration in terms of subsection (4).

CHAPTER 5: EMERGENCY SITUATIONS**48 Declaration of Emergency Situations**

48.1 The municipal council may at any time at the request of the municipality declare by public notice, that an emergency situation exists in a supply zone in respect of a municipal service, or more than one municipal service, if, in its opinion, a significant risk to the financial viability or sustainability of the municipality, or the sustainable rendering of a specific municipal service to the community exists and that no other reasonable measures may be taken to avoid or limit the risk, but may only do so if the municipality has submitted a report that contains at least -

- a) details of all measures taken by it to avoid or limit the risk;
- b) an assessment of why any measure taken by it to avoid or limit the risk has been unsuccessful;
- c) details of the proposed measures to be taken by it to avoid or limit the risk;
- d) an assessment of the impact or potential impact of the proposed measures on individual customers within the relevant supply zone, including, but not limited to, health and access to basic services;
- e) details of the educational and communication measures to be, or that have been, taken prior to the implementation of the proposed measures;
- f) the duration of the proposed measures to be taken; and
- g) details of the reasonable measures to be taken to ensure equitable access by each household in the supply zone to that municipal service.

48.2 Public notice in terms of subsection (1) must contain at least the following details applicable to a specific emergency situation:

- a) the reasons for the declaration;
- b) the customers who, and supply zone that, will be affected by the declaration;
- c) the type, level and quantity of municipal service that will be provided;
- d) the duration of the declaration;
- e) the method of implementing the declaration;
- f) specific measures or precautions to be taken by affected customers; and
- g) special relief that may be granted to individual consumers on application to the municipality.

48.3 In the event of the declaration of a supply zone as an emergency area in accordance with subsections (1) and (2) the municipal services to that supply zone may be limited to basic municipal services for a household as determined by the municipality from time to time, provided that at no time may the municipal services provided by the municipality to that supply zone be less than the collective quantity and quality of basic municipal services as determined by the municipal council per households in that supply zone.

48.4 The municipality must submit a monthly status report to the municipal council that contains at least the following details:

- a) any improvement in the conditions that were reflected in the information on which the declaration was based;
- b) the impact of the proposed measures on individual customers within the relevant supply zone, including, but not limited to, health and access to basic services implications; and

- c) special relief granted to individual customers.

48.5 The municipal council must by public notice declare an area no longer to be an emergency area -

- a) if any of the information on which the declaration was based, improves to such an extent that the avoidance or limitation of the risk referred to in subsection (1) no longer warranted its being declared an emergency area;
- b) if, in its opinion, undue hardship has been suffered by customers affected by the declaration; and
- c) on the expiry of the period specified in terms of subsection (1) and (2).

48.6 The municipality may request the municipal council to declare a supply zone an emergency area after the ending of a declaration in terms of subsection (3), if in the municipality's opinion a new declaration is required.

48.7 The provisions of subsections (1) to (4) apply to a request in terms of subsection (6).

CHAPTER 6: UNAUTHORISED SERVICES

49 Unauthorised Services

49.1 No person may gain access to municipal services unless it is in terms of an agreement entered into with the municipality for the rendering of those services.

49.2 The municipality may, irrespective of any other action it may take against a person in terms of these by-laws, by written notice order a person who is using unauthorised services to -

- a) apply for such services in terms of sections 1 and 2; and
- b) undertake any work that may be necessary to ensure that the customer installation, by means of which access was gained, complies with the provisions of these or any other relevant by-laws or if it is of the opinion that the situation is a matter of urgency, and may, without prior notice, prevent or rectify the non-compliance and recover the cost from him.

49.3 A person who gains access to municipal services in a manner other than in terms of an agreement entered into with the municipality for the rendering of those services shall be liable to pay for any services that he may have utilised or consumed in breach of these by-laws, notwithstanding any other actions that may be taken against such a person. Consumption and use will be estimated on the basis of the average consumption of services to the specific area within which the unauthorised connection was made.

50 Interference with Infrastructure for the Provision of Municipal Services

50.1 No person other than the municipality shall manage, operate or maintain infrastructure through which municipal services are provided.

50.2 No person other than the municipality shall effect a connection to infrastructure through which municipal services are provided.

50.3 No person shall intentionally or negligently damage, change or in any way interfere with infrastructure through which the municipality provides municipal services unless there is a lawful justification for intentionally doing so.

50.4 If a person contravenes subsection (1), the municipality may -

- a) by written notice require a person to cease or rectify the damage, change or interference at his own expense within a specified period; or
- b) if it is of the opinion that the situation is a matter of urgency, without prior notice prevent or rectify the change, damage or interference and recover the cost of doing so from him.

51 Obstruction of Access to Infrastructure for the Provision of Municipal Services

51.1 No person shall prevent or restrict physical access to infrastructure through which municipal services are provided.

51.2 If a person contravenes subsection (1), the municipality may -

- a) by written notice require such person to restore access at his own expense within a specified period; or
- b) if it is of the opinion that the situation is a matter of urgency, without prior notice restore access and recover the cost of doing so from him.

52 Illegal Re-Connection

52.1 A customer whose access to municipal services have been restricted or disconnected, who, except as provided for in these by-laws, restores or reconnects to those services or who intentionally or negligently interferes with infrastructure through which municipal services are provided, shall be disconnected, after he has been given reasonable written notice.

52.2 A person who re-connects to municipal services in the circumstances referred to in subsection (1) shall be liable to pay for any services that he may have utilised or consumed in breach of these by-laws, notwithstanding any other action that may be taken against him.

52.3 Consumption will be estimated on the basis of the average consumption of services to the specific area within which the illegal re-connection was made.

CHAPTER 7: OFFENCES

53 Offences

53.1 Subject to subsection (2), any person, who -

- a) contravenes or fails to comply with any provisions of these by-laws other than a provision relating to payment for municipal services;
- b) fails to comply with any notice issued in terms of these by-laws;
- c) fails to comply with any lawful instruction given in terms of these by-laws, or
- d) who obstructs or hinders any authorised official or employee of the municipality in the execution of his duties under these by-laws, is guilty of an offence and liable on conviction to a fine that shall be determined from time to time or in default of payment to imprisonment for a period not exceeding 6 months and in the case of any continued offence, to a further fine, or in default of payment, to imprisonment not exceeding one

day for every day during the continuance of such offence, after a written notice has been issued by the municipality and served on the person concerned requiring the discontinuance of such an offence.

53.2 No person shall be liable to imprisonment if he is unable to afford to pay a fine, and shall instead be liable to a period of community service.

53.3 Any person committing a breach of the provisions of these by-laws shall be liable to recompense the municipality for any loss or damage suffered or sustained by it in consequence of the breach.

CHAPTER 8: DOCUMENTATION

54 Signing of Notices and Documents

54.1 A notice or document that is required to be issued by the municipality in terms of these by-laws and which purports to be signed by an employee of the municipality shall, subject to section 3 of the Law of Evidence Act, 1988 (Act No 45 of 1988), on its mere production, constitute prima facie evidence of its having been duly issued.

55 Notices and Documents

55.1 Any notice, order or other document that is served on any person in terms of these by-laws must, subject to the provisions of the Criminal Procedure Act (Act No 51 of 1977), be served personally, failing which it may be served -

- a) when it has been left at that person's place of residence or business, or, where his household is situated in the Republic, when it has been left with a person who is apparently 16 years or older;
- b) if that person's address in the Republic is unknown, when it has been served on that person's agent or representative in the Republic either personally or in the manner provided by paragraphs (a), (c) or (d); or
- c) if that person's address and the identity or the address of his agent or representative in the Republic is unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the property or premises, if any, to which it relates; or
- d) if sent by registered post, whether service by registered post is, or is not required, if effected by sending it by properly addressing to the addressee's last known residence, place of business or postal address, prepaying and posting a registered letter containing the notice, order or other document, and unless the contrary be proved, shall be presumed to have been effected at the time at which the letter would be delivered in the ordinary course of post.

55.2 When any notice or other document must be authorised or served on the owner, occupier or holder of any property or right in any property, it is sufficient if that person is described in the notice or other document as the owner, occupier or holder of the property or right in question, and it is not necessary to name that person.

55.3 Any legal process is effectively and sufficiently served on the municipality when it is delivered to the municipal manager or a person in attendance at the municipal manager's office.

55.4 Where compliance with a notice is required within a specified number of working days, that period shall commence on the date of service as defined in subsection (1).

56 Authentication of Documents

56.1 Every order, notice or other document requiring authentication by the municipality shall be sufficiently authenticated, if signed by the municipal manager, or by a person duly authorised to do so on behalf of the municipality; by resolution of the municipality, written agreement, or by a by-law.

57 Prima Facie Evidence

57.1 In legal proceedings by, or on behalf of the municipality, a certificate reflecting an amount purporting to be due and payable to the municipality, which is signed by the municipal manager, or by a suitably qualified employee of the municipality authorised by the municipal manager to sign or the manager of the municipality's authorised agent, shall, subject to section 3 of the Law of Evidence Amendment Act (Act No 45 of 1988), upon its mere production constitute prima facie evidence of the indebtedness.

CHAPTER 9: GENERAL PROVISIONS

58 Provision of Information

58.1 An owner, occupier, customer or person within the area of supply of the municipality must provide the municipality with accurate information requested by the municipality that is reasonably required by the municipality for the implementation or enforcement of these by-laws.

59 Power of Entry and Inspection

59.1 The municipality may enter and inspect any premises for any purpose connected with the implementation or enforcement of these by-laws, at all reasonable times, after having given reasonable written notice to the occupier of the premises of the intention to do so, where appropriate.

59.2 Any entry and inspection must be conducted in conformity with the requirements of the Constitution of Republic of South Africa, 1996, and any other law and, in particular, with strict regard to decency and order, respect for a person's dignity, freedom and security, and personal privacy.

59.3 The municipality may be accompanied by an interpreter and any other person reasonably required assisting the authorised official in conducting the inspection.

59.4 A person representing the municipality must, on request, provide his or her identification.

60 Exemption

60.1 The municipality may, in writing exempt an owner, customer, any other person or category of owners, customers, ratepayers, users of services from complying with a provision of these by-laws, subject to any conditions it may impose, if it is of the

opinion that the application or operation of that provision would be unreasonable, provided that the municipality shall not grant exemption from any section of these by-laws that may result in -

- a) the wastage or excessive consumption of municipal services;
- b) the evasion or avoidance of water restrictions;
- c) significant negative effects on public health, safety or the environment;
- d) the non-payment for services;
- e) the Act, or any regulations made in terms thereof, is not complied with.

60.2 The municipality may at any time after giving written notice of at least thirty days withdraw any exemption given in terms of subsection (1).

61 Indemnification from Liability

61.1 Neither an employee of the municipality nor any person, body, organisation or corporation acting on behalf of the municipality are liable for any damage arising from any omission or act done in good faith in the course of his or its duties.

62 Availability of By-Laws

62.1 A copy of these by-laws shall be included in the municipality's Municipal Code as required by legislation.

62.2 The municipality shall take reasonable steps to inform customers of the contents of the by-laws.

62.3 A copy of these by-laws shall be available for inspection at the offices of the municipality at all reasonable times.

62.4 A copy of the by-laws or an extract thereof may be obtained from the municipality against payment of an amount as determined by the municipal council.

63 Conflict of Interpretation

63.1 If there is any conflict between these by-laws and any other by-laws of the council, these by-laws will prevail.

64 Repeal of Existing Municipal Credit Control and Debt Collection By-Laws

64.1 The provisions of any by-laws relating to water services by the municipality are hereby repealed insofar as they relate to matters provided for in these by-laws.

65 Short Title

65.1 These by-laws are called the Debt Collection and Credit Control By-Laws of the Siyathemba Municipality.

66 Commencement

66.1 These by-laws will commence on publication thereof in the Provincial Gazette.

66.2 The municipality may, by notice in the Provincial Gazette, determine that provisions of these by-laws, listed in the notice, do not apply in certain areas within its area of jurisdiction listed in the notice from a date specified in the notice.

66.3 Until any notice contemplated in subsection (2) is issued, these by-laws are binding within the whole jurisdiction

ANNEXURE A: APPLICATION FOR MUNICIPAL SERVICES

Type of Application			
Domestic		Commercial/Industrial	Institutional
Type of Customer			
Individual	CC	Partner	Pty (Ltd) Lessee Owner
Particulars of Applicant			
Name of corporate entity			
Registration number of corporate entity			
Surname		Initials	
ID Number			
Marital Status			
If married - in / out of community of property			
Occupation			
Tel. No			
Cell No			
E-mail address			
Details of spouse where married in community of property			
Surname		Initials	
ID Number			
Occupation			
Tel. No			
Cell No			
E-mail address			
Address of Applicant (for purposes of account delivery and physical address for the delivery of notices and documents)			
Physical Address		Postal Address	
Next of Kin			
1. Name		Tel No.	
Address			
2. Name		Tel No.	
Address			
Employer's Details			
Name		Tel. No.	
Physical Address		Period in Service	
		Employee Registration No.	
Credit References			
1. Name of Company		Account No.	
Address		Tel. No	

2. Name of Company		Account No.	
Address		Tel. No	
Particulars of Owner (if not Applicant)			
Name of corporate entity			
Registration number of corporate entity			
Surname		Initials	
ID Number			
Occupation			
Tel. No			
Cell No			
Physical Address		Postal Address	
Property to which municipal services must be provided			
Suburb			
Zone			
Stand No.			
Street name			
Street number			
Number of persons over the age of 18 years living on the property			
Type of municipal services to be provided			
Water Supply Services	Communal Standpipe		
	Yard Connection		
	In-house connection		
Sanitation Services	Night Soil Removal		
	Water borne sewerage		
	VIP		
	UDS		
Electricity Services	Pre-paid		
	Other		
Refuse removal Services			
Date on which provision of services should commence			
Payment Details			
Cash (including cheque & credit card)			
Debit Order			
Stop Order			
Other method of electronic transfer			
Bank Details	Branch		
	Account No		
A CERTIFIED COPY OF THE APPLICANT'S IDENTITY DOCUMENT / POWER OF ATTORNEY, A COPY OF A PREVIOUS MUNICIPAL ACCOUNT WITH THE MUNICIPALITY OR ANOTHER MUNICIPALITY AND A SURETY, IF THE APPLICANT IS A CORPORATE ENTITY, MUST BE ATTACHED TO THE APPLICATION			

I / We hereby Apply for the provision of municipal services to be provided to the above property; Accept the conditions applicable to the provision of municipal services as set out the municipality's policy and by-laws of the municipality; Declare that I / we was informed that the documents referred to in (b) are available for inspection at the offices of the municipality during office hours; Declare that this application form and the implications thereof was explained to me / us; Declare that all payments due and payable by me in pursuance of this application shall promptly be paid by me on the due date; and Declare that the information provided in this application form is true and correct.			
Applicant		Municipality	
Date		Date	
Signature of Owner (if not applicant)		Date	
CERTIFICATION BY MUNICIPALITY			
The consequences of the above declaration made by the applicant were explained to him/her/it and he/she/it indicated that the contents of the application were understood.			
Municipality		Date	
FOR OFFICE USE ONLY			
Deposit Paid	Date		
	Amount		
	Receipt Number		
Account Number			
Commencement Date of Services			
Area Code			
Mete Reading on Commencement of Services	Water		
	Electricity		

NOTE: A SUMMARY OF THE PAYMENT OBLIGATIONS OF A CONSUMER MAY BE INCLUDED ON THE BACK OF THE APPLICATION FORM

ANNEXURE B: APPLICATION FOR REGISTRATION AS INDIGENT CUSTOMER

Note: An application for Municipal Services must be completed or updated on submission of this application.

Particulars of Applicant			
Surname		Initials	
ID Number			
Marital Status			
If married – in / out of community of property			
Occupation			
Tel. No.			
Cell No.			
Physical Address of Applicant			

Postal Address of Applicant			
No. of properties owned by applicant and all members of the household			
Details of properties, if applicable			
Property 1	Physical Address		
	Name of owner		
	Name of bondholder		
	Account Number		
	Deed Registration Number		
	Type of Structure		
Property 2	Physical Address		
	Name of owner		
	Name of bondholder		
	Account Number		
	Deed Registration Number		
	Type of Structure		
Is property / properties or a portion thereof leased to a third person	Yes / No		
If leased – rent received			
Number of members in household			
Combined gross income of all members of the household per month			
Details of all members of the household over the age of 18 years resident at the property			
1. Surname		2. Surname	
Full name		Full name	
ID No.		ID No.	
Employed Yes/No		Employed Yes/No	
Salary, including benefits, if relevant		Salary, including benefits, if relevant	
3. Surname		4. Surname	
Full name		Full name	
ID No.		ID No.	
Employed Yes/No		Employed Yes/No	
Salary, including benefits, if relevant		Salary, including benefits, if relevant	
5. Surname		6. Surname	
Full name		Full name	
ID No.		ID No.	
Employed Yes/No		Employed Yes/No	
Salary, including benefits, if relevant		Salary, including benefits, if relevant	
7. Surname		8. Surname	
Full name		Full name	
ID No.		ID No.	
Employed Yes/No		Employed Yes/No	

Salary, including benefits, if relevant		Salary, including benefits, if relevant	
Details of any other income received by household (Such as old age pension, disability pension, welfare etc.)			
1. Type of income		2. Type of income	
Institution		Institution	
Amount		Amount	
Reference No.		Reference No.	
3. Type of income		4. Type of income	
Institution		Institution	
Amount		Amount	
Reference No.		Reference No.	
5. Type of income		6. Type of income	
Institution		Institution	
Amount		Amount	
Reference No.		Reference No.	
Details of monthly expenses of household			
1. Groceries		2. School fees	
3. Clothes		4.	
5.		6.	
7.		8.	
Details of current debts of the household (including insurance policies and credit purchases)			
1. Institution		2. Institution	
Account No.		Account No.	
Amount owing		Amount owing	
3. Institution		4. Institution	
Account No.		Account No.	
Amount owing		Amount owing	
5. Institution		6. Institution	
Account No.		Account No.	
Amount owing		Amount owing	
Details in respect of legal or other actions taken against me in respect of current expenses / debts of the household: (Administration orders, sequestration, other court orders, listed with a Credit Agency etc.)			
1. Institution		2. Institution	
Type of action		Type of action	
Case number		Case number	
Amount owing		Amount owing	
3. Institution		4. Institution	
Type of action		Type of action	
Case number		Case number	
Amount owing		Amount owing	
5. Institution		6. Institution	
Type of action		Type of action	
Case number		Case number	
Amount owing		Amount owing	
7. Institution		8. Institution	
Type of action		Type of action	

Case number		Case number	
Amount owing		Amount owing	

The following documents must be attached

1. Documentary proof of income (such as a letter from the customer's employer, a salary advice, a pension card, unemployment insurance fund card, etc.); or
2. An affidavit declaring unemployment or income; and
3. Latest municipal account in the possession of customer; and
4. A certified copy of the applicant's identity document.

A. I hereby

1. Apply for registration as an indigent customer for a period of one year;
2. Accept the conditions applicable to this application as set out in the municipality's policy, by-laws and the Conditions of Supply of any service provider of the municipality;
3. Declare that I was informed that the documents referred to (2) are available for inspection at the offices of the municipality during office hours;
4. Declare that this application form and the implications thereof were explained to me;
5. Declare that all payments due and payable by me in pursuance of this application shall promptly be paid by me on the due date; and
6. Declare that the information provided in this application form is true and correct.

B. I further declare and accept that the following specific conditions shall apply to this application

1. The municipality may send authorised representatives to premises or households applying for registration as indigent customers to conduct an on-site audit of information provided prior to approval of an application or any time thereafter.
2. An application shall be approved for a period of 12 (twelve) months only.
3. The municipality may on approval of an application or any time thereafter -
  - 3.1 install a pre-payment electricity meter for the indigent customer where electricity is provided by the municipality agent; and
  - 3.2 limit the water supply services of an indigent customer to a basic supply of not less than 6 (six) kiloliters per month.
4. An indigent customer must annually re-apply for registration as an indigent customer, failing which the assistance will cease automatically.
5. The municipality gives no guarantee of renewal.
6. The municipal council may annually as part of its budgetary process determine the municipal services and levels thereof that will be subsidised in respect of indigent customers in accordance with national policy, but subject to principles of sustainability and affordability.
7. Any other municipal services rendered by the municipality or municipal services consumed in excess of the quantities specified in 6 above shall be charged for and the indigent customer shall be liable for the payment of such charges levied on the excess consumption. Normal credit control procedures shall apply in respect of such excess consumption.
8. Arrears accumulated in respect of the municipal accounts of customers prior to registration as indigent customers will be suspended, without interest accumulating in respect of such arrears, for the period that a customer remains registered as an indigent customer.
9. Suspended arrears shall become due and payable by the customer in monthly installments as determined by the municipality, on de-registration.
10. Arrears suspended for a period of two (2) years or longer shall not be recovered from a customer on de-registration.
11. The municipality may undertake regular random audits to -

- 11.1 verify the information provided by indigent customers;
 11.2 record any changes in the circumstances of indigent customers; and
 11.3 make recommendations on the de-registration of the indigent customer.
12. Any customer who provides or provided false information in the application form and / or any other documentation and information in connection with the application -
 12.1.1 shall automatically, without notice, be de-registered as an indigent customer from the date on which the municipality became aware that such information is false; and
 12.1.2 shall be held liable for the payment of all services received in addition to any other legal actions the municipality may take against such a customer.
13. An indigent customer must immediately request de-registration by the municipality if his or her circumstances has changed to the extent that he or she no longer meets the qualifications set out in the by-laws.
14. An indigent customer shall automatically be de-registered if an annual application is not made or if such application is not approved.
15. An indigent customer shall automatically be de-registered if an audit or verification concludes that the financial circumstances of the indigent customer has changed to the extent that he or she no longer meet the qualifications set out in the by-laws.
16. An indigent customer may at any time request de-registration.

Applicant	Municipality
Date	Date

CERTIFICATION BY MUNICIPALITY

The consequences of the above declaration made by the applicant were explained to him/her and he/she indicated that the contents of the APPLICATION were understood.

Applicant	Municipality
Date	Date

FOR OFFICE USE ONLY

Account Number	
Date of receipt of application	
First Verification	
Date	
Site Visit (Yes / No)	
Name of verifier	
Designation of verifier	
Indicate information not verified	
Recommendation	
APPLICATION APPROVED / NOT APPROVED	
Second Verification	
Date	
Site Visit (Yes / No)	
Name of verifier	
Designation of verifier	

WATER SERVICES BY-LAWS

CHAPTER 1: DEFINITIONS

67 Definitions

For the purpose of these by-laws, any word or expressions to which a meaning has been assigned in the Water Services Act (Act No. 108 of 1996), the Local Government: Municipal Systems Act, 2000 (Act No 32 of 2000) or the National Building Regulations made in terms of the National Building Regulations and Building Standards Act (Act No 103 of 1977) shall bear the same meaning in these by-laws and unless the context indicates otherwise and a word in any one gender shall be read as referring also, to the other two genders –

“accommodation unit” in relation to any premises, means a building or section of a building occupied or used or intended for occupation or use for any purpose;

“account” means an account rendered for municipal services provided;

“Act” means the Water Services Act (Act No 108 of 1997), as amended from time to time;

“agreement” means the contractual relationship between the municipality and a customer, whether written or deemed as provided for in the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection;

“approved” means approved by the municipality in writing;

“area of supply” means any area within or partly within the area of jurisdiction of the municipality to which a water service is provided;

“authorised agent” means –

- a) any person authorised by the municipality to perform any act, function or duty in terms of, or to exercise any power under, these by-laws;
- b) any person to whom the municipality has delegated the performance of certain rights, duties and obligations in respect of providing water supply services; or
- c) any person appointed by the municipality in a written contract as a service provider for the provision of water services to customers on its behalf, to the extent authorised in such contract;

“average consumption” means the average consumption of a customer of a municipal service during a specific period, and is calculated by dividing the total measured consumption of that municipal service by that customer over the preceding three months by three;

“best practicable environmental option” means the option that provides the most benefit or causes the least damage to the environment as a whole, at a cost acceptable to society, in the long term as well as in the short term;

“borehole” means a hole sunk into the earth for the purpose of locating, abstracting or using subterranean water and includes a spring;

“Building Regulations” means the National Building Regulations made in terms of the National Building Regulations and Building Standards (Act No 103 of 1977) as amended;

“**charges**” means the rate, charge, tariff, flat rate or subsidy determined by the municipal council;

“**cleaning eye**” means any access opening to the interior of a discharge pipe or trap provided for the purposes of internal cleaning;

“**combined installation**” means a water installation used for fire-fighting and domestic, commercial or industrial purposes;

“**commercial customer**” means any customer other than domestic consumer and indigent customers, including, without limitation, business, industrial, government and institutional customers;

“**connecting point**” means the point at which the drainage installation joins the connecting sewer;

“**connecting sewer**” means a pipe owned by the municipality and installed by it for the purpose of conveying sewage from a drainage installation on a premises to a sewer beyond the boundary of those premises or within a servitude area or within an area covered by a way-leave or by agreement;

“**connection**” means the point at which a customer gains access to water services;

“**connection pipe**” means a pipe, the ownership of which is vested in the municipality and installed by it for the purpose of conveying water from a main to a water installation, and includes a communication pipe referred to in SANS 0252 Part I;

“**conservancy tank**” means a covered tank used for the reception and temporary retention of sewage and which requires emptying at intervals;

“**customer**” means a person with whom the municipality has concluded an agreement for the provision a municipal service as provided for in the municipality’s by-laws relating to credit control and debt collection;

“**determined**” means determined by the municipality or by any person who makes a determination in terms of these laws;

“**domestic consumer**” means a customer using water for domestic purposes;

“**domestic purposes**” in relation to the supply of water means water supplied for drinking, ablution and culinary purposes to premises used predominantly for residential purposes;

“**drain**” means that portion of the drainage installation that conveys sewage within any premises;

“**drainage installation**” means a system situated on any premises and vested in the owner thereof and which is used for or intended to be used for or in connection with the reception, storage, treatment or conveyance of sewage on that premises to the connecting point and includes drains, fittings, appliances, septic tanks, conservancy tanks, pit latrines and private pumping installations forming part of or ancillary to such systems;

“**drainage work**” includes any drain, sanitary fitting, water supplying apparatus, waste or other pipe or any work connected with the discharge of liquid or solid matter into any drain or sewer or otherwise connected with the drainage of any premises;

“**dwelling unit**” means an interconnected suite of rooms, including a kitchen or scullery, designed for occupation by a single family, irrespective of whether the

dwelling unit is a single building or forms part of a building containing two or more dwelling units;

“**effluent**” means any liquid whether or not containing matter in solution or suspension;

“**engineer**” means the engineer of the municipality, or any other person authorised to act on his behalf;

“**emergency**” means any situation that poses a risk or potential risk to life, health, the environment or property;

“**environmental cost**” means the cost of all measures necessary to restore the environment to its condition prior to an incident resulting in damage;

“**estimated consumption**” means the consumption that a customer, whose consumption is not measured during a specific period, is deemed to have consumed, that is estimated by taking into account factors that are considered relevant by the municipality and which may include the consumption of water services by the totality of the users of a service within the area where the service is rendered by the municipality, at the appropriate level of service, for a specific time;

“**fire installation**” means a potable water installation that conveys water for fire-fighting purposes only;

“**french drain**” means a soil soak pit for the disposal of sewage and effluent from a septic tank;

“**high strength sewage**” means industrial sewage with a strength or quality greater than standard domestic effluent in respect of which a specific charge as calculated in accordance with Schedule C may be charged;

“**household**” means a family unit, as determined by the municipality as constituting a traditional household by taking into account the number of persons comprising a household, the relationship between the members of a household, the age of the persons who are members of it and any other factor that the municipality considers to be relevant;

“**illegal connection**” means a connection to any system, by means of which water services are provided that is not authorised or approved by the municipality;

“**industrial effluent**” means effluent emanating from the use of water for industrial purposes and includes for purposes of these by-laws any effluent other than standard domestic effluent or storm water;

“**industrial purposes**” in relation to the supply of water means water supplied to any premises which constitutes a factory as defined in the General Administrative Regulations, published in terms of the Occupational Health and Safety Act (Act No 85 of 1993);

“**installation work**” means any work done in respect of a water installation, including construction, rehabilitation, improvement and maintenance;

“**interest**” means interests as may be prescribed by the Minister of Justice in terms of section 1 of the Prescribed Rate of Interest Act (Act No 55 of 1975);

“**irrigation service**” means the supply of raw, untreated water to residents for gardening purposes;

“**manhole**” means any access chamber to the interior of the sewer provided for the purpose of maintenance and internal cleaning;

“**main**” means a pipe, other than a connection pipe, of which the ownership vests in the municipality and which is used by it for the purpose of conveying water to a customer;

“**measuring device**” means any method, procedure, process, device, apparatus or installation that enables the quantity of water services provided to be quantified and includes any method, procedure or process whereby the quantity is estimated or assumed;

“**meter**” means a water meter as defined by the regulations published in terms of the Trade Metrology Act, 1973 (Act No 77 of 1973) or, in the case of water meters of a size greater than 100 mm, a device that measures the quantity of water passing through it, including a pre-paid water meter;

“**municipality**” means –

- a) the Siyathemba municipality, a local municipality established in terms of section 12 of the Structures Act and its successors-in-title; or
- b) subject to the provisions of any other law and only if expressly or impliedly required or permitted by these by-law the municipal manager in respect of the performance of any function, or the exercise of any duty, obligation, or right in terms of these by-laws or any other law; or
- c) an authorised agent of Siyathemba municipality;

“**municipal council**” means a municipal council as referred to in section 157(1) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996;

“**municipal manager**” means the person appointed by the municipal council as the municipal manager of the municipality in terms of section 82 of the Local Government Municipal Structures Act (Act No 117 of 1998) and includes any person to whom the municipal manager has delegated a power, function or duty but only in respect of that delegated power, function or duty;

“**municipal services**” means, for purposes of these by-laws, services provided by a municipality, including refuse removal, water supply, sanitation, electricity services and rates or any one of the above;

“**occupier**” means a person who occupies any (or part of any) land, building, structure or premises and includes a person who, for someone else’s reward or remuneration allows another person to use or occupy any (or any part of any) land, building structure or premises;

“**on-site sanitation services**” means any sanitation services other than water borne sewerage disposal through a sewerage disposal system;

“**owner**” means -

- a) the person in whose name the ownership of the premises is registered from time to time or his agent;
- b) where the registered owner of the premises is insolvent or dead, or for any reason lacks legal capacity, or is under any form of legal disability, that has the effect of preventing him from being able to perform a legal act on his own behalf, the person in whom the administration and control of such premises is vested as curator, trustee, executor, administrator, judicial manager, liquidator or other legal representative;
- c) where the municipality is unable to determine the identity of the owner, a person who has a legal right in, or the benefit of the use of, any premises, building, or any part of a building, situated on them;

- d) where a lease has been entered into for a period of 30 (thirty) years or longer, or for the natural life of the lessee or any other person mentioned in the lease, or is renewable from time to time at the will of the lessee indefinitely or for a period or periods which, together with the first period of the lease, amounts to 30 years, the lessee or any other person to whom he has ceded his right title and interest under the lease, or any gratuitous successor to the lessee;
- e) in relation to -
- i. a piece of land delineated on a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act (Act No 95 of 1986), the developer or the body corporate in respect of the common property; or
  - ii. a section as defined in the Sectional Titles Act (Act No 95 of 1986), the person in whose name such section is registered under a sectional title deed and includes the lawfully appointed agent of such a person; or
  - iii. a person occupying land under a register held by a tribal authority or in accordance with a sworn affidavit made by a tribal authority;

“person” means any person, whether natural or juristic and includes, but is not limited to, any local government body or like authority, a company or close corporation incorporated under any law, a body of persons whether incorporated or not, a statutory body, public utility body, voluntary association or trust;

“plumber” means a person who has passed a qualifying Trade Test in Plumbing or has been issued with a certificate of proficiency in terms of the Manpower Training Act, 1981 (Act No 56 of 1981) or such other qualification as may be required under national legislation;

“pollution” means the introduction of any substance into the water supply system, a water installation or a water resource that may make the water harmful to health or environment or impair its quality for the use for which it is normally intended;

“premises” means any piece of land, the external surface boundaries of which are delineated on:

- a) a general plan or diagram registered in terms of the Land Survey Act (Act No 9 of 1927), or in terms of the Deeds Registries Act (Act No 47 of 1937);
- b) a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act (Act No 95 of 1986); or
- c) a register held by a tribal authority or in accordance with a sworn affidavit made by a tribal authority;

“professional engineer” means a person registered in terms of the Engineering Profession Act, 2000 (Act No 46 of 2000) as a professional engineer;

“public notice” means publication in the media including one or more of the following:

- a) publication of a notice, in the official languages determined by the municipal council:
  - i) in any local newspaper or newspapers circulating in the area of supply of the municipality;
  - ii) in the newspaper or newspapers circulating in the area of supply of the municipality determined by the municipal council as a newspaper of record; and
  - iii) on the official website of the municipality;
  - iv) by means of radio broadcasts covering the area of supply of the municipality;
- b) displaying a notice in or at any premises, office, library or pay-point of either the municipality, or of its authorised agent, to which the public has reasonable access; and
- c) communication with customers through public meetings and ward committee meetings;

“SANS” means the South African National Standard;

“**sanitation services**” has the same meaning assigned to it in terms of the Act and includes for purposes of these by-laws the disposal of industrial effluent;

“**sanitation system**” means the structures, pipes, valves, pumps, meters or other appurtenances used in the conveyance through the sewer reticulation system and treatment at the sewage treatment plant under the control of the municipality and which may be used by it in connection with the disposal of sewage;

“**septic tank**” means a water tight tank designed to receive sewage and to effect the adequate decomposition of organic matter in sewage by bacterial action;

“**service pipe**” means a pipe which is part of a water installation provided and installed on any premises by the owner or occupier and which is connected or to be connected to a connection pipe to serve the water installation on the premises;

“**shared consumption**” means the consumption by a customer of a municipal service during a specific period, that is calculated by dividing the total metered consumption of that municipal service in the supply zone where the customer’s premises are situated for the same period by the number of customers within the supply zone, during that period;

“**sewage**” means waste water, industrial effluent, standard domestic effluent and other liquid waste, either separately or in combination, but shall not include storm water;

“**sewer**” means any pipe or conduit which is the property of or is vested in the municipality and which may be used for the conveyance of sewage from the connecting sewer and shall not include a drain as defined;

“**standpipe**” means a connection through which water supply services are supplied to more than one person;

“**standard domestic effluent**” means domestic effluent with prescribed strength characteristics as determined by the municipality in respect of chemical oxygen demand and settleable solids as being appropriate to sewage discharges from domestic premises within the jurisdiction of the municipality, but shall not include industrial effluent;

“**storm water**” means water resulting from natural precipitation or accumulation and includes rainwater, subsoil water or spring water;

“**terminal water fitting**” means water fitting at an outlet of a water installation that controls the discharge of water from a water installation;

“**trade premises**” means premises upon which industrial effluent is produced;

“**trap**” means a pipe fitting or portion of a sanitary appliance designed to retain water seal which serves as a barrier against the flow of foul air or gas, in position;

“**unauthorised service**” means the receipt, use or consumption of any municipal service which is not in terms of an agreement with, or approved by, the municipality;

“**water fitting**” means a component of a water installation, other than a pipe, through which water passes or in which it is stored;

“**water installation**” means the pipes and water fittings which are situated on any premises and ownership thereof vests in the owner thereof and used or intended to be used in connection with the use of water on such premises, and includes a pipe and water fitting situated outside the boundary of the premises, which either connects to the

connection pipe relating to such premises or is otherwise laid with the permission of the municipality;

“**water services**” means water supply services and sanitation services;

“**water services intermediaries**” has the same meaning as that assigned to it in terms of the Act;

“**water supply services**” has the same meaning assigned to it in terms of the Act and includes for purposes of these by-laws water for industrial purposes and fire extinguishing services;

“**water supply system**” means the structures, aqueducts, pipes, valves, pumps, meters or other apparatus relating thereto of which the ownership vests in the municipality and which are used or intended to be used by it in connection with the supply of water, and includes any part of the system; and

“**working day**” means a day other than a Saturday, Sunday or public holiday.

CHAPTER 2: APPLICATION, PAYMENT AND TERMINATION

PART 1: APPLICATION

68 Application for Water Services

68.1 No person shall be provided with access to water services unless application has been made to, and approved by, the municipality on the form prescribed in terms of the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.

68.2 Water services rendered to a customer by the municipality are subject to the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection, these by-laws and the conditions contained in the relevant agreement.

69 Special Agreements for Water Services

69.1 The municipality may enter into a special agreement for the provision of water services with an applicant in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.

70 Change in Purpose for which Water Services are Used

70.1 Where the purpose for, or extent to which, any municipal service is changed, the customer must promptly advise the municipality of the change and enter into a new agreement with the municipality.

PART 2: CHARGES

71 Prescribed Charges for Water Services

71.1 All applicable charges payable in respect of water services, including but not restricted to the payment of connection charges, fixed charges or any additional charges or interest will be set by the municipal council in accordance with -

- a) its Rates and Tariff policy;
- b) any by-laws in respect thereof; and

c) any regulations in terms of national or provincial legislation; but

71.2 Differences between categories of customers, users of services, types and levels of services, quantities of services, infrastructural requirements and geographic areas, may justify the imposition of differential charges.

72 Availability Charges for Water Services

72.1 The municipal council may, in addition to the charges determined for water services that have been actually provided, levy a monthly fixed charge, an annual fixed charge or only one fixed charge where water services are available, whether or not such services are consumed.

PART 3: PAYMENT

73 Payment for Water Services

73.1 The owner, occupier and customer shall be jointly and severally liable and responsible for payment of all water services charges and water services consumed by a customer, in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.

PART 4: TERMINATION, LIMITATION AND DISCONNECTION

74 Termination of Agreement for the Provision of Water Services

74.1 A customer may terminate an agreement for the provision of water services in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.

75 Limitation and or Disconnection of Water Services Provided

75.1 The engineer may restrict or discontinue water supply services provided in terms of these by-laws-

- a) on failure to pay the determined charges on the date specified, in accordance with and after the procedure set out in the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection has been applied;
- b) at the written request of a customer;
- c) if the agreement for the provision of services has been terminated in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection;
- d) the building on the premises to which services were provided has been demolished;
- e) if the customer has interfered with a restricted or discontinued service;
- f) in an emergency or emergency situation declared in terms of the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection; or
- g) if the customer has interfered, tampered or damaged or caused or permitted interference, tampering or damage to the water supply system of the municipality for the purposes of gaining access to water supply services after notice by the municipality.

75.2 The engineer may disconnect sanitation services provided in terms of these by-laws -

- a) at the written request of a customer;
- b) if the agreement for the provision of sanitation services has been terminated in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection; or
- c) the building on the premises to which services were provided has been demolished.

75.3 The municipality shall not be liable for any damages or claims that may arise from the limitation or disconnection of water services provided in terms of subsections (1) and (2), including damages or claims that may arise due to the limitation or disconnection of water services by the municipality in the bona fide belief that the provisions of subsections (1) and (2) applied.

CHAPTER 3: SERVICE LEVELS**76 Service Levels**

- 76.1 The municipal council may, from time to time, and in accordance with national policy, but subject to principles of sustainability and affordability, by public notice, determine the service levels it is able to provide to customers.
- 76.2 The municipal council may in determining service levels differentiate between types of customers, domestic customers, geographical areas and socio-economic areas.
- 76.3 The following levels of service may, subject to subsection (1), be provided by the municipality on the promulgation of these by-laws:
- a) Communal water supply services and on-site sanitation services -
    - i) constituting the minimum level of service provided by the municipality;
    - ii) consisting of reticulated standpipes or stationary water tank serviced either through a network pipe or a water tanker located within a reasonable walking distance from any household with a Ventilated Improved Pit latrine located on each premises with premises meaning the lowest order of visibly demarcated area on which some sort of informal dwelling has been erected;
    - iii) installed free of charge;
    - iv) provided free of any charge to consumers; and
  - b) Yard connection not connected to any water installation and an individual connection to the municipality's sanitation system -
    - i) consisting of an un-metered standpipe on premises not connected to any water installation and suitable toilet system connected to the municipality's sanitation system;
    - ii) installed free of charge;
  - c) A metered pressured water connection with an individual connection to the municipality's sanitation system -
    - i) installed against payment of the relevant connection charges;
    - ii) provided against payment of prescribed charges; and
    - iii) with the water and drainage installations maintained by the customer.

CHAPTER 4: CONDITIONS FOR WATER SUPPLY SERVICES**PART 1: CONNECTION TO WATER SUPPLY SYSTEM****77 Provision of Connection Pipe**

- 77.1 If an agreement for water supply services in respect of premises has been concluded and no connection pipe exists in respect of the premises, the owner shall make application on the prescribed form and pay the determined charge for the installation of such a pipe.
- 77.2 If an application is made for water supply services which are of such an extent or so situated that it is necessary to extend, modify or upgrade the water supply system in order to supply water to the premises, the municipality may agree to the extension provided that the owner shall pay for the cost of the extension, as determined by the engineer.

77.3 Only the engineer may install a connection pipe but the owner or customer may connect the water installation to the connection pipe.

77.4 No person may commence any development on any premises unless the engineer has installed a connection pipe and meter.

78 Location of Connection Pipe

78.1 A connection pipe provided and installed by the engineer shall -

- a) be located in a position determined by the engineer and be of a suitable size as determined by the engineer;
- b) terminate at -
  - i) the boundary of the land owned by or vested in the municipality, or over which it has a servitude or other right; or
  - ii) at the outlet of the water meter or isolating valve if it is situated on the premises.

78.2 The engineer may at the request of any person agree, subject to such conditions as the engineer may impose, to a connection to a main other than that which is most readily available for the provision of water supply to the premises; provided that the applicant shall be responsible for any extension of the water installation to the connecting point designated by the municipality and for obtaining at his cost, any servitudes over other premises that may be necessary.

78.3 An owner must pay the determined connection charge in advance before a water connection can be effected.

79 Provision of Single Water Connection for Supply to Several Customers on the Same Premises

79.1 Notwithstanding the provisions of section 12, only one connection pipe to the water supply system may be provided for the supply of water to any premises, irrespective of the number of accommodation units, business units or customers located on such premises.

79.2 Where the owner, or the person having the charge or management of any premises on which several accommodation units are situated, requires the supply of water to such premises for the purpose of supply to the different accommodation units, the engineer may, in its discretion, provide and install either -

- a) a single measuring device in respect of the premises as a whole or any number of such accommodation units; or
- b) a separate measuring device for each accommodation unit or any number thereof.

79.3 Where the engineer has installed a single measuring device as contemplated in subsection (2) (a), the owner or the person having the charge or management of the premises, as the case may be -

- a) must install and maintain on each branch pipe extending from the connection pipe to the different accommodation units -
  - i) a separate measuring device; and
  - ii) an isolating valve; and
  - iii) will be liable to the municipality for the charges for all water supplied to the premises through such a single measuring device, irrespective of the

different quantities consumed by the different customers served by such measuring device.

79.4 Where premises are supplied by a number of connection pipes, the engineer may require the owner to reduce the number of connection points and alter his water installation accordingly.

80 Disconnection of Water Installation from the Connection Pipe

80.1 The engineer may disconnect a water installation from the connection pipe and remove the connection pipe on termination of an agreement for the provision of water supply services in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.

PART 2: STANDARDS

81 Quantity, Quality and Pressure

81.1 Water supply services provided by the municipality must comply with the minimum standards set for the provision of water supply services in terms of section 9 of the Act.

82 Testing of Pressure in Water Supply Systems

82.1 The engineer may, on application by an owner and on payment of the determined charge, determine and furnish the owner with the amount of the pressure in the water supply system relating to his premises over such period as the owner may request.

83 Pollution of Water

83.1 An owner must provide and maintain approved measures to prevent the entry of any substance, which might be a danger to health or adversely affect the potability of water or affect its fitness for use, into -

- a) the water supply system; and
- b) any part of the water installation on his premises.

84 Water Restrictions

84.1 The municipality may for purposes of water conservation or where, in its opinion, drought conditions are imminent, by public notice -

- a) prohibit or restrict the consumption of water in the whole or part of its area of jurisdiction -

- i) in general or for specified purposes;
  - ii) during specified hours of the day or on specified days; and
  - iii) in a specified manner; and
  - iv) determine and impose -
  - v) a restriction on the quantity of water that may be consumed over a specified period;
  - vi) charges additional to those determined in respect of the supply of water in excess of a restriction contemplated in subsection (1)(b)(i); and
  - vii) a general surcharge on the determined charges in respect of the supply of water; and
- b) impose restrictions or prohibitions on the use or manner of use or disposition of an appliance by means of which water is used or consumed, or on the connection of such appliances to the water installation.

84.2 The municipality may restrict the application of the provisions of a notice contemplated by subsection (1) to specified areas and categories of customers or users of premises, and activities, and may permit deviations and exemptions from, and the relaxation of, any of its provisions where there is reason to do so.

84.3 The municipality -

- a) may take, or by written notice require a customer at his own expense to take, such measures, including the installation of measurement devices and devices for restricting the flow of water, as may in its opinion be necessary to ensure compliance with a notice published in terms of subsection (1); or
- b) may, subject to notice, and for such period as it may consider fit, restrict the supply of water to any premises in the event of a contravention of these by-laws that takes place on or in such premises or a failure to comply with the terms of a notice published in terms of subsection (1); and
- c) shall where the supply has been discontinued, restore it only when the determined charge for discontinuation and reconnecting the supply has been paid.

85 Specific Conditions of Supply

85.1 Notwithstanding the undertaking in section 15, the granting of a supply of water by the municipality shall not constitute an undertaking by it to maintain at any time or any point in its water supply system -

- a) an uninterrupted supply, subject to the provisions of regulations 4 and 14 of Regulation 22355 promulgated in terms of the Act on 8 June 2003; or
- b) a specific pressure or rate of flow in such supply other than requires in terms of regulation 15(2) of Regulation 22355 promulgated in terms of the Act on 8 June 2003.

85.2 The engineer may, subject to the provisions of subsection (1)(b), specify the maximum pressure to which water will be supplied from the water supply system.

85.3 If an owner of customer requires -

- a) that any of the standards referred to in subsection (1); or
- b) a higher standard of service than specified in section 15;
- c) be maintained on his premises, he or she shall take the necessary steps to ensure that the proposed water installation is able to meet such standards.

85.4 The engineer may, in an emergency, interrupt the supply of water to any premises without prior notice.

- 85.5 If in the opinion of the engineer the consumption of water by a customer adversely affects the supply of water to another customer, he may apply such restrictions as he may consider fit, to the supply of water to customer in order to ensure a reasonable supply of water to the other customer and must inform that customer about the restrictions.
- 85.6 The municipality shall not be liable for any damage to property caused by water flowing from any water installation that is left open when the water supply is reinstated, after an interruption in supply.
- 85.7 Every steam boiler, hospital, industry and any premises which requires, for the purpose of the work undertaken on the premises, a continuous supply of water shall have a storage tank, which must comply with the specification for water storage tanks as stipulated in SANS 0252 Part 1, with a capacity of not less than 24 hours water supply calculated as the quantity required to provide the average daily consumption, where water can be stored when the continuous supply is disrupted.
- 85.8 No customer shall resell water supplied to him by the municipality except with the written permission of the municipality, which may stipulate the maximum price at which the water may be resold, and may impose such other conditions as the municipality may deem fit.

PART 3: MEASUREMENT

86 Measuring of Quantity of Water Supplied

- 86.1 The engineer must provide a measuring device designed to provide either a controlled volume of water, or an uncontrolled volume of water, to a customer.
- 86.2 The municipality must, at regular intervals, measure the quantity of water supplied through a measuring device designed to provide an uncontrolled volume of water.
- 86.3 Any measuring device and its associated apparatus through which water is supplied to a customer by the municipality, shall be provided and installed by the engineer, shall remain its property and may be changed and maintained by the engineer when he consider it necessary to do so.
- 86.4 The engineer may install a measuring device, and its associated apparatus, at any point on the service pipe.
- 86.5 If the engineer installs a measuring device on a service pipe in terms of subsection (4), he may install a section of pipe and associated fittings between the end of its connection pipe and the meter, and that section shall form part of the water installation.
- 86.6 If the engineer installs a measuring device together with its associated apparatus on a service pipe in terms of subsection (4), the owner shall -
- a) provide a place satisfactory to the engineer in which to install it;
  - b) ensure that unrestricted access is available to it at all times;
  - c) be responsible for its protection and be liable for the costs arising from damage to it, excluding damage arising from normal fair wear and tear;

- d) ensure that no connection is made to the pipe in which the measuring device is installed between the measuring device and the connection pipe serving the installation;
- e) make provision for the drainage of water which may be discharged from the pipe, in which the measuring device is installed, in the course of work done by the engineer on the measuring device; and
- f) not use, or permit to be used on any water installation, any fitting, machine or appliance which causes damage or which, in the opinion of the engineer, is likely to cause damage to any meter.

86.7 No person other than the engineer shall:

- a) disconnect a measuring device and its associated apparatus from the pipe on which they are installed;
- b) break a seal which the engineer has placed on a meter; or
- c) in any other way interfere with a measuring device and its associated apparatus.

86.8 If the engineer considers that a measuring device is a meter whose size is unsuitable because of the quantity of water supplied to premises, he may install a meter of a size that he considers necessary, and may recover the determined charge for the installation of the meter from the owner of the premises.

86.9 The municipality may require the installation, at the owner's expense, of a measuring device to each dwelling unit, in separate occupancy, on any premises, for use in ascertaining the quantity of water supplied to each such unit; but where controlled volume water-delivery systems are used, a single measuring device may otherwise be used for more than one unit.

87 Quantity of Water Supplied to Customer

87.1 For the purposes of ascertaining the quantity of water that has been measured by a measuring device that has been installed by the engineer and that has been supplied to a customer over a specific period, it will, for the purposes of these by-laws, be presumed except in any criminal proceedings, unless the contrary is proved, that -

- a) the quantity, where the measuring device designed to provide an uncontrolled volume of water, is the difference between measurements taken at the beginning and end of that period;
- b) the quantity, where the measuring device designed to provide a controlled volume of water, is the volume dispensed by the measuring device;
- c) the measuring device was accurate during that period; and
- d) the entries in the records of the municipality were correctly made; and
- e) if water is supplied to, or taken by, a customer without having passed through a measuring device, the estimate by the municipality of the quantity of that water shall be presumed, except in any criminal proceedings, to be correct unless the contrary is proved.

87.2 Where water supplied by the municipality to any premises is in any way taken by the customer without the water passing through any measuring device provided by the municipality, the municipality may, for the purpose of rendering an account, estimate, in accordance with subsection (3), the quantity of water supplied to the customer during the period that water is so taken by the customer.

87.3 For the purposes of subsection (2), an estimate of the quantity of water supplied to a customer shall, as the municipality may decide, be based either on -

- a) the average monthly consumption of water on the premises recorded over three succeeding measuring periods after the date on which an irregularity referred to in subsection (2) has been discovered and rectified, or
- b) the average monthly consumption of water on the premises during any three consecutive measuring periods during the twelve months immediately before the date on which an irregularity referred to in subsection (2) was discovered.

87.4 Nothing in these by-laws shall be construed as imposing on the municipality an obligation to cause any measuring device installed by the engineer on any premises to be measured at the end of every month or any other fixed period, and the municipality may charge the customer for an average consumption during the interval between successive measurements by the measuring device.

87.5 Until the time when a measuring device has been installed in respect of water supplied to a customer, the estimated or shared consumption of that customer during a specific period, must be based on the average consumption of water supplied to the specific supply zone within which the customer's premises are situated.

87.6 Where in the opinion of the engineer it is not reasonably possible or cost effective to measure water that is supplied to each customer within a determined supply zone, the municipality may determine a tariff or charge based on the estimated or shared consumption of water supplied to that supply zone.

87.7 The municipality must within seven days, on receipt of a written notice from the customer and subject to payment of the determined charge, measure the quantity of water supplied to the customer at a time, or on a day, other than that upon which it would normally be measured.

87.8 If a contravention of subsection (7) occurs, the customer must pay to the municipality the cost of whatever quantity of water was, in the opinion by the municipality, supplied to him.

88 Special Measurement

88.1 If the engineer requires, for purposes other than charging for water consumed, to ascertain the quantity of water which is used in a part of a water installation, may, by written notice, advise the owner concerned of his intention to install a measuring device at any point in the water installation that he may specify.

88.2 The installation of a measuring device referred to in subsection (1), its removal, and the restoration of the water installation after such a removal shall be carried out at the expense of the municipality.

88.3 The provisions of sections 20(5) and 20(6) shall apply, insofar as they may be applicable, in respect of a measuring device that has been installed in terms of subsection (1).

89 No reduction of Amount Payable for Water Wasted

89.1 A customer shall not be entitled to a reduction of the amount payable for water wasted or lost in a water installation.

PART 4: AUDIT

90 Water Audit

90.1 The municipality may require a customer, within one month after the end of a financial year of the municipality, to undertake a water audit at his own cost.

90.2 The audit must at least involve and report –

- a) the amount of water used during the financial year;
- b) the amount paid for water for the financial year;
- c) the number of people living on the stand or premises;
- d) the number of people permanently working on the stand or premises;
- e) the seasonal variation in demand through monthly consumption figures;
- f) the water pollution monitoring methods;
- g) the current initiatives for the management of the demand for water;
- h) the plans to manage their demand for water;
- i) a comparison of the report with any report that may have been made during the previous three years;
- j) estimates of consumption by various components of use; and
- k) a comparison of the above factors with those reported in each of the previous three years, where available.

PART 5: INSTALLATION WORK

91 Approval of Installation Work

91.1 If an owner wishes to have installation work done, he or she must first obtain the municipality's written approval; provided that approval shall not be required in the case of water installations in dwelling units or installations where no fire installation is required in terms of SANS 0400, or in terms of any Municipal by-laws, or for the repair or replacement of an existing pipe or water fitting other than a fixed water heater and its associated protective devices.

91.2 Application for the approval referred to in subsection (1) shall be made on the prescribed form and shall be accompanied by -

- a) the determined charge, if applicable; and
- b) copies of the drawings as may be determined by the municipality, giving information in the form required by Clause 4.1.1 of SANS Code 0252: Part I;
- c) a certificate certifying that the installation has been designed in accordance with SANS Code 0252: Part I by a professional engineer.

91.3 Authority given in terms of subsection (1) shall lapse at the expiry of a period of twenty-four months.

91.4 Where approval was required in terms of subsection (1), a complete set of approved drawings of installation work must be available at the site of the work at all times until the work has been completed.

91.5 If installation work has been done in contravention of subsection (1) or (2), the municipality may require the owner -

- a) to rectify the contravention within a specified period;
- b) if work is in progress, to cease the work; and
- c) to remove all such work which does not comply with these by-laws.

92 Persons Permitted to do Installation and Other Work

92.1 Only a plumber, a person working under the control of a plumber, or another person authorised in writing by the municipality, shall be permitted to:

- a) do installation work other than the replacement or repair of an existing pipe or water fitting;
- b) replace a fixed water heater or its associated protective devices;
- c) inspect, disinfect and test a water installation, fire installation or storage tank;
- d) service, repair or replace a back flow preventer; or
- e) install, maintain or replace a meter provided by an owner in a water installation.

92.2 No person shall require or engage a person who is not a plumber to do the work referred to in subsection (1).

92.3 Notwithstanding the provisions of subsection (1) the municipality may permit a person who is not a plumber to do installation work on his own behalf on premises owned and occupied solely by himself and his immediate household, provided that such work must be inspected and approved by a plumber at the direction of the engineer.

93 Provision and Maintenance of Water Installations

93.1 An owner must provide and maintain his water installation at his own cost and except where permitted in terms of section 96, must ensure that the installation is situated within the boundary of his premises.

93.2 An owner must install an isolating valve at a suitable point on service pipe immediately inside the boundary of the property in the case of a meter installed outside the boundary, and in the case of a meter installed on the premises at a suitable point on his service pipe.

93.3 Before doing work in connection with the maintenance of a portion of his water installation, which is situated outside the boundary of his premises, an owner shall obtain the written consent of the municipality or the owner of the land on which the portion is situated, as the case may be.

94 Technical Requirements for a Water Installation

94.1 Notwithstanding the requirement that a certificate be issued in terms of section 25 of the National Water Act, No.36 of 1998, all water installations shall comply with SANS 0252 Part 1 and all fixed electrical storage water heaters shall comply with SANS 0254.

95 Use of Pipes and Water Fittings to be Authorised

95.1 No person shall, without the prior written authority of the engineer, install or use a pipe or water fitting in a water installation within the municipality's area of jurisdiction unless it is included in the Schedule of Approved Pipes and Fittings as compiled by the municipality.

95.2 Application for the inclusion of a pipe or water fitting in the Schedule referred to in subsection (1) must be made on the form prescribed by the municipality.

95.3 A pipe or water fitting may be not be included in the Schedule referred to in subsection (1) unless it -

- a) bears the standardisation mark of the South African Bureau of Standards in respect of the relevant SANS specification issued by the Bureau;
- b) bears a certification mark issued by the SANS to certify that the pipe or water fitting complies with an SANS Mark specification or a provisional specification issued by the SANS, provided that no certification marks shall be issued for a period exceeding two years; or
- c) is acceptable to the municipality.

95.4 The municipality may, in respect of any pipe or water fitting included in the Schedule, impose such additional conditions, as it may consider necessary in respect of the use or method of installation.

95.5 A pipe or water fitting shall be removed from the Schedule if it -

- a) no longer complies with the criteria upon which its inclusion was based; or
- b) is no longer suitable for the purpose for which its use was accepted.

95.6 The current Schedule shall be available for inspection at the office of the municipality at any time during working hours.

95.7 The municipality may sell copies of the current Schedule at a determined charge.

96 Labeling of Terminal Water Fittings and Appliances

96.1 All terminal water fittings and appliances using or discharging water shall be marked, or have included within its packaging, the following information:

- a) The range of pressure in kPa over which the water fitting or appliance is designed to operate.
- b) The flow rate, in litres per minute, related to the design pressure range, provided that this information shall be given for at least the following pressures: 20 kPa, 100kPa and 400 kPa.

97 Water Demand Management

97.1 In any water installation where the dynamic water pressure is more than 200 kPa at a shower control valve, and where the plumbing has been designed to balance the water pressures on the hot and cold water supplies to the shower control valve, a shower head with a maximum flow rate of greater than 10 litres per minute must not be installed.

97.2 The maximum flow rate from any tap installed on a wash hand basin must not exceed 6 litres per minute.

PART 6: COMMUNAL WATER SUPPLY SERVICES

98 Provision of Water Supply to Several Consumers

98.1 The engineer may install a communal standpipe for the provision of water supply services to several consumers at a location it considers appropriate, provided that a majority of consumers, who in the opinion of the engineer, constitute a substantial majority, and to whom water services will be provided by the standpipe, has been consulted by him or the municipality.

98.2 The engineer may provide communal water supply services through a communal installation designed to provide a controlled volume of water to several consumers.

PART 7: TEMPORARY WATER SUPPLY SERVICES

99 Water Supplied from a Hydrant

99.1 The engineer may authorise a temporary supply of water to be taken from one or more fire hydrants specified by it, subject to such conditions and for any period that may be prescribed by him and payment of such applicable charges, including a deposit, as may be determined by the municipal council from time to time.

99.2 A person who wishes to obtain a temporary supply of water referred to in subsection (1) must apply for such a water supply service in terms of section (2) and must pay a deposit determined by the municipal council from time to time.

99.3 The engineer shall provide a portable water meter and all other fittings and apparatus necessary for the temporary supply of water from a hydrant.

99.4 The portable meter and all other fittings and apparatus provided for the temporary supply of water from a hydrant remain the property of the municipality and must be returned to the municipality on termination of the temporary supply. Failure to return the portable meter and all other fittings and apparatus shall result the imposition of penalties determined by the municipality from time to time.

PART 8: BOREHOLES

100 Notification of Boreholes

100.1 No person may sink a borehole on premises situated in a dolomite area, and before sinking a borehole a person must determine if the premises on which the borehole is to be sunk are situated within a dolomite area.

100.2 The municipality may, by public notice, require -

- a) the owner of any premises within any area of the municipality upon which a borehole exists or, if the owner is not in occupation of such premises, the occupier to notify it of the existence of a borehole on such premises, and provide it with such information about the borehole that it may require; and
- b) the owner or occupier of any premises who intends to sink a borehole on the premises, to notify it on the prescribed form of its intention to do so before any work in connection sinking it is commenced.

100.3 The municipality may require the owner or occupier of any premises who intends to sink a borehole, to undertake an environmental impact assessment of the intended borehole, to the satisfaction of the municipality, before sinking it.

100.4 The municipality may by notice to an owner or occupier or by public notice, require an owner or occupier who has an existing borehole that is used for water supply services to -

- a) obtain approval from it for the use of a borehole for potable water supply services in accordance with sections 6, 7 and 22 of the Act; and

- b) impose conditions in respect of the use of a borehole for potable water services.

PART 9: FIRE SERVICES CONNECTIONS

101 Connection to be approved by the Municipality

- 101.1 The engineer shall be entitled in his absolute discretion to grant or refuse an application for the connection of a fire extinguishing installation to the municipality's main.
- 101.2 No water shall be supplied to any fire extinguishing installation until a certificate that the municipality's approval in terms of section 25 has been obtained and that the installation complies with the requirements of these and any other by-laws of the municipality, has been submitted.
- 101.3 If in the engineers opinion a fire extinguishing installation, which he has allowed to be connected to the municipality's main, is not being kept in proper working order, or is otherwise not being properly maintained, or is being used for purpose other than firefighting, that shall be entitled either to require the installation to be disconnected from the main or itself to carry out the work of disconnecting it at the customers expense.

102 Special Provisions

- 102.1 The provisions of SANS 0252-1 shall apply to the supply of water for firefighting purposes.

103 Dual and Combined Installations

- 103.1 All new buildings erected after the commencement of these by-laws, must comply with the following requirements in relation to the provision of fire extinguishing services:
- a) If boosting of the system is required, a dual pipe system must be used, one for fire extinguishing purposes and the other for general domestic purposes.
  - b) Combined installations shall only be permitted where no booster pumping connection is provided on the water installation. In such cases a fire hydrant must be provided by the municipality, at the customer's expense, within 90 metres of the property to provide a source of water for the fire tender to use in extinguishing the fire.
  - c) Combined installations where a booster pumping connection is provided, shall only be permitted when designed and certified by a professional engineer.
  - d) All pipes and fittings must be capable of handling pressures in excess of 1 800 kPa, if that pressure could be expected when boosting takes place and must be capable of maintaining their integrity when exposed to fire conditions.

104 Connection Pipes for Fire Extinguishing Services

- 104.1 After the commencement of these by-laws, a single connection pipe for both fire (excluding sprinkler systems) and potable water supply services shall be provided by the engineer.
- 104.2 The engineer shall provide and install, at the cost of the owner a combination meter on the connection pipe referred to in (1).

104.3 A separate connection pipe shall be laid and used for every fire sprinkler extinguishing system unless the engineer gives his approval to the contrary.

104.4 A connection pipe must be equipped with a measuring device that will not obstruct the flow of water while the device is operating.

105 Valves and Meters in Connection Pipes

105.1 Every connection pipe to a fire extinguishing installation must be fitted with valves and a measuring device which shall be:

- a) supplied by the engineer at the expense of the customer;
- b) installed between the customer's property and the main; and
- c) installed in such position as may be determined by the engineer.

106 Meters in Fire Extinguishing Connection Pipes

106.1 The engineer shall be entitled to install a water meter in any connection pipe used solely for fire extinguishing purposes and the owner of the premises shall be liable for all costs in so doing if it appears to the municipality that water has been drawn from the pipe for purposes other than for the purpose of extinguishing a fire.

107 Sprinkler Extinguishing Installation

107.1 A sprinkler installation may be installed directly to the main, but the municipality may not be deemed to guarantee any specified pressure at any time.

108 Header Tank or Double Supply from Main

108.1 The customer must install a header tank at such elevation as will compensate for any failure or reduction of pressure in the municipality's main for its sprinkler installation, unless this installation is provided with a duplicate supply from a separate main.

108.2 The main pipe leading from a header tank to the sprinkler installation may be in direct communication with the main, provided that the main pipe must be equipped with a reflux valve which, if for any reason the pressure in the main fails or is reduced, will shut off the supply from the main.

108.3 Where a sprinkler installation is provided with a duplicate supply from a separate main, each supply pipe must be equipped with a reflux valve situated within the premises.

109 Sealing of Private Fire Hydrants

109.1 Except where a system is a combined system with a combination meter, all private hydrants and hose-reels must be sealed by the municipality and the seals must not, except for the purposes of opening the hydrant or using the hose when there is a fire, be broken by any person other than by the municipality in the course of servicing and testing.

109.2 The customer must give the municipality at least 48 hours' notice prior to a fire extinguishing installation being serviced and tested.

109.3 The cost of resealing hydrants and hose-reels shall be borne by the customer except when the seals are broken by the municipality's officers for testing purposes.

109.4 Any water consumed through a fire installation or sprinkler system shall be paid for by the customer at the charges determined by the municipality.

CHAPTER 5: CONDITIONS FOR SANITATION SERVICES

PART 1: CONNECTION TO SANITATION SYSTEM

110 Obligation to Connect to Sanitation System

- 110.1 All premises on which sewage is produced must be connected to the municipality's sanitation system if a connecting sewer is available or if it is reasonably possible or cost effective for the municipality to install a connecting sewer, unless approval for the use of on-site sanitation services was obtained in accordance with section 98.
- 110.2 The municipality may, by notice, require the owner of premises not connected to the municipality's sanitation system to connect to the sanitation system.
- 110.3 An owner of premises, who is required to connect those premises to the municipality's sanitation system in accordance with subsection (1), must inform the municipality in writing of any sanitation services, provided by the municipality on the site, which will no longer be required as a result of the connection to the sanitation system.
- 110.4 The owner will be liable for any charge payable in respect of sanitation services on the site, until an agreement for rendering those services has been terminated in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.
- 110.5 If the owner fails to connect premises to the sanitation system after having had a notice in terms of subsection (2) the municipality, notwithstanding any other action that it may take in terms of these by-laws, may impose a penalty determined by it.

111 Provision of Connecting Sewer

- 111.1 If an agreement for sanitation services in respect of premises has been concluded in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection and no connecting sewer exists in respect of the premises, the owner shall make application on the prescribed form, and pay the tariffs and charges determined by the municipality for the installation of a connecting sewer.
- 111.2 If an application is made for sanitation services which are of such an extent or so situated that it will become necessary to extend, modify or upgrade the sanitation system in order to provide sanitation services to any premises, the municipality may agree to the extension only if the owner pays or undertakes to pay for the cost, as determined by the engineer, of the extension, modification or upgrading of the services.
- 111.3 Only the engineer may install or approve an installed connecting sewer; but the owner or customer may connect the sanitation installation to the connection pipe.
- 111.4 No person may commence any development on any premises unless the engineer has installed a connecting sewer.

112 Location of Connecting Sewer

112.1 A connecting sewer that has been provided and installed by the engineer must -

- a) be located in a position determined by the engineer and be of a suitable size determined by the engineer; and
- b) terminate at -
  - i) the boundary of the premises; or
  - ii) at the connecting point if it is situated on the premises.

112.2 The engineer may at the request of the owner of premises, approve, subject to any conditions that he may impose, a connection to a connecting sewer other than one that is most readily available for the provision of sanitation services to the premises; in which event the owner shall be responsible for any extension of the drainage installation to the connecting point designated by the municipality and for obtaining, at his own cost, any servitude over other premises that may be necessary.

112.3 Where an owner is required to provide a sewage lift as provided for in terms of the Building Regulations, or the premises are at a level where the drainage installation cannot discharge into the sewer by gravitation, the rate and time of discharge into the sewer has to be subject to the approval of the municipality.

112.4 The owner of premises must pay the connection charges and tariffs determined by the municipality before a connection to the connecting sewer can be effected.

113 Provision of One Connecting Sewer for Several Consumers on Same Premises

113.1 Notwithstanding the provisions of section 46, only one connecting sewer to the sanitation system may be provided for the disposal of sewage from any premises, irrespective of the number of accommodation units of consumers located on such premises.

113.2 Notwithstanding subsection (1), the municipality may authorise that more than one connecting sewer be provided in the sanitation system for the disposal of sewage from any premises comprising sectional title units or if, in the opinion of the municipality, undue hardship or inconvenience would be caused to any consumer on such premises by the provision of only one connecting sewer.

113.3 Where the provision of more than one connecting sewer is authorised by the municipality under subsection (2), the tariffs and charges for the provision of a connecting sewer are payable in respect of each sewage connection so provided.

114 Interconnection between Premises

114.1 An owner of premises must ensure, unless he has obtained the prior approval of the municipality and complies with any conditions that it may have imposed, that no interconnection exists between the drainage installation on his premises and the drainage installation on any other premises.

115 Disconnection of Connecting Sewer

115.1 The engineer may disconnect a drainage installation from the connection pipe and remove the connection pipe on the termination of an agreement for the provision of

water supply services in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.

PART 2: STANDARDS

116 Standards for Sanitation Services

116.1 Sanitation services provided by the municipality must comply with the minimum standards set for the provision of sanitation services in terms of the section 9 of the Act.

PART 3: METHODS FOR DETERMINING CHARGES

117 Measurement of Quantity of Domestic Effluent Discharged

117.1 As from 1 July 2003, the quantity of domestic effluent discharged shall be determined as a percentage of water supplied by the municipality; provided that where the municipality is of the opinion that such a percentage in respect of specific premises is excessive, having regard to the purposes for which water is consumed on those premises, the municipality may reduce the percentage applicable to those premises to a figure which, in its opinion and in the light of the available information, reflects the proportion between the likely quantity of sewage discharged from the premises and the quantity of water supplied.

117.2 Where premises are supplied with water from a source other than, or in addition to, the municipality's water supply system, including abstraction from a river or borehole, the quantity must be a percentage of the total water used on those premises that is reasonably estimated by the municipality.

118 Measurement of Quantity and Determination of Quality of Industrial Effluent Discharged

118.1 The quantity of industrial effluent discharged into the sanitation system must be determined -

- a) where a measuring device is installed, by the quantity of industrial effluent discharged from the premises as measured by that measuring device; or
- b) until the time that a measuring device is installed, by a percentage of the water supplied by the municipality to those premises.

118.2 The municipality may require the owner of any premises to incorporate in any drainage installation conveying industrial effluent to a sewer, any control meter or gauge or other device of an approved type and in the control of the municipality for the purpose of ascertaining to the satisfaction of the municipality, the tempo, volume and composition of the effluent.

118.3 The municipality may install and maintain any meter, gauge or device referred to in subsection (2) at the expense of the owner of the premises on which it is installed.

118.4 Where premises are supplied with water from a source other than or in addition to the municipality's water supply system, including abstraction from a river or borehole, the quantity will be a percentage of the total water used on those premises reasonably estimated by the municipality.

118.5 Where a portion of the water supplied to the premises forms part of the end product of any manufacturing process or is lost by reaction or evaporation during the manufacturing process or for any other reason, the municipality may on application by the owner reduce the assessed quantity of industrial effluent.

118.6 The municipality may at its discretion enter into an agreement with any person discharging industrial effluent into the sanitation system, establishing an alternative method of assessing the quantity and tempo of effluent so discharged.

118.7 Charges relating to the quality of industrial effluent will be based on the formula for industrial effluent discharges as prescribed in Schedule C.

118.8 The following conditions apply in respect of the assessment of the quality of industrial effluent discharged:

- a) each customer must conduct the prescribed tests, on a regular schedule as provided for in the approval to discharge industrial effluent, and report the results to the municipality;
- b) the municipality may conduct random compliance tests to correlate with those used in subsection (a) and, if discrepancies are found, the values of the municipality shall, except for the purpose of criminal proceedings, be presumed to be correct and further tests may be required by the municipality to determine, at the cost of the customer, the values for the formula;
- c) the average of the values of the different analysis results of 24 hourly composite or snap samples of the effluent, taken during the period of charge, will be used to determine the quality charges payable;
- d) in the absence of a complete daily set of 24 hourly composite or snap samples, the average of not less than two values of the sampled effluent, taken during the period of charge, will be used to determine the charges payable;
- e) in order to determine the strength (Chemical oxygen demand, suspended solids concentration, Ammonia concentration, and ortho-phosphate concentration) in the effluent as well as the concentration of Group 1 and 2 metals, pH value and conductivity, the municipality will use the tests normally used by municipalities for these respective purposes. Details of the appropriate test may be ascertained from the municipality or the SANS. Test results from a laboratory, accredited by the municipality, will have precedence over those of the municipality;
- f) the formula is calculated on the basis of the different analysis results of individual snap or composite samples and the period of treatment for calculation shall not be less than one full 24-hour period; unless evidence, is submitted to the municipality that a lesser period is actually applicable;
- g) the terms of the disincentive formula cannot assume a negative value;
- h) the total system values for quality charges shall remain constant for an initial period of one month, but in any case not longer than twelve months from the date of commencement of these charges, after the expiry of which time they may be amended or revised from time to time depending on such changes in the analysis results or further samples, as may be determined from time to time: provided that the municipality in its discretion in any particular case, may levy the minimum charges prescribed in subsection (7)(l) without taking any samples;
- i) whenever the municipality takes a sample, one half of it must be made available to the customer;
- j) for the purpose of calculating of the quantity of effluent discharged from each point of discharge of effluent, the total quantity of water consumed on the premises shall be allocated to the several points of discharge as accurately as is reasonably practicable;

- k) the costs of conveying and treating industrial effluent shall be determined by the municipality and shall apply with effect from a date determined by the municipality; and
- l) in the discretion of the municipality, the charges for industrial effluent may be changed to a fixed monthly charge determined by taking into consideration the effluent strengths, the volume and the economic viability of micro and small industries.

119 Reduction in the Measured Quantity of Effluent Discharged

- 119.1 A person shall be entitled to a reduction in the quantity of effluent discharged, as determined in terms of sections 51 and 52, where the quantity of water, on which a percentage is calculated, was measured during a period where water was wasted or a leakage went undetected, if the consumer demonstrates to the satisfaction of the municipality that the water was not discharged into the sanitation system.
- 119.2 The reduction in the quantity shall be based on the quantity of water lost through leakage or wastage during the leak period.
- 119.3 The leak period shall be either the measuring period immediately prior to the date of repair of the leak, or the measurement period during which the leak is repaired, whichever results in the greater reduction in the quantity.
- 119.4 The quantity of water lost shall be calculated as the consumption for the leak period less the average consumption, based on the preceding 3 (three) months, for the same length of time. In the event of no previous history of consumption being available, the average water consumption will be determined by the municipality, after taking into account all information that is considered by it to be relevant.
- 119.5 There shall be no reduction in the quantity if a loss of water, directly or indirectly, resulted from a consumers failure to comply with these or other by-laws.

120 Charges in Respect of On-Site Sanitation Services

- 120.1 Charges in respect of the removal or collection of conservancy tank contents, night soil or the emptying of pits will cover all the operating and maintenance costs arising from the removal of the pit contents, its transportation to a disposal site, the treatment of the contents to achieve a sanitary condition and the final disposal of any solid residues and are payable by the owner.

PART 4: DRAINAGE INSTALLATIONS

121 Installation of Drainage Installations

- 121.1 An owner must provide and maintain his drainage installation at his own expense, unless the installation constitutes a basic sanitation facility as determined by the municipality, and except where otherwise approved by the municipality, must ensure that the installation is situated within the boundary of his premises.
- 121.2 The municipality may prescribe the point in the sewer, and the depth below the ground, at which any drainage installation is to be connected and the route to be followed by the drain to the connecting point and may require the owner not to

commence the construction or connection of the drainage installation until the municipality's connecting sewer has been laid.

- 121.3 Any drainage installation that has been constructed or installed must comply with any applicable specifications in terms of the Building Regulations and any standard prescribed in terms of the Act.
- 121.4 No person shall permit the entry of any liquid or solid substance whatsoever, other than clean water for testing purposes, to enter any drainage installation before the drainage installation has been connected to the sewer.
- 121.5 Where premises are situated in the 1 in 50 years flood plain, the top level of all service access holes, inspection chambers and gullies must be above the 1 in 50 years flood level.
- 121.6 After the completion of any drainage installation, or after any alteration to any drainage installation is completed, the plumber responsible for the execution of the work must submit to the building inspection section of the municipality a certificate certifying that the work was completed to the standards set out in the building regulations, these by-laws and any other relevant law or by-laws.
- 121.7 No rainwater or storm-water, and no effluent other than an effluent that has been approved by the municipality, may be discharged into a drainage installation.

122 Disconnection of Drainage Installations

- 122.1 Except for the purpose of carrying out maintenance or repair work, no drainage installation may be disconnected from the connection point.
- 122.2 Where any part of a drainage installation is disconnected from the remainder because it will no longer be used, the disconnected part must be destroyed or entirely removed from the premises on which it was used, unless the municipality approves otherwise.
- 122.3 When a disconnection has been made after all the requirements of the Building Regulations in regard to disconnection have been complied with, the engineer must upon the request of the owner, issue a certificate certifying that the disconnection has been completed in terms of the Building Regulations and that any charges raised in respect of the disconnected portion of the drainage installation shall cease to be levied from the end of the month preceding the first day of the month following the issue of such certificate.
- 122.4 When a drainage installation is disconnected from a sewer, the engineer must seal the opening caused by the disconnection and may recover the cost of doing so from the owner of the premises on which the installation is disconnected.
- 122.5 Where a drainage system is connected to or disconnected from the sewer system during a month, charges will be calculated as if the connection or disconnection were made on the first day of the month following the month in which the connection or disconnection took place.

123 Maintenance of Drainage Installations

- 123.1 An owner must provide and maintain his drainage installation at his own cost.

123.2 Where any part of a drainage installation is used by two or more owners or occupiers, they shall be jointly and separately liable for the maintenance of the installation.

123.3 The owner of any premises must ensure that all manholes and cleaning eyes on the premises are permanently visible and accessible.

124 Technical Requirements for Drainage Installations

124.1 All drainage installations shall comply with SANS code 0252 and the Building Regulations.

125 Drains

125.1 Drains passing through ground which in the opinion of the engineer is liable to movement, shall be laid on a continuous bed of river sand or similar granular material not less than 100 mm thick under the barrel of the pipe and with a surround of similar material and thickness, and the joints of such drains must be flexible joints approved by the engineer.

125.2 A drain or part of it may only be laid within, or either passes under or through a building, with the approval of the engineer.

125.3 A drain or part of it which it is laid in an inaccessible position under a building may not bend or be laid at a gradient.

125.4 If a drain passes through or under a wall, foundation or other structure, adequate precautions shall be taken to prevent the discharge of any substance to the drain.

126 Sewer Blockages

126.1 No person may cause or permit an accumulation of grease, oil, fat, solid matter, or any other substance in any trap, tank, or fitting that may cause its blockage or ineffective operation.

126.2 When the owner or occupier of premises has reason to believe that a blockage has occurred in any drainage installation in or on it, he shall take immediate steps to have it cleared.

126.3 When the owner or occupier of premises has reason to believe that a blockage has occurred in the sewer system, he shall immediately inform the municipality.

126.4 Where a blockage occurs in a drainage installation, any work necessary for its removal must be done by, or under the supervision of, a plumber.

126.5 Should any drainage installation on any premises overflow as a result of an obstruction in the sewer, and if the municipality is reasonably satisfied that the obstruction was caused by objects emanating from the drainage installation, the owner of the premises served by the drainage installation shall be liable for the cost of clearing the blockage.

126.6 Where a blockage has been removed from a drain or portion of a drain which serves two or more premises, the owners are jointly and severally liable for the cost of clearing the blockage.

126.7 Where a blockage in a sanitation system has been removed by the engineer and the removal necessitated the disturbance of an owners paving, lawn or other artificial surface neither the engineer nor the municipality shall be required to restore them to their previous condition and shall not be responsible for any damage to them unless caused by the wrongful act or negligence of the engineer.

127 Grease Traps

127.1 A grease trap of an approved type, size and capacity must be provided in respect of all premises that discharge sewage to on-site sanitation systems or where, in the opinion of the municipality, the discharge of grease, oil and fat is likely to cause an obstruction to the flow in sewers or rains, or to interference with the proper operation of any waste-water treatment plant.

128 Industrial Grease Traps

128.1 The owner or manufacturer must ensure that industrial effluent which contains, or which, in the opinion of the municipality is likely to contain, grease, oil, fat or inorganic solid matter in suspension shall, before it is allowed to enter any sewer, be passed through one or more tanks or chambers, of a type, size and capacity designed to intercept and retain such grease, oil, fat or solid matter, that is approved by the engineer.

128.2 The owner or manufacturer must ensure that oil, grease or any other substance which is contained in any industrial effluent or other liquid and which gives off an inflammable or noxious vapour at a temperature of, or exceeding, 20 C must be intercepted and retained in a tank or chamber so as to prevent its entry of into the sewer.

128.3 A tank or chamber as referred to in subsection (2) must comply with the following requirements:

- a) It shall be of adequate capacity, constructed of hard durable materials and water-tight when completed;
- b) the water-seal of its discharge pipe shall be not less than 300 mm in depth; and
- c) shall be provided with a sufficient number of manhole covers for the adequate and effective removal of grease, oil fat and solid matter.

128.4 Any person discharging effluent to a tank or chamber must remove grease, oil, fat or solid matter regularly from the tank or chamber and must maintain a register recording -

- a) the dates on which the tank or chamber was cleaned;
- b) the name of any the persons employed by him to clean the tank or chamber or, if he cleaned it himself, that fact that he did so; and
- c) a certificate from the person employed to clean it certifying that the tank or chamber has been cleaned and stating the manner in which the contents of the tank or chamber were disposed of, or, if he cleaned it himself, his own certificate to that effect.

129 Mechanical Appliances for Lifting Sewage

129.1 The owner of any premise must obtain the approval of the engineer before installing any mechanical appliance for the raising or transfer of sewage in terms of the Building Regulations.

- 129.2 Approval must be applied for by a professional engineer and must be accompanied by drawings prepared in accordance with the relevant provisions of the Building Regulations and must show details of the compartment containing the appliance, the sewage storage tank, the stilling chamber and their position, and the position of the drains, ventilation pipes, rising main and the sewer connection.
- 129.3 Notwithstanding any approval given in terms of subsection (1), the municipality shall not be liable for any injury, loss or damage to life or property caused by the use, malfunctioning or any other condition arising from the installation or operation of a mechanical appliance for the raising or transfer of sewage unless the injury or damage be caused by the wrongful intentional or negligent act or negligence of an employee of the municipality.
- 129.4 Every mechanical appliance installed for the raising or transfer of sewage shall be specifically designed for the purpose and shall be fitted with a discharge pipe, sluice valves and non-return valves located in approved positions.
- 129.5 Unless otherwise permitted by the engineer, such mechanical appliances shall be installed in duplicate and each such appliance shall be so controlled that either will immediately begin to function automatically in the event of failure of the other.
- 129.6 Every mechanical appliance forming part of a drainage installation shall be located and operated so as to not cause any nuisance through noise or smell or otherwise, and every compartment containing any such appliance must be effectively ventilated.
- 129.7 The maximum discharge rate from any mechanical appliance, and the times between which the discharge may take place, shall be as determined by the engineer who may, at any time, require the owner to install such fittings and regulating devices as may in his opinion, be necessary to ensure that the determined maximum discharge rate shall not be exceeded.
- 129.8 Except where sewage storage space is incorporated as an integral part of a mechanical appliance, a sewage storage tank must be provided in conjunction with such appliance.
- 129.9 Every sewage storage tank required in terms of paragraph (a) must -
- a) be constructed of hard, durable materials and must be watertight and the internal surfaces of the walls and floor must be smooth and impermeable;
  - b) have a storage capacity below the level of the inlet equal to the quantity of sewage discharged there into it in 24 hours or 900 litres, whichever is the greater quantity; and
  - c) be so designed that the maximum of its sewage content shall be emptied at each discharge cycle of the mechanical appliance.
- 129.10 Every storage tank and stilling chamber shall be provided with a ventilation pipe in accordance with the engineer's specifications.

PART 5: ON-SITE SANITATION SERVICES AND ASSOCIATED SERVICES**130 Installation of On-Site Sanitation Services**

130.1 If an agreement for on-site sanitation services in respect of premises has been concluded, or if it is not reasonably possible or cost effective for the municipality to install a connecting sewer, the owner must install sanitation services specified by the municipality, on the site unless the service is a subsidised service that has been determined by the municipality in accordance with section 10 of the municipality's Credit Control and Debt Collection Bylaw.

131 Ventilated Improved Pit Latrines

131.1 The municipality may, on such conditions as it may prescribe, having regard to the nature and permeability of the soil, the depth of the water table, the size of, and access to, the site and the availability of a piped water supply, approve the disposal of human excrement by means of a ventilated improved pit (VIP) latrine.

131.2 A ventilated improved pit latrine must have -

- a) a pit of 2 m capacity;
- b) lining as required;
- c) a slab designed to support the superimposed loading; and
- d) protection preventing children from falling into the pit;

131.3 A ventilated improved pit latrine must conform to the following specifications:

- a) the pit must be ventilated by means of a pipe, sealed at the upper end with durable insect proof screening fixed firmly in place;
- b) the ventilation pipe must project not less than 0.5 m above the nearest roof, must be of at least 150 mm in diameter, and must be installed vertically with no bend;
- c) the interior of the closet must be finished smooth so that it can be kept in a clean and hygienic condition. The superstructure must be well-ventilated in order to allow the free flow of air into the pit to be vented through the pipe;
- d) the opening through the slab must be of adequate size as to prevent fouling. The rim must be raised so that liquids used for washing the floor do not flow into the pit. It shall be equipped with a lid to prevent the egress of flies and other insects when the toilet is not in use;
- e) must be sited in a position that is independent of the dwelling unit;
- f) must be sited in positions that are accessible to road vehicles having a width of 3.0 m in order to facilitate the emptying of the pit;
- g) in situations where there is the danger of polluting an aquifer due to the permeability of the soil, the pit must be lined with an impermeable material that is durable and will not crack under stress; and
- h) in situations where the ground in which the pit is to be excavated is unstable, suitable support is to be given to prevent the collapse of the soil.

132 Septic Tanks and Treatment Plants

132.1 The municipality may, on such conditions as it may prescribe, approve the disposal of sewage or other effluent by means of septic tanks or other on-site sewage treatment plants.

132.2 A septic tank or other sewage treatment plant on a site must not be situated closer than 3 metres to any dwelling unit or to any boundary of the premises on which it is situated.

- 132.3 Effluent from a septic tank or other on-site sewage treatment plant must be disposed of to the satisfaction of the municipality.
- 132.4 A septic tank must be watertight, securely covered and provided with gas-tight means of access to its interior adequate to permit the inspection of the inlet and outlet pipes and adequate for the purpose of removing sludge.
- 132.5 A septic tank serving a dwelling unit must -
- a) have a capacity below the level of the invert of the outlet pipe of not less than 500 litres per bedroom, subject to a minimum capacity below such an invert level of 2 500 litres;
  - b) have an internal width of not less than 1 metre measured at right angles to the direction of the flow;
  - c) have an internal depth between the cover and the bottom of the tank of not less than 1,7 metre; and
  - d) retain liquid to a depth of not less than 1,4 metre.
- 132.6 Septic tanks serving premises other than a dwelling unit must be designed and certified by a professional civil engineer registered as a member of the engineering Council of South Africa.
- 132.7 No rain water, storm-water, or effluent other than that approved by the municipality may be discharged into a septic tank.

133 French Drains

- 133.1 The municipality may, on such conditions as it may prescribe having regard to the quantity and the nature of the effluent and the nature of the soil as determined by the permeability test prescribed by the South African Bureau of Standards, approve the disposal of waste-water or other effluent by means of french drains, soakage pits or other approved works.
- 133.2 A french drain, soakage pit or other similar work shall not be situated closer than 5 m to any dwelling unit or to any boundary of any premises on which it is situated, nor in any such position that will, in the opinion of the municipality, cause contamination of any borehole or other source of water which is, or may be, used for drinking purposes, or cause dampness in any building.
- 133.3 The dimensions of any french drain, soakage pit or other similar work shall be determined in relation to the absorbent qualities of the soil and the nature and quantity of the effluent.
- 133.4 French drains serving premises other than a dwelling house must be designed and certified by a professional Civil engineer registered as a member of the engineering Council of South Africa.

134 Conservancy Tanks

- 134.1 The municipality may, on such conditions as it may prescribe; approve the construction of a conservancy tank and ancillary appliances for retention of sewage or effluent.

- 134.2 No rainwater, storm-water, or effluent other than approved by the municipality may be discharged into a conservancy tank.
- 134.3 No conservancy tank must be used as such unless -
- a) the invert of the tank slopes towards the outlet at a gradient of not less than 1 in 10;
  - b) the tank is gas and water tight;
  - c) the tank has an outlet pipe, 100 mm in internal diameter, made of wrought iron, cast iron or other approved material, and except if otherwise approved by the municipality, terminating at an approved valve and fittings for connection to the municipality's removal vehicles;
  - d) the valve and fittings referred to in paragraph (c) or the outlet end of the pipe, as the case may be, are located in a chamber that has hinged cover approved by the engineer and which is situated in a position required by the municipality;
  - e) access to the conservancy tank must be provided by means of an approved manhole fitted with a removable cast iron cover placed immediately above the visible spigot of the inlet pipe.
- 134.4 The municipality may, having regard to the position of a conservancy tank or of the point of connection for a removal vehicle, require the owner or customer to indemnify the municipality, in writing, against any liability for any damages that may result from rendering of that service as a condition for emptying the tank.
- 134.5 Where the municipality's removal vehicle has to traverse private premises for the emptying of a conservancy tank, the owner shall provide a roadway at least 3,5 m wide, so hardened as to be capable of withstanding a wheel load of 4 metric tons in all weather, and shall ensure that no gateway through which the vehicle is required to pass to reach the tank, shall be less than 3,5 m wide for such purposes.
- 134.6 The owner or occupier of premises on which a conservancy tank is installed shall at all times maintain the tank in good order and condition to the satisfaction of the municipality.

135 Operation and Maintenance of On-Site Sanitation Services

- 135.1 The operation and maintenance of on-site sanitation services and all costs pertaining to it remains the responsibility of the owner of the premises, unless the on-site sanitation services are subsidised services determined in accordance with the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection.

136 Disused Conservancy and Septic Tanks

- 136.1 If an existing conservancy tank or septic tank is no longer required for the storage or treatment of sewage, or if permission for its use is withdrawn, the owner must either cause it to be completely removed or to be completely filled with earth or other suitable material, provided that the engineer may require a tank to be dealt with in another way, or approve its use for other purposes, subject to any conditions specified by him.

PART 6: INDUSTRIAL EFFLUENT

137 Approval to Discharge Industrial Effluent

- 137.1 No person shall discharge or cause or permit industrial effluent to be discharged into the sanitation system except with the approval of the municipality.
- 137.2 A person must apply for approval to discharge industrial effluent into the sanitation system of the municipality on the prescribed form attached as Schedule B to these by-laws.
- 137.3 The municipality may, if in its opinion the capacity of the sanitation system is sufficient to permit the conveyance and effective treatment and lawful disposal of the industrial effluent, for such period and subject to such conditions it may impose, approve the discharge of industrial effluent into the sanitation system.
- 137.4 Any person who wishes to construct or cause to be constructed, a building which shall be used as a trade premises, must at the time of lodging a building plan in terms of section 4 of the National Building Regulations and Building Standards No. 103 of 1977, also lodge applications for the provision of sanitation services and for approval to discharge industrial effluent.

138 Withdrawal of Approval to Discharge Industrial Effluent

- 138.1 The municipality may withdraw any approval to a commercial customer, who has been authorised to discharge industrial effluent into the sanitation system, upon giving 14 (fourteen) days' notice, if the customer -
- a) fails to ensure that the industrial effluent discharged conforms to the industrial effluent standards prescribed in Schedule A of these by-laws or the written permission referred to in section 71;
  - b) fails or refuses to comply with any notice lawfully served on him in terms of these by-laws, or contravenes any provisions of these by-laws or any condition imposed in terms of any permission granted to him; or
  - c) fails to pay the charges in respect of any industrial effluent discharged.
- 138.2 The municipality may on withdrawal of any approval -
- a) in addition to any steps required in these by-laws, and on 14 (fourteen) days written notice, authorise the closing or sealing of the connecting sewer of the said premises; and
  - b) refuse to receive any industrial effluent until it is satisfied that adequate steps to ensure that the industrial effluent that is to be discharged conforms to the standards required by these by-laws.

139 Quality Standards for Disposal of Industrial Effluent

- 139.1 A commercial customer, to whom approval has been granted must ensure that no industrial effluent is discharged into the sanitation system of the municipality unless it complies with the standards and criteria set out in Schedule A.
- 139.2 The municipality may, in giving its approval, relax or vary the standards in Schedule A, provided that it is satisfied that any relaxation represents the best practicable environmental option.
- 139.3 In determining whether relaxing or varying the standards in Schedule A represents the best practicable environmental option a municipality must consider -

- a) whether the commercial customer's undertaking is operated and maintained at optimal levels;
- b) whether technology used by the commercial customer represents the best available to the commercial customer's industry and, if not, whether the installation of the best technology would cause the customer unreasonable expense;
- c) whether the commercial customer is implementing a programme of waste minimisation that complies with national waste minimisation standards set in accordance with national legislation;
- d) the cost to the municipality of granting the relaxation or variation; and
- e) the environmental impact or potential impact of the relaxation or variation.

139.4 Test samples may be taken at any time by a duly qualified sampler to ascertain whether the industrial effluent complies with Schedule A or any other standard laid down as a requisition for granting an approval.

140 Conditions for the Discharge of Industrial Effluent

140.1 The municipality may on granting approval for the discharge of industrial effluent, or at any time that it considers appropriate, by notice, require a commercial customer to

- a) subject the industrial effluent to such preliminary treatment as in the opinion of the municipality will ensure that the industrial effluent conforms to the standards prescribed in Schedule A before being discharged into the sanitation system;
- b) install equalising tanks, valves, pumps, appliances, meters and other equipment which, in the opinion of the municipality, will be necessary to control the rate and time of discharge into the sanitation system in accordance with the conditions imposed by it;
- c) install for the conveyance of the industrial effluent into the sanitation system at a given point, a drainage installation separate from the drainage installation for other sewage and may prohibit a commercial customer from disposing of his industrial effluent at any other point;
- d) construct on any pipe conveying his industrial effluent to any sewer, a service access hole or stop-valve in such position and of such dimensions and materials as the municipality may prescribe;
- e) provide all information that may be required by the municipality to enable it to assess the tariffs or charges due to the municipality;
- f) provide adequate facilities including, but not limited to, level or overflow detection devices, standby equipment, overflow catch-pits, or other appropriate means of preventing a discharge into the sanitation system in contravention of these by-laws;
- g) cause any meter, gauge or other device installed in terms of this section to be calibrated by an independent authority at the cost of the commercial customer at such intervals as may be required by the municipality and copies of the calibration must to be forwarded to it by the commercial customer; and
- h) cause industrial effluent to be analyzed as often, and in whatever manner, may be determined by the municipality and provide it with the results of these tests when they are completed.

140.2 The cost of any treatment, plant, work or analysis, which a person may be required to carry out, construct or install in terms of subsection (1), shall be borne by the commercial customer concerned.

140.3 If industrial effluent that neither complies with the standards in Schedule A nor has received the approval of the municipality, is discharged into the sanitation system, the municipality must be informed and the reasons for it, within twelve hours of the discharge.

PART 7: SEWAGE DELIVERED BY ROAD HAULAGE

141 Acceptance of Sewage Delivered by Road Haulage

141.1 The engineer may, in his discretion, and subject to such conditions as he may specify, accept sewage for disposal that is delivered to the municipality's sewage treatment plants by road haulage.

142 Approval for Delivery of Sewage by Road Haulage

142.1 No person shall deliver sewage by road haulage in order to discharge it into the municipality's sewage treatment plants except with the approval of the engineer and subject to any conditions, and any times, that may on reasonable grounds be imposed by him.

142.2 The charges for any sewage delivered for disposal to the municipality's sewage treatment plants shall be assessed by the municipality in accordance with the prescribed tariffs of charges.

142.3 Withdrawal of Permission for Delivery of Sewage by Road Haulage

142.4 The engineer may withdraw any approval, given in terms of section 75, after giving at least 14 (fourteen) days written notice of his intention to do so, if a person who has been allowed to discharge sewerage by road haulage –

- a) fails to ensure that the sewage conforms to the standards prescribed either in Schedule A, or as a condition of approval; or
- b) fails or refuses to comply with any notice served on him in terms of these by-laws or contravenes any provision of these by-laws or any condition that has been imposed on him as a condition of approval; and
- c) fails to pay all the charges applicable to the delivery of sewage.

143 Conditions for Delivery of Sewage by Road Haulage

143.1 When sewage is to be delivered by road haulage –

- a) the time and place when delivery is to be made shall be arranged in consultation with the engineer; and
- b) the engineer must be satisfied before a delivery can take place, that the sewerage is of a nature suitable for road haulage and that the delivery would comply with the provisions, of these by-laws.

PART 8: OTHER SANITATION SERVICES

144 Stables and Similar Premises

144.1 The municipality may approve the connection of a drainage installation to stables, cowsheds, dairies, kennels, other premises for the accommodation of animals, and tanneries, subject to the payment of all applicable charges and the fulfillment of any condition that the municipality may impose; but approval will be given only if -

- a) the floor of the premises is paved by impervious materials that are approved by the municipality and graded to a silt trap, grease trap or gully of adequate capacity; and
- b) every part of the floor of the premises is covered by a roof, or another protective device, in a way that adequately prevents the entry of rain or storm water into the drainage installation.

145 Mechanical Food-Waste or Other Disposal Units

145.1 The municipality may approve the connection or incorporation of a mechanical waste food disposal unit or garbage grinder into a drainage installation that has a capacity in excess of 500W, subject to the payment of all applicable charges and to any condition that the municipality may impose, but approval will be given only if

- a) a water meter is installed by the municipality;
- b) the engineer is satisfied that the municipality's sewerage and sewage treatment system will not be adversely affected; and
- c) the installation or incorporation is installed in conformity with the municipality's by-laws relating to electricity.

PART 9: INSTALLATION WORK**146 Approval of Installation Work**

146.1 If an owner wishes to have installation work done, he must first obtain the municipality's written approval.

146.2 Application for the approval referred to in subsection (1) must be made on the prescribed form and shall be accompanied by -

- a) a charge determined by the municipality, if a charge is determined, and
- b) copies of all drawings that may be required and approved by the municipality;
- c) a certificate by a professional engineer certifying that the installation has been designed in accordance with any applicable SANS Codes.

146.3 Approval given in terms of subsection (1) shall lapse after 24 (twenty-four) months.

146.4 When approval has been given in terms of subsection (1), a complete set of the drawings that have been required and approved by the municipality must be available for inspection at the site at all reasonable times until the work has been completed.

146.5 If installation work has been done in contravention of subsections (1) or (2), the municipality may require the owner -

- a) to rectify the contravention within a specified time;
- b) if work is in progress, to cease the work; and
- c) to remove all work that does not comply with these by-laws.

147 Persons Permitted to do Installation and Other Work

147.1 No person who is not a plumber, or working under the control of a plumber, shall be permitted to -

- a) do installation work other than the replacement or repair of an existing pipe or sanitation fitting;
- b) inspect, disinfect and test a drainage installation, fire installation or storage tank;
- c) service, repair or replace a back flow preventer; or
- d) install, maintain or replace a meter provided by an owner in a drainage installation.

147.2 No person shall require or engage a person who is not a plumber to do the work referred to in subsection (1).

147.3 Notwithstanding the provisions of subsections (1) and (2), the municipality may permit a person, who is not a plumber, to do installation work at his own premises if they are occupied by himself or his own household, but if permission is given, the work must be inspected and approved by a plumber under the direction of or who has been nominated by, the engineer.

148 Use of Pipes and Water Fittings to be Authorised

148.1 No person shall, without the prior written authority of the engineer, install or use a pipe or water fitting in a water installation within the municipality's area of jurisdiction unless it is included in the Schedule of Approved Pipes and Fittings compiled by the municipality.

148.2 Application for the inclusion of a pipe or water fitting in the Schedule referred to in subsection (1) must be made on the form prescribed by the municipality.

148.3 A pipe or water fitting may be included in the Schedule referred to in subsection (1) if -

- a) it bears the standardisation mark of the South African Bureau of Standards in respect of the relevant SANS specification issued by the Bureau; or
- b) it bears a certification mark issued by the SANS to certify that the pipe or water fitting -
  - i) complies with an SANS Mark specification; or
  - ii) a provisional specification issued by the SANS;
  - c) it is included in the list of water and sanitation installations accepted by JASWIC;
  - d) No certification marks shall be for a period exceeding two years.

148.4 The municipality may impose any additional condition that it considers necessary as relating to the use, or method of installation, of any pipe or water fitting included in the Schedule.

148.5 A pipe or sanitation fitting must be removed from the Schedule if it -

- a) no longer complies with the criteria upon which its inclusion was based; or
- b) is no longer suitable for the purpose for which its use was accepted.

148.6 The current Schedule must be available for inspection at the office of the municipality at any time during working hours.

148.7 The municipality may sell copies of the current Schedule at a charge determined by it.

149 Testing of Drainage Installations

149.1 No drainage installation, or any part of one, shall be connected to on-site sanitation services nor shall, the municipality's sanitation system be connected to an existing approved installation, unless any one or more of the following tests have been applied in the presence, and to the satisfaction, of the engineer, before the draining installation has been enclosed:

- a) the interior of every pipe or series of pipes between two points of access shall be inspected throughout its length by means of a mirror and a source of light, and during the inspection, a full circle of light must appear to the observer, and the pipe or series of pipes must be seen to be unobstructed;

- b) a smooth ball having a diameter 12mm less than the nominal diameter of the pipe shall, when inserted at the higher end of the pipe, roll down without assistance or interruption to the lower end;
  - c) after all openings to the pipe or series of pipes to be tested, after having been plugged or sealed and after all traps associated with them have been filled with water, air shall be pumped into the pipe or pipes until a manometric pressure of 38mm of water is indicated, after which the pressure must remain greater than 25mm of water for a period of at least 3 (three) minutes without further pumping; and
  - d) all parts of the installation are subjected to and required to withstand an internally applied hydraulic test pressure of not less than a 3m head of water for a period of not less than 10 minutes.
- 149.2 If the municipality has reason to believe that any drainage installation or any part of it has become defective, it may require the owner of any premises to conduct any or all of the tests prescribed in subsection (1) and, if the installation fails to pass any test, or all the tests, to the satisfaction of the municipality, the municipality may by notice require the owner to take all reasonable measures that may be necessary to enable the installation to satisfy any or all of them.

150 Water Demand Management

- 150.1 Notwithstanding the provisions of sections 92 and 113, no flushing urinal that is not user-activated shall be installed or continue to operate in any water installation. All flushing urinals that are not user-activated installed prior to the commencement of these regulations must be converted to user-activated urinals within two years of the commencement of these by-laws.
- 150.2 No cistern, and related pan designed to operate with such cistern, shall be installed with a cistern capacity of greater than 9 litres and all cisterns not intended for public use shall be fitted with flushing devices allowing interruptible or multiple flushes, provided that such flushing device shall not be required in cisterns with a capacity of 4, 5 litres or less.

CHAPTER 6: WATER SERVICES INTERMEDIARIES

151 Registration

- 151.1 The municipality may by public notice require water services intermediaries or classes of water services intermediaries to register with the municipality in a manner specified in a public notice.

152 Provision of Water Services

- 152.1 Water services intermediaries must ensure that water services, including basic services as determined by the municipal council, are provided to such persons it is obliged to provide with water services.
- 152.2 The quality, quantity and sustainability of water services provided by a water services intermediary must meet any minimum standards prescribed in terms of the Act and must at least be of the same standards as provided by the municipality to customers.

153 Charges for Water Services Provided

- 153.1 A water services intermediary may not charge for water services at a price which does not comply with any norms and standards prescribed under the Act and any additional norms and standards as may be set by the municipality.
- 153.2 A water services intermediary must provide subsidised water services, as determined by the municipal council in terms of the municipality's by-laws relating to credit control and debt collection from time to time, and provided by the municipality to customers at a price that is the same or less than the charges at which the municipality provides such services.

CHAPTER 7: UNAUTHORISED WATER SERVICES

154 Unauthorised Services

- 154.1 No person may gain access to water services unless it is in terms of an agreement entered into with the municipality for the rendering of those services.
- 154.2 The municipality may, irrespective of any other action it may take against such person in terms of these by-laws by written notice order a person who is using unauthorised services to -
- a) apply for such services in terms of sections 2 and 3; and
  - b) undertake such work as may be necessary to ensure that the customer installation through which access was gained complies with the provisions of these or any other relevant by-laws.

155 Interference with Infrastructure for the Provision of Water Services

- 155.1 No person other than the municipality shall manage, operate or maintain infrastructure through which water services are provided.
- 155.2 No person other than the municipality shall effect a connection to infrastructure through which water services are provided.
- 155.3 The municipality may recover any costs associated with repairing damage caused as a result of a contravention of subsections (1) and (2). The costs recoverable by the municipality is the full cost associated with repairing the damage and includes, but is not restricted to, any exploratory investigation, surveys, plans, specifications, schedules of quantities, supervision, administration charge, the use of tools, the expenditure of labour involved in disturbing or rehabilitation of any part of a street or ground affected by the repairs and the environmental cost.

156 Obstruction of Access to Infrastructure for the Provision of Water Services

- 156.1 No person shall prevent or restrict the physical access of the municipality to infrastructure through which water services are provided.
- 156.2 If a person contravenes subsection (1), the municipality may -
- a) by written notice require such person to restore access at his own expense within a specified period; or
  - b) if it is of the opinion that the situation is a matter of urgency, without prior notice restore access and recover the cost from such person.

156.3 The costs recoverable by the municipality is the full cost associated with restoring access and includes, but is not restricted to, any exploratory investigation, surveys, plans, specifications, schedules of quantities, supervision, administration charge, the use of tools, the expenditure of labour involved in disturbing or rehabilitation of any part of a street or ground affected by restoring access and the environmental cost.

157 Waste of Water

157.1 No customer shall permit -

- a) the purposeless or wasteful discharge of water from terminal water fittings;
- b) pipes or water fittings to leak;
- c) the use of maladjusted or defective water fittings; or
- d) an overflow of water to persist.

157.2 An owner shall repair or replace any part of his water and sanitation installation which is in such a state of disrepair that it is either causing or is likely to cause an occurrence listed in subsection (1).

157.3 If an owner fails to take measures as contemplated in subsection (2), the municipality shall, by written notice, require the owner to comply with the provisions of subsection (1).

157.4 The municipality may, by written notice, prohibit the use by a customer of any equipment in a water or sanitation installation if, in its opinion, its use of water is inefficient. Such equipment shall not be returned to use until its efficiency has been restored and a written application to do so has been approved by the municipality.

158 Unauthorised and Illegal Discharges

158.1 No person may discharge or cause or permit any sewage to be discharged directly or indirectly into a storm water drain, river, stream or other watercourse, whether natural or artificial.

158.2 The owner or occupier of any premises on which steam or any liquid other than potable water, is stored, processed or generated shall provide all facilities necessary to prevent any discharge or leakage of such liquid to any street, storm water drain or watercourse, whether natural or artificial, except where, in the case of steam, the municipality has approved such discharge.

158.3 Where the hosing down or flushing by rainwater of an open area on any premises is in the opinion of the municipality likely to cause the discharge of objectionable matter into any street, storm water drain, river, stream or other watercourse, whether natural or artificial, or to cause or contribute towards the pollution of any such watercourse, the municipality may, by notice, require the owner of the premises to take reasonable measures to prevent or minimise such discharge or pollution.

158.4 No person may discharge or cause or permit the discharge of -

- a) any substance, including storm water, other than sewage, to be discharged into a drainage installation;
- b) of water from any swimming pool directly or indirectly over any road or into a gutter, storm water drain, watercourse, open ground or private premises other than the premises of the owner of such swimming pool;

- c) water from artificial fountains, reservoirs or swimming pools situated on premises into a drainage installation, without the approval of the municipality and subject to the payment of relevant charges and such conditions as the municipality may impose;
- d) any sewage, industrial effluent or other liquid or substance which -
  - i) in the opinion of the engineer may be offensive to or may cause a nuisance to the public;
  - ii) is in the form of steam or vapour or has a temperature exceeding 44 C at the point where it enters the sewer;
  - iii) has a pH value less than 6.0;
  - iv) contains any substance of whatsoever nature likely to produce or release explosive, flammable, poisonous or offensive gases or vapours in any sewer;
  - v) contains any substance having an open flashpoint of less than 93C or which releases a poisonous vapour at a temperature below 93 C;
  - vi) contains any material of whatsoever nature, including oil, grease, fat or detergents capable of causing obstruction to the flow in sewers or drains or interference with the proper operation of a sewerage treatment works;
  - vii) shows any visible signs of tar or associated products or distillates, bitumens or asphalts;
  - viii) contains any substance in such concentration to produce an undesirable taste after chlorination or an undesirable odour or colour, or excessive foam;
  - ix) has either a greater PV or COD (Chemical Oxygen Demand) value, a lower pH value, or a higher caustic alkalinity or electrical conductivity than specified in Schedule A, without the prior approval and subject to the payment of relevant charges and such conditions as the municipality may impose;
  - x) contains any substance which in the opinion of the engineer -
    - (aa) cannot be treated at the sewage treatment work to which it could be discharged; or
    - (bb) will negatively affect the treatment processes at the sewage treatment work to which it could be discharged; or
    - (cc) will negatively impact on the ability of the sewage treatment work to produce discharges that meet the waste water discharge standards set in terms of the National Water Act, 1998 (Act No 36 of 1998), or
  - ix) either alone or in combination with other substance may -
    - (aa) generate or constitute a toxic substance dangerous to the health of persons employed at the sewage treatment works or entering the councils sewers or manholes in the course of their duties; or
    - (bb) be harmful to sewers, treatment plant or land used for the disposal of treated waste water; or
    - (cc) adversely affect any of the processes whereby sewage is treated or any re-use of sewage effluent.

158.5 No person shall cause or permit the accumulation of grease, oil, fat or solid matter in any drainage installation that will adversely affect its effective functioning.

158.6 The municipality may, notwithstanding any other actions that may be taken in terms of these by-laws, recover from any person who discharges industrial effluent or any substance which is unauthorised or illegal all costs incurred, by the municipality as a result of such discharges, including costs that result from -

- a) injury to persons, damage to the sanitation system; or
- b) a prosecution in terms of the National Water Act, 1998 (Act No 36 of 1998).

159 Illegal Re-Connection

159.1 A customer whose access to water supply services have been restricted or disconnected, who intentionally reconnects to services or who intentionally or

negligently interferes with infrastructure through which water supply services are provided, shall on written notice be disconnected.

160 Interference with Infrastructure

160.1 No person may unlawfully and intentionally or negligently interfere with infrastructure through which the municipality provides municipal services.

160.2 If a person contravenes subsection (1), the municipality may -

- a) by written notice require such person to seize or rectify the interference at his own expense within a specified period; or
- b) if it is of the opinion that the situation is a matter of urgency, without prior notice prevent or rectify the interference and recover the cost from such person.

161 Pipes in Streets or Public Places

161.1 No person shall for the purpose of conveying water or sewage derived from whatever source, lay or construct a pipe or associated component on, in or under a street, public place or other land owned by or under the control of any municipality, except with the prior written permission of the municipality and subject to such conditions as it may impose.

162 Use of Water from Sources Other than the Water Supply System

162.1 No person shall use or permit the use of water obtained from a source other than the water supply system, other than rainwater tanks which are not connected to the water installation, except with the prior approval of the engineer, and in accordance with such conditions as it may impose, for domestic, commercial or industrial purposes.

162.2 Any person desiring the consent referred to in subsection (1) shall provide the engineer with evidence satisfactory to it that the water referred to in subsection (1) complies, whether as a result of treatment or otherwise, with the requirements of SANS 241: Drinking Water, or that the use of such water does not or will not constitute a danger to health.

162.3 Any consent given in terms of subsection (1) may be withdrawn if, in the opinion of the engineer

- a) a condition imposed in terms of subsection (1) is breached; or
- b) the water quality no longer conforms to the requirements referred to in subsection (2).

162.4 The engineer may take samples of water obtained from a source, other than the water supply system and cause the samples to be tested for compliance with the requirements referred to in subsection (2).

162.5 The determined charge for the taking and testing of the samples referred to in subsection (4) above shall be paid by the person to whom consent was granted in terms of subsection (1).

162.6 If water obtained from a borehole or other source of supply on any premises is used for a purpose which gives rise to the discharge of such water or a portion thereof into the municipality's sewerage system, the municipality may install a meter in the pipe

leading from such borehole or other source of supply to the point or points where it is so used.

162.7 The provisions of section 20 shall apply insofar as they may be applicable in respect of the meter referred to in subsection (4).

163 Use of On-Site Sanitation Services Not Connected to the Sanitation System

163.1 No person shall use or permit the use of on-site sanitation services not connected to the municipality's sanitation system except with the prior approval of the engineer, and in accordance with such conditions as it may impose, for domestic, commercial or industrial purposes.

163.2 Any person desiring the consent referred to in subsection (1) shall provide the engineer with evidence satisfactory to it that the sanitation facility is not likely to have a detrimental effect on health or the environment.

163.3 Any consent given in terms of subsection (1) may be withdrawn if, in the opinion of the engineer

- a) a condition imposed in terms of subsection (1) is breached; or
- b) the sanitation facility has a detrimental impact on health or the environment.

163.4 The engineer may undertake such investigations as he or she may deem necessary to determine if a sanitation facility has a detrimental impact on health or the environment.

163.5 The person to whom consent was granted in terms of subsection (1) shall be liable for the costs associated with an investigation undertaken in terms of subsection (2) if the result of the investigation indicates that the sanitation facility has a detrimental impact on health or the environment.

CHAPTER 8: IRRIGATION SERVICE

164 Provision of irrigation water

164.1 Council can at present supply raw, untreated water for gardening purposes to successful applicants in two towns in its area of jurisdiction, namely Niekerkshoop and Prieska.

165 Distribution of irrigation water

165.1 Any person can apply on the approved application form to the local municipality for irrigation water where such service is available.

165.2 The Technical Manager of the Municipality will evaluate each application and incorporate it into the current schedule of supply of irrigation water if possible and feasible.

165.3 This service will only be rendered if raw, untreated water for use as irrigation water is available. If, for any reason, water cannot be supplied to users, such users shall not have any recourse to council.

165.4 All persons receiving this service at the time of promulgation of these bylaws will be deemed to receive the irrigation service in terms of and subject to the conditions set out in these bylaws

166 Prohibited conduct

166.1 No person may:

- a) lead water out of an irrigation furrow other than during his turn of water leading;
- b) permit irrigation water to run or flow from any other irrigation furrow into or upon his erf or land except during his turn of water leading;
- c) scoop or pump by manual or mechanical means water from any public irrigation furrow for the purpose of irrigating any dry erf;
- d) wash clothes in the fountain or cement dam or irrigation furrows or pollute any water in the fountain or cement dam or in any irrigation furrow;
- e) allow poultry or animals to be in any irrigation furrow; or
- f) allow water to run from his erf or portion thereof over or into any street or road.

166.2 A person who contravenes a provision of this chapter commits an offence

167 Non-liability of municipality

167.1 The municipality shall not be liable for any damages resulting from -

- a) the non-deliverance of irrigation water for any cause whatsoever;
- b) the delivery of irrigation water to any erf or portion thereof other than as set out in the approved application submitted; or
- c) overflow from any irrigation furrow caused by stormwater flowing in such furrow.

168 Service charges

168.1 The water usage will be determined on a monthly basis as set out in section 86 of these bylaws monthly billing for the service will be rendered as part of the monthly municipal accounts referred to in section 19.

CHAPTER 9: NOTICES

169 Power to Serve and Compliance with Notices

169.1 The municipality may, by written notice, order an owner, customer or any other person who fails, by act or omission, to comply with the provisions of these by-laws, or to fulfill any condition imposed in it, to rectify his failure within a period specified in the notice, which period shall not be less than thirty days except where a notice is issued in terms of section 18, when the period shall not be less than seven days.

169.2 If a person fails to comply with a written notice served on him by the municipality in terms of these by-laws within the specified period, it may take such action that in its opinion is necessary to ensure compliance, including -

- a) undertaking the work necessary itself and recovering the cost of such action or work from that owner, consumer or other person;
- b) restricting or discontinuing the provision of services; and
- c) instituting legal proceedings.

- 169.3 A notice in terms of subsection (1) must -
- a) give details of any provision of the by-laws that has not been complied with;
  - b) give the owner, consumer or other person a reasonable opportunity to make representations and state his case, in writing, to the municipality within a specified period, unless the owner, consumer or other person was given such an opportunity before the notice was issued;
  - c) specify the steps that the owner, consumer or other person must take to rectify the failure to comply;
  - d) specify the period within which the owner, consumer or other person must take the steps specified to rectify such failure; and
  - e) indicate that the municipality -
    - i) may undertake any work that is necessary to rectify a failure to comply with a notice and the cost to the municipality of rectification may be recovered from the owner, consumer or other person who has failed to comply with it; and
    - ii) may take any other action that it considers necessary for ensuring compliance.
- 169.4 In the event of an emergency the municipality may, without prior notice to anyone, undertake the work required by subsection (3)(e)(i) and recover the costs from a person who, but for the emergency, would have to be notified in terms of subsection (1).
- 169.5 The costs recoverable by the municipality in terms of subsections (3) and (4) are the full costs associated with that work and includes, but are not restricted to, any exploratory investigation, surveys, plans, specifications, schedules of quantities, supervision, administration charge, the use of tools, the expenditure of labour involved in disturbing or rehabilitation of any part of a street or ground affected by the work and the environmental cost.

CHAPTER 10: APPEALS

170 Appeals against Decisions of the Municipality

- 170.1 A customer may appeal in writing against a decision of, or a notice issued by the municipality in terms of these by-laws.
- 170.2 An appeal in terms of subsection (1) must be made in writing and lodged with the municipality within 14 (fourteen) days after a customer became aware of the decision or notice and must -
- a) set out the reasons for the appeal; and
  - b) be accompanied by any security determined by the municipality for the testing of a measuring device, if it has been tested.
- 170.3 An appeal must be decided by the municipality within 14 (fourteen) days after an appeal was lodged and the customer must be informed of the outcome in writing, as soon as possible thereafter.
- 170.4 The decision of the municipality is final.
- 170.5 The municipality may condone the late lodging of appeals or other procedural irregularities.

CHAPTER 11: OFFENCES**171 Offences**

- 171.1 Subject to subsection (2), any person who -
- a) obstructs or hinders the municipality in the exercising of the powers or performance of functions or duties under these by-laws;
  - b) uses, tampers or interferes with municipal equipment, the water supply system, sanitation system and reticulation network or consumption of services rendered;
  - c) contravenes or fails to comply with a provision of these by-laws other than a provision relating to payment for municipal services;
  - d) fails to comply with the terms of a notice served upon him in terms of these by-laws;
  - e) is guilty of an offence and liable on conviction to a fine or in default of payment to imprisonment for a period not exceeding 6 months and in the case of any continued offence, to a further fine not exceeding R800, or in default of payment, to imprisonment not exceeding one day for every day during the continuance of such offence, after a written notice has been issued by the municipality and served on the person concerned requiring the discontinuance of such an offence.
- 171.2 No person shall be liable to imprisonment if he is unable to afford to pay a fine, and shall instead be liable to a period of community service.
- 171.3 Any person committing a breach of the provisions of these by-laws shall be liable to recompense the municipality for any loss or damage suffered or sustained by it in consequence of the breach.

CHAPTER 12: DOCUMENTATION**172 Signing of Notices and Documents**

- 172.1 A notice or document issued by the municipality in terms of these by-laws and signed by a staff member of the municipality shall be deemed to have been duly issued and must on its mere production be accepted by a court as prima facie evidence of that fact.

173 Service of Notices

- 173.1 Any notice, order or other document that is served on any person in terms of these by-laws must, subject to the provisions of the Criminal Procedure Act 1977 (Act 51 of 1977), be served personally, failing which it may be regarded as having duly been served -
- a) when it has been left at a person's village, place of residence, or business or employment in the Republic, with a person apparently over the age of sixteen years;
  - b) when it has been posted by registered or certified mail to a person's last known residential address or business address in the Republic and an acknowledgement of posting thereof from the postal service is obtained;
  - c) if a person's address in the Republic is unknown, when it has been served on that person's agent or representative in the Republic in a manner provided for in subsections (a), (b) or (d); or

d) if that person's address and agent or representative in the Republic is unknown, when it has been placed in a conspicuous place on the property or premises, if any, to which it relates.

173.2 Any legal process is effectively and sufficiently served on the municipality when it is delivered to the municipal manager or a person in attendance at the municipal manager's office.

173.3 When any notice or other document must be authorised or served on the owner, occupier of any property, or of any person who holds a right over, or in respect of it, it is sufficient if that person is described in the notice or other document as the owner, occupier or holder of the right over or in respect of, the property, and shall not be necessary to name him.

173.4 Where compliance with a notice is required within a specified number of working days, the period that is required shall commence on the date when the notice is served or when it has first been given in any other way contemplated in these by-laws.

174 Authentication of Documents

174.1 Every order, notice or other document requiring authentication by the municipality shall be sufficiently authenticated, if it is signed by the municipal manager, by a duly authorised officer of the municipality or by the Manager of the municipality's authorised agent.

174.2 Authority to authorise, as envisaged in subsection (1) must be conferred by a resolution of the municipality, by a written agreement or by a bylaw.

175 Prima Facie Evidence

175.1 In legal proceedings by or on behalf of the municipality, a certificate reflecting an amount of money as being due and payable to the municipality, shall, if it is made under the hand of the municipal manager, or of a suitably qualified employee of the municipality who is authorised by the municipal manager or the Manager of the municipality's authorised agent, shall upon its mere production constitute prima facie evidence of the indebtedness.

CHAPTER 13: GENERAL PROVISIONS

176 Responsibility for Compliance with these By-Laws

176.1 The owner of premises is responsible for ensuring compliance with these by-laws in respect of all or any matters relating to water and the installation and maintenance of sanitation.

176.2 The customer is responsible for compliance with these by-laws in respect of matters relating to the use of any water and the installation and maintenance of sanitation.

177 Provision of Information

177.1 An owner, occupier, customer or person within the area of supply of the municipality must provide the municipality with accurate information requested by the municipality

that is reasonably required by the municipality for the implementation or enforcement of these by-laws.

178 Power of Entry and Inspection

178.1 The municipality may enter and inspect any premises for any purpose connected with the implementation or enforcement of these by-laws, at all reasonable times, after having given reasonable written notice to the occupier of the premises of the intention to do so.

178.2 Any entry and inspection must be conducted in conformity with the requirements of the Constitution of South Africa, 1996, and any other law and, in particular, with strict regard to decency and order, respect for a person's dignity, freedom and security, and personal privacy.

178.3 The municipality may be accompanied by an interpreter and any other person reasonably required to assist the authorised official in conducting the inspection.

178.4 A person representing the municipality must, on request, provide his identification.

179 Indemnification from Liability

179.1 Neither employees of the municipality nor any person, body, organisation or corporation acting on behalf of the municipality is liable for any damage arising from any omission or act done in good faith in the course of his duties unless the damage is caused by a wrongful and intentional act or negligence.

180 Exemption

180.1 The engineer may, in writing exempt an owner, customer, any other person or category of owners, customers, ratepayers, users of services from complying with a provision of these by-laws, subject to any conditions it may impose, if he or she is of the opinion that the application or operation of that provision would be unreasonable, provided that the engineer shall not grant exemption from any section of these by-laws that may result in -

- a) the wastage or excessive consumption of water supply services;
- b) significant adverse effects on public health, safety or the environment;
- c) the non-payment for services;
- d) the Act, or any regulations made in terms of it, not being complied with.

180.2 The municipality may at any time after giving written notice of at least thirty days, withdraw any exemption given in terms of subsection (1).

181 Conflict of Law

181.1 If there is any conflict between these by-laws and any other by-laws of the municipality, these by-laws will prevail.

182 Transitional Arrangements

182.1 Installation work authorised by the municipality prior to the commencement date of these by-laws or authorised installation work in progress on that date shall be deemed to have been authorised in terms of these by-laws; and the municipality may,

for a period of 90 (ninety) days after the commencement of these by-laws, authorise installation work in accordance with the by-laws that regulated that work immediately prior to the promulgation of these by-laws.

182.2 Any reference in these by-laws to a charge determined by the municipal council shall be deemed to be a reference to a charge determined by the municipal council under the laws repealed by section 114, until the effective date of any applicable charges that may be determined by the municipal council in terms of these by-laws, or by-laws relating to credit control and debt collection, and any reference to a provision in the laws repealed by section 114 shall be deemed to be a reference to a corresponding provision in these by-laws.

182.3 Any approval, consent or exemption granted under the laws repealed by section 114 shall, save for the provisions of subsection (3), remain valid.

182.4 No customer shall be required to comply with these by-laws by altering a water installation or part of it which was installed in conformity with any laws applicable immediately prior to the commencement of these by-laws; provided that if, in the opinion of the engineer, the installation, or part, is so defective or in a condition or position that could cause waste or undue consumption of water, pollution of the water supply or a health hazard, the engineer may by notice require the customer to comply with the provisions of these by-laws.

183 Repeal of Existing Municipal Water Services By-laws

183.1 The provisions of any by-laws relating to water supply and sanitation services by the municipality are hereby repealed insofar as they relate to matters provided for in these by-laws.

184 Short Title and Commencement

184.1 These by-laws are called the Water Services By-laws of the Siyathemba municipality.

184.2 The municipality may, by notice in the Provincial Gazette, determine that provisions of these by-laws, listed in the notice, do not apply in certain areas within its area of jurisdiction listed in the notice from a date specified in the notice.

184.3 Until any notice contemplated in subsection (2) is issued, these by-laws are binding.

SCHEDULE A: LIMITS OF CONCENTRATION OF SUBSTANCES THAT MAY BE DISCHARGED TO THE MUNICIPALITY'S SANITATION SYSTEM

Parameter	Allowed Specification
PV-not exceed	1400 ml/l
Ph within range	6,0 10,0
Electrical conductivity not greater than	500 m S / m at 20 C
Caustic alkalinity (expressed as CaCO ₃)	2 000 mg / l
Substance not in solution (including fat, oil, grease waxes and like substances)	2 000 mg / l
Substances soluble in petroleum ether	500 mg / l

Sulphides, hydro-sulphides and polysulphides (expressed as S)	50 mg / l
Substances from which hydrogen cyanide can be liberated in the drainage installation, sewer or sewage treatment works (expressed as HCN)	20 mg / l
Formaldehyde (expressed as HCHO)	50 mg / l
Non organic solids in suspension	100 mg / l
Chemical oxygen demand (CO)	5 000 mg / l
All sugars and / or starch (expressed as glucose)	1 500 mg / l
Available chlorine (expressed as Cl)	100 mg / l
Sulphates (expressed as SO ₄)	1 800 mg / l
Fluorine containing compounds (expressed as F)	5 mg / l
Anionic surface active agents	500 mg / l

METALS:**Group 1:**

Metal	Expressed as
Manganese	Mn
Chromium	Cr
Copper	Cu
Nickel	Ni
Zinc	Zn
Iron	Fe
Silver	Ag
Cobalt	Co
Tungsten	W
Titanium	Ti
Cadmium	Cd

The total collective concentration of all metals in Group 1 (expressed as indicated above) in any sample of the effluent, shall not exceed 50 mg / l, nor shall the concentration of any individual metal in a sample exceed 20 mg / l.

Group 2:

Metal	Expressed as
Lead	Pb
Selenium	Se
Mercury	Hg

The total collective concentration of all metals in Group 2 (expressed as indicated above) in any sample of the effluent shall not exceed 10 mg / l, nor shall the concentration of any individual metal in any sample exceed 5 mg / l.

OTHER ELEMENTS

Element	Expressed as
Arsenic	As
Boron	B

The total collective concentration of all elements (expressed as indicated above) in any sample of the effluent shall not exceed 20 mg / l.

RADIO-ACTIVE WASTES

Radio-active wastes or isotopes: Such concentration as may be laid down by the Atomic Energy Board or any National Department: Provided that, notwithstanding the requirements set out in this Part, the municipality reserves the right to limit the total mass of any substance or impurity discharged per 24 hours into the sanitation system from any premises.

METHOD OF TESTING

The method of testing in order to ascertain the concentration of any substance in this Schedule, shall be the test normally used by the municipality for these purposes. Any person discharging any substance referred to in this Schedule shall ascertain the details of the appropriate test from the municipality.

SCHEDULE B: APPLICATION FORM FOR THE DISCHARGE OF INDUSTRIAL EFFLUENT TO THE MUNICIPALITY'S SANITATION SYSTEM (Please complete application in block capitals)

I _____ (name):

—

the undersigned, duly authorised to set on behalf of

—

and hereinafter referred to as the applicant, hereby apply in terms of the Water Services By-laws of the Siyathemba municipality for approval to discharge industrial effluent into the municipality's sanitation system in accordance with the information provided herein.

PART I

1. NATURE OF THE BUSINESS OR INDUSTRY CONCERNED:

_____

2. NAME OR STYLE UNDER WHICH THE BUSINESS OR INDUSTRY IS CONDUCTED:

_____

3. POSTAL ADDRESS OF THE BUSINESS OR INDUSTRY:

_____

4. PHYSICAL STREET ADDRESS:

ERF NO OR FARM PTN: _____ TOWNSHIP OR FARM: _____

5. If the business or industry is conducted by a company or closed corporation, state the name of the secretary, and if it is a partnership state the names of the partners:

6. IS THIS A NEW OR ESTABLISHED BUSINESS:

7. DESCRIPTION OF INDUSTRIAL OR TRADE PROCESS BY WHICH THE EFFLUENT WILL BE PRODUCED:

8. INFORMATION RELATING TO EMPLOYEES:

	Office	Factory
(1) Total number of daily employees (not included in (4))		
(2) Number of shifts worked per day		
(3) Number of days worked per week		
(4) Number of persons resident on the premises		
(5) Is a canteen provided?		

PART II

INFORMATION RELATING TO THE CONSUMPTION OF WATER

1. TOTAL NUMBER OF LITRES OF WATER CONSUMED IN SIX MONTHS:

	Meter No	Meter No	Meter No	Total
Water purchased from the municipality				
Water from borehole or other source				
Water entering with raw materials				
Section of plant served by meter				
Total A				

2. WATER CONSUMPTION

(1) Industrial

(i) Quantity of water in product

_____

kl/Month

_____

- (ii) Quantity of water lost by evaporation _____
- (iii) Quantity of water used as boiler make-up _____
- (iv) Quantity of water for other uses (e.g. cooling, gardens, etc) _____
- TOTAL B** _____

(2) Domestic use

- (i) Total number of employees (Allow 1 kilolitre/person/month) _____
- (ii) Total number of employees permanently resident on the premises eg. hostels (Allow 1 kilolitre/person/month) _____
- TOTAL C** _____

kl/Month

3. EFFLUENT DISCHARGE INTO SANITATION SYSTEM

- (1) Metered volume (if known) _____ kl/ Month
- (2) Estimated un-metered volume (see below*) _____ kl/ Month
- (3) Estimated rate of discharge _____
- (4) Period of maximum discharge (e.g. 07:00 to 08:00) _____

* In the event that no effluent meter is installed on the premises, the estimated volume of un-metered effluent discharge to sewer is calculated as follows:

A - (B + C) = ... Kilolitre /Month

PART III

INFORMATION REGARDING THE COMPOSITION OF INDUSTRIAL EFFLUENT

Information relating to the chemical and physical characteristics of the effluent to be discharged:

(1) Maximum temperature of effluent	C
(2) pH value	Ph
(3) Nature and amount of settleable solids	
(4) Organic Content (Expressed as Chemical Oxygen Demand)	
(5) Maximum total daily discharge (kilolitres)	
(6) Maximum rate of discharge (kilolitres / hr)	
(7) Periods of maximum discharge, (e.g. 7:00 am to 8:00 am)	
(8) If any of the substances or their salts, specified in the table are formed on the premises, a cross must be placed in the space in which the substance appears, and, if possible, the average concentration of this substance likely to be present in any effluent must also be stated.	

TABLE

ELEMENTS		COMPOUNDS		OTHER SUBSTANCES
Arsenic	mg/l	Ammonium	mg/l	Grease and / or oil mg/l
Boron	mg/l	Nitrate	mg/l	Starch and / or mg/l sugars
Cadmium	mg/l	Sulphide	mg/l	Synthetic detergents mg/l

Chromium	mg/l	Sulphate	mg/l	Tar and / or tar oils	mg/l
Cobalt	mg/l	Others (Specify)	mg/l	Volatile Solvents	mg/l
Copper	mg/l			Others (Specify)	mg/l
Cyanide	mg/l				
Iron	mg/l				
Lead	mg/l				
Manganese	mg/l				
Mercury	mg/l				
Nickel	mg/l				
Selenium	mg/l				
Tungsten	mg/l				
Titanium	mg/l				
Zinc	mg/l				
Other	mg/l				

(9) Any further information as to kind or character, chemical compositions, concentrations or other properties peculiar to the industrial effluent to be furnished on a separate sheet and attached hereto.

PART IV

CONDITIONS RELATING TO THE ACCEPTANCE OF INDUSTRIAL EFFLUENT

1. The applicant shall attach descriptions and a statement of the dimensions of grease and oil traps, screens, dilution and neutralising tanks and any other provision made for the treatment of the effluent prior to discharge to the sanitation system.
2. The applicant shall submit to the municipality, if requested, plans showing the reticulation systems on his premises for water and industrial effluent.
3. The applicant shall, in addition to complying with the provisions of the municipality's Water Services By-laws aimed at the protection of its employees, sewers and treatment plant from damage, comply with any direction concerned with such protection given by the engineer verbally or in writing for the purpose of ensuring the applicant's compliance with the said by-laws.
4. The applicant shall notify the municipality, as soon as possible after he becomes aware thereof, or at least 14 days before anything is done to cause material alteration in the nature or quantity of the industrial effluent specified in this application or in any of the facts stated by him therein.
5. The applicant shall, within 30 days from the date of signature of this application, procure an accurately representative sample of not less than 5 litre of the industrial effluent to be discharged into the sewer, which sample shall be free of domestic sewage, and shall submit one half thereof to the municipality for analysis and also submit to the engineer a report on the sample made by an analyst appointed by him: Provided that in the case of a newly established industry the period specified may be extended by the municipality for a

period not exceeding six months or such further extended periods as the municipality in its discretion may approve.

6. The applicant hereby declares and warrants that the information given by him in this form, or otherwise, in connection with this application is, to the best of his knowledge and belief, in all respects correct.
7. The applicant agrees that the said information, being in all respects correct, shall form the basis on which this application is granted by the municipality.

Thus done at ..... by the applicant this ..... day of ..... 20 .....

.....
 Signature and capacity of the applicant

SCHEDULE C: FORMULA FOR THE CALCULATION OF EFFLUENT DISCHARGE CHARGES

1. The additional charge for industrial effluent for the disposal of high strength sewage to a wastewater treatment plant shall be determined in accordance with the following formula:

- Where
- T_c = Extraordinary Treatment Cost to Consumer
  - Q_c = Waste water Volume discharged by consumer in kl
  - T = Unit Treatment cost of waste water in R/kl
  - COD_c = Total COD of waste water discharged by consumer in milligrams/litre and is inclusive of both the biodegradable and non-biodegradable portion of the COD
  - COD_d = Total COD of domestic waste water in milligrams per litre
  - P_c = Ortho-phosphate concentration of wastewater discharged by consumer in milligrams phosphorus per litre
  - P_d = Ortho-phosphate concentration of domestic waste water in milligrams phosphorus per litre
  - N_c = Ammonia concentration of waste water discharged by consumer in milligrams of nitrogen per litre
  - N_d = Ammonia concentration of domestic waste water in milligrams of nitrogen per litre
  - a = Portion of the costs directly related to COD
  - b = Portion of the costs directly related to the removal of phosphates
  - c = Portion of the costs directly related to the removal of nitrates

Different terms	Value
T	R0.82/kl
COD _d	600 mg/l
	10 mg/l
N _d	25 mg/l
A	0.6
B	0.25
C	0.15

SCHEDULE D: APPLICATION FORM FOR THE RECEIPT AND USAGE OF IRRIGATION WATERSTEM**(Please complete application in block capitals)****ANNEXURE A: EXTRACTS FROM THE LEGISLATION THAT SETS OUT WHAT MUST BE ADDRESSED IN BY-LAWS****The Water Services Act**

Section 21 of the Water Services Act provides as follows:

“21. Bylaws

- (1) Every water services authority must make bylaws which contain conditions for the provision of water services, and which must provide for at least-
- (a) the standard of the services;¹
the technical conditions of supply, including quality standards, units or standards of measurement, the verification of meters, acceptable limits of error and procedures for the arbitration of disputes relating to the measurement of water services provided;²
  - (b) the installation, alteration, operation, protection and inspection of water services works and consumer installations;
  - (c) the determination and structure of tariffs in accordance with section 10;³
  - (d) the payment and collection of money due for the water services;
  - (e) the circumstances under which water services may be limited or discontinued and the procedure for such limitation or discontinuation;⁴ and
  - (f) the prevention of unlawful connections to water services works and the unlawful or wasteful use of water.
- (2) Conditions under which water services are provided-
- (a) may place limits on the areas to which water services will be provided according to the nature, topography, zoning and situation of the land in question;
  - (b) may provide for the limitation or discontinuation of water services where a consumer fails to meet his or her obligations to the water services provider, including-
    - (i) a failure to pay for services; or
    - (ii) a failure to meet other conditions for the provision of services;
  - (c) may place an obligation on a payment defaulter-
    - (i) to pay a higher deposit;
    - (ii) to pay a reconnection fee after disconnection of water services;

¹ See Regulations relating to compulsory national standards and measures to conserve water promulgated in terms of sections 9(1) and 73(1) of the Water Services Act – Government Notice R509, 8 June 2001.

² See Regulations relating to compulsory national standards and measures to conserve water promulgated in terms of sections 9(1) and 73(1) of the Water Services Act – Government Notice R509, 8 June 2001.

³ See Regulations relating to norms and standards in respect of tariffs for water services promulgated in terms of section 10(1) of the Water Services Act – Government Notice R652, 20 July 2001.

⁴ See section 4(3) of the Water Services Act states that “procedures for the limitation or discontinuation of water services must-

- (a) be fair and equitable;
- (b) provide for reasonable notice of intention to limit or discontinue water services and for an opportunity to make representations, unless-
  - (i) other consumers would be prejudiced;
  - (ii) there is an emergency situation; or
  - (iii) the consumer has interfered with a limited or discontinued service; and
- (c) not result in a person being denied access to basic water services for non-payment, where that person proves, to the satisfaction of the relevant water services authority, that he or she is unable to pay for basic services.”

- (d) may require a payment defaulter to pay a higher tariff for water services, where that defaulter gains access to water services through a communal water services work and the provision thereof cannot be disconnected or limited without other consumers being prejudiced;
- (e) may provide for the general limitation or discontinuation of water services where-
  - (i) national disasters cause disruptions in the provision of services; or
  - (ii) sufficient water is not available for any other reason;
- (f) may include an option to retain limited access to at least basic water supply or basic sanitation for a consumer whose water services are to be discontinued; and
- (g) must be accessible to consumers and potential consumers.
- (3) A water services authority which-
  - a) provides water for industrial use; or
  - b) controls a system through which industrial effluent is disposed of, must make bylaws providing for at least-
    - (i) the standards of service;
    - (ii) the technical conditions of provision and disposal;
    - (iii) the determination and structure of tariffs;
    - (iv) the payment and collection of money due; and
    - (v) the circumstances under which the provision and disposal may be limited or prohibited.”

The Municipal Systems Act

Tariffs

Section 75 of the Municipal Systems Act provides as follows -

“75. By-laws to give effect to policy

- (1) A municipal council must adopt by-laws to give effect to the implementation and enforcement of its tariff policy.
- (2) By-laws in terms of subsection (1) may differentiate between different categories of users, debtors, service providers, services, service standards and geographical areas as long as such differentiation does not amount to unfair discrimination.

When making by-laws relating to tariffs it is important that a tariff policy must be drafted by the municipality prior to making such by-laws. The policy must precede the by-laws. The by-laws must give effect to the tariff policy. The Municipal Systems Act provides the following in respect of a tariff policy –

“74. Tariff policy

- (1) A municipal council must adopt and implement a tariff policy on the levying of fees for municipal services provided by the municipality itself or by way of service delivery agreements, and which complies with the provisions of this Act and with any other applicable legislation.
- (2) A tariff policy must reflect at least the following principles, namely that -
  - a) users of municipal services should be treated equitably in the application of tariffs;
  - b) the amount individual users pay for services should generally be in proportion to their use of that service;
  - c) poor households must have access to at least basic services through-
    - i) tariffs that cover only operating and maintenance costs;

- ii) special tariffs or life line tariffs for low levels of use or consumption of services or for basic levels of service; or
  - iii) any other direct or indirect method of subsidisation of tariffs for poor households;
  - d) tariffs must reflect the costs reasonably associated with rendering the service, including capital, operating, maintenance, administration and replacement costs, and interest charges;
  - e) tariffs must be set at levels that facilitate the financial sustainability of the service, taking into account subsidisation from sources other than the service concerned;
  - f) provision may be made in appropriate circumstances for a surcharge on the tariff for a service;
  - g) provision may be made for the promotion of local economic development through special tariffs for categories of commercial and industrial users;
  - h) the economical, efficient and effective use of resources, the recycling of waste, and other appropriate environmental objectives must be encouraged;
  - i) the extent of subsidisation of tariffs for poor households and other categories of users should be fully disclosed.
- (3) A tariff policy may differentiate between different categories of users, debtors, service providers, services, service standards, geographical areas and other matters as long as the differentiation does not amount to unfair discrimination.

Credit Control

Section 98 of the Municipal Systems Act provides as follows -

“98. By-laws to give effect to policy

1. A municipal council must adopt by-laws to give effect to the municipality’s credit control and debt collection policy, its implementation and enforcement.
2. By-laws in terms of subsection (1) may differentiate between different categories of ratepayers, users of services, debtors, taxes, services, service standards and other matters as long as the differentiation does not amount to unfair discrimination.

When making by-laws relating to credit control and debt collection it is important that a credit control and debt collection policy must be drafted by the municipality prior to making such by-laws. The policy must precede the by-laws. The by-laws must give effect to the credit control and debt collection policy. The Municipal Systems Act provides the following in respect of a credit control and debt collection policy

“96. Debt collection responsibility of municipalities

A municipality -

- a) must collect all money that is due and payable to it, subject to this Act and any other applicable legislation; and
- b) for this purpose, must adopt, maintain and implement a credit control and debt collection policy which is consistent with its rates and tariff policies and complies with the provisions of this Act.

‘97. Contents of policy

(1) A credit control and debt collection policy must provide for -

- a) credit control procedures and mechanisms;
- b) debt collection procedures and mechanisms;
- c) provision for indigent debtors that is consistent with its rates and tariff policies and any national policy on indigents;

- d) realistic targets consistent with -
    - i) general recognised accounting practices and collection ratios, and
    - ii) the estimates of income set in the budget it less an acceptable provision for bad debts;
  - e) interest on arrears, where appropriate;
  - f) extensions of time for payment of accounts;
  - g) termination of services or the restriction of the provision of services when payments are in arrears;
  - h) matters relating to unauthorised consumption of services, theft and damages; and
  - i) any other matters that may be prescribed by regulation in terms of section 104.
- (2) A credit control and debt collection policy may differentiate between different categories of ratepayers, users of services, debtors, taxes, services, service standards and other matters as long as the differentiation does not amount to unfair discrimination.

Other relevant sections

The Municipal Systems Act further contains a number of additional sections relating to credit control and debt collection that are relevant to by-laws in respect thereof. These are -

“95. Customer care and management

(5) In relation to the levying of rates and other taxes by a municipality and the charging of fees for municipal services, a municipality must, within its financial and administrative capacity -

- a) establish a sound customer management system that aims to create a positive and reciprocal relationship between persons liable for these payments and the municipality, and where applicable, a service provider;
- b) establish mechanisms for users of services and ratepayers to give feedback to the municipality or other service provider regarding the quality of the services and the performance of the service provider;
- c) take reasonable steps to ensure that users of services are informed of the costs involved in service provision, the reasons for the payment of service fees, and the manner in which monies raised from the service are utilised;
- d) where the consumption of services has to be measured, take reasonable steps to ensure that the consumption by individual users of services is measured through accurate and verifiable metering systems;
- e) ensure that persons liable for payments, receive regular and accurate accounts that indicate the basis for calculating the amounts due;
- f) provide accessible mechanisms for those persons to query or verify accounts and metered consumption, and appeal procedures which allow such persons to receive prompt redress for inaccurate accounts;
- g) provide accessible mechanisms for dealing with complaints from such persons, together with prompt replies and corrective action by the municipality;
- h) provide mechanisms to monitor the response time and efficiency in complying with paragraph (g); and
- i) provide accessible pay points and other mechanisms for settling accounts or for making pre-payments for services.

“101. Municipality’s Right of Access to Premises

The occupier of premises in a municipality must give an authorised representative of the municipality or of a service provider access at all reasonable hours to the premises in order

to read, inspect, install or repair any meter or service connection for reticulation, or to disconnect, stop or restrict the provision of any service.

“102. Accounts

(1) A municipality may -

- a) consolidate any separate accounts of persons liable for payments to the municipality;
- b) credit a payment by such a person against any account of that person; and
- c) implement any of the debt collection and credit control measures provided for in this Chapter in relation to any arrears on any of the accounts of such a person.

(2) Subsection (1) does not apply where there is a dispute between the municipality and a person referred to in that subsection concerning any specific amount claimed by the municipality from that person.

“103. Agreements with Employers

A municipality may -

- a) with the consent of a person liable to the municipality for the payment of rates or other taxes, or fees for municipal services, enter into an agreement with that persons employer to deduct from the salary or wages of that person -
  - i) any outstanding amounts due by that person to the municipality; or
  - ii) regular monthly amounts as may be agreed; and
- b) provide special incentives for -
  - i) employers to enter into such agreements; and
  - ii) employees to consent to such agreements.

“118. Restraint on Transfer of Property⁵

1. A registrar of deeds may not register the transfer of property except on production to that registrar of deeds of a prescribed certificate -

- a) issued by the municipality or municipalities in which that property is situated; and
- b) which certifies that all amounts that became due in connection with that property for municipal service fees, surcharges on fees, property rates and other municipal taxes, levies and duties during the two years preceding the date of application for the certificate have been fully paid.

(1A) A prescribed certificate issued by a municipality in terms of subsection (1) is valid for a period of 120 days from the date it has been issued.

2. In the case of the transfer of property by a trustee of an insolvent estate, the provisions of this section are subject to section 89 of the Insolvency Act No. 24 of 1936.

3. An amount due for municipal service fees, surcharges on fees, property rates and other municipal taxes, levies and duties is a charge upon the property in connection with which the amount is owing and enjoys preference over any mortgage bond registered against the property.

4. Subsection (1) does not apply to -

- a) a transfer from the national government, a provincial government or a municipality of a residential property which was financed with funds or loans made available by the national government, a provincial government or a municipality; and
- b) the vesting of ownership as a result of a conversion of land tenure rights into ownership in terms of Chapter 1 of the Upgrading of Land Tenure Rights Act No. 112

⁵ The Constitutional Court is currently considering the constitutionality of this section *Mkontwana v Nelson Mandela Metropolitan municipality and Others; Bisset and Others v Buffalo City municipality* 2003 unreported Case Numbers 1238/02 and 903/2002

of 1991: Provided that nothing in this subsection precludes the subsequent collection by a municipality of any amounts owed to it in respect of such a property at the time of such transfer or conversion.

5. Subsection (3) does not apply to any amount referred to in that subsection that became due before a transfer of a residential property or a conversion of land tenure rights into ownership contemplated in subsection (4) took place.

It is important to remember that the Minister may make regulations or issue guidelines to provide for or regulate the following matters relating to credit control and debt collection in terms of the Municipal Systems Act. No regulations have been promulgated to date.

ANNEXURE B: EXTRACTS FROM THE STRATEGIC FRAMEWORK FOR WATER SERVICES, 2003

Tariffs

Retail tariff policies must be based on the following tariff principles⁶:

- Tariffs should be applied equitably and fairly.
- The amount individual users pay for services generally should be in proportion to their use of that service.
- Water and sanitation tariffs for domestic use should be pro-poor in their orientation, that is, they should seek to ensure that a minimum basic level of water supply and sanitation service is affordable for all households, especially vulnerable groups such households headed by women or children or affected by HIV/Aids.
- Tariffs must reflect all of the costs reasonably associated with rendering the service.
- Tariffs must be set at levels that facilitate the financial sustainability of the service, taking into account subsidisation from sources other than the service concerned.
- The economical, efficient and effective use of resources, the reduction of leaks and unaccounted-for water, the recycling of water, and other appropriate environmental objectives must be encouraged.
- A tariff policy may differentiate between different categories of users, debtors, service providers, services, service standards, geographical areas and other matters as long as the differentiation does not amount to unfair discrimination.

ALL FORMS OF SUBSIDIES SHOULD BE TRANSPARENT AND FULLY DISCLOSED.

Retail Water and Sanitation Tariff Policies - Water Services Authorities

Retail water and sanitation tariff policies must be developed by water services authorities. These must conform to the following requirements.

Revenue requirements. When determining the revenue requirements for water services, a water services institution must take into account at least the following: realistic operating and maintenance costs (including any relevant and applicable overheads, charges and levies), interest costs, depreciation charges, a reasonable rate of return on assets (where appropriate), and provisions for bad debt and other future costs (including infrastructure expansion). In addition, a water services institution must determine the cash needs to maintain a financially viable and sustainable operation over time, taking into account any available and secure operating subsidies. A water services institution may take into account a contribution to the general municipal rates fund (where appropriate).

⁶ These tariff principles are consistent with those set out in the Municipal Systems Act and the Water Services Act.

Costs. All water services authorities must plan to provide all households with at least a basic level of water supply and sanitation service). In the first instance, national government subsidies in the form of the municipal infrastructure grant and the local government equitable share should be used to assist in the provision of these services). Taking these sources of subsidy into account, any additional costs associated with the provision of basic water supply and sanitation services (including the implementation of free basic water supply and sanitation policies) must be included in the revenue requirements outlined above. The costs of rehabilitation and system expansion must be taken into account. Water losses and unaccounted-for water must be managed down to acceptable levels. The allocation of funds for maintenance must be sufficient to maintain the water services infrastructure and related systems adequately.

Contributions. The contribution from water services to the rates and general fund should be limited to less than ten percent of gross revenue from the sale of water. Income from sanitation charges should not be used to subsidise other services.

Consumer categories. Retail water and wastewater tariffs shall distinguish between at least three categories of consumers: domestic, industrial and other.

Levels of service. Retail water and wastewater tariffs shall distinguish between significantly different levels and standards of service provided and between at least the following: a communal water service (water services provided to more than one household); where a controlled (limited or restricted) volume of water is supplied to a household; where an uncontrolled volume of water is supplied to a household (that is, the volume of water supply is not limited for all practical purposes); where a household is connected to a sewer and where a household is not connected to a sewer.

Cross-subsidies. Tariffs shall support the viability and sustainability of water supply services to the poor through cross-subsidies (where feasible) and discourage wasteful or inefficient use.

Metering. All connections providing an uncontrolled volume of water supply shall be metered and tariffs shall be applied in proportion to water use.

Marginal domestic tariff above the basic amount. Where domestic consumers consume just more than a defined basic amount, water services authorities shall not be entitled to recoup the full financial cost of providing the basic amount in the marginal tariff for the next small increment consumed. In other words, if the free basic water allocation is 6 kl per month, then a water services authority may not require a consumer who uses 7 kl per month to pay for the full financial costs for the supply of 7 kl per month.

Domestic water tariffs for water consumed significantly in excess of a defined basic amount shall at least recover the full direct financial costs of the service provided in excess of the defined basic amount, and may take into account any external economic costs and benefits (externalities) associated with the provision of the service including, where appropriate, the average incremental costs that would be incurred to increase the capacity of the water supply and wastewater infrastructure to meet an incremental growth in demand.

Industry and non-domestic. Water and sanitation tariffs for industrial and other categories of non-domestic consumer shall at least recover the full direct financial costs of the service. Tariffs may take into account any external economic costs and benefits (externalities) associated with the provision of the service including, where appropriate, the average incremental costs that would be incurred to increase the capacity of the water supply and wastewater infrastructure to meet an incremental growth in demand.

Tariff increases. Water services authorities must strive to keep tariff increases to below the rate of inflation. Tariff increases must be based on the efficient use of resources and the actual input cost increases incurred (for example, chemical and energy costs). Where there

have been no recent expansions in infrastructure, then it should be possible to keep tariff increases to well below the rate of inflation due to the fact that fixed depreciation and financing costs are likely to make up a significant share of total costs. Conversely, when system expansion has occurred and this has resulted in increased depreciation and financing costs, then tariff increases in excess of inflation may be necessary in order to maintain the financial viability of the service. Where current tariffs do not adequately cater for system rehabilitation and maintenance, then tariffs will need to be increased appropriately.

Subsidies. Where subsidies for water services are applied, these shall be prioritised for the provision of basic water supply and sanitation services in terms of the free basic water and free basic sanitation policies.

Special tariffs. Water services authorities may implement special tariffs during periods of water restrictions to reduce water use to within sustainable levels.

Credit Control

Effective credit control is a critically important component of providing a reliable and effective service to all communities and consumers. Failure to consistently apply fair credit control policies can result in consumers and whole communities going without water.

Water services authorities have the responsibility to develop a credit control policy. This policy must provide for credit control procedures which are fair and equitable, provide for warnings and adequate notice, provide for consumer representations, allow alternative payment arrangements, and set out a fair procedure that will be applied in the event of non-payment. Where a consumer continues to fail to pay for services provided after the application of such procedures and a fair warning, a municipality must be able to take actions that will limit its financial loss and promote good payment habits.

When a municipality formulates its credit control policy it must take into account the impact of credit control mechanisms (and the lack thereof) on the community, the existing service delivery context, the need for financial viability to support the sustainable provision of services and the effectiveness of the proposed credit control mechanisms.

The following principles must be incorporated in the credit control policy:

Compassion: Local government must develop and implement a credit control policy which is compassionate, especially towards poor and vulnerable households. This means that priority should be given to providing a reliable, secure, sustainable and affordable water supply and sanitation service to all households including the poor. Policies and procedures should seek to avoid the accumulation of bad debt and the high costs associated with restrictions or disconnections and reconnections.

Communication: Consumers must be informed with respect to water consumption, credit control, debt collection and disconnection policies, credit control procedures and consumer responsibilities. Communication must be clear and accessible and, wherever practical, in the home language of the consumer.

Fair Process: All restrictions and disconnections must be done in terms of a fair and transparent process and as a result of the failure of a consumer (or consumers) to fulfill their obligations in terms of a consumer contract.

Warning: Domestic consumers must receive a warning prior to any credit control action.

Restricting Domestic Connections: In the first instance, and after following due process (including a warning), domestic water supply connections must be restricted and not disconnected, ensuring that at least a basic supply of water is available. (Only where the costs associated with restricting water services in this manner would have a substantial and significant impact on the sustainable provision of water services to the broader community, may water services be disconnected after proper procedures have been followed.)

Tampering: Disconnection (after a warning) may be appropriate where services equipment has been tampered with, since tampering may jeopardise the health of consumers and the proper functioning of the system.

Interference: Where a domestic consumers access to water services has been restricted (in terms of an appropriate policy and procedure) and that consumer interferes with the restriction in a manner that renders the limitation less effective, the municipality may disconnect such a consumer (after a warning) until such time as the consumer has made an arrangement for settlement of the outstanding amount and has paid any fine that the water services provider may impose.

Disconnecting Water Supplies: A water services provider has the right to disconnect water services of domestic water consumers only where all of the above provisions have been followed. A water services provider has the right to disconnect water services of non-domestic water consumers whenever a non-domestic consumer has breached its contract with the water services provider, provided a fair process is followed.

In addition to the above, various alternative or complementary credit control mechanisms could be considered where appropriate.

Responsibility for Implementing Credit Control: Water services providers have the responsibility of implementing credit control (in terms of the credit control policy established by the water services authority) where they assume the financial risk and have the responsibility for collecting user charges. Where this is not the case, then the water services authority has the responsibility to implement credit control itself. In order to protect the financial viability of a water services provider, a water services authority must give the water services provider the right to restrict and disconnect water services connections subject to the credit control policy established by the water services authority and developed in terms of the policies set out in this White Paper.

Balancing Rights and Responsibilities: The limitation and disconnection of water services is a sensitive issue that requires the balancing of rights and obligations. Consumers have a right to a basic water supply and sanitation service. However, this right also embodies the obligation to exercise that right reasonably and in accordance with general limitations placed on that right. At the same time, water services authorities must ensure sustainable provision of water services and safeguard the financial viability of the water services provider. These rights and responsibilities must be clearly communicated to consumers.

ALGEMENE KENNISGEWING 52 VAN 2012

SIYATHEMBA MUNISIPALITEIT

KREDIETBEHEER-, SKULDINVORDERINGS EN WATERDIENSTEVERORDENINGE

185

**(AANGENEEM BY BESLUIT VAN DIE MUNISIPALE RAAD VAN SIYATHEMBA
MUNISIPALITEIT)**

Die Munisipaliteit van Siyathemba publiseer hiermee die Kredietbeheer-, Skuldinvorderings en Waterdienste verordeninge wat hieronder uiteengesit word. Dit is ingevolge artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, en ooreenkomstig artikel 13(a) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000) afgekondig.

186

INHOUDSOPGAWE: KREDIETBEHEER- EN SKULDINVORDERINGSVERORDENINGE

HOOFSTUK 1: WOORDOMSKRYWING

HOOFSTUK 2: MUNISIPALE DIENSTE AAN KLANTE BEHALWE HULPBE-HOEWENDE KLANTE

HOOFSTUK 3: EIENDOMSBELASTING

HOOFSTUK 4: VERSKAFFING VAN MUNISIPALE DIENSTE AAN HULPBEHOEWENDE KLANTE

HOOFSTUK 5: NOODSITUASIES

HOOFSTUK 6: ONGEMAGTIGDE DIENSTE

HOOFSTUK 7: MISDRYWE

HOOFSTUK 8: DOKUMENTASIE

HOOFSTUK 9: ALGEMENE BEPALINGS

INHOUDSOPGAWE: WATERDIENSTEVERORDENINGE

HOOFSTUK 1: WOORDOMSKRYWING

HOOFSTUK 2: AANSOEK, BETALING EN BEËINDIGING

HOOFSTUK 3: DIENSVLAKKE

HOOFSTUK 4: VOORWAARDES VIR WATERVOORSIENINGSDIENSTE

HOOFSTUK 5: VOORWAARDES VIR SANITASIEDIENSTE

HOOFSTUK 6: WATERDIENSTETUSSENGANGERS

HOOFSTUK 7: ONGEMAGTIGDE WATERDIENSTE**HOOFSTUK 8: BESPROEIENSDIENSTE****HOOFSTUK 9: KENNISGEWINGS****HOOFSTUK 10: APPÈLLE****HOOFSTUK 11: MISDRYWE****HOOFSTUK 12: DOKUMENTASIE****HOOFSTUK 13: ALGEMENE BEPALINGS****KREDIETBEHEER- EN SKULDINVORDERINGSVERORDENINGE****HOOFSTUK 1: WOORDOMSKRYWING**

187 1 Woordoms krywing

Vir die doel van hierdie verordeninge het enige woord of uitdrukking waaraan daar in die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet no. 32 van 2000), 'n betekenis toegeken is, dieselfde betekenis in hierdie verordeninge en, tensy die samehang die teendeel aandui, moet 'n woord wat een geslag aandui, geles word asof dit ook na die ander geslag verwys —

“**aansluiting**” beteken die punt waar 'n klant toegang tot munisipale dienste kry;

“**agterstallige bedrag**” beteken 'n bedrag wat deur 'n klant verskuldig en betaalbaar is ten opsigte van 'n munisipale diens wat nie voor of op die betaaldatum betaal is nie;

“**betaaldatum**” beteken die datum waarop 'n bedrag wat ten opsigte van 'n rekening betaalbaar is, deur die klant verskuldig en betaalbaar word, welke datum nie minder mag wees nie as 21 dae na die datum waarop die rekening aan die klant gestuur is op enige wyse wat in artikel 56 bedoel word;

“**eienaar**” beteken —

- a) die persoon op wie se naam die eienaarskap van die perseel van tyd tot tyd geregistreer is of sy agent;
- b) waar die geregistreeerde eienaar van die perseel insolvent of dood is of om enige ander rede nie handelingsbevoeg is nie, of enige vorm van handelingsonbevoegdheid het wat die uitwerking het dat dit hom verhoed om 'n regshandeling namens homself te verrig, die persoon by wie die administrasie en beheer van sodanige perseel as kurator, trustee, eksekuteur, administrateur, geregtelike bestuurder, likwidateur of ander regsverteenwoordiger berus;
- c) waar die munisipaliteit nie die identiteit van die eienaar kan vasstel nie, 'n persoon wat 'n wettige reg in, of die voordeel van die gebruik van, 'n perseel, gebou of enige deel van 'n gebou het wat daarop geleë is;

- d) waar 'n huurkontrak vir 'n tydperk van 30 (dertig) jaar of langer of vir die natuurlike lewe van die huurder of enige ander persoon wat in die huurkontrak genoem word, aangegaan is, of wat van tyd tot tyd na die keuse van die huurder onbepaald of vir 'n tydperk of tydperke wat, saam met die eerste tydperk van die huurkontrak, op 30 jaar te staan kom, hernu kan word, die huurder of enige ander persoon aan wie hy sy reg, titel en belang kragtens die huurkontrak sedeer het, of enige opvolger sonder teenwaarde van die huurder;
- e) met betrekking tot —
- i) 'n stuk grond wat op 'n deeltitelplan ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet No. 95 van 1986), geskets is, die ontwikkelaar of die regspersoon ten opsigte van die gemeenskaplike eiendom, of
  - ii) 'n deel soos omskryf in die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet no. 95 van 1986), die persoon op wie se naam sodanige deel kragtens 'n deeltitelakte geregistreer is en sluit in die wettig aangestelde agent van sodanige persoon; of
- f) 'n persoon wat grond okkupeer kragtens 'n register wat deur 'n stamowerheid gehou word of ooreenkomstig 'n beëdigde verklaring wat deur 'n stamowerheid gemaak is;

“gedeelde verbruik” beteken die verbruik deur 'n klant van 'n munisipale diens gedurende 'n spesifieke tydperk, wat bereken word deur die totale gemeterde verbruik van daardie munisipale diens in die voorsieningsone waar die klant se perseel geleë is vir dieselfde tydperk deur die aantal klante binne daardie voorsieningsone gedurende daardie tydperk te deel;

“gemagtigde agent” beteken —

- a) 'n persoon wat deur die munisipale raad gemagtig is om 'n handeling, funksie of plig ingevolge hierdie verordeninge te verrig of 'n bevoegdheid daarkragtens uit te oefen;
- b) 'n persoon aan wie die munisipale raad 'n verantwoordelikheid, plig of verpligting ten opsigte van die verskaffing van inkomstedienste gedelegeer het; of
- c) 'n persoon wat in 'n skriftelike kontrak deur die munisipale raad aangestel is as 'n diensverskaffer om namens hom inkomstedienste of 'n munisipale diens aan klante te verskaf, in die mate wat deur daardie kontrak gemagtig word;

“gemiddelde verbruik” beteken die gemiddelde verbruik deur 'n klant van 'n munisipale diens gedurende 'n spesifieke tydperk, welke verbruik bereken word deur die totale gemete verbruik van daardie diens deur die verbruiker oor die voorafgaande drie maande deur drie te deel;

“geraamde verbruik” beteken die verbruik wat 'n klant, wie se verbruik nie gedurende 'n spesifieke tydperk gemeet is nie, geag te verbruik het, wat geraam word deur faktore wat deur die munisipaliteit as tersaaklik beskou word, in ag te neem en wat die verbruik van munisipale dienste deur die totale aantal gebruikers van 'n diens binne die gebied waar die diens deur die munisipaliteit gelewer word teen die toepaslike diensvlak vir 'n spesifieke tyd, kan insluit;

“gesubsidieerde diens” beteken —

- a) 'n munisipale diens wat aan 'n klant verskaf word teen 'n toepaslike tarief wat minder is as die koste om die diens werklik te verskaf, en sluit dienste in wat kosteloos aan klante verskaf word;
- b) 'n gebied, deur die munisipaliteit bepaal, waarbinne alle klante met dienste vanaf dieselfde grootmaat-toevoeraansluiting verskaf word; en
- c) die ontvangs, gebruik of verbruik van enige munisipale diens wat nie ingevolge 'n ooreenkoms is of deur die munisipaliteit gemagtig of goedgekeur is nie;

“huishoudelike klant” beteken 'n klant wat 'n woning, struktuur of perseel hoofsaaklik vir residensiële doeleindes okkupeer;

“huishouding” beteken 'n familie-eenheid wat deur die munisipaliteit as tradisioneel bepaal word met inagneming van die aantal mense in die eenheid, die verhouding tussen die lede van 'n huishouding, hulle ouderdomme en enige ander faktor wat die munisipaliteit as tersaaklik beskou;

“hulpbehoewende klant” beteken 'n huishoudelike klant wat kwalifiseer, en by die munisipaliteit geregistreer is, as hulpbehoewend ooreenkomstig hierdie verordeninge;

“infrastruktuur” beteken die fasiliteite, installasies of toestelle wat nodig is vir die lewer van 'n munisipale diens, of vir die funksionering van 'n gemeenskap, insluitende, maar nie beperk nie tot, fasiliteite, installasies of toestelle wat met water, krag, elektrisiteit, vervoer, riolering, gas en waterwegdoening verband hou;

“klant” beteken 'n persoon met wie die munisipaliteit 'n ooreenkoms vir die verskaffing van 'n munisipale diens aangegaan het of geag aangegaan het;

“kommersiële klant” beteken 'n klant behalwe 'n huishoudelike klant en 'n hulpbehoewende klant, insluitende, maar nie beperk nie tot, 'n besigheid of 'n nywerheids-, regerings- of institusionele klant;

“munisipale bestuurder” beteken die persoon wat ingevolge artikel 82 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet no. 117 van 1998), deur die munisipale raad as die munisipale bestuurder van die munisipaliteit aangestel is, en sluit 'n persoon in aan wie die munisipale bestuurder 'n bevoegdheid, funksie of plig gedelegeer het, maar slegs ten opsigte van daardie bevoegdheid, funksie of plig;

“munisipale dienste” beteken, vir die doeleindes van hierdie verordeninge, dienste wat deur 'n munisipaliteit verskaf word, insluitende afvalverwydering, watervoorsiening, sanitasie, elektrisiteitsdienste en eiendomsbelasting of enigeen van die bostaande;

“munisipale raad” beteken die munisipale raad wat in artikel 157(1) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, bedoel word;

“munisipaliteit” beteken —

- a) die Siyathemba munisipaliteit, 'n plaaslike munisipaliteit, ingestel ingevolge artikel 12 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet no. 117 van 1998), en sy regsopvolgers; of
- b) behoudens die bepalings van enige ander wet en slegs indien uitdruklik of stilswyend vereis of toegelaat deur hierdie verordeninge, die munisipale bestuurder ten opsigte van die verrigting van 'n funksie of die uitoefening van 'n plig, verpligting of reg ingevolge hierdie verordeninge of enige ander wet; of
- c) 'n gemagtigde agent van die munisipaliteit;

“noodsituasie” beteken 'n situasie wat, as dit toegelaat sou word om voort te duur, 'n wesenlike risiko, bedreiging, beletsel of gevaar vir die huidige of toekomstige finansiële lewensvatbaarheid van die munisipaliteit, of vir 'n spesifieke munisipale diens, kan inhou;

“okkupeerder” sluit in 'n persoon wat grond, 'n gebou, struktuur of perseel of enige deel daarvan okkupeer, ongeag die titel waarkragtens hy of sy dit okkupeer, en sluit in 'n persoon wat vir iemand anders se vergoeding of beloning 'n loseerder of huurder of enige ander soortgelyke persoon toelaat om grond, 'n gebou, struktuur of perseel of enige deel daarvan te gebruik of te okkupeer;

“onwettige aansluiting” beteken 'n aansluiting aan 'n stelsel waardeur 'n munisipale diens verskaf word en wat nie deur die munisipaliteit gemagtig of goedgekeur is nie;

“ooreenkoms” beteken 'n kontraktuele verhouding tussen die munisipaliteit en 'n klant wat óf ontstaan as gevolg van die munisipaliteit se goedkeuring van 'n skriftelike aansoek om munisipale dienste wat ingevolge artikel 2 gedoen is, insluitende enige

daaropvolgende wysiging wat aan daardie ooreenkoms ter nakoming van hierdie verordeninge aangebring kan word, óf geag word 'n ooreenkoms ingevolge subartikel (3) van daardie artikel te wees;

“**ongemagtigde diens**” beteken die ontvangs, gebruik of verbruik van enige munisipale diens wat nie ingevolge 'n ooreenkoms met of deur die munisipaliteit goedgekeur is nie;

“**openbare kennisgewing**” beteken publikasie in die media, insluitende een of meer van die volgende:

- a) publikasie van 'n kennisgewing, in die amptelike tale wat deur die munisipale raad bepaal is —
  - (i) in 'n plaaslike koerant of koerante wat in die voorsieningsgebied van die munisipaliteit versprei word;
  - (ii) in die koerant of koerante wat in die voorsieningsgebied van die munisipaliteit versprei word en deur die munisipale raad as 'n koerant van rekord bepaal is; en
  - (iii) op die amptelike webwerf van die munisipaliteit;
  - (iv) deur middel van radio-uitsendings wat die voorsieningsgebied van die munisipaliteit dek;
- b) vertoon van 'n kennisgewing in of op 'n perseel, kantoor, biblioteek of betaalpunt van óf die munisipaliteit óf sy gemagtigde agent waartoe die publiek redelike toegang het; en
- c) kommunikasie met klante deur middel van openbare vergaderings en wykskomiteevergaderings;

“**perseel**” beteken 'n stuk grond waarvan die buitevlakgrense geskets is op —

- a) 'n algemene plan of diagram wat ingevolge die Opmetingswet, 1927 (Wet no. 9 van 1927), of ingevolge die Registrasie van Aktes Wet, 1937 (Wet no. 47 van 1937), geregistreer is;
- b) 'n deelplan wat ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet no. 95 van 1986), geregistreer is; of
- c) 'n register gehou deur 'n stamowerheid of ooreenkomstig 'n beëdigde verklaring wat deur 'n stamowerheid gemaak is;

“**persoon**” beteken 'n persoon hetsy 'n natuurlike of 'n regspersoon, en sluit in, maar is nie beperk nie tot, 'n plaaslike regeringsliggaam of soortgelyke owerheid, 'n maatskappy of beslote korporasie wat kragtens 'n wet geïnkorporeer is, 'n liggaam van persone hetsy geïnkorporeer of nie, 'n statutêre liggaam, openbare nutsliggaam, vrywillige vereniging of trust;

“**rekening**” beteken 'n rekening of rekenings gelewer vir munisipale dienste wat verskaf is;

“**rente**” beteken rente soos deur die Minister van Justisie ingevolge artikel 1 van die Wet op die Voorgeskrewe Rentekoers, 1975 (Wet no. 55 van 1975), voorgeskryf kan word;

“**toepaslike gelde**” beteken die belasting (insluitende eiendomsbelasting), gelde, tariewe of subsidies wat deur die munisipale raad vasgestel is;

“**voorsieningsgebied**” beteken 'n gebied binne of gedeeltelik binne die regsgebied van die munisipaliteit waaraan 'n munisipale diens verskaf word;

“**wanbetaler**” beteken 'n klant wat agterstallige gelde aan die munisipaliteit verskuldig is;

“**werklike verbruik**” beteken die gemete verbruik deur 'n klant van 'n munisipale diens; en

“**Wet**” beteken die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet no. 32 van 2000), soos van tyd tot tyd gewysig.

HOOFSTUK 2: MUNISIPALE DIENSTE AAN KLANTE BEHALWE HULPBE-HOEWENDE KLANTE

Deel 1: Aansoek om munisipale dienste

2 Aansoek om dienste

187.12.1 'n Klant wat as 'n hulpbehoewende klant wil kwalifiseer, moet aansoek om dienste doen op die wyse wat in Hoofstuk 4 uiteengesit word.

2.2 Geen persoon mag, behoudens die bepalings van subartikel (3), 'n munisipale diens ontvang of toegang daartoe verleen word nie, tensy die munisipaliteit sy goedkeuring verleen het vir 'n aansoek wat by die munisipaliteit gedoen is op die voorgeskrewe vorm wat as Aanhangel A by hierdie verordeninge aangeheg is.

2.3 Indien, by die inwerkingtreding van hierdie verordeninge of te enige ander tyd, munisipale dienste verskaf en ontvang word en geen skriftelike ooreenkoms ten opsigte van sodanige dienste bestaan nie, word daar, totdat die klant 'n ooreenkoms ingevolge subartikel (2) aangaan, geag dat

- a) 'n ooreenkoms soos in subartikel (7) bedoel word, bestaan; en
- b) die diensvlak wat aan daardie klant gelewer is, op 'n diensvlak is wat deur hom gekies is.

2.4 Die munisipaliteit moet, wanneer 'n aansoek om die verskaffing van munisipale dienste by hom gedoen word, die aansoeker inlig van die diensvlakke wat beskikbaar is en van die toepaslike tariewe of gelde wat dan heers en, as dit bekend is, die toekomstige tariewe of gelde wat met elke diensvlak gepaard gaan.

2.5 Die munisipaliteit is slegs verplig om 'n diensvlak te lewer wat spesifiek deur die aansoeker versoek word as die diens tans verskaf word en as die munisipaliteit die hulpbronne en kapasiteit het om daardie diensvlak te verskaf.

2.6 'n Klant kan te eniger tyd aansoek doen om 'n verandering van die diensvlak wat ingevolge 'n ooreenkoms gekies is en, as hy dit doen, kan die munisipaliteit die aansoek goedkeur as hy die kapasiteit en hulpbronne het om die diensvlak te verskaf wat die diensvlak verander, onderworpe aan die voorwaarde dat die klant aanspreeklik is vir die koste om die verandering te bewerkstellig en, as dit uitvoerbaar is om die koste te bereken, daarvoor te betaal voordat daar met die verandering begin word.

2.7 'n Aansoek om dienste wat deur 'n klant ingedien en deur die munisipaliteit goedgekeur is, maak 'n skriftelike ooreenkoms tussen die munisipaliteit en die klant uit en sodanige ooreenkoms tree in werking op die datum wat in die ooreenkoms genoem of gestipuleer word.

2.8 Die munisipaliteit moet redelike stappe doen om te probeer verseker dat 'n ongeletterde persoon wat 'n aansoekvorm wil voltooi die dokument asook die gevolge van die aangaan van die ooreenkoms verstaan, en moet hom ook inlig van die moontlikheid om as 'n hulpbehoewende klant te registreer.

- 2.9 Die munisipaliteit moet, benewens voldoening aan die vereistes van subartikel (8), 'n ongeletterde persoon bystaan met die voltooiing van die aansoekvorm.
- 2.10 Munisipale dienste wat aan 'n klant gelewer word is onderworpe aan die bepalings van hierdie verordeninge, enige ander toepaslike verordeninge en die voorwaardes wat in die ooreenkoms vervat is.
- 2.11 Die munisipaliteit kan, onderworpe aan die bepalings van enige reg op privaatheid en geheimhouding wat kragtens 'n wet erken word, 'n ondersoek na die kredietwaardigheid van 'n klant doen en kan spesifieke bykomende voorwaardes vir daardie klant stel wat nie in hierdie verordeninge of in die voorgeskrewe vorm vervat is nie.
- 2.12 As die munisipaliteit —
- a) 'n aansoek om die verskaffing van munisipale dienste of 'n spesifieke diens of diensvlak weier;
  - b) nie in staat is om munisipale dienste of 'n spesifieke diens of diensvlak te lewer wanneer die klant dit wil hê nie; of
  - c) nie in staat is om munisipale dienste, 'n spesifieke diens of 'n spesifieke diensvlak te lewer nie
- moet hy binne 7 (sewe) dae nadat hy die aansoek geweier het of van sy onvermoë bewus geword het, die klant van die weiering of sy onvermoë verwittig, en die redes vir sy weiering of onvermoë verstrek en, as hy dit kan doen, die klant inlig wanneer die munisipale dienste, of 'n spesifieke diens, hervat sal word.

3 Spesiale ooreenkomste vir munisipale dienste

- 3.1 Die munisipaliteit kan 'n spesiale ooreenkoms vir die verskaffing van munisipale dienste aangaan met 'n aansoeker —
- a) binne die voorsieningsgebied, as die dienste waarom aansoek gedoen is die stel van voorwaardes vereis wat nie in die voorgeskrewe vorm of in hierdie verordeninge vervat is nie;
  - b) wat gesubsidieerde dienste ontvang; en
  - c) indien die perseel wat sodanige dienste gaan ontvang buite die voorsieningsgebied geleë is en die munisipaliteit wat jurisdiksie oor die perseel het, geen beswaar teen sodanige spesiale ooreenkoms het nie, en dit is die klant se plig om die munisipaliteit wat jurisdiksie het van so 'n spesiale ooreenkoms te verwittig.

4 Verandering van doel waarvoor munisipale dienste gebruik word

Waar die doel of omvang van 'n munisipale diens verander word, moet die klant die munisipaliteit onverwyld van die verandering in kennis stel en 'n nuwe ooreenkoms met die munisipaliteit aangaan.

5 Beëindiging van ooreenkomste vir munisipale dienste

- 5.1 'n Klant kan 'n ooreenkoms vir munisipale dienste beëindig deur minstens 21 (een en twintig) dae skriftelike kennis aan die munisipaliteit te gee.
- 5.2 Die munisipaliteit kan 'n ooreenkoms vir munisipale dienste beëindig deur minstens 21 (een en twintig) dae skriftelike kennis aan 'n klant te gee waar —
- a) munisipale dienste vir 'n opeenvolgende tydperk van 2 (twee maande) nie benut is nie en sonder dat daar, tot voldoening van die munisipaliteit, 'n ooreenkoms vir die voortsetting van die ooreenkoms aangegaan is; of
  - b) persele ontruim is deur 'n klant wat dit besit of geokkupeer het, en geen reëling vir die voortsetting van die ooreenkoms met die munisipaliteit getref is nie.
- 5.3 'n Klant bly aanspreeklik vir alle agterstallige bedrae en toepaslike gelde wat betaalbaar is vir munisipale dienste wat voor die beëindiging van 'n ooreenkoms gelewer is.

6 Eiendomsontwikkelings

- 6.1 'n Eiendomsontwikkelaar moet, so gou as wat 'n infrastruktuur in staat is om 'n munisipale diens of dienste aan 'n gebied te lewer wat die onderwerp van ontwikkeling is, die munisipaliteit afdoende en onverwyld binne 'n redelike tyd inlig van die aard en omvang van die diens of dienste wat verskaf moet word en van die meettoestelle wat gebruik gaan word.
- 6.2 'n Eiendomsontwikkelaar wat versuim om aan die bepalings van subartikel (1) te voldoen, is aanspreeklik vir die betaling van al die toepaslike gelde wat deur klante betaalbaar sou gewees het ten opsigte van munisipale dienste wat gebruik of verbruik is.

Deel 2: Toepaslike gelde

7 Toepaslike gelde vir munisipale dienste

- 7.1 Alle toepaslike gelde wat ten opsigte van munisipale dienste betaalbaar is (insluitende, maar nie beperk nie tot, die betaling van aansluitgelde, vaste gelde of enige bykomende gelde) moet deur die munisipale raad vasgestel word ooreenkomstig —
- a) sy tariefbeleid;
  - b) die verordeninge; en
  - c) enige regulasies wat ingevolge nasionale of provinsiale wetgewing gemaak is.
- 7.2 Toepaslike gelde kan wissel vir verskillende kategorieë klante, gebruikers van dienste, soorte en vlakke dienste, hoeveelheid dienste, infrastrukturele vereistes en geografiese gebiede.

8 Besikbaarheidsgelde vir munisipale dienste

Die munisipale raad kan, benewens die tariewe of gelde wat voorgeskryf word vir munisipale dienste wat werklik verskaf word, 'n maandelikse vaste geld, 'n jaarlikse vaste geld of 'n enkele of finale vaste geld hef waar munisipale dienste beskikbaar is, ongeag of die dienste gebruik word of nie gebruik word nie.

9 Gesubsidieerde dienste

- 9.1 'n Munisipale raad kan, by openbare kennisgewing, subsidies implementeer in die mate waarin hy dit kan bekostig sonder benadeling van die volhoubaarheid van munisipale dienste wat deur hom binne sy regsgebied gelewer word vir wat, na sy mening, 'n basiese diensvlak vir 'n bepaalde munisipale diens is.
- 9.2 Die munisipale raad kan, by die implementering van subsidies, differensieer tussen soorte huishoudelike klante, soorte en vlakke dienste, hoeveelheid dienste, geografiese gebiede en sosio-ekonomiese gebiede.
- 9.3 'n Openbare kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet ten minste die volgende besonderhede wat op 'n spesifieke subsidie van toepassing is, bevat:
- die huishoudelike klante wat by die subsidie sal baat;
  - die soort, vlak en hoeveelheid van 'n munisipale diens wat gesubsidieer sal word;
  - die gebied waarbinne die subsidie van toepassing sal wees;
  - die tarief (wat die subsidievlak aandui);
  - die metode van implementering van die subsidie; en
  - enige spesiale bepalings en voorwaardes wat op die subsidie van toepassing sal wees.
- 9.4 Indien 'n huishoudelike verbruiker se verbruik of gebruik van 'n munisipale diens —
- minder is as die gedeelte van 'n diens wat gesubsidieer word, sal die ongebruikte gedeelte nie aan die klant toeval nie en sal die klant nie geregtig wees op 'n betaling of 'n korting ten opsigte van die ongebruikte gedeelte nie; en
  - die gesubsidieerde gedeelte van die diens oorskry, sal die klant verplig wees om vir oorskrydingsverbruik teen die toepaslike tarief te betaal.
- 9.5 'n Subsidie wat ingevolge subartikel (1) geïmplementeer is, kan te eniger tyd, na redelike openbare kennisgewing, teruggetrek of gewysig word na die uitsluitlike goeddunke van die munisipale raad.
- 9.6 Kommersiële klante kwalifiseer nie vir gesubsidieerde dienste nie.
- 9.7 Gesubsidieerde dienste word befonds uit die gedeelte van inkomste wat nasionaal verkry word en aan die munisipaliteit toegewys word, en indien sodanige befondsing ontoereikend is, kan die dienste befonds word uit inkomste wat deur middel van belasting en gelde vir munisipale dienste verkry word.

10 Verhaal van bykomende koste

Die munisipale verordeninge kan, benewens enige geld, tarief, heffing of betaling van enige aard wat in hierdie verordeninge bedoel word, enige koste op die klant verhaal wat deur hom aangegaan is met die implementering van hierdie verordeninge, insluitende, maar nie beperk nie tot —

- a) alle regskoste, insluitende prokureur-en-kliëntkoste aangegaan vir die verhaal van agterstallige bedrae, wat teen die klant as agterstallige bedrae op sy rekening gedebiteer moet word; en
- b) die koste wat aangegaan is om betaling van die klant te eis en om die kliënt per telefoon, faks, e-pos, brief of andersins te herinner dat betaling verskuldig is.

Deel 3: Betaling

11 Betaling van deposito

- 11.1 'n Munisipale raad kan van 'n klant vereis om 'n deposito te betaal wat deur hom vasgestel is en kan bepaal dat verskillende deposito's deur verskillende kategorieë klante, verbruikers van dienste en debiteure betaal moet word asook vir verskillende dienste en diensstandaarde.
- 11.2 'n Deposito mag nie 3 (drie) keer meer wees as die geldelike waarde (insluitende eiendomsbelasting en gelde wat uit die lewering van die diens verkry word) van enige diens waarom 'n klant aansoek gedoen het nie.
- 11.3 'n Diens wat in subartikel (2) bedoel word, beteken 'n diens wat aan 'n klant se perseel gelewer is; en die maandelikse geldelike waarde van 'n diens word bereken deur die totale geldelike waarde van die 3 (drie) mees onlangse maande van diens wat aan hom gelewer is te neem en dit deur 3 (drie) te deel.
- 11.4 Die munisipale raad kan aanvaarbare vorme van deposito's spesifiseer, wat kan insluit:
  - a) kontant;
  - b) elektroniese oorbetalings;
  - c) tjeks; en
  - d) bankwaarborge.
- 11.5 'n Deposito wat deur die munisipale raad vasgestel is, moet deur 'n klant betaal word wanneer hy om 'n munisipale diens aansoek doen en geen diens sal gelewer word nie tensy dit betaal is.
- 11.6 Die munisipaliteit kan jaarliks 'n deposito hersien wat ingevolge subartikel (5) betaal is en, afhangende van die uitslag van die hersiening —
  - a) vereis dat 'n bykomende bedrag geld deur die klant gedeponeer word as die deposito minder is as die mees onlangse deposito wat deur die munisipale raad vasgestel is; of

- b) die bedrag geld wat deur die munisipaliteit as 'n deposito gehou word wat groter is as die mees onlangse deposito wat deur die munisipale raad vasgestel is, aan die klant terugbetaal.
- 11.7 Indien 'n klant agterstallig is, kan die munisipaliteit van die klant vereis om —
- a) 'n deposito te betaal indien daar nie voorheen van daardie klant vereis is om 'n deposito te betaal nie, as die munisipale raad 'n deposito vasgestel het; en
  - b) 'n bykomende deposito te betaal waar die deposito wat deur daardie klant betaal is, minder is as die mees onlangse deposito wat deur die munisipale raad vasgestel is.
- 11.8 'n Deposito, of enige deel van 'n deposito, is nóg 'n betaling nóg 'n gedeeltelike betaling van 'n rekening, maar indien 'n rekening agterstallig is, sal die deposito as betaling of gedeeltelike betaling van die agterstallige bedrag aangewend word.
- 11.9 Geen rente sal deur die munisipaliteit op enige deposito of deel van 'n deposito wat deur hom gehou word, betaalbaar wees nie.
- 11.10 'n Deposito is by beëindiging van die ooreenkoms na vereffening van alle agterstallige bedrae aan die klant terugbetaalbaar, maar indien enige agterstallige bedrae nog steeds verskuldig is, sal dit daarvan afgetrek word.
- 11.11 'n Deposito word aan die munisipaliteit verbeur as dit nie binne 12 (twaalf maande) na die beëindiging van die ooreenkoms deur die klant opgeëis is nie.

12 Metodes vir die vasstelling van bedrae verskuldig en betaalbaar

- 12.1 'n Munisipaliteit moet poog om alle munisipale dienste wat gemeet kan word, te meet as hy die finansiële en menslike hulpbronne het om dit te doen, en ook om alle gemeterde dienste op 'n gereelde grondslag te lees, maar indien 'n diens nie gemeet word nie, kan die munisipaliteit bepaal wat deur 'n klant vir munisipale dienste verskuldig en betaalbaar is deur die gedeelde verbruik te bereken; of, indien dit nie moontlik is nie, deur middel van 'n geraamde verbruik.
- 12.2 Indien 'n gemeterde diens gemeet word maar vanweë finansiële en menslike hulpbronne of omstandighede buite die munisipaliteit se beheer nie gelees kan word nie en die klant gedebiteer word vir 'n gemiddelde verbruik, moet die rekening wat op 'n lees van die gemeterde verbruik volg, die verskil tussen die werklike verbruik en die gemiddelde verbruik toon, en die gevolglike krediet- of debietaanpassing weerspieël.
- 12.3 Waar, na die mening van die munisipaliteit, dit nie redelik moontlik of koste-effektief is om alle verbruikersaansluitings te meet of alle gemeterde verbruikersaansluitings binne 'n bepaalde gebied te lees nie, kan die munisipaliteit die bedrag wat deur 'n klant vir munisipale dienste verskuldig en betaalbaar is, bereken op die wyse wat in subartikel (1) uiteengesit word.
- 12.4 Waar watervoorsieningsdienste deur 'n gemeenskapswaterdienstewerk verskaf word, sal die bedrag wat klante vir die verkryging van toegang tot en benutting van water uit

die gemeenskapswaterdiensstewerk moet betaal, gebaseer word op die gedeelde of geraamde verbruik van water wat aan daardie waterdiensstewerk voorsien word.

- 12.5 Die munisipaliteit moet klante verwittig van die metode wat gebruik word om te bepaal wat verskuldig en betaalbaar is ten opsigte van munisipale dienste in hulle verbruik- of voorsieningsones.

13 Betaling vir munisipale dienste verskaf

- 13.1 'n Klant is verantwoordelik vir die betaling van alle munisipale dienste wat aan hom gelewer word vanaf die aanvangsdatum van die ooreenkoms totdat sy rekening ten volle betaal is, en die munisipaliteit is geregtig om alle betalings wat aan hom verskuldig is, te verhaal.

- 13.2 Die munisipale raad kan aanvaarbare vorme van deposito's spesifiseer, wat kan insluit:

- a) kontant;
- b) elektroniese oorbetalings;
- c) tjeks; en
- d) bankwaarborings.

- 13.3 Indien 'n klant 'n munisipale diens aanwend vir 'n ander gebruik as waarvoor dit deur die munisipaliteit ingevolge 'n ooreenkoms gelewer word, en indien 'n laer bedrag as die gewone toepaslike bedrag daarvoor gevra word, kan die munisipaliteit die bedrag wat gevra gaan word, en die verskil tussen die veranderde bedrag en die bedrag wat deur die klant betaal is, op die klant verhaal.

- 13.4 Indien wysigings aan die toepaslike geld in werking tree op 'n datum tussen metings wat vir die lewer van 'n rekening vir die toepaslike gelde gemaak word —

- a) word daar geag dat dieselfde hoeveelheid munisipale dienste verskaf is vir elke tydperk van vier en twintig uur gedurende die interval tussen die metings; en
- b) moet enige vasgestelde koste bereken word op 'n pro rata-grondslag ooreenkomstig die geld wat onmiddellik vir sodanige wysiging en sodanige gewysigde toepaslike geld van toepassing was.

14 Volle en finale vereffening van 'n bedrag

- 14.1 Waar 'n rekening nie ten volle vereffen word nie, sal enige kleiner bedrag wat aangebied word aan, of aanvaar is deur, die munisipaliteit nie ter volle en finale vereffening van sodanige rekening wees nie ondanks die feit dat die betaling ter volle en finale vereffening aangebied is, tensy die munisipale bestuurder of die bestuurder van die munisipaliteit se gemagtigde agent dit uitdruklik skriftelik aanvaar as volle en finale vereffening van die betrokke bedrag.

15 Verantwoordelikheid vir bedrae verskuldig en betaalbaar

- 15.1 Behoudens subartikel (2) en nietaanstaande enige ander bepaling van hierdie verordeninge, is 'n eienaar van 'n perseel aanspreeklik vir die betaling van 'n bedrag wat vir die voorafgaande twee jaar deur 'n klant aan die munisipaliteit verskuldig en

betalbaar is indien die munisipaliteit, nadat redelike stappe gedoen is om 'n bedrag wat deur 'n klant verskuldig en betaalbaar is te verhaal, dit nie kon doen nie; met die verstandhouding dat die munisipaliteit dit slegs mag verhaal as die eienaar die aansoekvorm onderteken het wat deur 'n verbruiker ooreenkomstig artikel 2 ingedien is en die eienaar deur die munisipaliteit ingelig is dat die verbruiker agterstallig was.

- 15.2 Indien, by die inwerkingtreding van hierdie verordeninge of te enige ander tyd, munisipale dienste gelewer word en deur 'n persoon by die perseel ontvang word, en indien geen skriftelike ooreenkoms ten opsigte van daardie dienste bestaan nie, word daar geag dat die eienaar van die perseel akkoord gegaan het met die bepalings van subartikel (1) totdat die klant 'n ooreenkoms met die munisipaliteit ingevolge artikel 2 aangaan en die aansoekvorm vir die dienste deur die eienaar onderteken word.

16 Gedishonoreerde betalings

- 16.1 Waar 'n betaling aan die munisipaliteit gemaak word per verhandelbare instrument wat later deur die bank gedishonoreer word, kan die munisipaliteit —
- die klant se rekening debiteer met die bankkoste wat ten opsigte van die gedishonoreerde verhandelbare instrument aangegaan is;
  - so 'n gebeure as wanbetaling beskou.

17 Aansporingskemas

- 17.1 Die munisipale raad kan aansporingskemas instel om stiptelike betaling aan te moedig en klante te beloon wat hulle rekenings gereeld en betyds betaal.

18 Betaalpunte en goedgekeurde agente

- 18.1 'n Klant moet sy rekening betaal by betaalpunte wat deur die munisipaliteit of deur 'n goedgekeurde agent van die munisipaliteit gespesifiseer word.
- 18.2 Die munisipaliteit moet die klant verwittig van die ligging van gespesifiseerde betaalpunte en van wie 'n goedgekeurde agent is vir die ontvangs van die betaling van rekenings.

Deel 4: Rekeninge

19 Rekeninge

- 19.1 Rekeninge moet maandeliks by die klant se jongste aangetekende adres gelewer word.
- 19.2 Waar dit, na die mening van die munisipaliteit, nie redelik moontlik of koste-effektief is om rekenings te lewer aan klante wat slegs gesubsidieerde dienste gebruik nie, kan die munisipale raad, niteenstaande subartikel (1), besluit om nie rekenings aan daardie verbruikers te lewer nie.

- 19.3 Versuim deur die klant om 'n rekening te ontvang of te aanvaar onthef 'n klant nie van die verpligting om 'n bedrag wat verskuldig en betaalbaar kan wees, te betaal nie.
- 19.4 Die munisipaliteit moet, indien dit redelik moontlik is om dit te doen, op versoek 'n duplikaatrekening aan 'n klant uitreik.
- 19.5 Rekenings moet nie later nie as die laaste datum vir betaling wat daarin gespesifiseer word, betaal word.
- 19.6 Rekenings vir munisipale dienste moet —
- a) ten minste —
- i) dienste gelewer;
  - ii) verbruik of gemeterde dienste of die gemiddelde, gedeelde of geraamde verbruik;
  - iii) tydperk deur die rekening gedek;
  - iv) toepaslike gelde;
  - v) subsidies;
  - vi) bedrag verskuldig (uitgesonderd die belasting op toegevoegde waarde wat betaalbaar is);
  - vii) belasting op toegevoegde waarde;
  - viii) aanpassing, indien enige, van gemeterde verbruik wat voorheen geraam is;
  - ix) agterstallige bedrae;
  - x) rente betaalbaar op enige agterstallige bedrae;
  - xi) finale datum vir betaling; en
  - xii) metodes, plekke en goedgekeurde agente waar betaling gemaak kan word weerspieël; en
- b) meld dat —
- i) die klant en die munisipaliteit by die munisipale kantore 'n ooreenkoms kan aangaan ingevolge waarvan die klant toegelaat sal word om agterstallige bedrae in paaiemente te betaal;
  - ii) indien geen sodanige ooreenkoms aangegaan word nie, die munisipaliteit die dienste sal inkort of staak, nadat 'n finale aanmaningskennisgewing ingevolge artikels 24 en 26 aan die klant gestuur is;
  - iii) regstappe teen 'n klant ingestel kan word vir die verhaal van enige bedrag wat meer as 40 (veertig) dae agterstallig is;
  - iv) 'n eis vir agterstallige bedrae aan 'n skuldinvorderaar vir invordering sedeer kan word; en
  - v) bewys van registrasie as 'n hulpbehoewende klant ingevolge die munisipaliteit se hulpbehoewende beleid, wat deel van die munisipaliteit se kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid kan uitmaak, voor die finale betaaldatum by die kantore van die munisipaliteit ingedien moet word.

20 Gekonsolideerde skuld

- 20.1 Indien 'n rekening gelewer word vir meer as een munisipale diens wat verskaf word, maak die bedrag wat deur 'n klant verskuldig en betaalbaar is 'n gekonsolideerde skuld uit, en enige betaling van 'n bedrag minder as die totale verskuldigde bedrag

wat deur 'n klant gemaak word, sal toegewys word ter vermindering van die gekonsolideerde skuld in die volgende volgorde:

- a) vir betaling van die huidige rekening;
- b) vir betaling van agterstallige bedrae; en
- c) vir betaling van rente.

20.2 'n Klant kan nie kies hoe 'n rekening vereffen moet word as dit nie ten volle betaal word nie of as daar agterstallige bedrae is.

Deel 5: Navrae, klagtes en appèlle

21 Navrae of klagtes ten opsigte van rekening

21.1 'n Klant kan 'n navraag, klagte of beswaar indien met betrekking tot die akkuraatheid van 'n bedrag in 'n rekening wat aan hom gelewer is, wat gemeld is deur hom verskuldig en betaalbaar te wees vir 'n spesifieke munisipale diens.

21.2 'n Navraag, klagte of beswaar moet voor die betaaldatum van die rekening skriftelik by die munisipaliteit ingedien word.

21.3 Die munisipaliteit moet 'n ongeletterde of soortgelyk benadeelde klant bystaan met die indien van 'n navraag, klagte of beswaar en moet redelike stappe doen om te verseker dat dit korrek op skrif weerspieël word.

21.4 'n Navraag, klagte of beswaar moet vergesel gaan van 'n betaling wat bereken is deur die gemiddelde verbruik van die klant van die diens te neem en die bedrag wat bevraagteken, oor gekla of beswaar teen gemaak word, daarvan af te trek.

21.5 Die munisipaliteit moet die navraag, klagte of beswaar aanteken en 'n verwysingsnommer aan die klant verskaf om te identifiseer waar dit aangeteken is.

21.6 Die munisipaliteit —

- a) moet die navraag, klagte of beswaar binne 14 (veertien) dae nadat die klagte of beswaar geregistreer is, ondersoek of laat ondersoek; en
- b) moet die klant binne 16 (sestien) dae nadat die navraag, klagte of beswaar geregistreer is, skriftelik van sy bevinding in kennis stel.

22 Appèlle teen bevindings van munisipaliteit ten opsigte van navrae of klagtes

22.1 'n Klant kan skriftelik appèl aanteken teen 'n bevinding van die munisipaliteit ingevolge artikel 21.

22.2 'n Appèl ingevolge subartikel (1) moet op skrif wees en binne 21 (een en twintig) dae nadat die klant bewus geword het van die bevinding wat in artikel 21 bedoel word, by die munisipale bestuurder ingedien word en moet —

- a) die redes vir die appèl uiteensit; en

- b) vergesel gaan van 'n deposito, soos deur die munisipale raad vasgestel, indien die munisipaliteit vereis dat 'n deposito betaal word.
- 22.3 Die munisipaliteit kan, by appèl deur 'n klant, hom aansê om die volle bedrag te betaal waarteen appèl aangeteken word.
- 22.4 Die klant is aanspreeklik vir alle ander bedrae wat verskuldig en betaalbaar word terwyl die appèl beslis word.
- 22.5 Die munisipaliteit moet binne 21 (een en twintig) dae nadat 'n appèl ingedien is, daaroor beslis en die klant moet so gou as redelik moontlik daarna skriftelik van die uitslag verwittig word.
- 22.6 Indien die munisipaliteit besluit om die navraag of klagte of beswaar te verwerp, moet die klant enige bedrae wat ingevolge die beslissing verskuldig en betaalbaar bevind word, binne 14 (veertien) dae nadat hy van die uitslag van die appèl verwittig is, betaal.
- 22.7 Die munisipaliteit kan die laat indiening van appèlle of ander prosedurele onreëlmatighede kondoneer.
- 22.8 Indien daar in 'n appèl beweer word dat 'n meettoestel onakkuraat is, moet die toestel aan 'n standaard bedryfstoets onderwerp word, soos deur die munisipaliteit bepaal, om die akkuraatheid daarvan vas te stel, en die klant moet verwittig word van die geraamde koste van so 'n toets voordat so 'n toets gedoen word.
- 22.9 Indien die uitslag van 'n toets toon dat 'n meettoestel —
- a) binne 'n voorgeskrewe perk van akkuraatheid is, sal die klant aanspreeklik wees vir die koste van die toets en enige ander bedrae wat uitstaande is, en daardie koste sal teen die klant se rekening gedebiteer word;
- b) buite 'n voorgeskrewe perk van akkuraatheid is, sal die munisipaliteit aanspreeklik wees vir die koste van so 'n toets, en die klant moet verwittig word van die bedrag van enige krediet waarop hy as gevolg van enige onakkuraatheid geregtig is.
- 22.10 'n Deposito waarna in subartikel (2)(b) verwys word -
- a) word deur die munisipaliteit behou indien daar bevind word dat die meettoestel nie defektief is nie; of
- b) moet aan die aansoeker terugbetaal word in die mate waarin dit die bedrag betaalbaar ten opsigte van die hoeveelheid wat ooreenkomstig subartikel 11(b) bepaal is, oorskry, indien daar ingevolge daardie subartikel bevind word dat die meettoestel defektief is.
- 22.11 Benewens subartikels (9) en (10) moet die munisipaliteit, indien daar bevind word dat die meettoestel defektief is —
- a) die meettoestel herstel of 'n ander toestel in 'n goeie werkende toestand installeer, sonder koste vir die klant, tensy die koste om dit te doen ingevolge hierdie of enige ander verordeninge van die munisipaliteit op die klant verhaalbaar is; en

- b) die hoeveelheid munisipale dienste waarvoor die klant gevra sal word in plaas van die hoeveelheid wat deur die defektiewe meettoestel gemeet is, bepaal deur as 'n grondslag van sodanige bepaling, en soos die munisipaliteit kan besluit —
  - i. die hoeveelheid wat die gemiddelde maandelikse verbruik gedurende die drie maande wat die maand voorafgaan ten opsigte waarvan die meting in geskil is, te neem en daardie hoeveelheid aan te pas ooreenkomstig die omvang van die fout wat bevind is in die lees van die defektiewe meter of meettoestel;
  - ii. die gemiddelde verbruik van die klant gedurende die daaropvolgende drie gemeterde tydperke nadat die defektiewe meter of meettoestel herstel of vervang is, te neem; of
  - iii. die verbruik van dienste op die perseel wat vir die ooreenstemmende tydperk in die vorige jaar aangeteken is, te neem.

Deel 6: Agterstallige bedrae

23 Gekonsolideerde agterstallige bedrae

- 23.1 Indien een rekening gelewer word vir meer as een munisipale diens wat verskaf word, maak alle agterstallige bedrae wat deur 'n klant verskuldig en betaalbaar is, 'n gekonsolideerde skuld uit, en enige betaling van 'n bedrag minder as die totale verskuldigde bedrag wat deur 'n klant gemaak word, sal toegewys word ter vermindering van die gekonsolideerde skuld in die volgende volgorde:
- a) vir betaling van die huidige rekening;
  - b) vir betaling van agterstallige bedrae;
  - c) vir betaling van rente; en
  - d) vir koste wat aangegaan is om toepaslike stappe te doen om bedrae wat verskuldig en betaalbaar is, te verhaal.

24 Agterstallige bedrae

- 24.1 Indien 'n klant versuim om die rekening voor of op die betaaldatum te betaal, kan 'n finale aanmaningskennisgewing binne 2 (twee) werkdade vandat die agterstallige bedrae opgeloop het, per hand afgelewer word by, of per geregistreerde pos gestuur word aan, die mees onlangs aangetekende adres van die klant.
- 24.2 Versuim om 'n finale aanmaningskennisgewing binne 2 (twee) werkdade af te lewer of te stuur onthef nie 'n klant van die betaling van agterstallige bedrae nie.

25 Rente

- 25.1 Rente kan op agterstallige bedrae gehef word.
- 25.2 Die munisipale raad kan tussen soorte huishoudelike klante, soorte diens en diensvlakke, hoeveelhede dienste, geografiese gebiede en sosio-ekonomiese gebied differensieer wanneer rente op agterstallige bedrae gehef word.

26 Finale aanmaningskennisgewing

- 26.1 Die finale aanmaningskennisgewing moet die volgende meld:

- a) die bedrag wat agterstallig is en enige rente wat betaalbaar is;
  - b) dat die klant 'n ooreenkoms met die munisipaliteit kan aangaan vir die betaling van die agterstallige bedrag in paaiemente binne 7 (sewe) werkdag vanaf die datum van die finale aanmaningskennisgewing;
  - c) dat, indien geen sodanige kennisgewing binne die gemelde tydperk aangegaan word nie, gespesifiseerde dienste ooreenkomstig artikel 27 ingekort of gestaak sal word;
  - d) dat regstappe teen 'n klant ingestel kan word vir die verhaal van enige bedrag wat 40 (veertig) dae agterstallig is;
  - e) dat die rekening aan 'n skuldinvorderaar oorhandig kan word vir invordering; en
  - f) dat bewys van registrasie as 'n hulpbehoewende klant ingevolge hierdie verordeninge by die kantoor van die munisipaliteit ingedien moet word voor die finale datum van die finale aanmaningskennisgewing.
- 26.2 Die munisipaliteit moet, behoudens artikel 27, wanneer hy besluit of 'n munisipale diens vir inkorting of staking ingevolge subartikel (1)(c) gespesifiseer moet word, oorweging skenk aan
- a) die potensiële sosio-ekonomiese en gesondheidsimplikasies wat die inkorting of staking op die klant kan hê; en
  - b) 'n huishoudelike klant se reg op toegang tot basiese munisipale dienste, soos in die munisipale raad se kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid geïdentifiseer.

27 Inkorting of staking van munisipale dienste

- 27.1 Die munisipaliteit kan, onmiddellik na die verstryking van die tydperk van 7 (sewe) werkdag wat ingevolge die finale aanmaningskennisgewing vir betaling toegelaat word, die munisipale dienste wat in subartikel 26(1)(c) gespesifiseer word, inkort of staak, met dien verstande dat 'n huishoudelike klant se toegang tot basiese waterdienste en sanitasiedienste nie gestaak mag word nie.
- 27.2 Die munisipaliteit kan 'n huishoudelike verbruiker se toegang tot basiese watervoorsieningsdienste slegs beperk deur —
- a) waterdruk te verminder; of
  - b) die beskikbaarheid van water tot 'n spesifieke tydperk of tydperke gedurende 'n dag in te kort; of
  - c) huis- en werfaansluitings te staak en 'n alternatiewe watertoevoerdienste aan die huishoudelike verbruiker beskikbaar te stel, welke alternatiewe diens kan bestaan uit 'n basiese watervoorsieningsdiens soos deur die Minister van Waterwese en Bosbou ingevolge die Wet op Waterdienste, 1997 (Wet no. 108 van 1997), gespesifiseer.
- 27.3 Die koste verbonde aan die inkorting of staking van munisipale dienste moet op die klant se koste geskied en moet ingesluit word by die agterstallige bedrag wat deur die klant verskuldig en betaalbaar is.

28 Rekenings wat 40 (veertig) dae agterstallig is

- 28.1 Waar 'n rekening wat aan 'n klant gelewer is vir meer as 40 (veertig) dae uitstaande bly, kan die munisipaliteit —

- a) regstappe teen 'n klant doen vir die verhaal van die agterstallige bedrag; of
- b) die klant se rekening aan 'n skuldinvorderaar vir invordering sedeer.

28.2 'n Klant sal aanspreeklik wees vir verhaalbare administrasiegelde, koste wat aangegaan is met die verhaal van agterstallige bedrae en enige strawwe, insluitende die betaling van 'n groter deposito, soos van tyd tot tyd deur die munisipale raad bepaal kan word.

29 Algemeen

29.1 Geen stappe wat ingevolge hierdie artikel weens nie-betaling gedoen word sal opgeskort of teruggetrek word nie, tensy die agterstallige bedrag, insluitende enige rente, verhaalbare administrasiegelde, bykomende gelde, koste aangegaan vir die doen van toepaslike stappe en enige strawwe, insluitende die betaling van 'n groter deposito, ten volle betaal is.

29.2 Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade wat 'n klant gelyk het omdat munisipale dienste ingekort of gestaak is nie.

Deel 7: Ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaiemente

30 Ooreenkomste

30.1 Die volgende ooreenkomste vir die betaling van agterstallige bedrae in paaiemente kan aangegaan word:

- a) 'n skulderkenning;
- b) toestemming tot vonnis; of
- c) 'n besoldigingbeslagleggingsbevel.

30.2 Slegs 'n verbruiker met positiewe bewys van identiteit of 'n persoon wat skriftelik deur daardie verbruiker gemagtig is, of, indien 'n verbruiker ongeletterd is, 'n persoon wat in die teenwoordigheid van 'n beampte wat deur die owerheid vir daardie doel aangestel is, persoonlik deur 'n verbruiker gemagtig is, sal toegelaat word om 'n ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaiemente aan te gaan.

30.3 Geen klant sal toegelaat word om 'n ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaiemente aan te gaan as daardie klant versuim het om 'n vorige ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaiemente na te kom nie, tensy die munisipaliteit, in sy alleendiskresie, die klant toelaat om dit te doen.

30.4 'n Afskrif van die ooreenkoms moet aan die klant beskikbaar gestel word.

30.5 'n Ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaiemente moet nie aangegaan word nie tensy en totdat 'n klant sy lopende rekening betaal het.

31 Bykomende koste, gedeeltelike vereffening en paaieimente

- 31.1 Die koste verbonde aan die aangaan van ooreenkomste vir die betaling van agterstallige bedrae in paaieimente en die inkorting of staking van munisipale dienste ooreenkomstig artikel 27 moet ingesluit word by die agterstallige bedrag wat deur die klant verskuldig en betaalbaar is.
- 31.2 Die munisipaliteit moet, wanneer hy die bedrag vasstel wat deur die klant betaalbaar is wanneer 'n ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaieimente aangegaan word ten opsigte van enige agterstallige bedrae, die volgende faktore in aanmerking neem:
- die kredietrekord van die klant;
  - die agterstallige bedrag;
  - die verbruikvlak van munisipale dienste;
  - die diensvlak wat aan die klant verskaf is;
  - vorige verbrekings van ooreenkomste (indien enige) vir die betaling van agterstallige bedrae in paaieimente; en
  - enige ander tersaaklike faktore.
- 31.3 Indien 'n klant by die aangaan van 'n ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaieimente aan die munisipaliteit bewys dat hy nie die bedrag wat in artikel 30(5) bedoel word, kan betaal nie, kan die munisipaliteit, nadat die faktore wat in subartikel (2) genoem word, in aanmerking geneem is —
- sy betaling tot die einde van die maand waarin die klant die ooreenkoms aangaan, verleng; of
  - dit insluit by die bedrag wat ingevolge die ooreenkoms betaalbaar is.
- 31.4 Die munisipaliteit kan, nadat die faktore wat in subartikel (2) genoem word, in aanmerking geneem is, van die klant vereis om 'n bykomende bedrag te betaal wanneer 'n ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae aangegaan word, benewens die huidige rekening, wat 'n persentasie van die agterstallige bedrag verteenwoordig.
- 31.5 Die munisipaliteit kan, wanneer 'n klant 'n ooreenkoms aangaan of te eniger tyd daarna —
- 'n voorafbetaalmeter installeer; of
  - die munisipale dienste tot basiese munisipale dienste beperk.

32 Versuim om ooreenkomste na te kom

- 32.1 Indien 'n klant versuim om 'n ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaieimente na te kom, sal die totaal van alle uitstaande bedrae, insluitende agterstallige bedrae, enige rente, administrasiegelde, koste aangegaan om toepaslike stappe te doen en strawwe, insluitende betaling van 'n groter deposito, onmiddellik sonder verdere kennisgewing of korrespondensie verskuldig en betaalbaar wees en die munisipaliteit kan —
- die munisipale dienste wat gespesifiseer is in die finale aanmaningskennisgewing wat ooreenkomstig artikel 26 aan die verbruiker gestuur is, inkort of staak;
  - regstappe vir die verhaal van die agterstallige bedrae doen; en

- c) die klant se rekening aan 'n skuldinvorderaar of prokureur vir invordering oorhandig.

33 Heraansluiting van dienste

- 33.1 'n Ooreenkoms vir die betaling van die agterstallige bedrag in paaierente wat aangegaan is nadat munisipale dienste ingekort of gestaak is, sal nie daartoe lei dat die dienste herstel word nie totdat —
- a) die huidige rekening, die eerste paaierent betaalbaar ingevolge die ooreenkoms vir die betaling van agterstallige bedrae in paaierente en alle verhaalbare administrasiegelde, koste aangegaan om toepaslike stappe te doen en enige strawwe, insluitende betaling van 'n groter deposito, ten volle betaal is; of
  - b) 'n skriftelike appèl deur die klant, op grond daarvan dat paaierente en lopende bedrae verskuldig en betaalbaar vir 'n tydperk van minstens 6 (ses) maande betyds en ten volle betaal is, deur die munisipaliteit goedgekeur is.
- 33.2 Benewens enige betalings wat in subartikel (1) bedoel word, moet die klant die standaard aansluitgeld, soos van tyd tot tyd deur die munisipaliteit vasgestel, betaal voor die heraansluiting van munisipale dienste deur die munisipaliteit.
- 33.3 Munisipale dienste moet binne 7 (sewe) werkdag herstel word nadat 'n klant aan die bepalinge van subartikels (1) en (2) voldoen het.

HOOFSTUK 3: EIENDOMSBELASTING**34 Bedrag verskuldig vir eiendomsbelasting**

- 34.1 Die bepalings van Hoofstuk 2 is van toepassing op die verhaal van eiendomsbelasting, en eiendomsbelasting maak deel van 'n gekonsolideerde rekening en gekonsolideerde skuld uit.
- 34.2 Alle eiendomsbelasting wat deur eienaars verskuldig is, is betaalbaar op 'n vasgestelde datum soos deur die munisipaliteit bepaal.
- 34.3 Gesamentlike eienaars van eiendom is gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik vir die betaling van eiendomsbelasting.
- 34.4 Eiendomsbelasting kan as 'n jaarlikse enkelbedrag of in gelyke maandelikse paaieemente gehef word; en wanneer dit in gelyke maandelikse paaieemente gehef word, kan die bedrag wat betaalbaar is by die munisipale rekening ingesluit word.
- 34.5 'n Eienaar van eiendom bly aanspreeklik vir die betaling van eiendomsbelasting wat by munisipale rekenings ingesluit is nieteenstaande die feit dat —
- a) die eiendom nie deur die eienaar daarvan geokkupeer word nie; of
  - b) die munisipale rekening op naam van 'n ander persoon as die eienaar van die eiendom is.
- 34.6 Betaling van eiendomsbelasting kan nie na die vasgestelde datum uitgestel word vanweë 'n beswaar teen die waardasie wat in die waardasielys aangegee word nie.

35 Eis van huurgeld vir agterstallige eiendomsbelasting

- 35.1 Die munisipaliteit kan by die hof aansoek doen om beslaglegging op huurgeld wat vir 'n langer tydperk as drie maande na 'n datum wat ingevolge artikel 35(2) vasgestel is, ten opsigte van belasbare eiendom verskuldig is, om enige bedrag wat ten opsigte van eiendomsbelasting verskuldig is gedeeltelik of heeltemal te dek.

36 Van die hand sit van munisipaliteit se eiendom en betaling van eiendomsbelasting

- 36.1 Die koper van munisipale eiendom is pro rata aanspreeklik vir die betaling van eiendomsbelasting op die eiendom vir die finansiële jaar waarin hy die nuwe eienaar word, vanaf die datum van registrasie van die eiendom op naam van die koper.
- 36.2 In geval die munisipaliteit die eiendom terugneem, is enige bedrag uitstaande en verskuldig ten opsigte van eiendomsbelasting op die koper verhaalbaar.

37 Eiendomsbelasting betaalbaar op munisipale eiendom

- 37.1 Vir die doel van aanspreeklikheid vir eiendomsbelasting, sal die huurder van munisipale eiendom vir die duur van die huurkontrak as die eienaar van die eiendom beskou word.

- 37.2 Die eiendomsbelasting betaalbaar deur 'n huurder, ondanks die feit dat dit 'n betaling benewens huurgeld is, kan as huurgeld beskou word en kan ingesluit word by 'n eis vir huurgeld asof dit huurgeld was.

HOOFSTUK 4: VERSKAFFING VAN MUNISIPALE DIENSTE AAN HULPBEHOEWENDE KLANTE

38 Kwalifikasie vir registrasie

- 38.1 'n Huishoudelike klant met 'n huishouding waarvan die bruto maandelikse inkomste van al sy lede 18 jaar of ouer minder is as 'n bedrag wat van tyd tot tyd deur die munisipale raad vasgestel is, en wat —
- nie meer as een eiendom besit nie, en
  - nie 'n inkomste uit die verhuur van 'n eiendom of deel daarvan het nie, kwalifiseer as 'n hulpbehoewende persoon en kan, as hy aansoek om registrasie doen, behoudens die bepalings van artikels 42 en 43 van hierdie verordeninge as hulpbehoewend geregistreer word.

39 Aansoek om registrasie

- 39.1 'n Huishoudelike klant wat as 'n hulpbehoewende klant wil kwalifiseer, moet die aansoekvorm getitel "Aansoek om Registrasie as Hulpbehoewende Klant", as Aanhangsel B by hierdie verordeninge aangeheg, voltooi.
- 39.2 'n Aansoek ingevolge subartikel (1) moet — vergesel gaan van —
- dokumentêre bewys van sy inkomste, soos 'n brief van 'n werkgewer, 'n salarisadviesstrokie, 'n pensioenkaart, 'n werkloosheidversekeringsfondskaart of;
  - 'n beëdigde verklaring dat hy werkloos is en enige inkomste vermeld wat hy mag hê ondanks die feit dat hy werkloos is; en
  - die klant se jongste munisipale rekening, as daar een is en as dit in sy besit is; en
  - 'n gesertifiseerde afskrif van die klant se identiteitsdokument; en
  - die name en identiteitsnommers van alle okkupeerders bo 18 jaar oud wat op die eiendom woon.
- 39.3 Daar sal van 'n klant wat om registrasie as 'n hulpbehoewende klant aansoek doen, vereis word om te verklaar dat alle inligting wat in die aansoekvorm en ander dokumentasie verstrekkend word en inligting wat in verband met die aansoek verstrekkend word, waar en juis is.
- 39.4 Die munisipaliteit moet die aansoekvorm medeonderteken en op die aansoekvorm sertifiseer dat die inhoud daarvan en die gevolge vir die klant as dit goedgekeur word, aan hom verduidelik is en dat hy aangedui het dat hy die verduideliking verstaan het.

40 Goedkeuring van aansoek

- 40.1 Die munisipaliteit kan verteenwoordigers na persele of na persone wat om registrasie as hulpbehoewende klante aansoek doen, stuur om te ondersoek of die inligting wat voor goedkeuring van 'n aansoek verstrekkend is, juis is; en die bepalings van artikel 61 is van toepassing op so 'n ondersoek.

- 40.2 'n Aansoek wat ooreenkomstig artikel 40 ontvang word, moet deur die munisipaliteit oorweeg word en die aansoeker moet binne 14 (veertien) werkdade na ontvangs van die aansoek skriftelik deur die munisipaliteit in kennis gestel word of goedkeuring verleen is of nie, en as dit nie goedgekeur is nie, moet redes vir die weiering aan die aansoeker verstrekkend word.
- 40.3 Die bepalings van Deel 5 van Hoofstuk 2 is, met die nodige veranderings, van toepassing ten opsigte van 'n klant wat gegrief voel oor 'n besluit van die munisipaliteit ingevolge subartikel (2).
- 40.4 'n Aansoek mag slegs vir die tydperk van die munisipaliteit se finansiële jaar goedgekeur word en 'n aansoek wat gedurende die munisipaliteit se finansiële jaar goedgekeur is, is slegs geldig vir die oorblywende tydperk van die munisipaliteit se finansiële jaar.

41 Voorwaardes

- 41.1 Die munisipaliteit kan, by goedkeuring van 'n aansoek of te eniger tyd daarna —
- 'n voorafbetaalelektrisiteitsmeter vir die hulpbehoewende klant installeer waar elektrisiteit deur die munisipaliteit verskaf word; en
  - die watervoorsieningsdienste van 'n hulpbehoewende klant tot basiese watervoorsieningsdienste beperk.

42 Jaarlikse aansoek

- 42.1 'n Hulpbehoewende klant moet jaarliks, voor die einde van die munisipaliteit se finansiële jaar, aansoek om herregistrasie as 'n hulpbehoewende klant vir die komende finansiële jaar doen, by versuim waarvan die bystand outomaties gestaak sal word.
- 42.2 Die bepalings van artikels 39 en 40 is van toepassing op enige aansoek ingevolge subartikel (1).
- 42.3 'n Hulpbehoewende klant moet geen verwagtings koester om as 'n hulpbehoewende klant beskou te word in 'n komende jaar, of 'n jaar wat volg op 'n jaar waarin hy aldus geregistreer is nie, en die munisipaliteit gee geen waarborg op grond van die verwagting van 'n hernuwing nie.
- 42.4 Die munisipaliteit moet die aansoeker skriftelik binne 14 (veertien) werkdade na ontvangs van die aansoek deur die munisipaliteit in kennis stel of die aansoek goedgekeur is of nie, en as dit nie goedgekeur is nie, moet die redes waarom dit nie goedgekeur is nie, aan die aansoeker verstrekkend word.
- 42.5 Die bepalings van Deel 5 van Hoofstuk 2 is, met die nodige veranderings, van toepassing ten opsigte van 'n klant wat gegrief voel oor 'n besluit van die munisipaliteit ingevolge subartikel (4).

43 Gesubsidieerde dienste vir hulpbehoewende klante

- 43.1 Die munisipale raad kan jaarliks as deel van sy begrotingsproses die munisipale dienste en munisipale diensvlakke wat gesubsidieer gaan word ten opsigte van hulpbehoewende klante vasstel, onderworpe aan die beginsels van volhoubaarheid en bekostigbaarheid.
- 43.2 Die munisipaliteit moet na 'n vasstelling ingevolge subartikel (1) openbare kennisgewing van die vasstelling gee.
- 43.3 'n Openbare kennisgewing ingevolge subartikel (2) moet ten minste die volgende bevat:
- a) die vlak of hoeveelheid van die munisipale diens wat gesubsidieer gaan word;
  - b) die subsidievlak;
  - c) die berekeningsmetode van die subsidie; en
  - d) enige spesiale bepalings en voorwaardes wat op die subsidie van toepassing sal wees waarvoor daar nie in hierdie verordeninge voorsiening gemaak is nie.
- 43.4 'n Hulpbehoewende verbruiker is aanspreeklik vir die betaling van munisipale dienste wat deur die munisipaliteit gelewer word of munisipale dienste wat gebruik of verbruik word wat die vlakke of hoeveelhede wat in subartikel (1) vasgestel is, oorskry.
- 43.5 Die bepalings van Hoofstuk 2, met alle nodige veranderings, is van toepassing op die bedrae wat ingevolge subartikel (4) verskuldig en betaalbaar is.

44 Befondsing van gesubsidieerde dienste

- 44.1 Die gesubsidieerde dienste waarna in artikel 44 verwys word, word befonds uit die gedeelte van inkomste wat nasionaal verkry word en aan die munisipaliteit toegewys word, en as daardie befondsing ontoereikend is, kan die dienste befonds word uit inkomste wat deur middel van belasting en gelde ten opsigte van munisipale dienste verkry word.

45 Bestaande agterstallige bedrae van hulpbehoewende klante by goedkeuring van aansoek

- 45.1 Agterstallige bedrae ten opsigte van die munisipale rekenings van klante wat voor registrasie as hulpbehoewende klante opgeloop het, sal opgeskort word vir die tydperk wat 'n klant as 'n hulpbehoewende klant geregistreer bly, en rente ten opsigte van agterstallige bedrae loop nie tydens so 'n opskorting op nie.
- 45.2 Agterstallige bedrae wat ingevolge subartikel (1) opgeloop het, sal by deregistrasie as 'n hulpbehoewende klant ooreenkomstig artikel 48 deur 'n klant verskuldig en betaalbaar word in maandelikse paaieimente wat deur die munisipaliteit vasgestel moet word, en rente sal op agterstallige bedrae betaalbaar wees.
- 45.3 Nieteenstaande die bepalings van subartikel (2), is agterstallige bedrae wat vir 'n tydperk van twee (2) jaar of langer opgeskort is, behoudens die bepalings van subartikel (4), by deregistrasie nie op 'n klant verhaalbaar nie.

45.4 Agterstallige bedrae wat weens die bepalings van subartikel (2) nie verhaal word nie, bly 'n vordering teen die eiendom van die hulpbehoewende klant vir 'n tydperk van 5 (vyf) jaar nadat die klant die eerste keer as 'n hulpbehoewende klant geregistreer is, en word verskuldig en betaalbaar wanneer die eiendom verkoop word, ongeag die feit dat die klant nie meer as 'n hulpbehoewende klant geregistreer is ten tye van die verkoop van die eiendom nie. 'n Klaringsertifikaat ten opsigte van die eiendom mag slegs deur die munisipaliteit uitgereik word wanneer sodanige agterstallige bedrae ten volle vereffen is.

46 Oudits

46.1 Die munisipaliteit kan, behoudens die bepalings van enige reg op privaatheid en geheimhouding wat deur 'n wet erken word, gereelde steekproefoudits doen om —

- a) die inligting wat deur hulpbehoewende klante verstrek word, te verifieer;
- b) enige veranderings in die omstandighede van hulpbehoewende klante aan te teken; en
- c) aanbevelings oor die deregistrasie van die hulpbehoewende klant te maak.

47 Deregistrasie

47.1 'n Hulpbehoewende klant moet onmiddellik deregistrasie deur die munisipaliteit versoek as sy omstandighede in so 'n mate verander het dat hy nie meer voldoen aan die kwalifikasies wat in artikel 39 uiteengesit word nie.

47.2 'n Hulpbehoewende klant word outomaties gederegistreer as 'n aansoek nie ooreenkomstig artikel 43 gedoen word nie of as so 'n aansoek nie goedgekeur word nie.

47.3 'n Hulpbehoewende klant mag te eniger tyd deregistrasie versoek.

47.4 'n Munisipaliteit kan 'n hulpbehoewende klant deregistreer indien —

- a) 'n oudit of verifikasie tot die gevolgtrekking kom dat die finansiële omstandighede van die hulpbehoewende klant in so 'n mate verander het dat hy nie meer voldoen aan die kwalifikasies wat in artikel 39 uiteengesit word nie; of
- b) die munisipaliteit redelikerwys vermoed dat 'n klant opsetlik of nalatig vals inligting op die aansoekvorm of enige ander dokumente en inligting in verband met die aansoek verstrek het.
- c) Die munisipaliteit moet, voor deregistrasie van 'n klant, 'n deregistrasiekennisgewing per hand aflewer by, of per geregistreerde pos stuur na, die mees onlangs aangetekende adres van die klant.

47.5 Voor deregistrasie van 'n hulpbehoewende klant moet 'n deregistrasiekennisgewing per hand afgelewer word by, of per geregistreerde pos gestuur word na, die mees onlangs aangetekende adres van die klant.

47.6 Die deregistrasiekennisgewing moet die volgende verklarings bevat:

- a) dat die munisipaliteit dit oorweeg om die hulpbehoewende klant te deregistreer en die redes daarvoor;

- b) dat die klant binne 7 (sewe) werkdade vanaf die datum van die deregistrasiekennissgewing vertoë tot die munisipaliteit moet rig oor waarom hy nie gederegistreer moet word nie;
  - c) dat, indien geen sodanige vertoë binne die gemelde tydperk gerig word nie, hy as 'n hulpbehoewende klant gederegistreer sal word; en
  - d) dat by deregistrasie betaling vir alle dienste wat die klant as 'n hulpbehoewende klant ontvang het, verhaal kan word as deregistrasie oorweeg word op grond van die verstrekking van vals inligting of versuim om aan subartikel (1) te voldoen.
- 47.7 Die munisipaliteit kan, onmiddellik na verstryking van die tydperk van 7 (sewe) werkdade wat vir die rig van vertoë toegelaat is, die hulpbehoewende klant deregistreer.
- 47.8 Waar 'n hulpbehoewende klant gederegistreer word op grond van die verstrekking van vals inligting, kan die munisipaliteit betaling vir alle dienste wat deur die klant as 'n hulpbehoewende klant ontvang is, op die klant verhaal, benewens enige ander regstappe wat die munisipaliteit teen so 'n klant kan doen.
- 47.9 Indien die hulpbehoewende klant binne die gespesifiseerde tydperk vertoë tot die munisipaliteit rig, moet die munisipaliteit die klant skriftelik binne 7 (sewe) werkdade na die vertoë in kennis stel van sy besluit om die klant te deregistreer of nie.
- 47.10 Die bepalings van Deel 5 van Hoofstuk 2 is mutatis mutandis van toepassing ten opsigte van 'n klant wat gegrief voel oor deregistrasie ingevolge subartikel (4).

HOOFSTUK 5: NOODSITUASIES

48 Verklaring van noodsituasie

- 48.1 Die munisipale raad kan te eniger tyd op versoek van die munisipaliteit by openbare kennisgewing verklaar dat 'n noodsituasie in 'n voorsieningsone ten opsigte van 'n munisipale diens, of meer as een munisipale diens, bestaan indien, na sy mening, 'n beduidende risiko vir die finansiële lewensvatbaarheid of volhoubaarheid van die munisipaliteit, of die volhoubare lewering van 'n spesifieke munisipale diens aan die gemeenskap bestaan en geen ander redelike maatreëls getref kan word om die risiko te vermy of te beperk nie, maar mag dit slegs doen as die munisipaliteit 'n verslag voorgelê het wat minstens die volgende bevat
- a) besonderhede van alle maatreëls wat getref is om die risiko te vermy of te beperk;
  - b) 'n assessering van waarom enige maatreël wat deur hom getref is om die risiko te vermy of te beperk onsuksesvol was;
  - c) besonderhede van die voorgestelde maatreëls wat deur hom getref gaan word om die risiko te vermy of te beperk;
  - d) 'n assessering van die impak of potensiële impak van die voorgestelde maatreëls op individuele klante binne die betrokke voorsieningsone, insluitende, maar nie beperk nie tot, gesondheid en toegang tot basiese dienste;
  - e) besonderhede van die opvoedkundige en kommunikasiemaatreëls wat getref gaan word, of getref is, voor die implementering van die voorgestelde maatreëls;
  - f) die duur van die voorgestelde maatreëls wat getref gaan word; en

- g) besonderhede van die redelike maatreëls wat getref gaan word om gelyke toegang deur elke huishouding in die voorsieningsone tot daardie munisipale diens te verseker.
- 48.2 'n Openbare kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet minstens die volgende besonderhede wat op 'n spesifieke noodtoestand van toepassing is, bevat:
- a) die redes vir die verklaring;
  - b) die klante en voorsieningsone wat deur die verklaring geraak sal word;
  - c) die soort, vlak en hoeveelheid van die munisipale diens wat verskaf sal word;
  - d) die duur van die verklaring;
  - e) die metode van implementering van die verklaring;
  - f) spesifieke maatreëls of voorsorgmaatreëls wat deur geaffekteerde klante getref moet word; en
  - g) spesiale verligting wat op aansoek deur die munisipaliteit aan individuele klante toegestaan kan word.
- 48.3 In geval van die verklaring van 'n voorsieningsone as 'n noodgebied ooreenkomstig subartikels (1) en (2), kan die munisipale dienste aan daardie voorsieningsone beperk word tot basiese munisipale dienste vir 'n huishouding soos deur die munisipaliteit van tyd tot tyd vasgestel, met dien verstande dat munisipale dienste wat deur die munisipaliteit aan daardie voorsieningsone verskaf word, in geen stadium minder mag wees as die kollektiewe kwantiteit en kwaliteit van basiese munisipale dienste soos deur die munisipale raad per huishouding in daardie voorsieningsone vasgestel nie.
- 48.4 Die munisipaliteit moet 'n maandelikse statusverslag aan die munisipale raad voorlê wat minstens die volgende besonderhede bevat:
- a) enige verbetering in die toestande wat weerspieël is in die inligting waarop die verklaring gebaseer is;
  - b) die impak van die voorgestelde maatreëls op individuele klante binne die betrokke voorsieningsone, insluitende, maar nie beperk nie tot, implikasies vir gesondheid en toegang tot basiese dienste; en
  - c) spesiale verligting wat aan individuele klante toegestaan word.
- 48.5 Die munisipale raad moet by openbare kennisgewing verklaar dat 'n gebied nie meer 'n noodgebied is nie —
- a) indien enige van die inligting waarop die verklaring gebaseer was, in so 'n mate verbeter dat die vermyding of beperking van die risiko waarna daar in subartikel (1) verwys word, nie meer die verklaring daarvan as 'n noodgebied regverdig nie;
  - b) indien, na sy mening, buitensporige ontbering gelyk is deur klante wat deur die verklaring geraak is; en
  - c) na verstryking van die tydperk wat in subartikels (1) en (2) gespesifiseer word.
- 48.6 Die munisipaliteit kan die munisipale raad versoek om 'n voorsieningsone 'n noodgebied te verklaar na die beëindiging van 'n verklaring ingevolge subartikel (3) indien, na die munisipaliteit se mening, 'n nuwe verklaring nodig is.
- 48.7 Die bepalinge van subartikels (1) tot (4) is van toepassing op 'n versoek ingevolge subartikel (6).

HOOFSTUK 6: ONGEMAGTIGDE DIENSTE

49 Ongemagtigde dienste

- 49.1 Niemand mag toegang tot munisipale dienste kry nie tensy dit ingevolge 'n ooreenkoms is wat met die munisipaliteit vir die lewering van daardie dienste aangegaan is.
- 49.2 Die munisipaliteit kan, ongeag enige ander stappe wat hy teen 'n persoon ingevolge hierdie verordeninge kan doen, by skriftelike kennisgewing 'n persoon wat ongemagtigde dienste gebruik gelas om —
- a) aansoek om sulke dienste ingevolge artikels 1 en 2 te doen; en
  - b) enige werk te onderneem wat nodig mag wees om te verseker dat die klantinstallasie waardeur toegang verkry is aan die bepalings van hierdie en enige ander toepaslike verordeninge voldoen of indien hy van mening is dat die situasie 'n saak van dringendheid is, en kan, sonder vooraf kennisgewing, die nie-nakoming verhoed of regstel en die koste op sodanige persoon verhaal.
- 49.3 'n Persoon wat toegang tot munisipale dienste verkry op 'n ander manier as ingevolge 'n ooreenkoms wat met die munisipaliteit vir die lewering van daardie dienste aangegaan is, is aanspreeklik om te betaal vir enige dienste wat hy strydig met hierdie verordeninge gebruik of verbruik het, nieteenstaande enige ander stappe wat teen so 'n persoon gedoen kan word. Verbruik en gebruik sal geraam word op die grondslag van die gemiddelde verbruik van dienste in die spesifieke gebied waarbinne die ongemagtigde aansluiting gemaak is.

50 Inmenging met infrastruktuur vir die verskaffing van munisipale dienste

- 50.1 Geen persoon buiten die munisipaliteit mag infrastruktuur waardeur munisipale dienste verskaf word, bestuur, bedryf of in stand hou nie.
- 50.2 Geen persoon behalwe die munisipaliteit mag 'n aansluiting aan infrastruktuur waardeur munisipale dienste verskaf word, bewerkstellig nie.
- 50.3 Geen persoon mag opsetlik of nalatig infrastruktuur waardeur die munisipaliteit munisipale dienste verskaf, beskadig, verander of in enige opsig daarmee inmeng nie, tensy daar 'n wettige regverdiging is om dit opsetlik te doen.
- 50.4 Indien 'n persoon subartikel (1) oortree, kan die munisipaliteit —
- a) by skriftelike kennisgewing so 'n persoon gelas om die skade, verandering of inmenging binne 'n gespesifiseerde tydperk op sy eie koste te staak of reg te stel; of
  - b) indien hy van mening is dat die situasie 'n saak van dringendheid is, sonder vooraf kennisgewing die verandering, skade of inmenging verhoed of regstel, en die koste daarvan op sodanige persoon verhaal.

51 Versperring van toegang tot infrastruktuur vir die verskaffing van munisipale dienste

51.1 Geen persoon mag fisiese toegang tot infrastruktuur waardeur munisipale dienste verskaf word, verhoed of versper nie.

51.2 Indien 'n persoon subartikel (1) oortree, kan die munisipaliteit —

- a) by skriftelike kennisgewing so 'n persoon gelas om binne 'n gespesifiseerde tydperk op sy eie koste toegang te herstel; of
- b) indien hy van mening is dat die situasie 'n saak van dringendheid is, sonder vooraf kennisgewing toegang herstel en die koste daarvan op sodanige persoon verhaal.

52 Onwettige heraansluiting

52.1 'n Klant wie se toegang tot munisipale dienste ingekort of gestaak is en wat, behalwe soos in hierdie verordeninge bepaal word, daardie dienste herstel of heraansluit of opsetlik of nalatig inmeng met infrastruktuur waardeur munisipale dienste verskaf word, se dienste moet gestaak word nadat hy redelike skriftelike kennis gekry het.

52.2 'n Persoon wat weer by munisipale dienste aansluit in die omstandighede wat in subartikel (1) bedoel word, is aanspreeklik vir enige dienste wat hy strydig met hierdie verordeninge benut of verbruik het, nieëtaande enige ander stappe wat teen hom gedoen kan word.

52.3 Verbruik sal geraam word op die grondslag van die gemiddelde verbruik van dienste in die spesifieke gebied waarbinne die onwettige heraansluiting gemaak is.

HOOFSTUK 7: MISDRYWE**53 Misdrywe**

53.1 Behoudens subartikel (2), is 'n persoon wat —

- a) 'n bepaling van hierdie verordeninge oortree of versuim om daaraan te voldoen, buiten 'n bepaling wat op betaling vir munisipale dienste betrekking het;
- b) versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing wat ingevolge hierdie verordeninge uitgereik is;
- c) versuim om 'n wettige opdrag wat ingevolge hierdie verordeninge gegee is, na te kom, of
- d) 'n gemagtigde beampte of werknemer van die munisipaliteit in die uitvoering van sy pligte kragtens hierdie verordeninge dwarsboom of hinder, skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete wat van tyd tot tyd bepaal sal word of by wanbetaling met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens 6 maande, en in die geval van 'n voortgesette misdryf, met 'n verdere boete, of by wanbetaling, met gevangenisstraf van hoogstens een dag vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, nadat 'n skriftelike kennisgewing deur die munisipaliteit uitgereik en aan die betrokke persoon beteken is waarin die beëindiging van so 'n misdryf vereis word.

53.2 'n Persoon wat nie kan bekostig om 'n boete te betaal nie, sal nie strafbaar met gevangenisstraf wees nie, en is in plaas daarvan strafbaar met 'n tydperk van gemeenskapsdiens.

- 53.3 'n Persoon wat die bepalings van hierdie verordeninge oortree, is aanspreeklik om die munisipaliteit te vergoed vir enige verlies of skade wat hy as gevolg van die oortreding gely het.

HOOFSTUK 8: DOKUMENTASIE

54 Ondertekening van kennisgewings en dokumente

- 54.1 'n Kennisgewing of dokument wat ingevolge hierdie verordeninge deur die munisipaliteit uitgereik moet word en wat voorgee onderteken te wees deur 'n werknemer van die munisipaliteit maak, behoudens artikel 3 van die Wet op Bewysreg, 1988 (Wet no. 45 van 1988), deur blote voorlegging daarvan prima facie-bewys uit dat dit behoorlik uitgereik is.

55 Kennisgewings en dokumente

- 55.1 'n Kennisgewing, lasgewing of ander dokument wat ingevolge hierdie verordeninge aan 'n persoon beteken word, moet, behoudens die bepalings van die Strafproseswet, 1977 (Wet no. 51 van 1977), persoonlik beteken word, by versuim waarvan dit as behoorlik beteken geag kan word —
- a) wanneer dit by daardie persoon se woon- of besigheidsplek gelaat is of, waar sy huishouding in die Republiek geleë is, wanneer dit gelaat is by 'n persoon wat oënskynlik 16 jaar of ouer is;
  - b) indien daardie persoon se adres in die Republiek onbekend is, wanneer dit óf persoonlik óf op die wyse waarvoor daar in paragrawe (a), (c) of (d) voorsiening gemaak word, aan daardie persoon se agent of verteenwoordiger in die Republiek beteken is; of
  - c) indien daardie persoon se adres en die identiteit of die adres van sy verteenwoordiger in die Republiek onbekend is, wanneer dit op 'n opvallende plek op die eiendom of perseel, indien enige, waarop dit betrekking het, opgeplak is; of
  - d) wanneer dit per geregistreerde pos gestuur is, hetsy betekening per geregistreerde pos vereis word of nie, en dit bewerkstellig is deur 'n geregistreerde brief wat die kennisgewing, lasgewing of ander dokument bevat, behoorlik aan die geadresseerde se laaste bekende woonplek, besigheidsplek of posadres te adresseer, vooruit te betaal en te pos en, tensy die teendeel bewys word, is dit veronderstel bewerkstellig te gewees het op die tydstip wat die brief in die gewone loop van pos afgelewer sou word.
- 55.2 Wanneer 'n kennisgewing of ander dokument gemagtig moet word of aan die eienaar, okkupeerder of houer van 'n eiendom of reg in enige eiendom beteken moet word, is dit afdoende as daardie persoon in die kennisgewing of ander dokument as die eienaar, okkupeerder of houer van die betrokke eiendom of reg beskryf word, en dit is nie nodig om daardie persoon se naam te noem nie.
- 55.3 'n Regsproses is effektief en doeltreffend aan die munisipaliteit beteken wanneer dit by die munisipale bestuurder of persoon aanwesig in die munisipale bestuurder se kantoor afgelewer word.

55.4 Waar nakoming van 'n kennisgewing binne 'n gespesifiseerde aantal werkdade vereis word, begin daardie tydperk op die datum van betekening soos in subartikel (1) omskryf.

56 Waarmerk van dokumente

Elke lasgewing, kennisgewing of ander dokument wat waarmerking deur die munisipaliteit vereis, is afdoende gewaarmerk indien dit onderteken is deur die munisipale bestuurder, of deur 'n persoon wat behoorlik by besluit van die munisipaliteit, skriftelike ooreenkoms of deur 'n verordening gemagtig is om dit namens die munisipaliteit te doen.

57 Prima facie-bewys

In regsverrigtinge deur of namens die munisipaliteit maak 'n sertifikaat wat 'n bedrag geld weerspieël wat voorgee aan die munisipaliteit verskuldig en betaalbaar te wees, wat onderteken is deur die munisipale bestuurder of deur 'n geskik gekwalifiseerde werknemer van die munisipaliteit wat deur die munisipale bestuurder gemagtig is om te teken, of die bestuurder van die munisipaliteit se gemagtigde agent, behoudens artikel 3 van die Wysigingswet op die Bewysreg, 1988 (Wet no. 45 van 1988), by blote voorlegging prima facie-bewys van die verskuldigheid uit.

HOOFSTUK 9: ALGEMENE BEPALINGS

58 Verskaffing van inligting

58.1 'n Eienaar, okkupeerder, klant of persoon binne die voorsieningsgebied van die munisipaliteit moet die munisipaliteit van akkurate inligting voorsien wat deur die munisipaliteit versoek word en wat redelikerwys deur die munisipaliteit vereis word vir die implementering of toepassing van hierdie verordeninge.

59 Bevoegdheid van betreding en inspeksie

59.1 Die munisipaliteit kan te alle redelike tye, nadat redelike skriftelike kennisgewing aan die okkupeerder van die perseel gegee is van die voorneme om dit te doen, waar gepas, 'n perseel betree en inspekteer vir enige doel wat met die implementering of toepassing van hierdie verordeninge verband hou.

59.2 Enige betreding of inspeksie moet geskied in ooreenstemming met die vereistes van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, en enige ander wet en, in die besonder, met streng inagneming van ordentlikheid en orde, respek vir 'n persoon se waardigheid, vryheid en sekuriteit en persoonlike privaatheid.

59.3 Die munisipaliteit se verteenwoordiger kan vergesel word deur 'n tolk of enige ander persoon wat redelikerwys nodig is om die gemagtigde persoon met die uitvoer van die inspeksie te help.

59.4 'n Persoon wat die munisipaliteit verteenwoordig moet, op versoek, sy of haar identifikasie toon.

60 Vrystelling

- 60.1 Die munisipaliteit kan 'n eienaar, klant, enige ander persoon of kategorie eenaars, belastingbetalers en gebruikers van dienste vrystel van nakoming van 'n bepaling van hierdie verordeninge, onderworpe aan enige voorwaardes wat hy mag stel, indien hy van mening is dat die toepassing of werking van daardie bepaling onredelik sal wees, met dien verstande dat die munisipaliteit nie vrystelling van enige artikel van hierdie verordeninge mag verleen nie wat kan lei tot —
- die verkwisting of buitensporige verbruik van munisipale dienste;
  - die vermyding of ontduiking van waterbeperkings;
  - 'n beduidende negatiewe uitwerking op openbare gesondheid, veiligheid of die omgewing;
  - die nie-betaling vir dienste;
  - die nie-nakoming van die Wet, of enige regulasies wat daarkragtens uitgevaardig is.
- 60.2 Die munisipaliteit kan te eniger tyd nadat skriftelike kennis van minstens dertig dae gegee is, enige vrystelling wat ingevolge subartikel (1) gegee is, terugtrek.

61 Vrywaring van aanspreeklikheid

- 61.1 Nóg 'n werknemer van die munisipaliteit nóg enige persoon, liggaam, organisasie of korporasie wat namens die munisipaliteit optree, is aanspreeklik vir enige skade wat ontstaan uit enige handeling of versuim wat in goeie trou in die loop van sy of haar pligte gedoen is.

62 Besikbaarheid van verordeninge

- 62.1 'n Afskrif van hierdie verordeninge moet ingesluit word by die munisipaliteit se Munisipale Kode soos deur wetgewing vereis.
- 62.2 Die munisipaliteit moet redelike stappe doen om klante van die inhoud van die verordeninge in kennis te stel.
- 62.3 'n Afskrif van hierdie verordeninge moet te alle tye by die kantore van die munisipaliteit ter insae beskikbaar wees.
- 62.4 'n Afskrif van die verordeninge of 'n uittreksel daarvan kan teen betaling van 'n bedrag, soos deur die munisipale kantoor vasgestel, by die munisipaliteit verkry word.

63 Strydige vertolking

- 63.1 Indien daar enige teenstrydigheid tussen hierdie verordeninge en enige ander verordeninge van die raad is, geld hierdie verordeninge.

64 Herroeping van bestaande munisipale kredietbeheer- en skuldinvorderingsverordeninge

- 64.1 Die bepalings van enige verordeninge betreffende waterdienste van die munisipaliteit word hiermee herroep vir sover dit betrekking het op aangeleenthede waarvoor daar in hierdie verordeninge voorsiening gemaak word.

65 Kort titel

65.1 Hierdie verordeninge heet die Skuldinvorderings- en Kredietbeheerverordeninge van die Siyathemba Munisipaliteit.

66 Inwerkingtreding

66.1 Hierdie verordeninge tree in werking by publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

66.2 Die munisipaliteit kan, by kennisgewing in die Provinsiale Koerant, bepaal dat bepalings van hierdie verordeninge, in die kennisgewing gelys, nie in sekere gebiede binne sy regsgebied wat in die kennisgewing gelys word, vanaf 'n datum wat in die kennisgewing gespesifiseer word, van toepassing is nie.

66.3 Tensy 'n kennisgewing wat in subartikel (2) bedoel word, uitgereik word, is hierdie verordeninge bindend binne die hele regsgebied.

AANHANGSEL A: AANSOEK OM MUNISIPALE DIENSTE

Soort aansoek						
Huishoudelik		Kommersieel / Industrieel			Institusioneel	
Soort klant						
Individu	BK	Vennoot	Edms (Bpk)	Huurder	Eienaar	
Besonderhede van aansoeker						
Naam van korporatiewe entiteit						
Registrasienuommer van korporatiewe entiteit						
Van			Voorletters			
ID-nommer						
Huwelikstaat						
Indien getroud – in / buite gemeenskap van goed						
Beroep						
Tel. no.						
Sel no.						
e-posadres						
Besonderhede van gade waar in gemeenskap van goed getroud						
Van			Voorletters			
ID-nommer						
Beroep						
Tel. no.						
Sel no.						
e-posadres						
Adres van aansoeker (vir doeleindes van rekeningaflewering en fisiese adres vir die aflewering van kennisgewings en dokumente)						
Fisiese adres			Posadres			
Naasbestaande						
1. Naam			Tel. no.			
Adres						
2. Naam			Tel. no.			
Adres						
Werkgewer se besonderhede						
Naam			Tel. no.			
Fisiese adres			Tydperk in diens			
Werknemer se registrasie no.						
Kredietverwysings						
1. Naam van maatskappy			Rekening no.			
Adres						
2. Naam van maatskappy			Rekening no.			
Adres						
Tel. no.						

Besonderhede van eenaar (indien nie aansoeker nie)	
Naam van korporatiewe entiteit	
Registrasienuommer van korporatiewe entiteit	
Van	Voorletters
ID-nommer	
Beroep	
Tel. no.	
Sel no.	
Fisiese adres	Posadres
Eiendom waar munisipale dienste verskaf moet word	
Voorstad	
Sone	
Standplaas no.	
Straatnaam	
Straatnommer	
Aantal persone bo die ouderdom van 18 jaar wat op die eiendom woon	
Soort munisipale dienste wat verskaf moet word	
Watervoorsieningsdienste	Gemeenskapstaanpyp
	Werfaansluiting
	Huisaansluiting
Sanitasiedienste	Nagvuilverwydering
	Spoelriolering
Elektrisiteitsdienste	Voorafbetaal
	Ander
Afvalverwyderingsdienste	
Datum waarop verskaffing van dienste moet begin	
Betaalbesonderhede	
Kontant (insluitende tjek en kredietkaart)	
Debietorder	
Aftrekorder	
Ander metode van elektroniese oordrag	
Bankbesonderhede	Tak
	Rekening no.
'N GESERTIFISEERDE AFSKRIF VAN DIE AANSOEKER SE IDENTITEITSDOKUMENT / VOLMAG, 'N AFSKRIF VAN 'N VORIGE MUNISIPALE REKENING BY DIE MUNISIPALITEIT OF 'N ANDER MUNISIPALITEIT EN 'N BORG, INDIEN DIE AANSOEKER 'N KORPORATIEWE ENTITEIT IS, MOET BY DIE AANSOEK AANGEHEG WORD	
Ek/Ons – (a) doen hiermee aansoek dat munisipale dienste aan bogenoemde eiendom verskaf word; (b) verklaar dat ek/ons ingelig is dat die dokumente waarna daar hierbo verwys word, gedurende kantoorure by die kantore van die munisipaliteit ter insae beskikbaar is;	

(c) verklaar dat hierdie aansoekvorm en die implikasies daarvan aan my/ons verduidelik is;
(d) verklaar dat alle betalings wat deur my verskuldig en betaalbaar is na aanleiding van hierdie aansoekvorm stiptelik op die betaaldatum deur my/ons betaal sal word; en
(e) verklaar dat die inligting wat in hierdie aansoekvorm verstrek word, waar en juis is.

Aansoeker _____

Munisipaliteit _____

_____

Datum

_____

Datum

_____

Handtekening van eienaar (indien nie aansoeker nie)

_____

Datum

SERTIFISERING DEUR MUNISIPALITEIT

Die gevolge van bogenoemde verklaring wat deur die aansoeker gemaak is, is aan hom/haar verduidelik en hy/sy het te kenne gegee dat hy/sy die inhoud van die aansoek verstaan het.

Munisipaliteit _____

Datum _____

SLEGS VIR KANTOORGEBRUIK

Deposito betaal	Datum
	Bedrag
	Kwitansie nommer

Rekening nommer

Aanvangsdatum van dienste

Gebiedskode

Meterlesing by aanvang van dienste	Elektrisiteit
	Water

LET WEL: 'N SAMEVATTING VAN DIE BETAALVERPLIGTINGE VAN VERBRUIKER KAN AGTEROP DIE AANSOEKVORM INGESLUIT WORD

**187.2 AANHANGSEL B: AANSOEK OM REGISTRASIE AS HULPBE-HOEWENDE
 KLANT**

Let wel: 'n Aansoek om munisipale dienste moet voltooi of by voorlegging van hierdie aansoek bygewerk word.

Besonderhede van aansoeker	
Van	Voorletters
ID-nommer	
Huwelikstaat	
Indien getroud – in / buite gemeenskap van goed	
Beroep	
Tel. no.	
Sel no.	
Adres van aansoeker	
Fisiese adres	Posadres
Aantal eiendomme wat aan aansoeker en alle lede van die huishouding behoort	
Besonderhede van eiendomme, indien toepaslik	
Eiendom 1	Fisiese adres
	Naam van eienaar
	Naam van verbandhouer
	Rekeningnommer
	Akteregistrasienommer
	Soort struktuur
Eiendom 2	Naam van eienaar
	Naam van verbandhouer
	Rekeningnommer
	Akteregistrasienommer
	Soort struktuur
Word eiendom / eiendomme of 'n deel daarvan aan 'n derde persoon verhuur? (Ja / Nee)	
Indien verhuur, huurgeld ontvang	
Aantal lede in huishouding	
Gekombineerde bruto inkomste van alle lede van die huishouding per maand	
Besonderhede van alle lede van die huishouding bo die ouderdom van 18 jaar wat op die eiendom woon	
1. Van	2. Van
Volle naam	Volle naam
ID-nommer	ID-nommer
In diens? (Ja / Nee)	In diens? (Ja / Nee)
Salaris insluitende voordele, indien toepaslik	Salaris insluitende voordele, indien toepaslik
3. Van	4. Van

Volle naam	Volle naam
ID-nommer	ID-nommer
In diens? (Ja / Nee)	In diens? (Ja / Nee)
Salaris insluitende voordele, indien toepaslik voordele, indien toepaslik	Salaris insluitende
5. Van	6. Van
Volle naam	Volle naam
ID-nommer	ID-nommer
In diens? (Ja / Nee)	In diens? (Ja / Nee)
Salaris insluitende voordele, indien toepaslik voordele, indien toepaslik	Salaris insluitende

Besonderhede van enige ander inkomste deur huishouding ontvang: (soos ouderdomspensioen, ongeskiktheidspensioen, welsyn, ens.)	
1. Soort inkomste	2. Soort inkomste
Instelling	Instelling
Bedrag	Bedrag
Verwysingsnommer	Verwysingsnommer
3. Soort inkomste	4. Soort inkomste
Instelling	Instelling
Bedrag	Bedrag
Verwysingsnommer	Verwysingsnommer
5. Soort inkomste	6. Soort inkomste
Instelling	Instelling
Bedrag	Bedrag
Verwysingsnommer	Verwysingsnommer
Besonderhede van maandelikse uitgawes van huishouding:	
1. Kruideniersware	2. Skoolgelde
3. Klere	4.
5.	6.
7.	8.
9.	10.
Besonderhede van lopende skulde van die huishouding: (insluitende versekeringspolisse en krediet aankope)	
1. Instelling	2. Instelling
Rekeningnommer	Rekeningnommer
Bedrag verskuldig	Bedrag verskuldig
3. Instelling	4. Instelling
Rekeningnommer	Rekeningnommer
Bedrag verskuldig	Bedrag verskuldig

5. Instelling		6. Instelling	
Rekeningnommer		Rekeningnommer	
Bedrag verskuldig		Bedrag verskuldig	
Besonderhede ten opsigte van regs- en ander stappe gedoen ten opsigte van lopende uitgawes / skulde van die huishouding: (Administrasiebevele, sekwestrasie, ander hofbevele, gelys by 'n kredietagentskap, ens.)			
1. Instelling		2. Instelling	
Soort stappe		Soort stappe	
Saaknommer		Saaknommer	
Bedrag verskuldig		Bedrag verskuldig	
3. Instelling		4. Instelling	
Soort stappe		Soort stappe	
Saaknommer		Saaknommer	
Bedrag verskuldig		Bedrag verskuldig	
5. Instelling		6. Instelling	
Soort stappe		Soort stappe	
Saaknommer		Saaknommer	
Bedrag verskuldig		Bedrag verskuldig	

Die volgende dokumente moet aangeheg word –

1. Dokumentêre bewys van inkomste (soos 'n brief van die klant se werkgever, 'n salarisadvies, 'n pensioenkaart, werkloosheidversekeringsfondskaart, ens.); of
2. 'n Beëdigde verklaring van werkloosheid of inkomste; en
3. Jongste munisipale rekening in besit van klant; en
4. 'n Gesertifiseerde afskrif van die aansoeker se identiteitsdokument.

A. Ek –

1. doen aansoek om registrasie as 'n hulpbehoewende klant vir 'n tydperk van een jaar;
2. aanvaar die voorwaardes wat op hierdie aansoek van toepassing is soos in die munisipaliteit se beleid, verordeninge en verskaffingsvoorwaardes van enige diensverskaffer van die munisipaliteit uiteengesit word;
3. verklaar dat ek ingelig is dat die dokumente waarna verwys word, gedurende kantoorure by die kantore van die munisipaliteit ter insae beskikbaar is;
4. verklaar dat hierdie aansoekvorm en die implikasies daarvan aan my verduidelik is;
5. verklaar dat alle betalings wat na aanleiding van hierdie aansoek deur my verskuldig en betaalbaar is, stiptelik op die betaaldatum deur my betaal sal word; en
6. verklaar dat die inligting wat in hierdie aansoekvorm verstrek word, waar en juis is.

B. Ek verklaar en aanvaar voorts dat die volgende spesifieke voorwaardes op hierdie aansoek van toepassing is –

1. Die munisipaliteit kan voor goedkeuring van 'n aansoek of te eniger tyd daarna gemagtigde verteenwoordigers na die persele of huishoudings van persone wat om registrasie as hulpbehoewende klante aansoek doen, stuur om oudits ter plaatse te doen van inligting wat verskaf is.
2. 'n Aansoek mag slegs vir 'n tydperk van 12 (twaalf) maande goedgekeur word.
3. Die munisipaliteit kan by goedkeuring van 'n aansoek of te eniger tyd daarna –
  - 3.1 'n voorafbetaalelektrisiteitsmeter vir die hulpbehoewende klant installeer waar elektrisiteit deur die munisipale agent verskaf word; en
  - 3.2 die watervoorsieningsdienste van 'n hulpbehoewende klant inkort tot 'n basiese voorsiening van nie minder nie as 6 (ses) kiloliter per maand.
4. 'n Hulpbehoewende klant moet jaarliks heraansoek doen om registrasie as 'n hulpbehoewende klant, by versuim waarvan die bystand outomaties gestaak sal word.
5. Die munisipaliteit gee geen waarborg van hernuwing nie.
6. Die munisipale raad kan jaarliks as deel van sy begrotingsproses die munisipale dienste en vlakke daarvan wat ten opsigte van hulpbehoewende klante ooreenkomstig nasionale beleid gesubsidieer sal word, vasstel, maar onderworpe aan beginsels van volhoubaarheid en bekostigbaarheid.
7. Vir enige ander munisipale dienste wat deur die munisipaliteit gelewer word of munisipale dienste wat verbruik word wat die hoeveelhede wat in 6 hierbo gespesifiseer word, oorskry, sal gelde gevra word en die hulpbehoewende klant is aanspreeklik vir die betaling van sodanige gelde wat op die oorskrydingsverbruik gehef word. Normale kredietbeheerprosedures is van toepassing ten opsigte van oorskrydingsverbruik.
8. Agterstallige bedrae wat ten opsigte van munisipale rekenings van klante voor registrasie as hulpbehoewende klante ooploop, sal opgeskort word, sonder dat rente ten opsigte van sodanige agterstallige bedrae ooploop, vir die tydperk wat 'n klant as 'n hulpbehoewende klant geregistreer bly.

9. Opgeskorte agterstallige bedrae is by deregistrasie verskuldig en betaalbaar deur die klant in maandelikse paaielemente soos deur die munisipaliteit vasgestel.
10. Agterstallige bedrae wat vir 'n tydperk van twee (2) jaar of langer opgeskort is, is nie verhaalbaar op 'n klant by deregistrasie nie.
11. Die munisipaliteit kan gereelde steekproefoudits doen om –
  - 11.1 die inligting te verifieer wat deur hulpbehoewende klante verskaf word;
  - 11.2 enige veranderings in die omstandighede van hulpbehoewende klante aan te teken; en
  - 11.3 aanbevelings oor die deregistrasie van die hulpbehoewende klant te maak.
12. 'n Klant wat vals inligting in die aansoekvorm en / of enige ander dokumentasie en inligting in verband met die aansoek verskaf of verskaf het –
  - 12.1 word outomaties, sonder kennisgewing, as 'n hulpbehoewende klant gederegistreer vanaf die datum waarop die munisipaliteit bewus geword het dat sodanige inligting vals is; en
  - 12.2 word aanspreeklik gehou vir die betaling van alle dienste wat ontvang is benewens enige ander regstappe wat die munisipaliteit teen so 'n klant kan doen.
13. 'n Hulpbehoewende klant moet onmiddellik deregistrasie deur die munisipaliteit versoek as sy of haar omstandighede in so 'n mate verander het dat hy of sy nie meer voldoen aan die kwalifikasies wat in die verordeninge uiteengesit word nie.
14. 'n Hulpbehoewende klant word outomaties gederegistreer as daar nie jaarlikse aansoek gedoen word nie of as sodanige aansoek nie goedgekeur word nie.
15. 'n Hulpbehoewende klant word outomaties gederegistreer as 'n oudit of verifikasie tot die gevolgtrekking kom dat die finansiële omstandighede van die hulpbehoewende klant in so 'n mate verander het dat hy of sy nie meer voldoen aan die kwalifikasies wat in die verordeninge uiteengesit word nie.
16. 'n Hulpbehoewende klant kan te eniger tyd deregistrasie versoek.

Aansoeker Munisipaliteit

Datum Datum

SERTIFISERING DEUR MUNISIPALITEIT

Die gevolge van bogenoemde verklaring wat deur die aansoeker gemaak is, is aan hom/haar verduidelik en hy/sy het te kenne gegee dat hy/sy die inhoud van hierdie AANSOEK verstaan het.

Aansoeker

Munisipaliteit

Datum

Datum

SLEGS VIR KANTOORGEBRUIK

Rekeningnommer

Datum van ontvangs van aansoek

Eerste verifikasie

Datum

Besoek ter plaatse (Ja/Nee)

Naam van verifieerder

Ampbenaming van verifieerder

Dui inligting aan wat nie geverifieer is nie

Aanbeveling

AANSOEK GOEDGEKEUR / NIE GOEDGEKEUR NIE

Tweede verifikasie

Datum

Besoek ter plaatse (Ja / Nee)

Naam van verifieerder

Ampbenaming van verifieerder

WATERDIENSTEVERORDENINGE

HOOFSTUK 1: WOORDOMSKRYWING

67 Woordoms krywing

Vir die doel van hierdie verordeninge het enige woord of uitdrukking waaraan daar in die Wet op Waterdienste, 1996 (Wet no. 108 van 1996), die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet no. 32 van 2000), of die Nasionale Bouregulasies uitgevaardig ingevolge die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet no. 103 van 1977), 'n betekenis toegeken is, dieselfde betekenis in hierdie verordeninge, en tensy die samehang die teendeel aandui, moet 'n woord wat een geslag aandui, gelees word asof dit ook na die ander geslag verwys —

“**aansluiting**” beteken die punt waar 'n klant toegang tot waterdienste kry;

“**aansluitpunt**” beteken die punt waar die perseelrioolinstallasie by die aansluitriool aansluit;

“**aansluitriool**” beteken 'n pyp wat aan die munisipaliteit behoort en deur hom geïnstalleer is met die doel om rioolvuil van 'n perseelrioolinstallasie na 'n riool buite die grens van daardie perseel of binne 'n serwituitgebied of binne 'n gebied wat deur gebruiksreg of volgens ooreenkoms gedek word, te vervoer;

“**akkommodasie-eenheid**” met betrekking tot 'n perseel, beteken 'n gebou of deel van 'n gebou wat vir enige doel geokkupeer of gebruik word of vir okkupasie of gebruik bedoel is;

“**besoedeling**” beteken die inbring van 'n stof in die watervoorsieningstelsel, 'n waterinstallasie of 'n waterhulpbron wat die water skadelik vir gesondheid of die omgewing kan maak of die gehalte daarvan vir die gebruik waarvoor dit normaalweg bedoel is, aantas;

“**besproeiingsdienste (leiwater dienste)**” beteken die voorsiening van rou, onbehandelde water aan inwoners vir tuinmaakdoeleindes;

“**beste praktiese omgewingsopsie**” beteken die opsie wat die grootste voordeel inhou vir of die minste skade berokken aan die omgewing as 'n geheel, teen 'n koste wat vir die samelewing aanvaarbaar is, oor die lang termyn sowel as oor die kort termyn;

“**boorgat**” beteken 'n gat wat in die aarde gesink is met die doel om ondergrondse water op te spoor, te onttrek of te gebruik, en sluit 'n fontein in;

“**Bouregulasies**” beteken die Nasionale Bouregulasies uitgevaardig ingevolge die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet no. 103 van 1977), soos gewysig;

“**brandinstallasie**” beteken 'n verplaasbare waterinstallasie wat water uitsluitlik vir die doel van brandbestryding vervoer;

“**dienspyp**” beteken 'n pyp wat deel uitmaak van 'n waterinstallasie wat op 'n perseel deur die eienaar of okkupeerder voorsien en geïnstalleer is en wat by 'n verbindingspyp aangesluit is of aangesluit gaan word om die waterinstallasie op die perseel te bedien;

“**eienaar**” beteken —

- a) die persoon op wie se naam die eienaarskap van die perseel van tyd tot tyd geregistreer is, of sy agent;
- b) waar die geregistreerde eienaar van die perseel insolvent of dood is of om enige ander rede nie handelingsbevoeg is nie of enige vorm van handelingsonbevoegdheid het wat die uitwerking het dat dit hom verhoed om 'n regshandeling namens homself te verrig, die persoon by wie die administrasie en beheer van sodanige perseel as kurator, trustee, eksekuteur, administrateur, geregtelike bestuurder, likwidateur of ander regsverteenwoordiger berus;
- c) waar die munisipaliteit nie die identiteit van die eienaar kan vasstel nie, 'n persoon wat 'n wettige reg in, of die voordeel van die gebruik van, 'n perseel, gebou of enige deel van 'n gebou het wat daarop geleë is;
- d) waar 'n huurkontrak vir 'n tydperk van 30 (dertig) jaar of langer of vir die natuurlike lewe van die huurder of enige ander persoon wat in die huurkontrak genoem word, aangegaan is, of wat van tyd tot tyd na die keuse van die huurder onbepaald of vir 'n tydperk of tydperke wat, saam met die eerste tydperk van die huurkontrak, op 30 jaar te staan kom, hernu kan word, die huurder of enige ander persoon aan wie hy sy reg, titel en belang kragtens die huurkontrak sedeer het, of enige opvolger sonder teenwaarde van die huurder;
- e) met betrekking tot —
  - i) 'n stuk grond wat op 'n deeltitelplan ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet No. 95 van 1986), geskets is, die ontwikkelaar of die regspersoon ten opsigte van die gemeenskaplike eiendom, of
  - ii) 'n deel soos omskryf in die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet no. 95 van 1986), die persoon op wie se naam sodanige deel kragtens 'n deeltitelakte geregistreer is en sluit in die wettig aangestelde agent van sodanige persoon; of
  - iii) 'n persoon wat grond okkupeer kragtens 'n register wat deur 'n stamowerheid gehou word of ooreenkomstig 'n beëdigde verklaring wat deur 'n stamowerheid gemaak is;

“eindwatertoebehoorsel” beteken 'n watertoebehoorsel by 'n uitlaat van waterinstallasie wat die uitvloeï van water van 'n waterinstallasie beheer;

“gedeelde verbruik” beteken die verbruik deur 'n klant van 'n munisipale diens gedurende 'n spesifieke tydperk, wat bereken word deur die totale gemeterde verbruik van daardie munisipale diens in die voorsieningsone waar die klant se perseel geleë is vir dieselfde tydperk deur die aantal klante binne daardie voorsieningsone gedurende daardie tydperk te deel;

“gekombineerde installasie” beteken 'n waterinstallasie wat vir brandbestryding en huishoudelike, kommersiële of nywerheidsdoeleindes gebruik word;

“gelde” beteken die belasting, geld, tarief, uniforme koers of subsidie deur die munisipale raad vasgestel;

“gemagtigde agent” beteken —

- a) 'n persoon wat deur die munisipaliteit gemagtig is om 'n handeling, funksie of plig ingevolge hierdie verordeninge te verrig of 'n bevoegdheid daarkragtens uit te oefen;
- b) 'n persoon aan wie die munisipaliteit die verrigting van sekere regte, pligte of verpligtinge ten opsigte van die verskaffing van waterdienste gedelegeer het; of
- c) 'n persoon wat in 'n skriftelike kontrak deur die munisipaliteit aangestel is as 'n diensverskaffer om namens hom waterdienste aan klante te verskaf, in die mate wat deur daardie kontrak gemagtig word;

- “**gemiddelde verbruik**” beteken die gemiddelde verbruik deur 'n klant van 'n munisipale diens gedurende 'n gespesifiseerde tydperk, en dit word bereken deur die totale gemete verbruik van daardie munisipale diens deur daardie verbruiker oor die voorafgaande drie maande deur drie te deel;
- “**geraamde verbruik**” beteken die verbruik wat 'n klant, wie se verbruik nie gedurende 'n spesifieke tydperk gemeet is nie, geag te verbruik het, wat geraam word deur faktore wat deur die munisipaliteit as tersaaklik beskou word, in ag te neem en wat die verbruik van waterdienste deur die totale aantal gebruikers van 'n diens binne die gebied waar die diens deur die munisipaliteit gelewer word teen die toepaslike diensvlak vir 'n spesifieke tyd kan insluit;
- “**goedgekeur**” beteken skriftelik deur die munisipaliteit goedgekeur;
- “**handelsperseel**” beteken 'n perseel waarop nywerheidsuitvloeisel ontstaan;
- “**hoësterkerioolvuil**” beteken nywerheidsrioolvuil met 'n sterkte of gehalte groter as standaard huishoudelike uitvloeisel ten opsigte waarvan 'n spesifieke geld gevorder kan word, soos bereken ooreenkomstig Bylae C;
- “**hoofleiding**” beteken 'n pyp behalwe 'n verbindingspyp, waarvan die eienaarskap by die munisipaliteit berus en wat deur hom gebruik word vir die doel om water na 'n verbruiker te vervoer;
- “**huishoudelike doeleindes**” met betrekking tot die verskaffing van water, beteken water wat vir drink-, was- en kookdoeleindes verskaf word wat hoofsaaklik vir residensiële doeleindes gebruik word;
- “**huishoudelike verbruiker**” beteken 'n klant wat water vir huishoudelike doeleindes gebruik;
- “**huishouding**” beteken 'n familie-eenheid wat deur die munisipaliteit as tradisioneel bepaal word met inagneming van die aantal mense in die eenheid, die verhouding tussen die lede van 'n huishouding, hulle ouderdomme en enige ander faktor wat die munisipaliteit as tersaaklik beskou;
- “**Ingenieur**” beteken die Ingenieur van die munisipaliteit, of enige ander persoon wat gemagtig is om namens hom op te tree;
- “**installeringswerk**” beteken enige werk wat ten opsigte van 'n waterinstallasie gedoen word, insluitende konstruksie, rehabilitasie, verbetering en instandhouding;
- “**klant**” beteken 'n persoon met wie die munisipaliteit 'n ooreenkoms vir die verskaffing van 'n munisipale diens ingevolge die verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering aangegaan het of geag aangegaan het;
- “**kommersiële klant**” beteken 'n klant behalwe 'n huishoudelike klant en 'n hulpbehoewende klant, insluitende, maar nie beperk nie tot, besigheids-, nywerheids-, regerings- en institusionele klante;
- “**loodgieter**” beteken 'n persoon wat in die loodgietersambag kragtens die Wet op Mannekragopleiding, 1981 (Wet no. 56 van 1981), in 'n kwalifiserende ambagstoets geslaag het of aan wie 'n sertifikaat van bedrewenheid of sodanige ander kwalifikasie wat kragtens nasionale wetgewing vereis word, uitgereik is;
- “**mangat**” beteken 'n toegangskamer na die binnekant van die riool wat vir die doel van instandhouding en inwendige skoonmaak voorsien is;
- “**meettoestel**” beteken enige metode, prosedure, proses, toestel, apparaat of installasie waarmee die hoeveelheid waterdienste wat verskaf word, gekwantifiseer kan word, en

sluit enige metode, prosedure of proses in waarvolgens die hoeveelheid geraam of veronderstel word;

“meter” beteken 'n watermeter soos omskryf deur die regulasies wat ingevolge die Wet op Handelsmetrologie, 1973 (Wet no. 77 van 1973), gepubliseer is of, in die geval van 'n watermeter van 'n groter grootte as 100 mm, 'n toestel wat die hoeveelheid water meet wat daardeur vloei, insluitende 'n voorafbetaalwatermeter;

“munisipale bestuurder” beteken die persoon wat ingevolge artikel 82 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture (Wet no. 117 van 1998), deur die munisipale raad as die munisipale bestuurder van die munisipaliteit aangestel is, en sluit 'n persoon in aan wie die munisipale bestuurder 'n bevoegdheid, funksie of plig gedelegeer het, maar slegs ten opsigte van daardie bevoegdheid, funksie of plig;

“munisipale dienste” beteken, vir die doeleindes van hierdie verordeninge, dienste wat deur 'n munisipaliteit verskaf word, insluitende afvalverwydering, watervoorsiening, sanitasie, elektrisiteitsdienste en eiendomsbelasting of enigeen van die bostaande;

“munisipale raad” beteken die munisipale raad waarna in artikel 157(1) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verwys word;

“munisipaliteit” beteken —

- a) die Siyathemba munisipaliteit, 'n plaaslike munisipaliteit, ingestel ingevolge artikel 12 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet no. 117 van 1998), en sy regsopvolgers; of
- b) behoudens die bepalings van enige ander wet en slegs indien uitdruklik of stilswyend vereis of toegelaat deur hierdie verordeninge, die munisipale bestuurder ten opsigte van die verrigting van 'n funksie of die uitoefening van 'n plig, verpligting of reg ingevolge hierdie verordeninge of enige ander wet; of
- c) 'n gemagtigde agent van die Siyathemba munisipaliteit;

“noodsituasie” beteken 'n situasie wat 'n risiko of potensiële risiko vir lewe, gesondheid, die omgewing of eiendom inhou;

“nywerheidsdoeleindes” met betrekking tot die verskaffing van water beteken water wat verskaf word aan 'n perseel wat 'n fabriek uitmaak soos in die Algemene Administratiewe Regulasies, gepubliseer ingevolge die Wet op Beroepsgesondheid en -veiligheid, 1993 (Wet no. 85 van 1993), omskryf word;

“nywerheidsuitvloei” beteken uitvloei wat uit die gebruik van water vir nywerheidsdoeleindes voortgebring word en sluit, vir die doel van hierdie verordeninge, enige uitvloei in, uitgesonderd standaard huishoudelike uitvloei of stormwater;

“okkupeerder” sluit in 'n persoon wat grond, 'n gebou, struktuur of perseel (of enige deel daarvan) okkupeer, en sluit in 'n persoon wat vir iemand anders se vergoeding of beloning 'n loseerder of huurder of enige ander soortgelyke persoon toelaat om grond, 'n gebou, struktuur of perseel (of enige deel daarvan) te gebruik of te okkupeer;

“omgewingskoste” beteken die koste van alle maatreëls wat nodig is om die omgewing te herstel in die toestand waarin dit was voor 'n voorval wat skade tot gevolg het;

“ongemagtigde diens” beteken die opvang, gebruik of verbruik van 'n munisipale diens wat nie ingevolge 'n ooreenkoms is met of deur die munisipaliteit goedgekeur is nie;

“onwettige aansluiting” beteken 'n aansluiting aan 'n stelsel waardeur 'n munisipale diens verskaf word en wat nie deur die munisipaliteit gemagtig of goedgekeur is nie;

“ooreenkoms” beteken die kontraktuele verhouding tussen die munisipaliteit en 'n klant, hetsy geskrewe of geag soos voorsiening voor gemaak in die munisipaliteit se verordeninge met betrekking tot kredietbeheer en skuldinvordering;

“openbare kennisgewing” beteken publikasie in die media, insluitende een of meer van die volgende:

- a) publikasie van 'n kennisgewing, in die amptelike tale wat deur die munisipale raad bepaal is —
  - i) in 'n plaaslike koerant of koerante wat in die voorsieningsgebied van die munisipaliteit versprei word;
  - ii) in die koerant of koerante wat in die voorsieningsgebied van die munisipaliteit versprei word en deur die munisipale raad as 'n koerant van rekord bepaal is; en
  - iii) op die amptelike webwerf van die munisipaliteit;
  - iv) deur middel van radio-uitsendings wat die voorsieningsgebied van die munisipaliteit dek;
- b) wat 'n kennisgewing vertoon in of op 'n perseel, kantoor, biblioteek of betaalpunt van óf die munisipaliteit óf sy gemagtigde agent waartoe die publiek redelike toegang het; en
- c) kommunikasie met klante deur middel van openbare vergaderings en wykskomiteevergaderings;

“perseel” beteken 'n stuk grond waarvan die buitevlakgrense geskets is op —

- a) 'n algemene plan of diagram wat ingevolge die Opmetingswet, 1927 (Wet no. 9 van 1927), of ingevolge die Registrasie van Aktes Wet, 1937 (Wet no. 47 van 1937), geregistreer is;
- b) 'n deelplan wat ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet no. 95 van 1986), geregistreer is; of
- c) 'n register gehou deur 'n stamowerheid of ooreenkomstig 'n beëdigde verklaring wat deur 'n stamowerheid gemaak is;

“perseelriool” beteken dié deel van die perseelrioolinstallasie wat rioolvuil binne 'n perseel vervoer;

“perseelrioolinstallasie” beteken 'n stelsel wat op 'n perseel geleë is en by die eienaar daarvan berus en wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word vir of in verband met die opvang, opgaar, behandeling of vervoer van rioolvuil op daardie perseel na die aansluitpunt en sluit in perseelriole, toebehore, toestelle, septiese tenks, riooltenks, putlatrines en private pompinstallasies wat deel uitmaak van of aanvullend is tot sulke stelsels;

“perseelrioolwerk” sluit in enige perseelriool, sanitêre toebehoorsel, watervoorsieningsbybehore, vuilwater- of ander pyp of enige werk wat met die afvoer van vloeibare of vaste stof in 'n perseelriool of riool of andersins met die dreinerings van 'n perseel verband hou;

“persoon” beteken 'n persoon hetsy 'n natuurlike of 'n regspersoon, en sluit in, maar is nie beperk nie tot, 'n plaaslike regeringsliggaam of soortgelyke owerheid, 'n maatskappy of beslote korporasie wat kragtens 'n wet geïnkorporeer is, 'n liggaam van persone hetsy geïnkorporeer of nie, 'n statutêre liggaam, openbare nutsliggaam, vrywillige organisasie of trust;

“**professionele ingenieur**” beteken 'n persoon wat ingevolge die Wet op die Ingenieursweseprofessie, 2000 (Wet no. 46 van 2000), as 'n professionele ingenieur geregistreer is;

“**rekening**” beteken 'n rekening of rekenings gelewer vir munisipale dienste wat verskaf is;

“**rente**” beteken rente soos deur die Minister van Justisie ingevolge artikel 1 van die Wet op die Voorgeskrewe Rentekoers, 1975 (Wet no. 55 van 1975), voorgeskryf kan word;

“**riool**” beteken 'n pyp of leipyp wat die eiendom is van of berus by die munisipaliteit en wat gebruik kan word vir die vervoer van rioolvuil vanaf die aansluitriool, en sluit nie 'n perseelriool in soos omskryf nie;

“**rioolvuil**” beteken vuilwater, nywerheidsuitvloei, standaard huishoudelike uitvloei en ander vloeibare afval, hetsy afsonderlik of in kombinasie, maar sluit nie stormwater in nie;

“**riooltenk**” beteken 'n bedekte tenk wat gebruik word om rioolvuil op te vang en tydelik te hou en wat met tussenpose leeggemaak moet word;

“**sanitasiedienste**” het dieselfde betekenis as wat ingevolge die Wet daaraan toegewys is en sluit vir die doeleindes van hierdie verordeninge die wegdoening van nywerheidsuitvloei in;

“**sanitasiedienste ter plaatse**” beteken sanitasiedienste behalwe speelrioolwegdoening deur 'n rioolwegdoeningstelsel;

“**sanitasiestelsel**” beteken die strukture, pype, kleppe, pompe, meters of ander bybehore wat gebruik word vir die vervoer deur die rioolnetstelsel en behandeling by die rioolvuilbehandelingsaanleg onder die beheer van die munisipaliteit en wat deur hom gebruik kan word in verband met die wegdoening van rioolvuil;

“**SANS**” beteken die Suid-Afrikaanse Nasionale Standaard;

“**septiese tenk**” beteken 'n waterdigte tenk wat ontwerp is om rioolvuil op te vang en die toereikende ontbinding van organiese stof in rioolvuil deur bakteriese werking te bewerkstellig;

“**skoonmaakoo**g” beteken 'n toegangsopening na die binnekant van 'n afvoerpyp of sperder wat vir die doel van inwendige skoonmaak voorsien word;

“**sperder**” beteken 'n stuk pyptoebehore of deel van 'n sanitêre toestel wat ontwerp is om 'n waterslot wat as 'n versperring teen die vloei van bedorwe lug of gas dien, in posisie te hou;

“**staanpyp**” beteken 'n aansluiting waardeur watervoorsieningsdienste aan meer as een persoon verskaf word;

“**standaard huishoudelike uitvloei**” beteken huishoudelike uitvloei binne voorgeskrewe sterktekenmerke soos deur die munisipaliteit vasgestel ten opsigte van chemiese suurstofbehoefte en besinkbare vaste stowwe as sou dit gepas wees vir rioolvuiluitvloei uit huishoudelike persele binne die jurisdiksie van die munisipaliteit, maar sluit nie nywerheidsuitvloei in nie;

“**stapelriool**” beteken 'n vuilweekput vir die wegdoening van rioolvuil en uitvloei uit 'n septiese tenk;

“**stormwater**” beteken water wat die gevolg van natuurlike neerslag of versameling is en sluit reënwater, ondergrondwater of fonteinwater in;

“**uitvloei**” beteken enige vloeistof hetsy dit opgeloste stowwe of stowwe in suspensie bevat of nie;

“**vasgestel**” beteken vasgestel deur die munisipaliteit of deur enige persoon wat 'n vasstelling ingevolge hierdie verordeninge maak;

“**voorsieningsgebied**” beteken 'n gebied binne of gedeeltelik binne die regsgebied van die munisipaliteit waaraan 'n waterdiens verskaf word;

“**waterdienste**” beteken watervoorsieningsdienste en sanitasiedienste;

“**waterdienstetussengangers**” het dieselfde betekenis as wat ingevolge die Wet daaraan toegewys is;

“**waterinstallasie**” beteken die pype en watertoebehore wat geleë is op 'n perseel en waarvan die eienaarskap by die eienaar daarvan berus en gebruik word of bedoel is om gebruik te word in verband met die gebruik van water op so 'n perseel, en sluit enige pyp en watertoebehoorsel in wat buite die grens van die perseel geleë is wat óf by die verbindingspyp met betrekking tot sodanige perseel aansluit óf andersins met die toestemming van die munisipaliteit gelê is;

“**watertoebehoorsel**” beteken 'n komponent, behalwe 'n pyp, van 'n waterinstallasie waardeur water vloei of waarin dit opgegaar word;

“**watervoorsieningsdienste**” het dieselfde betekenis as wat ingevolge die Wet daaraan toegewys is en sluit vir die doeleindes van hierdie verordeninge water vir nywerheidsdoeleindes en brandbestrydingsdoeleindes in;

“**watervoorsieningstelsel**” beteken die strukture, brugkanale, pype, kleppe, pompe, meters of ander bybehore wat daarmee in verband staan, waarvan die eienaarskap by die munisipaliteit berus en wat deur hom gebruik word of bedoel is om gebruik te word in verband met die verskaffing van water, en sluit enige deel van die stelsel in;

“**werkdag**” beteken 'n ander dag as 'n Saterdag, Sondag of openbare vakansiedag;

“**Wet**” beteken die Wet op Waterdienste, 1997 (Wet no. 108 van 1997), soos van tyd tot tyd gewysig; en

“**wooneenheid**” beteken 'n tussenverbinde stel kamers, insluitende 'n kombuis of opwaskamer, ontwerp vir okkupasie deur 'n enkelgesin, ongeag of die wooneenheid 'n enkelgebou is of deel uitmaak van 'n gebou wat twee of meer wooneenhede bevat.

HOOFSTUK 2: AANSOEK, BETALING EN BEËINDIGING

Deel 1: Aansoek

68 Aansoek om waterdienste

- 68.1 Geen persoon mag toegang tot waterdienste kry nie, tensy aansoek gedoen is by, en dit goedgekeur is deur, die munisipaliteit op die vorm wat ingevolge die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering voorgeskryf word.

68.2 Waterdienste wat deur die munisipaliteit aan 'n klant gelewer word, is onderworpe aan die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering, hierdie verordeninge en die voorwaardes wat in die betrokke ooreenkoms vervat is.

69 Spesiale ooreenkomste vir waterdienste

69.1 Die munisipaliteit kan 'n spesiale ooreenkoms vir die verskaffing van waterdienste met 'n aansoeker ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering aangaan.

70 Verandering in doel waarvoor waterdienste gebruik word

70.1 Waar die doel of omvang van 'n munisipale diens verander, moet die klant die munisipaliteit onverwyld in kennis stel van die verandering en 'n nuwe ooreenkoms met die munisipaliteit aangaan.

Deel 2: Gelde

71 Voorgeskrewe gelde vir waterdienste

71.1 Alle toepaslike gelde wat ten opsigte van waterdienste betaalbaar is, insluitende, maar nie beperk nie tot, die betaling van aansluitgelde, vaste gelde of enige bykomende gelde of rente, moet deur die munisipale raad vasgestel word ooreenkomstig —

- a) sy Belasting- en Tariefbeleid;
- b) enige verordeninge ten opsigte daarvan; en
- c) enige regulasies ingevolge nasionale of provinsiale wetgewing; maar

71.2 Verskille tussen kategorieë klante, gebruikers van dienste, soorte en vlakke dienste, hoeveelheid dienste, infrastrukturele vereistes en geografiese gebiede kan die oplê van gedifferensieerde gelde regverdig.

72 Besikbaarheidsgelde vir waterdienste

72.1 Die munisipale raad kan, benewens die gelde wat vasgestel is vir waterdienste wat werklik verskaf word, 'n maandelikse vaste geld, 'n jaarlikse vaste geld of slegs een vaste geld hef waar waterdienste beskikbaar is, ongeag of sodanige dienste verbruik word of nie.

Deel 3: Betaling

73 Betaling vir waterdienste

Die eienaar, okkupeerder en klant is gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik en verantwoordelik vir die betaling van alle waterdiensgelde en waterdienste wat deur 'n klant verbruik word, ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering.

Deel 4: Beëindiging, inkorting en staking

74 Beëindiging van ooreenkoms vir die verskaffing van waterdienste

74.1 'n Klant kan 'n ooreenkoms vir die verskaffing van waterdienste ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering beëindig.

75 Inkorting en/of staking van waterdienste wat verskaf is

75.1 Die ingenieur kan, na kennisgewing deur die munisipaliteit, watervoorsieningsdienste wat ingevolge hierdie verordeninge verskaf word, inkort of staak —

- a) by versuim om die vasgestelde gelde op die gespesifiseerde datum te betaal, ooreenkomstig en nadat die prosedure wat in die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering uiteengesit word, toegepas is;
- b) op skriftelike versoek van 'n klant;
- c) indien die ooreenkoms vir die verskaffing van dienste ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering beëindig is;
- d) indien die gebou op die perseel waaraan dienste verskaf word, gesloop is;
- e) indien die klant met 'n ingekorte of gestaakte diens gepeuter het;
- f) in 'n noodgeval of noodsituasie wat ingevolge die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldverordeninge verklaar is; of
- g) indien die klant met die watervoorsieningstelsel van die munisipaliteit ingemeng of gepeuter het of dit beskadig het of inmenging, peutering of skade veroorsaak of toegelaat het met die doel om toegang tot watervoorsieningsdienste te verkry.

75.2 Die Ingenieur kan sanitasiedienste wat ingevolge hierdie verordeninge verskaf word, staak —

- a) op skriftelike versoek van 'n klant;
- b) indien die ooreenkoms vir die verskaffing van sanitasiedienste ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering beëindig is; of
- c) indien die gebou op die perseel waaraan dienste verskaf word, gesloop is.

75.3 Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige skade of eise wat kan ontstaan uit die inkorting of staking van waterdienste waarvoor daar voorsiening in subartikels (1) en (2) gemaak word nie, insluitende skade of eise wat kan ontstaan weens die inkorting of staking van dienste deur die munisipaliteit in die bona fide-geloof dat die bepalings van subartikels (1) en (2) van toepassing was nie.

HOOFSTUK 3: DIENSVLAKKE

76 Diensvlakke

- 76.1 Die munisipale raad kan van tyd tot tyd en ooreenkomstig nasionale beleid, maar onderworpe aan die beginsels van volhoubaarheid en bekostigbaarheid, die diensvlakke wat hy aan klante kan verskaf by openbare kennisgewing vasstel.
- 76.2 Die munisipale raad kan by die vasstelling van diensvlakke differensieer tussen soorte klante, huishoudelike klante, geografiese gebiede en sosio-ekonomiese gebiede.
- 76.3 Die volgende diensvlakke kan, behoudens subartikel (1), deur die munisipaliteit by die afkondiging van hierdie verordeninge verskaf word:
- a) Gemeenskapswatervoorsieningsdienste en terreinsanitasiedienste —
    - i) kosteloos aan verbruikers gelewer word; en
    - ii) 'n Werfaansluiting wat die minimum diensvlak uitmaak wat deur die munisipaliteit verskaf word;
    - iii) wat bestaan uit benette staanpype of 'n vaste watertenk wat bedien word deur óf 'n netwerkpyp óf 'n watertenk wat binne redelike loopafstand geleë is van enige huishouding met 'n Geventileerde Verbeterde Put-latrine wat op elke perseel geleë is, en perseel beteken die laagste orde sigbare afgebakende gebied waarop 'n informele woning van een of ander aard opgerig is;
    - iv) wat gratis geïnstalleer is;
  - b) wat heeltemal nie met 'n waterinstallasie verbind is nie en 'n individuele aansluiting by die munisipaliteit se sanitasiestelsel —
    - i) wat bestaan uit 'n ongemeterde staanpyp op 'n perseel wat nie met 'n wateraansluiting verbind is nie en geskikte toilet struktuur wat met die munisipaliteit se sanitasiestelsel verbind is;
    - ii) wat gratis geïnstalleer is;
  - c) 'n Gemeterde drukwateraansluiting met 'n individuele verbinding met die munisipaliteit se sanitasiestelsel —
    - i) wat teen betaling van die toepaslike aansluitgelde geïnstalleer is;
    - ii) wat teen betaling van voorgeskrewe gelde verskaf word; en
    - iii) met water- en perseelrioolinstallasies wat deur die klant in stand gehou word.

HOOFSTUK 4: VOORWAARDES VIR WATERVOORSIENINGSDIENSTE

Deel 1: Aansluiting by watervoorsieningsdiens

77 Voorsiening van verbindingspyp

- 77.1 Indien 'n ooreenkoms vir watervoorsieningsdienste ten opsigte van 'n perseel aangegaan is en daar geen verbindingspyp ten opsigte van die perseel bestaan nie, moet die eienaar op die voorgeskrewe vorm aansoek doen en die vasgestelde geld vir die installering van so 'n pyp betaal.

- 77.2 Indien aansoek gedoen word vir watervoorsieningsdienste wat van so 'n omvang is of so geleë is dat dit nodig is om die watervoorsieningstelsel uit te brei, te verander of op te gradeer ten einde water aan die perseel te verskaf, kan die munisipaliteit tot die uitbreiding instem op voorwaarde dat die eienaar vir die koste van die uitbreiding, soos deur die ingenieur vasgestel, moet betaal.
- 77.3 Slegs die ingenieur mag 'n verbindingspyp installeer maar die eienaar of klant kan die waterinstallasie by die verbindingspyp aansluit.
- 77.4 Geen persoon mag 'n ontwikkeling op 'n perseel begin nie tensy die ingenieur 'n verbindingspyp en meter geïnstalleer het.

78 Ligging van verbindingspyp

- 78.1 'n Verbindingspyp wat deur die ingenieur voorsien en geïnstalleer is, moet —
- a) geleë wees in 'n posisie wat deur die ingenieur vasgestel is en van 'n geskikte grootte wees, soos deur die Ingenieur vasgestel;
  - b) eindig by —
    - i) die grens van die grond wat aan die munisipaliteit behoort of by hom berus, of waarop hy 'n serwituut of ander reg het; of
    - ii) by die uitlaat van die watermeter of isoleerklep as dit op die perseel geleë is.
- 78.2 Die ingenieur kan, onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat die ingenieur kan stel, op versoek van enige persoon instem tot 'n ander aansluiting as die hoofleiding wat die geredelikste vir die verskaffing van water aan die perseel beskikbaar is; met dien verstande dat die aansoeker verantwoordelik is vir enige uitbreiding van die waterinstallasie tot by die aansluitpunt wat deur die munisipaliteit aangewys word en vir die verkryging, op sy koste, van enige serwituut op ander persele wat nodig mag wees.
- 78.3 'n Eienaar moet die vasgestelde aansluitgelde vooruit betaal voordat 'n wateraansluiting bewerkstellig kan word.

79 Voorsiening van 'n enkele wateraansluiting vir verskaffing aan verskeie klante op dieselfde perseel

- 79.1 Nieteenstaande die bepalings van artikel 12, mag slegs een verbindingspyp na die watervoorsieningstelsel vir die verskaffing van water aan 'n perseel voorsien word, ondanks die aantal akkommodasie-eenhede, besigheidseenhede of klante wat op so 'n perseel geleë is.
- 79.2 Waar die eienaar of die persoon wat 'n perseel beheer of bestuur waarop verskeie akkommodasie-eenhede geleë is, die verskaffing van water aan sodanige perseel vereis vir die doel van verskaffing aan die verskillende akkommodasie-eenhede, kan die ingenieur, na sy goeddunke, óf —
- a) 'n enkele meettoestel ten opsigte van die perseel as 'n geheel of enige aantal sodanige akkommodasie-eenhede verskaf en installeer; óf
  - b) 'n afsonderlike meettoestel vir elke akkommodasie-eenheid of enige aantal daarvan verskaf en installeer.

- 79.3 Waar die ingenieur 'n enkele meettoestel geïnstalleer het soos in subartikel (2) (a) beoog word, moet die eienaar of die persoon wat in beheer of bestuur van die perseel is, na gelang van die geval —
- a) op elke takpyp wat van die verbindingspyp tot by die verskillende akkommodasie-eenhede strek
    - i) 'n afsonderlike meettoestel; en
    - ii) 'n isoleerklap installeer en in stand hou; en
    - iii) is hy teenoor die munisipaliteit aanspreeklik vir die gelde van alle water wat deur so 'n enkele meettoestel aan die perseel verskaf word, ongeag of die verskillende hoeveelhede deur die verskillende klante wat deur so 'n meettoestel bedien word, verbruik word.
- 79.4 Waar water deur 'n aantal verbindingspype aan 'n perseel verskaf word, kan die Ingenieur van die eienaar vereis om die aantal aansluitpunte te verminder en sy waterinstallasie dienooreenkomstig te wysig.

80 Ontkoppeling van waterinstallasie van verbindingspyp

- 80.1 Die ingenieur kan 'n waterinstallasie van die verbindingspyp ontkoppel en die verbindingspyp verwyder by beëindiging van 'n ooreenkoms vir die verskaffing van die watervoorsieningsdienste ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering.

Deel 2: Standaard

81 Hoeveelheid, gehalte en druk

- 81.1 Watervoorsieningsdienste wat deur die munisipaliteit verskaf word, moet voldoen aan die minimum standaard wat vir die verskaffing van watervoorsieningsdienste ingevolge artikel 9 van die Wet gestel is.

82 Toets van druk in watervoorsieningstelsels

- 82.1 Die ingenieur kan, op aansoek van 'n eienaar en by betaling van die vasgestelde geld, die hoeveelheid druk in die watervoorsieningstelsel met betrekking tot sy perseel oor sodanige tydperk as wat die eienaar versoek, vasstel en aan die eienaar mededeel.

83 Besoedeling van water

- 83.1 'n Eienaar moet goedgekeurde maatreëls tref en handhaaf om te voorkom dat enige stof wat 'n gevaar vir gesondheid kan inhou of die drinkbaarheid van water nadelig kan beïnvloed of die geskiktheid daarvan vir gebruik kan beïnvloed —
- a) die watertoevoerstelsel; en
  - b) enige deel van die waterinstallasie op sy perseel binnegaan.

84 Waterbeperkings

84.1 Die munisipaliteit kan vir die doeleindes van waterbewaring of waar, na sy mening, droogtetoestande binnekort kan voorkom, by openbare kennisgewing —

- a) die verbruik van water in sy hele regsgebied of 'n deel daarvan verbied of beperk —
  - i) in die algemeen of vir gespesifiseerde doeleindes;
  - ii) gedurende gespesifiseerde ure van die dag of op gespesifiseerde dae; en
  - iii) op 'n gespesifiseerde wyse; en
  - iv) 'n beperking op die hoeveelheid water wat oor 'n gespesifiseerde tydperk verbruik mag word;
  - v) gelde bykomend tot dié wat ten opsigte van die verskaffing van water wat 'n beperking oorskry wat subartikel (1)(b)(i) beoog word; en
  - vi) 'n algemene toeslag op die vasgestelde gelde ten opsigte van die verskaffing van water vasstel en instel; en
- b) beperkings of 'n verbod op die gebruik van water of die wyse van gebruik of ligging van 'n toestel waarmee water gebruik of verbruik word, of op die aansluiting van sodanige toestelle by die waterinstallasie instel.

84.2 Die munisipaliteit kan die toepassing van die bepalings van 'n kennisgewing wat in subartikel (1) beoog word, tot gespesifiseerde gebiede en kategorieë klante of gebruikers van persele en aktiwiteite beperk, en kan afwykings en vrystellings en die verslapping van enigteen van sy bepalings toelaat waar daar rede is om dit te doen.

84.3 Die munisipaliteit —

- a) kan sulke maatreëls, insluitende die installeer van meettoestelle en toestelle vir die beperking van die vloei van water tref, of by skriftelike kennisgewing 'n klant gelas om op sy eie onkoste sodanige maatreëls te tref as wat na sy mening nodig is om voldoening aan 'n kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) gepubliseer is, te verseker; of
- b) kan, onderworpe aan kennisgewing en vir sodanige tydperk as wat hy goed ag, die verskaffing van water aan 'n perseel beperk in die geval van 'n oortreding van hierdie verordeninge wat op of in sodanige perseel plaasvind of 'n versuim om aan die bepalings van 'n kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) gepubliseer is, te voldoen; en
- c) moet, waar die toevoer gestaak is, dit slegs herstel wanneer die vasgestelde geld vir staking en heraansluiting betaal is.

85 Spesifieke voorwaardes van verskaffing

85.1 Nieteenstaande die onderneming in artikel 15, maak die toestaan van waterverskaffing deur die munisipaliteit nie 'n onderneming deur hom uit om te eniger tyd of by enige punt in sy watervoorsieningstelsel—

- a) 'n ononderbroke toevoer te handhaaf nie, behoudens die bepalings van regulasies 4 en 14 van Regulasie 22355 wat op 8 Junie 2003 ingevolge die Wet afgekondig is; of

- b) 'n spesifieke druk of vloeitempo in sodanige toevoer te handhaaf nie, behalwe dié wat vereis word ingevolge regulasie 15(2) van Regulasie 22355 wat op 8 Junie 2003 ingevolge die Wet afgekondig is.
- 85.2 Die ingenieur kan, behoudens die bepalings van subartikel (1)(b), die maksimum druk waarteen water uit die watervoorsieningstelsel voorsien sal word, spesifiseer.
- 85.3 Indien 'n eienaar of klant vereis —
- a) dat enigeen van die standarde wat in subartikel (1) bedoel word ; of
- b) 'n hoër diensstandaard as wat in artikel 15 gespesifiseer word;
- c) op sy perseel gehandhaaf word, moet hy die nodige stappe doen om te verseker dat die beoogde waterinstallasie aan sodanige standarde kan voldoen.
- 85.4 Die ingenieur kan, in 'n noodgeval, die verskaffing van water aan enige perseel sonder vooraf kennisgewing onderbreek.
- 85.5 Indien, na die mening van die ingenieur, die verbruik van water deur 'n klant die verskaffing van water aan 'n ander klant nadelig beïnvloed, kan hy sodanige beperkings as wat hy goed ag op die verskaffing van water aan die klant toepas om 'n redelike toevoer van water aan die ander klant te verseker, en hy moet daardie klant van die beperkings verwittig.
- 85.6 Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige skade aan eiendom wat veroorsaak word deur water wat vloei uit 'n waterinstallasie wat oop gelaat word wanneer die watertoevoer ná 'n onderbreking in toevoer herstel word nie.
- 85.7 Elke stoomketel, hospitaal, bedryf en enige perseel wat vir die doel van die werk wat op die perseel onderneem word 'n deurlopende toevoer water vereis, moet 'n opgaartenk hê wat moet voldoen aan die spesifikasies vir wateropgaartenks soos in SANS 0252 Deel 1 gestipuleer, met 'n inhoudsvermoë van nie minder nie as 24 uur se watervoorraad bereken as die hoeveelheid wat nodig is om die gemiddelde daaglikse verbruik te voorsien, waar water opgegaar kan word wanneer die deurlopende toevoer onderbreek word.
- 85.8 Geen klant mag water wat deur die munisipaliteit aan hom verskaf word, herverkoop nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, wat die maksimum prys waarteen die water herverkoop mag word, kan stipuleer en sodanige ander voorwaardes wat die munisipaliteit goed ag, kan oplê.

Deel 3: Meting

86 Meting van hoeveelheid water wat verskaf word

- 86.1 Die ingenieur moet 'n meettoestel voorsien wat ontwerp is om óf 'n beheerde volume water óf 'n onbeheerde volume water aan 'n klant te voorsien.
- 86.2 Die munisipaliteit moet met gereelde tussenposes die hoeveelheid water wat verskaf word, deur 'n meettoestel meet wat ontwerp is om 'n onbeheerde volume water te verskaf.
- 86.3 'n Meettoestel en sy gepaardgaande bybehore waardeur water deur die munisipaliteit aan 'n klant verskaf word, moet deur die Ingenieur voorsien en

- geïnstalleer word, bly sy eiendom en kan deur die Ingenieur verander en in stand gehou word wanneer hy meen dit is nodig om dit te doen.
- 86.4 Die ingenieur kan 'n meettoestel en die gepaardgaande bybehore op enige punt in die dienspyp installeer.
- 86.5 Indien die ingenieur ingevolge subartikel (4) 'n meettoestel op 'n dienspyp installeer, kan hy 'n seksie pyp en gepaardgaande bybehore tussen die eindpunt van sy verbindingspyp en die meter installeer, en daardie seksie maak deel van die waterinstallasie uit.
- 86.6 Indien die ingenieur ingevolge subartikel (4) 'n meettoestel saam met gepaardgaande bybehore op 'n dienspyp installeer, moet die eienaar —
- 'n plek tot bevrediging van die Ingenieur voorsien waar dit geïnstalleer kan word;
  - verseker dat onbeperkte toegang daartoe te alle tye beskikbaar is;
  - vir die beskerming daarvan verantwoordelik wees en aanspreeklikheid wees vir die koste wat spruit uit skade daaraan, uitgesonderd skade wat uit normale billike slytasie spruit;
  - verseker dat geen aansluiting aan die pyp waarin die meettoestel geïnstalleer is, tussen die meettoestel en die verbindingspyp wat die installasie bedien, gemaak word nie;
  - voorsiening maak vir die afloop van water wat uit die pyp waarin die meettoestel geïnstalleer is, gelaat mag word in die loop van werk wat deur die Ingenieur aan die meettoestel gedoen word; en
  - nie enige waterinstallasie, enige toebehore, masjien of toestel wat skade veroorsaak of wat, na die mening van die Ingenieur, waarskynlik skade aan 'n meter sal veroorsaak, gebruik of toelaat dat dit gebruik word nie.
- 86.7 Geen persoon buiten die Ingenieur mag:
- 'n meettoestel en die gepaardgaande bybehore van die pyp waarop dit geïnstalleer is, ontkoppel nie;
  - 'n seël wat die Ingenieur op 'n meter geplaas het, breek nie; of
  - op enige ander wyse met 'n meettoestel en sy gepaardgaande bybehore inmeng nie.
- 86.8 Indien die Ingenieur meen dat 'n meettoestel 'n meter is waarvan die grootte ongeskik is vanweë die hoeveelheid water wat aan die perseel verskaf word, kan hy 'n meter van 'n grootte wat hy nodig ag installeer en die vasgestelde geld vir die installering van die meter op die eienaar van die perseel verhaal.
- 86.9 Die munisipaliteit kan, op die eienaar se onkoste, vereis dat 'n meettoestel by elke wooneenheid in afsonderlike okkupasie op 'n perseel geïnstalleer word vir gebruik om die hoeveelheid water wat aan elke sodanige eenheid voorsien word, te bepaal; maar waar beheerdevolume-waterlewingstelsels gebruik word, kan 'n enkele meettoestel andersins vir meer as een eenheid gebruik word.
- 87 Hoeveelheid water wat aan klant verskaf word
- 87.1 Vir die doeleindes van die bepaling van die hoeveelheid water gemeet deur 'n meettoestel wat deur die Ingenieur geïnstalleer is en oor 'n spesifieke tydperk aan 'n

- klant verskaf word, sal daar, vir die doeleindes van hierdie verordeninge, behalwe in strafregtelike verrigtinge, tensy die teendeel bewys word, veronderstel word dat —
- a) die hoeveelheid, waar die meettoestel ontwerp is om 'n onbeheerde volume water te verskaf, die verskil is tussen metings wat aan die begin en aan die einde van daardie tydperk geneem is;
  - b) die hoeveelheid, waar die meettoestel ontwerp is om 'n beheerde volume water te verskaf, die volume is wat deur die meettoestel uitgemeet is;
  - c) die meettoestel gedurende daardie tydperk akkuraat was; en
  - d) die inskrywings in die rekords van die munisipaliteit korrek gemaak is; en
  - e) indien die water voorsien is aan, of geneem is deur, 'n klant sonder dat dit deur 'n meettoestel gevloei het, die raming deur die munisipaliteit van die hoeveelheid van daardie water veronderstel is wees korrek te wees, behalwe in strafregtelike verrigtinge, tensy die teendeel bewys word.
- 87.2 Waar water wat deur die munisipaliteit verskaf word op enige wyse deur die klant geneem word sonder dat die water deur 'n meettoestel vloei wat deur die munisipaliteit voorsien is, kan die munisipaliteit, vir die doel van die lewer van 'n rekening, die hoeveelheid water wat gedurende die tydperk wat die water aldus deur die klant geneem is, ingevolge subartikel (3) raam.
- 87.3 Vir die doeleindes van subartikel (2), moet 'n raming van die hoeveelheid water wat aan 'n klant verskaf word, soos die munisipaliteit mag besluit, gebaseer word op óf —
- a) die gemiddelde maandelikse verbruik van water op die perseel wat aanteken is oor drie opeenvolgende meettydperke na die datum waarop 'n onreëlmatigheid wat in subartikel (2) bedoel word, ontdek en reggestel is, óf
  - b) die gemiddelde maandelikse verbruik van water op die perseel gedurende enige drie opeenvolgende meettydperke gedurende die twaalf maande onmiddellik voor die datum waarop 'n onreëlmatigheid wat in subartikel (2) bedoel word, ontdek is.
- 87.4 Niks wat in hierdie verordeninge vervat is, sal vertolk word as sou dit 'n verpligting op die munisipaliteit plaas om 'n meettoestel wat deur die Ingenieur op 'n perseel geïnstalleer is, aan die einde van elke maand of enige ander vasgestelde tydperk te laat meet nie, en die munisipaliteit kan die klant 'n bedrag vra vir 'n gemiddelde verbruik gedurende die interval tussen opeenvolgende metings deur die meettoestel.
- 87.5 Tot die stadium wanneer 'n meettoestel geïnstalleer is ten opsigte van water wat aan 'n klant verskaf word, moet die geraamde of gedeelde verbruik van daardie klant gedurende 'n spesifieke tydperk gebaseer word op die gemiddelde verbruik van water wat aan die spesifieke voorsieningsone waarbinne die klant se perseel geleë is, verskaf is.
- 87.6 Waar, na die mening van die Ingenieur, dit nie redelik moontlik of koste-effektief is om water te meet wat aan elke klant binne 'n vasgestelde voorsieningsone verskaf is nie, kan die munisipaliteit 'n tarief of geld gebaseer op die geraamde of gedeelde verbruik van water wat aan daardie voorsieningsone verskaf is, vasstel.
- 87.7 Die munisipaliteit moet binne sewe dae na ontvangs van 'n skriftelike kennisgewing van die klant en onderworpe aan die betaling van die vasgestelde geld, op 'n ander

tyd of dag as wat dit normaalweg gemeet sou word, die hoeveelheid water meet wat aan die klant verskaf is.

- 87.8 Indien 'n oortreding van subartikel (7) plaasvind, moet die klant die koste van die hoeveelheid water wat na die mening van die munisipaliteit aan hom verskaf is, aan die munisipaliteit betaal.

88 Spesiale meting

- 88.1 Indien die Ingenieur, vir ander doeleindes as om 'n bedrag te vra vir water wat verbruik is, die hoeveelheid water wat in 'n deel van 'n waterinstallasie gebruik is, moet bepaal, kan hy, by skriftelike kennisgewing, die eienaar in kennis stel van sy voorneme om 'n meettoestel op enige punt in die waterinstallasie wat hy mag spesifiseer, te installeer.
- 88.2 Die installering van 'n meettoestel wat in subartikel (1) bedoel word, die verwydering daarvan, en die herstel van die waterinstallasie na so 'n verwydering, moet op die onkoste van die munisipaliteit gedoen word.
- 88.3 Die bepalings van artikels 20(5) en 20(6) is, in soverre dit van toepassing kan wees, van toepassing ten opsigte van 'n meettoestel wat ingevolge subartikel (1) geïnstalleer is.

89 Geen vermindering van bedrag betaalbaar vir verkwiste water

- 89.1 'n Klant is nie geregtig op 'n vermindering van die bedrag wat betaalbaar is vir water wat verkwis is of in 'n waterinstallasie verlore gegaan het nie.

Deel 4: Oudit

90 Wateroudit

- 90.1 Die munisipaliteit kan binne een maand na die einde van 'n finansiële jaar van die munisipaliteit van 'n klant vereis om op sy eie koste 'n wateroudit te doen.
- 90.2 Die oudit moet ten minste die volgende behels en daarvoor verslag doen —
- a) die hoeveelheid water wat gedurende die finansiële jaar gebruik is;
  - b) die bedrag wat vir die finansiële jaar vir water betaal is;
  - c) die aantal mense wat op die standplaas of perseel woon;
  - d) die aantal mense op die standplaas of perseel wat permanent werk;
  - e) die seisoenale wisseling in vraag deur maandelikse verbruiksyfers;
  - f) die waterbesoedelingsmoniteringsmetodes;
  - g) die huidige inisiatiewe vir die bestuur van die aanvraag na water;
  - h) die planne om sy aanvraag na water te bestuur;
  - i) 'n vergelyking van die verslag met enige verslag wat gedurende die vorige drie jaar gedoen is;
  - j) ramings van verbruik deur verskillende komponente van gebruik; en

- k) 'n vergelyking van bogenoemde faktore met dié waarvoor daar in elk van die vorige drie jare verslag gedoen is, indien beskikbaar.

Deel 5: Installeerwerk

91 Goedkeuring van installeerwerk

- 91.1 Indien 'n eienaar installeerwerk gedoen wil hê, moet hy eers die munisipaliteit se skriftelike goedkeuring verkry; met dien verstande dat goedkeuring nie vereis word nie in die geval van waterinstallasies in wooneenhede of installasies waar geen brandinstallasie ingevolge SANS 0400 of ingevolge enige munisipale verordeninge vereis word nie, of vir die herstel of vervanging van 'n bestaande pyp of watertoebroorsel behalwe 'n vaste waterverhitter en sy gepaardgaande beskermingstoestelle nie.
- 91.2 Aansoeke om die goedkeuring wat in subartikel (1) bedoel word, moet op die voorgeskrewe vorm gedoen word en vergesel gaan van —
- die vasgestelde geld, indien van toepassing; en
  - afskrifte van die tekeninge soos deur die munisipaliteit vasgestel kan word, wat inligting verstrek in die vorm wat deur klousule 4.1.1 van SANS-kode 0252: Deel I, vereis word;
  - 'n sertifikaat wat sertifiseer dat die installasie ooreenkomstig SANS-kode 0252: Deel I deur 'n professionele Ingenieur ontwerp is.
- 91.3 Magtiging wat ingevolge subartikel (1) verleen is, verval na verstryking van 'n tydperk van vier en twintig maande.
- 91.4 Waar goedkeuring ingevolge subartikel (1) vereis word, moet 'n volledige stel goedgekeurde tekeninge van die installeerwerk te alle tye totdat die werk voltooi is, op die plek van die werk beskikbaar wees.
- 91.5 Indien installeerwerk strydig met subartikel (1) of (2) gedoen is, kan die munisipaliteit van die eienaar vereis —
- om die oortreding binne 'n gespesifiseerde tydperk reg te stel;
  - indien werk aan die gang is, om die werk te staak; en
  - om al sodanige werk wat nie aan hierdie verordeninge voldoen nie, te verwyder.

92 Persone toegelaat om installeer- en ander werk te doen

- 92.1 Slegs 'n loodgieter, 'n persoon wat onder die beheer van 'n loodgieter werk, of 'n ander persoon wat skriftelik deur die munisipaliteit gemagtig is, word toegelaat om:
- installeerwerk buiten die vervanging of herstel van 'n bestaande pyp of watertoebroorsel te doen;
  - 'n vaste waterverhitter of sy gepaardgaande beskermingstoestelle te vervang;
  - 'n waterinstallasie, brandinstallasie of opgaartenk te inspekteer, te ontsmet en te toets;
  - 'n terugvloeisperder te versien, te herstel of te vervang; of

e) 'n meter wat deur 'n eienaar in 'n waterinstallasie voorsien is, te installeer, in stand te hou of te vervang.

92.2 Geen persoon mag 'n persoon wat nie 'n loodgieter is nie, gebruik of in diens neem om die werk te doen wat in subartikel (1) bedoel word nie.

92.3 Nieteenstaande die bepalinge van subartikel (1), kan die munisipaliteit 'n persoon wat nie 'n loodgieter is nie, toelaat om installeerwerk namens homself op 'n perseel wat aan hom behoort en alleenlik deur hom en sy onmiddellike huishouding geokkupeer word, te doen, met dien verstande dat sodanige werk deur 'n loodgieter onder leiding van die Ingenieur geïnspekteer en goedgekeur moet word.

93 Verskaffing en instandhouding van waterinstallasies

93.1 'n Eienaar moet sy waterinstallasie op sy eie koste voorsien en in stand hou en, behalwe waar toegelaat ingevolge artikel 96, toesien dat die installasie binne die grens van sy perseel geleë is.

93.2 'n Eienaar moet 'n isoleerklep op 'n geskikte plek op 'n dienspyp onmiddellik binne die grens van die eiendom installeer in die geval van 'n meter wat buite die grens geïnstalleer is, en in die geval van 'n meter wat op die perseel geïnstalleer is, op 'n geskikte plek op sy dienspyp.

93.3 Voordat werk in verband met die instandhouding van 'n gedeelte van sy waterinstallasie wat buite die grens van sy perseel geleë is, gedoen word, moet 'n eienaar die skriftelike toestemming van die munisipaliteit of die eienaar op wie se grond die gedeelte geleë is, na gelang van die geval, verkry.

94 Tegnieëse vereistes vir 'n waterinstallasie

94.1 Nieteenstaande die vereiste dat 'n sertifikaat ingevolge artikel 25 van die Nasionale Water Wet, No.36 van 1998 uitgereik moet word, moet alle waterinstallasies aan SANS 0252 Deel 1 voldoen en alle vaste elektriese warmwateropvaarders moet aan SANS 0254 voldoen.

95 Gebruik van pype en watertoebehore moet gemagtig word

95.1 Geen persoon mag, sonder die voorafverkreë skriftelike magtiging van die Ingenieur, 'n pyp of watertoebehore in 'n waterinstallasie binne die munisipaliteit se regsgebied installeer of gebruik nie, tensy dit ingesluit is by die Skedule van Goedgekeurde Pype en Toebehore soos deur die munisipaliteit saamgestel.

95.2 Aansoek om die insluiting van 'n pyp of watertoebehore by die Skedule wat in subartikel (1) bedoel word, moet gedoen word op die vorm wat deur die munisipaliteit voorgeskryf word.

95.3 'n Pyp of watertoebehore mag nie by die Skedule wat in subartikel (1) bedoel word, ingesluit word nie, tensy dit —

a) die standaardisasiemerk van die Suid-Afrikaanse Buro van Standaarde ten opsigte van die toepaslike SANS-spesifikasie wat deur die Buro uitgereik is, op het nie;

b) 'n sertifiseringsmerk wat deur die SANS uitgereik is, op het om te sertifiseer dat die pyp of watertoebehore aan 'n SANS-merkspesifikasie of 'n voorlopige

spesifikasie wat deur SANS uitgereik is, voldoen, met dien verstande dat geen sertifiseringsmerke uitgereik mag word vir 'n tydperk wat twee jaar oorskry nie; of

c) vir die munisipaliteit aanvaarbaar is.

95.4 Die munisipaliteit kan, ten opsigte van 'n pyp of watertoerbehoorsel wat by die Skedule ingesluit is, sodanige bykomende voorwaardes stel wat hy ten opsigte van die gebruik of metode van installasie nodig mag ag.

95.5 'n Pyp of watertoerbehoorsel moet uit die Skedule verwyder word as dit —

a) nie meer voldoen aan die maatstawwe waarop die insluiting daarvan gebaseer is nie; of

b) nie meer geskik is vir die doel waarvoor die gebruik daarvan aanvaar is nie.

95.6 Die huidige Skedule moet te eniger tyd gedurende werkure by die kantoor van die munisipaliteit ter insae beskikbaar wees.

95.7 Die munisipaliteit kan afskrifte van die huidige Skedule teen 'n vasgestelde geld verkoop.

96 Etikettering van eindwatertoebehore en -toestelle

96.1 Alle eindwatertoebehore en -toestelle wat water gebruik of uitlaat moet gemerk word of die volgende inligting by sy verpakking insluit:

a) die drukstrek in kPa waaroor die watertoebehore of -toestel ontwerp is om te werk.

b) Die vloeitempo, in liter per minuut, in verhouding tot die ontwerpdrukstrek, met dien verstande dat hierdie inligting vir ten minste die volgende druk gegee moet word: 20 kPa, 100kPa en 400 kPa.

97 Wateraanvraagbestuur

97.1 In 'n waterinstallasie waar die dinamiese waterdruk meer as 200 kPa by 'n stortbeheerlepie is, en waar die loodgieterswerk ontwerp is om 'n balans tussen die waterdruk op die warm- en kouewatertoevoer na die stortbeheerlepie te bereik, mag 'n stortkop met 'n maksimum vloeitempo van meer as 10 liter per minuut nie geïnstalleer word nie.

97.2 Die maksimum vloeitempo uit enige kraan wat op 'n handewasbak geïnstalleer is, mag nie 6 liter per minuut oorskry nie.

Deel 6: Gemeenskapswatervoorsieningsdienste

98 Verskaffing van watervoorsiening aan verskeie klante

98.1 Die Ingenieur kan 'n gemeenskapstaanspyp vir die verskaffing van watervoorsieningsdienste aan verskeie klante by 'n plek installeer wat hy gepas ag, met dien verstande dat 'n meerderheid van verbruikers, wat na die mening van die Ingenieur 'n aansienlike meerderheid uitmaak en aan wie waterdienste deur die staanspyp verskaf gaan word, deur hom of die munisipaliteit geraadpleeg is.

- 98.2 Die Ingenieur kan gemeenskapswatervoorsieningsdienste verskaf deur 'n gemeenskapsinstallasie wat ontwerp is om 'n beheerde volume water aan verskeie verbruikers te voorsien.

Deel 7: Tydelike watervoorsieningsdienste

99 Water wat uit 'n brandkraan verskaf word

- 99.1 Die Ingenieur kan 'n tydelike watertoevoer wat uit een of meer brandkrane geneem moet word wat deur hom gespesifiseer word, magtig, onderworpe aan sodanige voorwaardes en vir 'n tydperk wat hy kan voorskryf en betaling van sodanige toepaslike gelde, insluitende 'n deposito, as wat van tyd tot tyd deur die munisipaliteit vasgestel kan word.
- 99.2 'n Persoon wat 'n tydelike watertoevoer wil verkry wat in subartikel (1) bedoel word, moet 'n deposito betaal wat van tyd tot tyd deur die munisipale raad vasgestel word.
- 99.3 Die Ingenieur moet 'n verplaasbare watermeter en alle ander toebehore en bybehore wat vir die tydelike verskaffing van water uit 'n brandkraan nodig is, voorsien.
- 99.4 Die verplaasbare meter en alle ander toebehore en bybehore wat vir die tydelike verskaffing van water uit 'n brandkraan verskaf word, bly die eiendom van die munisipaliteit en moet by beëindiging van die tydelike verskaffing van water aan die munisipaliteit terugbesorg word. Versuim om die verplaasbare meter en alle ander toebehore en bybehore terug te besorg, sal die oplê van strawwe wat van tyd tot tyd deur die munisipaliteit bepaal word, tot gevolg hê.

Deel 8: Boorgate

100 Kennisgewing van boorgate

- 100.1 Geen persoon mag 'n boorgat sink op 'n perseel wat in 'n dolomietgebied geleë is nie, en voordat 'n boorgat gesink word, moet 'n persoon vasstel of die perseel waarop die boorgat gesink gaan word, binne 'n dolomietgebied geleë is.
- 100.2 Die munisipaliteit kan, by openbare kennisgewing —
- van die eienaar van 'n perseel binne 'n gebied van die munisipaliteit waarop 'n boorgat bestaan of, as die eienaar nie sodanige perseel okkupeer nie, die okkupeerder, vereis om hom kennis te gee van die bestaan van 'n boorgat op sodanige perseel, en hom van sodanige inligting oor die boorgat wat hy kan vereis, te voorsien; en
  - van die eienaar of okkupeerder van 'n perseel wat voornemens is om 'n boorgat op die perseel te sink, vereis om hom op die voorgeskrewe vorm kennis te gee van sy voorneme om dit te doen voordat daar begin word met enige werk in verband met die sink daarvan.
- 100.3 Die munisipaliteit kan van die eienaar of okkupeerder van 'n perseel wat voornemens is om 'n boorgat te sink, vereis om, tot voldoening van die munisipaliteit, 'n omgewingsimpakbeoordeling van die voorgenome boorgat te doen voordat dit gesink word.

- 100.4 Die munisipaliteit kan, by kennisgewing aan 'n eienaar of okkupeerder of by openbare kennisgewing, van 'n eienaar of okkupeerder wat 'n bestaande boorgat het wat vir watervoorsieningsdienste gebruik word, vereis om —
- a) goedkeuring van hom te verkry vir die gebruik van 'n boorgat vir drinkbare watervoorsieningsdienste ooreenkomstig artikels 6, 7 en 22 van die Wet; en
  - b) voorwaardes stel ten opsigte van die gebruik van 'n boorgat vir drinkbare waterdienste.

Deel 9: Branddienste-aansluitings

101 Aansluiting moet deur die munisipaliteit goedgekeur word

- 101.1 Die Ingenieur is na sy absolute goeddunke geregtig om 'n aansoek om die aansluiting van 'n brandbestrydingsinstallasie by die munisipaliteit se hoofleiding toe te staan of te weier.
- 101.2 Geen water mag aan 'n brandbestrydingsinstallasie voorsien word nie alvorens 'n sertifikaat dat die munisipaliteit se goedkeuring gevolg artikel 25 van die Nasionale Water Wet, No.36 van 1998 verkry is en dat die installasie aan die vereistes van hierdie en ander verordeninge van die munisipaliteit voldoen, ingedien is.
- 101.3 Indien, na die Ingenieur se mening, 'n brandbestrydingsinstallasie wat hy toegelaat het om met die munisipaliteit se hoofleiding verbind te word, nie in 'n behoorlike werkende toestand gehou word nie, of andersins nie behoorlik in stand gehou word nie, of gebruik word vir ander doeleindes as brandbestryding, dan sal hy geregtig wees om óf te vereis dat die installasie van die hoofleiding ontkoppel word óf self die werk van ontkoppeling op die klant se onkoste te doen.

102 Spesiale bepalings

- 102.1 Die bepalings van SANS 0252-1 is van toepassing op die voorsiening van water vir brandbestrydingsdoeleindes.

103 Dubbel- en gekombineerde installasies

- 103.1 Alle nuwe geboue wat na die inwerkingtreding van hierdie verordeninge opgerig word, moet aan die volgende vereistes met betrekking tot die verskaffing van brandbestrydingsdienste voldoen:
- a) Indien aanja van die stelsel vereis word, moet 'n dubbelpypstelsel gebruik word, een vir brandbestrydingsdoeleindes en die ander vir algemene huishoudelike doeleindes.
  - b) Gekombineerde installasies mag net toegelaat word waar geen aanjapompaansluiting op die waterinstallasie verskaf word nie. In sulke gevalle moet 'n brandkraan deur die munisipaliteit, op die klant se onkoste, binne 90 meter van die eiendom voorsien word om 'n bron van water te verskaf wat die brandweerwa kan gebruik om brande te blus.
  - c) Gekombineerde installasies waar 'n aanjapompaansluiting verskaf word, mag net toegelaat word as dit deur 'n professionele Ingenieur ontwerp en gesertifiseer is.

- d) Alle pype en toebehore moet in staat wees om druk van meer as 1 800 kPa te kan hanteer, as daardie druk vermag kan word wanneer aanja plaasvind, en moet hulle integriteit kan handhaaf wanneer hulle aan brandtoestande blootgestel word.

104 Verbindingspype vir brandbestrydingsdienste

- 104.1 Na die inwerkingtrede van hierdie verordeninge, moet 'n enkelverbindingspyp vir beide brand (uitgesonderd sprinkelstelsels) en drinkbare watervoorsieningsdienste deur die Ingenieur verskaf word.
- 104.2 Die Ingenieur moet, op die koste van die eienaar, 'n kombinasiemeter op die verbindingspyp wat in subartikel (1) bedoel word, verskaf en installeer.
- 104.3 'n Afsonderlike verbindingspyp moet vir elke sprinkelbrandbestrydingstelsel gelê en gebruik word, tensy die Ingenieur sy goedkeuring tot die teendeel gee.
- 104.4 'n Verbindingspyp moet toegerus wees met 'n meettoestel wat nie die vloeï van water sal belemmer terwyl die toestel werk nie.

105 Kleppe en meters in verbindingspype

- 105.1 Elke verbindingspyp na 'n brandbestrydingsinstallasie moet toegerus wees met kleppe en 'n meettoestel wat:
- a) op die onkoste van die klant deur die Ingenieur voorsien is;
  - b) tussen die klant se eiendom en die hoofleiding geïnstalleer word; en
  - c) in 'n posisie geïnstalleer word wat deur die Ingenieur bepaal kan word.

106 Meters in brandbestrydingsverbindingspype

- 106.1 Die Ingenieur is geregtig om 'n watermeter in enige verbindingspyp uitsluitlik vir brandbestrydingsdoeleindes te installeer en die eienaar van die perseel is aanspreeklik vir alle koste om dit te doen as dit vir die munisipaliteit lyk asof water uit die pyp vir ander doeleindes as vir die doel van bestryding van 'n brand gebruik is.

107 Sprinkelblusinstallasie

- 107.1 'n Sprinkelinstallasie kan regstreeks op die hoofleiding geïnstalleer word, maar die munisipaliteit kan nie geag word enige gespesifiseerde druk te eniger tyd te waarborg nie.

108 Drukhoogtetenk of dubbeltoevoer van hoofleiding af

- 108.1 Die klant moet 'n drukhoogtetenk op so 'n elewasie installeer dat dit vergoed vir enige onderbreking of vermindering van druk in die munisipaliteit se hoofleiding vir sy sprinkelinstallasie, tensy hierdie installasie van 'n duplikaattoevoer van 'n afsonderlike hoofleiding voorsien is.
- 108.2 Die hoofleidingpyp wat van 'n drukhoogtetenk na die sprinkelinstallasie lei, kan in regstreekse kommunikasie met die hoofleiding wees, met dien verstande dat die hoofleiding toegerus moet wees met 'n terugslagklep wat, indien die druk in die

hoofleiding om enige rede onderbreek of verminder word, die toevoer van die hoofleiding sal afsluit.

- 108.3 Waar 'n sprinkelinstallasie van 'n duplikaattoevoer vanaf 'n afsonderlike hoofleiding voorsien is, moet elke toevoerpyp toegerus wees met 'n terugslagklep wat binne die perseel geleë is.

109 Verseël van privaat brandkrane

- 109.1 Behalwe waar 'n stelsel 'n gekombineerde stelsel met 'n kombinasie-meter is, moet alle privaat brandkrane en slangtolle deur die munisipaliteit verseël word, en die seëls mag nie, buiten vir die doeleindes om die brandkraan oop te maak of die slang te gebruik wanneer daar 'n brand is, gebreek word deur enige ander persoon as die munisipaliteit in die loop van versiening en toetsing nie.
- 109.2 Die klant moet die munisipaliteit minstens 48 uur kennis gee voordat 'n brandbestringsinstallasie versien en getoets word.
- 109.3 Die koste van die herverseëling van brandkrane en slangtolle moet deur die klant gedra word, behalwe wanneer die seëls deur die munisipaliteit se beambptes vir toetsdoeleindes gebreek word.
- 109.4 Die klant moet vir enige water wat deur 'n brandinstallasie- of sprinkelstelsel verbruik word, betaal teen die gelde wat deur die munisipaliteit vasgestel is.

HOOFSTUK 5: VOORWAARDES VIR SANITASIEDIENSTE

Deel 1: Aansluiting by sanitasiestelsel

110 Verpligting om by sanitasiestelsel aan te sluit

- 110.1 Alle persele waarop rioolvuil ontstaan, moet by die munisipaliteit se sanitasiestelsel aangesluit word as daar 'n aansluitriool beskikbaar is of as dit redelik moontlik of koste-effektief vir die munisipaliteit is om 'n aansluitriool te installeer, tensy goedkeuring vir die gebruik van terreinsanitasiedienste ooreenkomstig artikel 98 verkry is.
- 110.2 Die munisipaliteit kan, by kennisgewing, van die eienaar van 'n perseel wat nie by die munisipaliteit se sanitasiestelsel aangesluit is nie, vereis om by die sanitasiestelsel aan te sluit.
- 110.3 'n Eienaar van 'n perseel van wie ooreenkomstig subartikel (1) vereis word om daardie perseel by die munisipaliteit se sanitasiestelsel aan te sluit, moet die munisipaliteit skriftelik in kennis stel van enige sanitasiedienste wat deur die munisipaliteit op die terrein verskaf word wat as gevolg van die aansluiting by die sanitasiestelsel nie meer nodig sal wees nie.
- 110.4 Die eienaar sal aanspreeklik wees vir enige gelde wat ten opsigte van sanitasiedienste op die terrein betaalbaar is totdat 'n ooreenkoms vir die lewer van daardie dienste ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering beëindig is.
- 110.5 Indien die eienaar versuim om die perseel by die sanitasiestelsel aan te sluit na 'n kennisgewing ingevolge subartikel (2), kan die munisipaliteit, ondanks enige ander

stappe wat hy ingevolge hierdie verordeninge kan doen, 'n boete oplê wat deur hom vasgestel is.

111 Voorsiening van aansluitriool

- 111.1 Indien 'n ooreenkoms vir sanitasiedienste ten opsigte van 'n perseel ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering aangegaan is en geen aansluitriool ten opsigte van die perseel bestaan nie, moet die eienaar op die voorgeskrewe vorm aansoek doen en die tariewe en gelde betaal wat deur die munisipaliteit vir die installering van 'n aansluitriool vasgestel is.
- 111.2 Indien aansoek gedoen word vir sanitasiedienste wat van so 'n omvang is of so geleë is dat dit nodig word om die sanitasiestelsel uit te brei, te verander of op te gradeer ten einde sanitasiedienste aan 'n perseel te verskaf, kan die munisipaliteit tot die uitbreiding instem slegs as die eienaar vir die koste, soos deur die Ingenieur vasgestel, van die uitbreiding, verandering of opgradering betaal of onderneem om daarvoor te betaal.
- 111.3 Slegs die Ingenieur kan 'n aansluitriool installeer of 'n geïnstalleerde aansluitriool goedkeur; maar die eienaar of klant kan die sanitasie-installasie by die verbindingspyp aansluit.
- 111.4 Geen persoon mag 'n ontwikkeling op 'n perseel begin nie tensy die Ingenieur 'n aansluitriool geïnstalleer het.

112 Ligging van aansluitriool

112.1 'n Aansluitriool wat deur die Ingenieur voorsien en geïnstalleer is, moet —

- a) geleë wees in 'n posisie wat deur die Ingenieur bepaal is en van 'n geskikte grootte wees wat deur die Ingenieur bepaal is; en
- b) eindig by —
- i) die grens van die perseel; of
- ii) by die aansluitpunt as dit op die perseel geleë is.
- 112.2 Die Ingenieur kan, op versoek van die eienaar van 'n perseel, 'n aansluiting aan 'n ander aansluitriool as een wat die mees geredelike beskikbaar vir die verskaffing van sanitasiedienste aan die perseel is, goedkeur, onderworpe aan enige voorwaardes wat hy mag stel; in welke geval die eienaar verantwoordelik is vir enige uitbreiding van die perseelrioolinstallasie tot by die aansluitpunt wat deur die munisipaliteit aangewys is en om, op sy eie koste, 'n serwituuat op 'n ander perseel te verkry wat nodig is.
- 112.3 Waar daar van 'n eienaar vereis word om 'n rioolvuilhefpomp te voorsien soos ingevolge die Boueregulasies bepaal word, of die perseel op 'n vlak is waar die perseelrioolinstallasie nie deur swaartekragwerking na die riool kan afloop nie, is die aflooptempo en -tyd aan die goedkeuring van die munisipaliteit onderworpe.
- 112.4 Die eienaar van 'n perseel moet die aansluitgelde en tariewe wat deur die munisipaliteit vasgestel is, betaal voordat 'n aansluiting by die aansluitriool bewerkstellig kan word.

113 Voorsiening van een aansluitriool vir verskeie verbruikers op dieselfde perseel

- 113.1 Nieteenstaande die bepalings van artikel 46, kan net een aansluitriool in die sanitasiesistelsel voorsien word vir die wegdoening van rioolvuil van 'n perseel, ongeag die aantal akkommodasie-eenhede of verbruikers wat op sodanige perseel geleë is.
- 113.2 Nieteenstaande subartikel (1), kan die munisipaliteit magtig dat meer as een aansluitriool in die sanitasiesistelsel voorsien word vir die wegdoening van rioolvuil van 'n perseel wat uit deeltiteleenhede bestaan of indien, na die mening van die munisipaliteit, onnodige ontbering of ongerief vir 'n verbruiker op so 'n perseel deur die voorsiening van net een aansluitriool veroorsaak sal word.
- 113.3 Waar die voorsiening van meer as een aansluitriool deur die munisipaliteit kragtens subartikel (2) gemagtig word, is die tariewe en gelde vir die voorsiening van 'n aansluitriool betaalbaar ten opsigte van elke rioolvuilaansluiting aldus voorsien.

114 Tussenaansluiting tussen persele

- 114.1 'n Eienaar van 'n perseel moet toesien dat geen tussenaansluiting tussen die perseelrioolinstallasie op sy perseel en die perseelrioolinstallasie op 'n ander perseel bestaan nie, tensy hy vooraf goedkeuring by die munisipaliteit gekry het en voldoen aan enige voorwaardes wat die munisipaliteit mag gestel het.

115 Ontkoppeling van aansluitriool

- 115.1 Die Ingenieur kan 'n perseelrioolinstallasie van die verbindingspyp ontkoppel en die verbindingspyp verwyder by beëindiging van 'n ooreenkoms vir die voorsiening van watervoorsieningsdienste ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering.

Deel 2: Standaarde

116 Standaarde vir sanitasiedienste

- 116.1 Sanitasiedienste wat deur die munisipaliteit verskaf word, moet voldoen aan die minimum standarde wat ingevolge artikel 9 van die Wet vir die verskaffing van sanitasiedienste gestel is.

Deel 3: Metodes vir die vasstelling van gelde

117 Meting van hoeveelheid huishoudelike uitvloeisel uitgelaat

- 117.1 Vanaf 1 Julie 2003 word die hoeveelheid huishoudelike uitvloeisel wat uitgelaat word, bepaal as 'n persentasie van water wat deur die munisipaliteit verskaf word; met dien verstande dat, waar die munisipaliteit van mening is dat so 'n persentasie ten opsigte van 'n spesifieke perseel buitensporig is met inagneming van die doeleindes waarvoor water op daardie perseel verbruik word, die munisipaliteit die persentasie wat op daardie perseel van toepassing is, kan verminder tot 'n syfer

wat, na sy mening en in die lig van die beskikbare inligting, die verhouding tussen die waarskynlike hoeveelheid rioolvuil wat van die perseel uitgelaat word en die hoeveelheid water wat verskaf is, weerspieël.

117.2 Waar 'n perseel van water voorsien word uit 'n ander bron as, of bykomend tot, die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel, insluitende onttrekking uit 'n rivier of boorgat, moet die hoeveelheid 'n persentasie wees van die totale water wat op daardie perseel gebruik word wat redelik deur die munisipaliteit geraam word.

118 Meting van hoeveelheid en vasstelling van gehalte van nywerheidsuitvloeisel uitgelaat

118.1 Die hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat in die sanitasiestelsel uitgelaat word moet vasgestel word —

- a) waar 'n meettoestel geïnstalleer is, deur die hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat van die perseel uitgelaat word soos gemeet deur die meettoestel; of
- b) totdat 'n meettoestel geïnstalleer word, deur 'n persentasie van die water wat deur die munisipaliteit aan daardie perseel verskaf word.

118.2 Die munisipaliteit kan van die eienaar van 'n perseel vereis om 'n perseelrioolinstallasie wat nywerheidsuitvloeisel vervoer by 'n riool, 'n beheermeter, meter of ander toestel van 'n goedgekeurde soort en onder beheer van die munisipaliteit in te sluit met die doel om, tot voldoening van die munisipaliteit, die tempo, volume en samestelling van die uitvloeisel te bepaal.

118.3 (3) Die munisipaliteit kan 'n beheermeter, meter of toestel wat in subartikel (2) bedoel word, installeer op die koste van die eienaar van die perseel waarop dit geïnstalleer word.

118.4 Waar water uit 'n ander bron as, of bykomend tot, die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel, insluitende onttrekking uit 'n rivier of boorgat, aan 'n perseel verskaf word, sal die hoeveelheid 'n persentasie wees van die totale water wat op daardie perseel verbruik is wat redelik deur die munisipaliteit geraam word.

118.5 Waar 'n gedeelte van die water wat aan die perseel verskaf word, deel uitmaak van die eindproduk van 'n vervaardigingsproses of deur reaksie of verdamping gedurende die vervaardigingsproses of om enige ander rede verlore gaan, kan die munisipaliteit op aansoek van die eienaar die geskatte hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel verminder.

118.6 Die munisipaliteit kan, na sy goeddunke, 'n ooreenkoms met 'n persoon wat nywerheidsuitvloeisel in die sanitasiestelsel uitlaat aangaan om 'n alternatiewe metode van skatting van die hoeveelheid en tempo van uitvloeisel wat aldus uitgelaat word, te bepaal.

118.7 Gelde wat met die gehalte van nywerheidsuitvloeisel verband hou, sal gebaseer wees op die formule vir nywerheidsuitvloeiseluitlaat soos in Skedule C voorgeskryf.

118.8 Die volgende voorwaardes is van toepassing ten opsigte van die skatting van die gehalte van nywerheidsuitvloeisel uitgelaat:

- a) elke klant moet die voorgeskrewe toets doen volgens 'n gereelde skedule soos waarvoor daar voorsiening gemaak is in die goedkeuring om nywerheidsuitvloeisel uit te laat, en aan die munisipaliteit oor die resultate verslag doen;

- b) die munisipaliteit kan steekproefvoldoeningstoetse doen om dit te korreleer met dié wat in subartikel (a) gebruik is en, indien teenstrydighede gevind word, word veronderstel dat die waardes van die munisipaliteit juis is, behalwe vir die doeleindes van strafregtelike verrigtinge, en verdere toetse kan deur die munisipaliteit vereis word om, op die koste van die verbruiker, die waardes vir die formule vas te stel;
- c) die gemiddelde van die waardes van die verskillende ontledingsresultate van 24 uurliks-saamgestelde of los monsters van die uitvloeisel, geneem gedurende die uitlaattydperk, sal gebruik word om die gehalteeelde wat betaalbaar is, vas te stel;
- d) in die afwesigheid van 'n volledige daaglikse stel van 24 uurliks-saamgestelde of los monsters, sal die gemiddeld van nie minder nie as twee waardes van die bemonsterde uitvloeisel, geneem gedurende die uitlaattydperk, gebruik word om die gelde wat betaalbaar is vas te stel;
- e) ten einde die sterkte (chemiese suurstofbehoefte, gesuspendeerde vastestofkonsentrasie, ammoniakkonsentrasie en orto-fosfaatkonsentrasie) in die uitvloeisel asook die konsentrasie van Groep 1- en 2-metale, p-waarde en geleivermoë te bepaal, sal die munisipaliteit die toetse gebruik wat normaalweg deur munisipaliteite vir hierdie onderskeie doeleindes gebruik word. Besonderhede van die toepaslike toets kan by die munisipaliteit of die SANS vasgestel word. Toetsresultate van 'n laboratorium, deur die munisipaliteit geakkrediteer, sal voorrang hê bo dié van die munisipaliteit;
- f) die formule word bereken op die grondslag van die verskillende ontledingsresultate van individuele los monsters of saamgestelde monsters en die tydperk van behandeling vir berekening mag nie minder wees nie as een volle 24-uur-tydperk; tensy bewys aan die munisipaliteit voorgelê word dat 'n korter tydperk eintlik toepaslik is;
- g) die terme van die ontmoedigingsformule kan nie 'n negatiewe waarde aanneem nie;
- h) die totale stelselwaardes vir gehalteeelde moet konstant bly vir 'n aanvanklike tydperk van een maand, maar in elk geval nie langer nie as twaalf maande vanaf die datum van die inwerkingtreding van hierdie gelde, na verstryking waarvan dit van tyd tot tyd gewysig of hersien kan word, afhangende van sodanige veranderings in die ontledingsresultate of verdere monsters, na gelang van tyd tot tyd bepaal kan word: met dien verstande dat die munisipaliteit na goeddunke in 'n bepaalde geval die minimum gelde wat by subartikel (7)(l) voorgeskryf word, kan hef sonder om enige monsters te neem;
- (i) wanneer die munisipaliteit 'n monster neem, moet een helfte daarvan aan die klant beskikbaar gestel word;
- (j) vir die doeleindes van die berekening van die hoeveelheid uitvloeisel wat by elke uitvloeiseluitlaatpunt uitgelaat word, word die totale hoeveelheid water wat op die perseel verbruik word, so akkuraat as wat redelik prakties is, aan die verskillende uitlaatpunte toegewys;
- (k) die koste van die vervoer en behandeling van nywerheidsuitvloeisel word deur die munisipaliteit vasgestel en geld vanaf 'n datum wat deur die munisipaliteit vasgestel word; en

- (l) na goeddunke van die munisipaliteit, kan die gelde vir nywerheidsuitvloei na 'n vaste maandelikse geld verander word, met inagneming van die uitvloeiesterkte, die volume en die ekonomiese lewensvatbaarheid van mikro- en klein nywerhede.

119 Vermindering in die gemete hoeveelheid uitvloei uitgelaat

- 119.1 'n Persoon is geregtig op die vermindering van die hoeveelheid uitvloei uitgelaat, soos vasgestel ingevolge artikels 51 en 52, waar die hoeveelheid water waarop 'n persentasie bereken word, gemeet is gedurende 'n tydperk waartydens water verkwis is of 'n lekkasie onontdek was, indien die verbruiker tot voldoening van die munisipaliteit bewys dat die water nie in die sanitasiesistelsel uitgelaat is nie.
- 119.2 Die vermindering in die hoeveelheid is gebaseer op die hoeveelheid water wat deur lekkasie of verkwisting gedurende die lekkasietydperk verlore gegaan het.
- 119.3 Die lekkasietydperk sal óf die meettydperk onmiddellik voor die datum van die herstel van die lekkasie wees, óf die meettydperk waartydens die lekkasie herstel is, watter een ook al die grootste vermindering in die hoeveelheid tot gevolg het.
- 119.4 Die hoeveelheid water wat verlore gegaan het word bereken as die verbruik vir die lekkasietydperk min die gemiddelde verbruik vir dieselfde tydsduur, gebaseer op die voorafgaande 3 (drie) maande. In geval geen vorige verbruiksgeskiedenis beskikbaar is nie, sal die gemiddelde waterverbruik deur die munisipaliteit vasgestel word, met inagneming van alle inligting wat hy tersaaklik ag.
- 119.5 Daar mag geen vermindering van die hoeveelheid wees nie indien 'n verlies van water regstreeks of onregstreeks spruit uit 'n verbruiker se versuim om aan hierdie of ander verordeninge te voldoen.

120 Gelde ten opsigte van "terrein"-sanitasiedienste

- 120.1 Gelde ten opsigte van die verwydering of insameling van opgaartenkinhoud, nagvuil of die leegmaak van putte sal al die bedryfs- en instandhoudingskoste dek wat uit die verwydering van die putinhoud, die vervoer daarvan na 'n wegdoeningsterrein, die behandeling van die inhoud om 'n sanitêre toestand te bereik en die finale wegdoening van enige vaste residu spruit, en is deur die eienaar betaalbaar.

Deel 4: Perseelrioolinstallasies

121 Installering van perseelrioolinstallasies

- 121.1 'n Eienaar moet sy perseelrioolinstallasie op sy eie onkoste voorsien en in stand hou, tensy die installasie 'n basiese sanitasiefasiliteit is soos deur die munisipaliteit bepaal, en moet, behalwe waar andersins deur die munisipaliteit goedgekeur, toesien dat die installasie binne die grens van sy perseel geleë is.
- 121.2 Die munisipaliteit kan die punt in die perseelriool, en die diepte onder die grond, voorskryf waar 'n perseelrioolinstallasie aangesluit moet word en die roete wat deur die perseelriool tot by die aansluitpunt gevolg moet word, en kan van die eienaar vereis om nie met die konstruksie of aansluiting van die perseelrioolinstallasie te begin voordat die munisipaliteit se aansluitriool gelê is nie.

- 121.3 Enige perseelrioolinstallasie wat gebou of geïnstalleer is, moet aan enige toepaslike spesifikasies ingevolge die Bouregulasies en enige standaard wat ingevolge die Wet voorgeskryf word, voldoen.
- 121.4 Geen persoon mag toelaat dat enige vloeibare of vaste stof hoegenaamd, behalwe skoon water vir toetsdoeleindes, 'n perseelrioolinstallasie binnekom voordat die perseelrioolinstallasie by die riool aangesluit is nie.
- 121.5 Waar 'n perseel in die 1-in-50-jaar vloedvlakte geleë is, moet die boonste vlak van alle dienstoegangsgate, inspeksiekamers en rioolputte bo die 1-in-50-jaar vloedvlakte wees.
- 121.6 Na die voltooiing van 'n perseelrioolinstallasie, of nadat enige verandering aan 'n perseelrioolinstallasie voltooi is, moet die loodgieter verantwoordelik vir die verrigting van die werk 'n sertifikaat by die bouinspeksieafdeling van die munisipaliteit indien waarin gesertifiseer word dat die werk voltooi is volgens die standaarde wat in die Bouregulasies, hierdie verordeninge en enige toepaslike wet of verordeninge uiteengesit word.
- 121.7 Geen reënwater of stormwater en geen uitvloeisel behalwe uitvloeisel wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, mag in 'n perseelrioolinstallasie uitgelaat word nie.

122 Ontkoppeling van perseelrioolinstallasies

- 122.1 Behalwe met die doel om instandhoudings- of herstelwerk te doen, mag geen perseelrioolinstallasie van die aansluitpunt ontkoppel word nie.
- 122.2 Waar 'n deel van 'n perseelrioolinstallasie van die res ontkoppel word omdat dit nie meer gebruik gaan word nie, moet die ontkoppelde deel vernietig of heeltemal van die perseel waarop dit gebruik is, verwyder word, tensy die munisipaliteit andersins goedkeur.
- 122.3 Wanneer 'n ontkoppeling gemaak is nadat daar aan al die vereistes van die Bouregulasies met betrekking tot ontkoppeling voldoen is, moet die Ingenieur, op versoek van die eienaar, 'n sertifikaat uitreik waarin gesertifiseer word dat die ontkoppeling ingevolge die Bouregulasies voltooi is en dat enige gelde wat ten opsigte van die ontkoppelde deel van die perseelrioolinstallasie gevra is, vanaf die einde van die maand voor die eerste dag van die maand wat op die uitreiking van so 'n sertifikaat volg, nie meer gehef sal word.
- 122.4 Wanneer 'n perseelrioolinstallasie van 'n riool ontkoppel is, moet die Ingenieur die opening wat deur die ontkoppeling veroorsaak is, afdig en kan die koste om dit te doen, verhaal word op die eienaar van die perseel waarop die installasie ontkoppel is.
- 122.5 Waar 'n perseelrioolinstallasie gedurende 'n maand by die rioolstelsel aangesluit of daarvan ontkoppel word, sal die gelde bereken word asof die aansluiting of ontkoppeling gedoen is op die eerste dag van die maand wat volg op die maand waarin die aansluiting of ontkoppeling plaasgevind het.

123 Instandhouding van perseelrioolinstallasies

- 123.1 'n Eienaar moet sy perseelrioolinstallasie op sy eie koste voorsien en in stand hou.

123.2 Waar enige deel van 'n perseelrioolinstallasie deur twee of meer eienaars of okkupeerders gebruik word, is hulle gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik vir die instandhouding van die installasie.

123.3 Die eienaar van 'n perseel moet toesien dat alle mangate en skoonmaakoë op die perseel permanent sigbaar en toeganklik is.

124 Tegnieese vereistes vir perseelrioolinstallasies

Alle perseelrioolinstallasies moet aan SANS-kode 0252 en die Bouregulasies voldoen.

125 Perseelriole

125.1 Perseelriole wat deur grond loop wat na die mening van die Ingenieur aan verskuiwing onderworpe is, moet gelê word op 'n aaneenlopende bed riviersand of soortgelyke korrelrige materiaal nie minder nie as 100 mm dik onder die huls van die pyp en met 'n omranding van soortgelyke materiaal en dikte, en die lasse van sulke perseelriole moet buigsame lasse wees wat deur die Ingenieur goedgekeur is.

125.2 'n Perseelriool of deel daarvan mag slegs binne 'n gebou geleë wees of, met die goedkeuring van die Ingenieur, onder of deur 'n gebou loop.

125.3 'n Perseelriool of deel daarvan wat in 'n ontoeganklike posisie onder 'n gebou geleë is, mag nie buig of teen 'n helling gelê word nie.

125.4 Indien 'n perseelriool deur of onder 'n muur, fondament of ander struktuur loop, moet toereikende voorsorgmaatreëls getref word om die uitlaat van enige stof in die perseelriool te voorkom.

126 Riolverstopings

126.1 Geen persoon mag 'n ophoping van vet, olie, vaste stof of enige ander stof in 'n sperder, tenk of toebehore veroorsaak of toelaat wat die verstopping of oneffektiewe werking daarvan kan veroorsaak nie.

126.2 Wanneer die eienaar of okkupeerder van 'n perseel rede het om te glo dat 'n verstopping in of op 'n perseelrioolinstallasie plaasgevind het, moet hy onmiddellik stappe doen om dit oop te maak.

126.3 Wanneer die eienaar of okkupeerder van 'n perseel rede het om te glo dat 'n verstopping in die rioolstelsel plaasgevind het, moet hy die munisipaliteit onmiddellik in kennis stel.

126.4 Wanneer 'n verstopping in 'n perseelrioolinstallasie plaasvind, moet enige werk wat vir die verwydering daarvan nodig is, deur, of onder toesig van, 'n loodgieter gedoen word.

126.5 Indien enige perseelrioolinstallasie op 'n perseel oorloop as gevolg van 'n verstopping in die riool, en indien die munisipaliteit redelik tevrede is dat die verstopping veroorsaak is deur voorwerpe wat van die perseelrioolinstallasie afkomstig is, is die eienaar van die perseel wat deur die perseelrioolinstallasie bedien word, aanspreeklik vir die koste van die oopmaak van die verstopping.

126.6 Waar 'n verstopping verwyder is uit 'n perseelriool of deel van 'n perseelriool wat twee of meer persele bedien, is die eienaars gesamentlik en afsonderlik aanspreeklik vir die koste van die oopmaak van die verstopping.

126.7 Waar 'n verstopping in 'n sanitasiesstelsel deur die Ingenieur verwyder is en die verwydering versteuring van 'n eienaar se plaveisel, grasperk of ander kunsmatige oppervlak verg, sal daar nie van die Ingenieur of die munisipaliteit vereis word om dit in die vorige toestand te herstel nie en hulle sal ook nie verantwoordelik wees vir enige skade daaraan nie, tensy dit deur die onregmatige handeling of nalatigheid van die Ingenieur veroorsaak is.

127 Vetvangers

127.1 'n Vetvanger van 'n goedgekeurde soort, grootte en vermoë moet voorsien word ten opsigte van alle persele wat rioolvuil in terreinsanitasiesstelsels uitlaat of waar, na die mening van die munisipaliteit, die uitlaat van vet en olie waarskynlik 'n verstopping in die vloei van rirole of perseelriole sal veroorsaak of met die behoorlike werking van 'n afvalwaterbehandelingsaanleg sal inmeng.

128 Nywerheidsvetvangers

128.1 Die eienaar of vervaardiger moet toesien dat nywerheidsuitvloei wat vet, olie, of anorganiese vaste stof in suspensie bevat of, na die mening van die munisipaliteit waarskynlik bevat, voordat dit toegelaat word om 'n riool binne te gaan, vloei deur een of meer tenks of kamers van 'n soort, grootte en inhoudsvermoë wat ontwerp is om sodanige vet, olie of vaste stof te onderskep en terug te hou, wat deur die Ingenieur goedgekeur is.

128.2 Die eienaar of vervaardiger moet toesien dat olie, vet of enige ander stof wat in nywerheidsuitvloei of ander vloeistof vervat is en wat 'n vlambare of skadelike damp teen 'n temperatuur van, of meer as, 20° C afgee, in 'n tenk of kamer onderskep en teruggehou word om te voorkom dat dit die riool binnegaan.

128.3 'n Tenk of kamer wat in subartikel (2) bedoel word, moet aan die volgende vereistes voldoen:

- a) Dit moet 'n toereikende inhoudsvermoë hê, van harde duursame materiaal gebou wees en waterdig wees wanneer dit voltooi is;
- b) die waterslot van sy uitlaatpyp moet nie minder as 300 mm diep wees nie; en
- c) dit moet voorsien wees van 'n toereikende aantal mangatdeksels vir die afdoende en effektiewe verwydering van vet, olievet en vaste stowwe.

128.4 'n Persoon wat uitvloei in 'n tenk of kamer uitlaat, moet vet, olie of vaste stof gereeld uit die tenk of kamer verwyder en 'n register aanhou waarin aangeteken word —

- a) die datums waarop die tenk of kamer skoongemaak is;
- b) die naam van die persone wat by hom in diens is om die tenk of kamer skoon te maak of, as hy dit self skoongemaak het, die feit dat hy dit gedoen het; en
- c) 'n sertifikaat van die persoon in diens om dit skoon te maak, wat sertifiseer dat die tenk of kamer skoongemaak is en die wyse meld waarop daar met die inhoud van die tenk of kamer weggedoen is of, as hy dit self skoongemaak het, sy eie sertifikaat te dien effekte.

129 Meganiese toestelle vir lig van rioolvuil

- 129.1 Die eienaar van 'n perseel moet die goedkeuring van die Ingenieur verkry voordat enige meganiese toestel vir die lig of oorplaas van rioolvuil ingevolge die Bouregulasies geïnstalleer word.
- 129.2 Daar moet deur 'n professionele Ingenieur aansoek gedoen word, vergesel van tekeninge wat ooreenkomstig die toepaslike bepalings van die Bouregulasies opgestel is en besonderhede toon van die kompartement wat die toestel bevat, die rioolvuilopgaartenk, die dempkamer en hulle posisies, en die posisie van die perseelriole, ventilasiepype, stygleiding en die rioolaansluiting.
- 129.3 Nieteenstaande enige goedkeuring wat ingevolge subartikel (1) gegee is, is die munisipaliteit nie aanspreeklik vir enige besering, verlies of skade aan lewens of eiendom wat deur die gebruik, wanfunksionering of enige ander toestand wat uit die installasie of werking van 'n meganiese toestel vir die lig of oorplaas van rioolvuil spruit nie, tensy die besering of skade veroorsaak is deur die onregmatige opsetlike of nalatige handeling of nalatigheid van 'n werknemer van die munisipaliteit.
- 129.4 Elke meganiese toestel wat vir die lig of oorplaas van rioolvuil geïnstalleer word, moet spesifiek vir die doel ontwerp wees en moet toegerus wees met 'n uitlaatpyp, sluiskleppe en terugslagkleppe wat in goedgekeurde posisies geleë is.
- 129.5 Tensy andersins deur die Ingenieur toegelaat, moet sodanige meganiese toestelle in duplikaat geïnstalleer word en elke sodanige toestel moet so beheer word dat enigeen van hulle onmiddellik outomaties sal begin funksioneer in geval die ander een weier.
- 129.6 Elke meganiese toestel wat deel van 'n perseelrioolinstallasie uitmaak, moet so geleë wees en so werk dat dit nie enige oorlas deur geraas of reuk of andersins veroorsaak nie, en elke kompartement wat so 'n toestel bevat, moet effektief geventileer wees.
- 129.7 Die maksimum uitlaattempo uit enige meganiese toestel en die tye waartussen die uitlaat mag plaasvind, moet wees soos vasgestel deur die Ingenieur, wat te eniger tyd van die eienaar kan vereis om sodanige toebehore en reguleertoestelle te installeer wat na sy mening nodig kan wees om te verseker dat die vasgestelde maksimum uitlaattempo nie oorskry word nie.
- 129.8 Behalwe waar rioolvuilopgaarruimte as 'n integrale deel by 'n meganiese toestel ingesluit is, moet 'n rioolvuilopgaartenk saam met sodanige toestel verskaf word.
- 129.9 Elke rioolvuilopgaartenk wat ingevolge paragraaf (a) vereis word, moet —
- a) van harde, duursame materiaal gebou wees en moet waterdig wees en die binneoppervlakke van die mure en vloer moet glad en ondeurlatend wees;
  - b) 'n opgaarvermoë onder die vlak van die inlaat hê wat gelyk staan aan die hoeveelheid rioolvuil wat in 24 uur daarin uitgelaat word of 900 liter, watter een ook al die grootste hoeveelheid is; en
  - c) so ontwerp wees dat die maksimum van sy rioolvuilinhoud by elke uitlaatsiklus van die meganiese toestel leeggemaak word.
- 129.10 Elke opgaartenk en dempkamer moet voorsien wees van 'n ventilasiepyp ooreenkomstig die Ingenieur se spesifikasies.

Deel 5: Terreinsanitasiedienste en gepaardgaande dienste

130 Installering van terreinsanitasiedienste

130.1 Indien 'n ooreenkoms vir terreinsanitasiedienste ten opsigte van 'n perseel aangegaan is, of as dit nie redelik moontlik of koste-effektief vir die munisipaliteit is om 'n aansluitriool te installeer nie, moet die eienaar sanitasiedienste wat deur die munisipaliteit gespesifiseer is, op die terrein installeer, tensy die diens 'n gesubsidieerde diens is wat deur die munisipaliteit bepaal is ooreenkomstig artikel 10 van die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering.

131 Geventileerde verbeterde putlatrines

131.1 Die munisipaliteit kan, op sodanige voorwaardes wat hy mag voorskryf, met inagneming van die aard en deurlatendheid van die grond, die diepte van die watertafel, die grootte van, en toegang tot, die terrein en die beskikbaarheid van 'n pypwatertoevoer, die wegdoening van menslike ekskrement deur middel van 'n geventileerde verbeterde put(VIP)latrine goedkeur.

131.2 'n Geventileerde verbeterde putlatrine moet —

- a) 'n put met 'n inhoudsvermoë van 2 m³ hê;
- b) 'n voering hê soos vereis;
- c) 'n platblok hê wat ontwerp is om die geërfde lading te stut; en
- d) 'n beskerming hê wat verhoed dat kinders in die put val;

131.3 'n Geventileerde verbeterde putlatrine moet aan die volgende spesifikasies voldoen:

- a) die put moet geventileer word deur middel van 'n pyp wat by die bopunt met duursame insekwerende sif afgedig is wat stewig in plek geplaas is;
- b) die ventilasiepyp moet nie minder nie as 0.5 m bokant die naaste dak uitsteek, moet minstens 150 mm in diameter wees en moet vertikaal sonder 'n buig geïnstalleer wees;
- c) die binnekant van die kloset moet glad afgewerk wees sodat dit in 'n skoon en higiëniese toestand gehou kan word. Die bobou moet goed geventileer wees ten einde toe te laat dat die vry vloei van lug na die put deur die pyp ontlugter word;
- d) die opening deur die platblok moet van toereikende grootte wees om bevuiling te voorkom. Die rand moet gelig wees sodat vloeistowwe wat vir die was van die vloer gebruik word, nie in die put inloop nie. Dit moet toegerus wees met 'n deksel om te voorkom dat vlieë en ander insekte uitkom wanneer die toilet nie in gebruik is nie;
- e) dit moet geleë wees op 'n plek wat onafhanklik van die wooneenheid is;
- f) dit moet geleë wees op plekke wat toeganklik is vir padvoertuie met 'n breedte van 3.0 m ten einde die leegmaak van die put te vergemaklik;
- g) in situasies waar daar 'n gevaar van besoedeling van 'n brugkanaal weens die deurlatendheid van die grond is, moet die put uitgevoer word met 'n ondeurlatende materiaal wat duursaam is en nie onder spanning sal kraak nie; en

- h) in situasies waar die grond waarin die put uitgegrawe gaan word, onstabiel is, moet geskikte stut verskaf word om die instorting van die grond te voorkom.

132 Septiese tenks en behandelingsaanlegte

- 132.1 Die munisipaliteit kan, op sodanige voorwaardes wat hy mag voorskryf, die wegdoening van rioolvuil of ander uitvloeisel deur middel van septiese tenks of ander terreinrioolvuilbehandelingsaanlegte goedkeur.
- 132.2 'n Septiese tenk of ander rioolvuilbehandelingsaanleg op 'n terrein mag nie nader as 3 meter van enige wooneenheid of aan enige grens van die perseel waarop dit geleë is, wees nie.
- 132.3 Uitvloeisel uit 'n septiese tenk of ander terreinrioolvuilbehandelingsaanleg moet tot voldoening van die munisipaliteit weggedoen word.
- 132.4 'n Septiese tenk moet waterdig, stewig bedek en voorsien wees van 'n gasdigte wyse van toegang tot die binnekant wat toereikend is om die inspeksie van die inlaat- en uitlaatpype toe te laat en toereikend vir die doel van verwydering van slik is.
- 132.5 'n Septiese tenk wat 'n wooneenheid bedien moet —
- a) 'n inhoudsvermoë onder die vlak van die bodem van die uitlaatpyp van nie minder nie as 500 liter per slaapkamer hê, onderworpe aan 'n minimum inhoudsvermoë onder so 'n bodemvlak van 2 500 liter;
  - b) 'n interne breedte van nie minder nie as 1 meter hê, reghoekig in die rigting van die vloei gemeet;
  - c) 'n interne diepte tussen die deksel en die bodem van die tenk van nie minder nie as 1,7 meter hê; en
  - d) vloeistof op 'n diepte van nie minder nie as 1,4 meter terughou.
- 132.6 Septiese tenks wat 'n ander perseel as 'n wooneenheid bedien, moet ontwerp en gesertifiseer wees deur 'n professionele siviele Ingenieur wat as 'n lid van die Ingenieursraad van Suid-Afrika geregistreer is.
- 132.7 Geen ander reënwater, stormwater of uitvloeisel as wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, mag in 'n septiese tenk uitgelaat word nie.

133 Stapelriole

- 133.1 Die munisipaliteit kan, op sodanige voorwaardes wat hy mag voorskryf met inagneming van die hoeveelheid en aard van die uitvloeisel en die aard van die grond soos bepaal deur die deurlatendheidstoets wat deur die Suid-Afrikaanse Buro van Standaarde voorgeskryf word, die wegdoening van afvalwater of ander uitvloeisel deur middel van stapelriole, weekputte of ander goedgekeurde werke goedkeur.
- 133.2 'n Stapelriool, weekput of ander soortgelyke werk mag nie nader as 5 m aan enige wooneenheid of enige persoon waarop dit geleë is wees nie, en ook nie in 'n posisie wat, na die mening van die munisipaliteit, kontaminasie kan veroorsaak van 'n boorgat of ander waterbron wat vir drinkdoeleindes gebruik word of gebruik kan word nie, of vogtigheid in enige gebou kan veroorsaak nie.

133.3 Die afmetings van 'n stapelriool, weekput of ander soortgelyke werk moet bepaal word in verhouding tot die absorberende eienskappe van die grond en die aard van hoeveelheid van die uitvloeiSEL.

133.4 Stapelriole wat 'n ander perseel as 'n woonhuis bedien, moet ontwerp en gesertifiseer word deur 'n professionele siviele Ingenieur wat as 'n lid van die Ingenieursraad van Suid-Afrika geregistreer is.

134 Riooltenks

134.1 Die munisipaliteit kan, op sodanige voorwaardes wat hy kan voorskryf, die bou van 'n riooltenk en aanvullende toestelle vir die terughou van rioolvuil of uitvloeiSEL goedkeur.

134.2 Geen ander reënwater, stormwater of uitvloeiSEL as wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, mag in 'n riooltenk uitgelaat word nie.

134.3 Geen riooltenk mag as sodanig gebruik word nie, tensy —

- a) die bodem van die tenk teen 'n helling van nie minder nie as 1 in 10 na die uitlaat afloop;
- b) die tenk gas- en waterdig is;
- c) die tenk 'n uitlaatpyp, met 'n binnediameter van 100 mm, van gegote yster, gietyster of ander goedgekeurde materiaal gemaak en, tensy andersins deur die munisipaliteit goedgekeur, eindig in 'n goedgekeurde klep en toebehore vir aansluiting by die munisipaliteit se verwyderingsvoertuie het;
- d) die klep en toebehore wat in paragraaf (c) bedoel word of die uitlaatlent van die pyp, na gelang van die geval, geleë is in 'n kamer wat 'n skarnierdeksel het wat deur die Ingenieur goedgekeur is en wat geleë is in 'n posisie wat deur die munisipaliteit vereis word;
- e) toegang tot die opgaartenk voorsien is deur middel van 'n goedgekeurde mangat met 'n verwyderbare gietysterdeksel wat onmiddellik bo die sigbare tap van die inlaatpyp geplaas is.

134.4 Die munisipaliteit kan, met inagneming van die posisie van die opgaartenk of van die aansluitingspunt van 'n verwyderingsvoertuig, van die eienaar of klant vereis om, as 'n voorwaarde vir die leegmaak van die tenk, die munisipaliteit skriftelik te vrywaar teen enige aanspreeklikheid vir enige skade wat kan voortspruit uit die lewering van daardie diens.

134.5 Waar die munisipaliteit se verwyderingsvoertuig oor 'n private perseel moet gaan vir die leegmaak van 'n riooltenk, moet die eienaar 'n pad van minstens 3,5 m breed, so hard gemaak dat dit 'n wiellas van 4 metrieke ton in alle weerstoestande kan weerstaan, voorsien, en toesien dat geen hek waardeur die voertuig moet gaan om by die tenk uit te kom minder as 3,5 m breed vir sodanige doeleindes is nie.

134.6 Die eienaar of okkupeerder van 'n perseel waarop 'n riooltenk geïnstalleer word moet te alle tye die tenk in 'n goeie toestand tot voldoening van die munisipaliteit in stand hou.

135 Werking en instandhouding van terreinsanitasiedienste

135.1 Die werking en instandhouding van terreinsanitasiedienste en alle koste wat daaraan verbonde is, bly die verantwoordelikheid van die eienaar van die perseel, tensy die terreinsanitasiedienste gesubsidieerde dienste is wat ooreenkomstig die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering bepaal is.

136 Ongebruikte riool- en septiese tenks

136.1 Indien 'n bestaande riooltenk of septiese tenk nie meer vir die opgaar of behandeling van rioolvuil nodig is nie, of indien toestemming vir die gebruik daarvan teruggetrek word, moet die eienaar dit óf heeltemal laat verwyder óf dit heeltemal met grond of ander geskikte materiaal laat opvul, met dien verstande dat die Ingenieur kan vereis dat daar op 'n ander manier met 'n tenk gehandel word, of die gebruik daarvan vir ander doeleindes goedgekeur, onderworpe aan enige voorwaardes wat deur hom gespesifiseer word.

Deel 6: Nywerheidsuitvloei

137 Goedkeuring vir uitlaat van nywerheidsuitvloei

137.1 Geen persoon mag nywerheidsuitvloei uitlaat of toelaat of veroorsaak dat nywerheidsuitvloei in die sanitasiestelsel uitgelaat word nie, behalwe met die goedkeuring van die munisipaliteit.

137.2 'n Persoon moet op die voorgeskrewe vorm wat as Skedule B by hierdie verordeninge aangeheg is, aansoek doen om goedkeuring vir die wegdoening van nywerheidsuitvloei in die munisipaliteit se sanitasiestelsel.

137.3 Die munisipaliteit kan, indien na sy mening die vermoë van die sanitasiestelsel afdoende is om die vervoer en effektiewe behandeling en wettige wegdoening van die nywerheidsuitvloei toe te laat, vir sodanige tydperk en onderworpe aan sodanige voorwaardes wat hy mag stel, die uitlaat van nywerheidsuitvloei in die sanitasiestelsel goedkeur.

137.4 'n Persoon wat 'n gebou wil bou of laat bou wat as 'n handelsperseel gebruik gaan word, moet ten tye van die indiening van 'n bouplan ingevolge artikel 4 van die Wet op die Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, no. 103 van 1977, ook aansoek om die verskaffing van sanitasiedienste en vir goedkeuring van die uitlaat van nywerheidsuitvloei indien.

138 Terugtrek van goedkeuring vir uitlaat van nywerheidsuitvloei

138.1 Die munisipaliteit kan enige goedkeuring aan 'n kommersiële klant, wat gemagtig is om nywerheidsuitvloei in die sanitasiestelsel uit te laat, terugtrek deur 14 (veertien) dae kennis te gee indien die klant —

- a) versuim om te verseker dat die nywerheidsuitvloei wat uitgelaat word, voldoen aan die nywerheidsuitvloei-standaarde wat in Skedule A by hierdie verordeninge of die skriftelike toestemming wat in artikel 71 bedoel word, voorgeskryf word;

- b) versuim of weier om te voldoen aan 'n kennisgewing wat wettiglik ingevolge hierdie verordeninge aan hom beteken is, of enige bepalings van hierdie verordeninge of enige voorwaarde wat gestel is ingevolge enige toestemming wat aan hom verleen is, oortree; of
- c) versuim om die gelde ten opsigte van enige nywerheidsuitvloeisel wat uitgelaat is, te betaal.

138.2 Die munisipaliteit kan by terugtrekking van enige goedkeuring —

- a) benewens enige stappe wat ingevolge hierdie verordeninge deur hom vereis word, en met 14 (veertien) dae skriftelike kennisgewing, die sluiting of afdigting van die aansluitriool van die genoemde perseel magtig; en
- b) weier om enige nywerheidsuitvloeisel op te vang totdat hy tevrede is dat toereikende stappe gedoen is om te verseker dat die nywerheidsuitvloeisel wat uitgelaat gaan word, voldoen aan die standaard wat deur hierdie verordeninge vereis word.

139 Gehaltestandaard vir wegdoening van nywerheidsuitvloeisel

139.1 'n Kommersiële klant aan wie goedkeuring verleen is, moet toesien dat geen nywerheidsuitvloeisel in die sanitasiesistelsel van die munisipaliteit uitgelaat word nie tensy dit voldoen aan die standaard en maatstawwe wat in Skedule A uiteengesit word.

139.2 Die munisipaliteit kan, wanneer hy sy goedkeuring gee, die standaard in Skedule A verslap of wysig, mits hy tevrede is dat enige verslapping die beste praktiese omgewingsopsie verteenwoordig.

139.3 By die vasstelling of verslapping of wysiging van die standaard in Skedule A die beste praktiese omgewingsopsie verteenwoordig, moet 'n munisipaliteit dit oorweeg —

- a) of die kommersiële klant se onderneming teen optimale vlakke bedryf en in stand gehou word;
- b) of tegnologie wat deur die kommersiële klant gebruik word die beste is wat tot die kommersiële klant se bedryf beskikbaar is en, indien nie, of die installering van die beste tegnologie onredelike onkoste vir die klant kan meebring;
- c) of die kommersiële klant 'n program van afvalminimalisering implementeer wat voldoen aan nasionale afvalminimaliseringstandaarde wat ooreenkomstig nasionale wetgewing gestel is;
- d) wat die koste van die toestaan van die verslapping of wysiging vir die munisipaliteit sal wees; en
- e) wat die omgewingsimpak of praktiese impak van die verslapping of wysiging sal wees.

139.4 Toetsmonsters kan te eniger tyd deur 'n behoorlik gekwalifiseerde monsternemer geneem word om vas te stel of die nywerheidsuitvloeisel voldoen aan Skedule A of enige ander standaard wat as 'n voorvereiste vir die toestaan van goedkeuring neergelê is.

140 Voorwaardes vir die uitlaat van nywerheidsuitvloei

140.1 Die munisipaliteit kan by die verleen van goedkeuring vir die uitlaat van nywerheidsuitvloei, of te eniger tyd wat hy gepas ag, by kennisgewing van 'n kommersiële klant vereis om —

- a) die nywerheidsuitvloei aan sodanige voorlopige behandeling te onderwerp as wat na die mening van die munisipaliteit sal verseker dat die nywerheidsuitvloei voldoen aan die standaarde wat in Skedule A voorgeskryf word voordat dit in die sanitasiestelsel uitgelaat word;
- b) om effeningstenks, kleppe, pompe, toestelle, meters en ander toerusting te installeer wat, na die mening van die munisipaliteit, nodig sal wees om die uitlaattempo en -tyd in die sanitasiestelsel te beheer ooreenkomstig die voorwaardes wat deur hom gestel is;
- c) vir die vervoer van die nywerheidsuitvloei in die sanitasiestelsel op 'n gegewe punt 'n perseelrioolinstallasie afsonderlik van die perseelrioolinstallasie vir ander rioolvuil te installeer, en kan 'n kommersiële klant verbied om sy nywerheidsuitvloei by enige ander punt weg te doen;
- d) 'n pyp wat sy nywerheidsuitvloei na 'n riool, 'n dienstoegangsgat of afsluitklep vervoer, in so 'n posisie en van sulke afmetings en materiaal as wat die munisipaliteit mag voorskryf, te bou;
- e) alle inligting te verskaf wat deur die munisipaliteit vereis mag word om hom in staat te stel om die tariewe of gelde wat aan die munisipaliteit verskuldig is, te skat;
- f) toereikende fasiliteite te verskaf, insluitende, maar nie beperk nie tot, vlak- of oorloopverkliktoestelle, reserwe-toerusting, oorloopopvangputte of ander gepaste maniere om 'n uitlaat in die sanitasiestelsel strydig met hierdie verordeninge te voorkom;
- g) enige meter, ykinstrument of ander toestel wat ingevolge hierdie artikel geïnstalleer is, deur 'n onafhanklike gesag op koste van die kommersiële klant te laat kalibreer met sodanige tussenposes as wat deur die munisipaliteit vereis kan word, en afskrifte van die kalibrering moet deur die kommersiële klant aan hom gestuur word; en
- h) nywerheidsuitvloei so dikwels en op watter manier die munisipaliteit ook al mag bepaal, te laat ontleed en aan hom die resultate van hierdie toetse te verskaf wanneer dit voltooi is.

140.2 Die koste van enige behandeling, aanleg, werk of ontleding wat ingevolge subartikel (1) van 'n persoon vereis word om te doen, te bou of te installeer, moet deur die betrokke kommersiële klant gedra word.

140.3 Indien nywerheidsuitvloei wat nie aan die standaarde in Skedule A voldoen nie en nie deur die munisipaliteit goedgekeur is nie, in die sanitasiestelsel uitgelaat word, moet die munisipaliteit binne twaalf uur na die uitlaat daarvan en van die redes daarvoor verwittig word.

Deel 7: Rioolvuil per padvervoer afgelewer

141 Aanvaarding van rioolvuil per padvervoer afgelewer

141.1 Die Ingenieur kan, na sy goeëdunke en onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat hy mag spesifiseer, rioolvuil vir wegdoening opvang wat per padvervoer by die munisipaliteit se rioolvuilbehandelingsaanleg afgelewer word.

142 Goedkeuring van rioolvuil per padvervoer

142.1 Geen persoon mag rioolvuil per padvervoer aflewer ten einde dit in die munisipaliteit se rioolvuilbehandelingsaanlegte uit te laat nie, behalwe met die goedkeuring van die Ingenieur en onderworpe aan enige voorwaardes en op tye wat op redelike gronde deur hom gestel kan word.

142.2 Die gelde vir enige rioolvuil wat vir wegdoening by die munisipaliteit se rioolvuilbehandelingsaanlegte afgelewer word, moet deur die munisipaliteit ooreenkomstig die voorgeskrewe tarief van gelde geskat word.

143 Terugtrek van toestemming vir aflewering van rioolvuil per padvervoer

143.1 Die Ingenieur kan enige goedkeuring wat ingevolge artikel 75 verleen is, terugtrek nadat hy minstens 14 (veertien) dae skriftelike kennis gegee het van sy voorneme om dit te doen, indien 'n persoon wat toegelaat is om rioolvuil per padvervoer uit te laat —

- a) versuim om te verseker dat die rioolvuil voldoen aan die standaard wat óf in Skedule A voorgeskryf word, óf 'n voorwaarde van goedkeuring is; of
- b) versuim of weier om te voldoen aan enige kennisgewing wat ingevolge hierdie verordeninge aan hom beteken is of enige bepaling van hierdie verordeninge of enige voorwaarde wat as 'n voorwaarde van goedkeuring aan hom opgelê is, verbreek; en
- c) versuim om alle gelde wat op die aflewering van rioolvuil van toepassing is, te betaal.

144 Voorwaardes vir die aflewering van rioolvuil per padvervoer

144.1 Wanneer rioolvuil per padvervoer afgelewer gaan word —

- a) moet die tyd wanneer en die plek waar aflewering gaan plaasvind, in oorleg met die Ingenieur gereël word; en
- b) moet die Ingenieur, voordat 'n aflewering kan plaasvind, tevrede wees dat die rioolvuil van 'n geskikte aard vir padvervoer is en dat die aflewering sal voldoen aan die bepalings van hierdie verordeninge.

Deel 8: Ander sanitasiedienste**145 Perdestalle en soortgelyke persele**

145.1 Die munisipaliteit kan die aansluiting van 'n perseelrioolinstallasie by perdestalle, koeistalle, melkerie, hondeherberge, ander persele vir die huisvesting van diere en leerlooierie goedkeur, onderworpe aan die betaling van alle toepaslike gelde en die

nakoming van enige voorwaarde wat die munisipaliteit mag stel; maar goedkeuring sal slegs gegee word indien —

- a) die vloer van die perseel geplavei is met ondeurlatende materiaal wat deur die munisipaliteit goedgekeur is en skuins afloop na 'n slikvanger, vetvanger of rioolput met 'n toereikende inhoudsvermoë; en
- b) elke deel van die vloer van die perseel bedek word met 'n dak, of ander beskermende toestel, op so 'n wyse dat die binnekoms van reën of stormwater in die perseelrioolinstallasie voorkom word.

146 Meganiese voedselafval- of ander wegdoeneenhede

146.1 Die munisipaliteit kan die aansluiting of insluiting van 'n meganiese voedselafvalwegdoeneenheid of afvalmeul by 'n perseelrioolinstallasie met 'n inhoudsvermoë van meer as 500W goedkeur, onderworpe aan die betaling van alle toepaslike gelde en op enige voorwaarde wat die munisipaliteit kan stel, maar goedkeuring sal slegs gegee word as —

- a) 'n watermeter deur die munisipaliteit geïnstalleer is;
- b) die Ingenieur tevrede is dat die munisipaliteit se rioolvuil- en rioolvuilbehandelingstelsel nie nadelig beïnvloed sal word nie; en
- c) die installering of insluiting aan die munisipaliteit se verordeninge betreffende elektrisiteit voldoen.

Deel 9: Installeringswerk

147 Goedkeuring van installeringswerk

147.1 Indien 'n eienaar installeringswerk gedoen wil hê, moet hy eers die munisipaliteit se skriftelike goedkeuring verkry.

147.2 Aansoek om die goedkeuring wat in subartikel (1) bedoel word, moet op die voorgeskrewe vorm geskied en moet vergesel gaan van —

- a) 'n geld deur die munisipaliteit vasgestel, indien 'n geld vasgestel is, en
- b) afskrifte van alle tekeninge wat vereis mag word en deur die munisipaliteit goedgekeur is;
- c) 'n sertifikaat deur 'n professionele Ingenieur wat sertifiseer dat die installasie ooreenkomstig enige toepaslike SANS-kodes ontwerp is.

147.3 Goedkeuring gegee ingevolge subartikel (1) verval na 24 (vier en twintig) maande.

147.4 Wanneer goedkeuring ingevolge subartikel (1) gegee is, moet 'n volledige stel tekeninge wat deur die munisipaliteit vereis en goedgekeur is, te alle redelike tye by die terrein ter insae beskikbaar wees totdat die werk voltooi is.

147.5 Indien installeringswerk strydig met subartikel (1) of (2) gedoen is, kan die munisipaliteit van die eienaar vereis —

- a) om die teenstrydigheid binne 'n gespesifiseerde tyd reg te stel;
- b) indien werk aan die gang is, om die werk te staak; en
- c) om alle werk te verwyder wat nie aan hierdie verordeninge voldoen nie.

148 Persone toegelaat om installerings- en ander werk te doen

148.1 Geen persoon wat nie 'n loodgieter is of onder die beheer van 'n loodgieter werk nie, word toegelaat om —

- a) installeringswerk te doen, behalwe die vervanging of herstel van 'n bestaande pyp of sanitasietoebehoorsel;
- b) 'n perseelrioolinstallasie, brandinstallasie of opgaartenk te inspekteer, te ontsmet en te toets;
- c) 'n terugvloeisperder te versien, te herstel of te vervang; of
- d) 'n meter wat deur 'n eienaar van 'n perseelrioolinstallasie verskaf is, te installeer, in stand te hou of te vervang.

148.2 Geen persoon mag van 'n persoon wat nie 'n loodgieter is nie vereis, of hom in diens neem, om werk te doen wat in subartikel (1) bedoel word.

148.3 Nieteenstaande die bepalings van subartikel (1) en (2), kan die munisipaliteit 'n persoon wat nie 'n loodgieter is nie, toelaat om installeringswerk op sy eie perseel te doen as dit deur hom of sy eie huishouding geokkupeer word, maar indien toestemming gegee word, moet die werk geïnspekteer en goedgekeur word deur 'n loodgieter onder die leiding van, of wat aangestel is deur, die Ingenieur.

149 Gebruik van pype en watertoebehore moet gemagtig word

149.1 Geen persoon mag, sonder die vooraf skriftelike magtiging van die Ingenieur, 'n pyp of watertoebehoorsel in 'n waterinstallasie binne die munisipaliteit se regsgebied installeer of gebruik nie, tensy dit ingesluit is by die Skedule van Goedgekeurde Pype en Toebehore wat deur die munisipaliteit saamgestel is.

149.2 Aansoek om die insluiting van 'n pyp of watertoebehoorsel by die Skedule wat in subartikel (1) bedoel word, moet gedoen word op die vorm wat deur die munisipaliteit voorgeskryf is.

149.3 'n Pyp of watertoebehoorsel kan ingesluit word by die Skedule wat in subartikel (1) bedoel word, indien —

- a) dit die standaardisasiemerk van die Suid-Afrikaanse Buro van Standaarde op het ten opsigte van die toepaslike SANS-spesifikasie deur die Buro uitgereik; of
- b) dit 'n sertifiseringsmerk op het wat deur die SANS uitgereik is om te sertifiseer dat die pyp of watertoebehoorsel voldoen aan —
  - i) 'n SANS-merkspesifikasie; of
  - ii) 'n voorlopige spesifikasie deur die SANS uitgereik;
- c) ingesluit is by die lys van water- en sanitasie-installasies wat deur JASWIC aanvaar word.
- d) Geen sertifiseringsmerk is vir 'n tydperk van meer as twee jaar geldig nie.

149.4 Die munisipaliteit kan enige bykomende voorwaarde stel wat hy nodig ag met betrekking tot die gebruik of installasiemethode van enige pyp of watertoebehoorsel wat by die Skedule ingesluit is.

149.5 'n Pyp of sanitasietoebehoorsel moet uit die Skedule verwyder word as dit —

- a) nie meer voldoen aan die maatstawwe waarop die insluiting daarvan gebaseer is nie; of
  - b) nie meer geskik is vir die doel waarvoor dit aanvaar is nie.
- 149.6 Die huidige Skedule moet te eniger tyd gedurende werkure by die kantoor van die munisipaliteit ter insae beskikbaar wees.
- 149.7 Die munisipaliteit kan afskrifte van die huidige Skedule verkoop teen 'n geld wat deur hom vasgestel is.

150 Toets van perseelrioolinstallasies

- 150.1 Geen perseelrioolinstallasie, of enige deel van een, mag by terreinsanitasiedienste aangesluit word nie en die munisipaliteit se sanitasiesistelsel mag ook nie by 'n bestaande goedgekeurde installasie aangesluit word nie, tensy een of meer van die volgende toetse in die teenwoordigheid en tot voldoening van die Ingenieur toegepas is voordat die perseelrioolinstallasie toegemaak is:
- a) die binnekant van elke pyp of reeks pype tussen twee punte van toegang moet regdeur sy lengte met behulp van 'n spieël en 'n ligbron geïnspekteer word, en gedurende die inspeksie moet 'n volle sirkel lig deur die waarnemer gesien kan word, en die pyp of reeks pype moet as onversper gesien word;
  - b) 'n gladde bal met 'n diameter van 12mm minder as die nominale diameter van die pyp moet, wanneer dit by die hoër ent van die pyp ingesteeek word, sonder hulp of onderbreking tot by die laer ent afrol;
  - c) nadat alle openings na die pyp of reeks pype wat getoets gaan word, nadat dit toegestop of afgedig is en nadat alle sperders wat daarmee gepaard gaan, met water gevul is, moet lug in die pyp of pype gepomp word totdat 'n manometriese druk van 38mm water aangedui word, waarna die druk vir 'n tydperk van ten minste 3 (drie minute) sonder verdere pomp groter moet bly as 25mm water; en
  - d) alle dele van die installasie moet onderwerp word aan en vereis word om 'n intern toegepaste hidrouliese toetsdruk van nie minder nie as 3m drukhoogte water vir 'n tydperk van nie minder nie as 10 minute te weerstaan.
- 150.2 Indien die munisipaliteit rede het om te glo dat enige perseelrioolinstallasie of enige deel daarvan defektief geword het, kan hy van die eienaar van 'n perseel vereis om enige of al die toetse te doen wat in subartikel (1) voorgeskryf word en, indien die installasie enige toets, of al die toetse, nie tot voldoening van die munisipaliteit kan slaag nie, kan die munisipaliteit by kennisgewing van die eienaar vereis om alle redelike maatreëls te tref wat nodig kan wees om die installasie aan enige of almal te laat voldoen.

151 Wateraanvraagbestuur

- 151.1 Nieteenstaande die bepalings van artikels 92 en 113, mag geen spoelurinaal wat nie gebruikergeaktiveer is nie, geïnstalleer of toegelaat word om in 'n waterinstallasie bedryf te word nie. Alle nie-gebruikergeaktiveerde spoelurinale wat voor die inwerkingtreding van hierdie regulasies geïnstalleer word, moet binne twee jaar na die inwerkingtreding van hierdie verordeninge in gebruikergeaktiveerde urinale omskep word.

- 151.2 Geen spoelbak en geen gepaardgaande pan wat ontwerp is om saam met sodanige spoelbak te werk mag met 'n spoelbakvermoë van groter as 9 liter geïnstalleer word nie en alle spoelbakke wat nie vir openbare gebruik bedoel is nie, moet toegerus wees met spoeltoestelle wat onderbreekbare of veelvuldige spoele toelaat, met dien verstande dat sodanige spoeltoestel nie vereis word in spoelbakke met 'n inhoudsvermoë van 4,5 liter of minder nie.

HOOFSTUK 6: WATERDIENSTETUSSENGANGERS

152 Registrasie

- 152.1 Die munisipaliteit kan by openbare kennisgewing van waterdienstetussengangers of klasse waterdienstetussengangers vereis om by die munisipaliteit te registreer op 'n wyse wat in die openbare kennisgewing gespesifiseer word.

153 Verskaffing van waterdienste

- 153.1 Waterdienstetussengangers moet verseker dat die waterdienste, insluitende basiese dienste soos deur die munisipale raad bepaal, verskaf word aan sodanige persone aan wie hy verplig is om waterdienste te verskaf.
- 153.2 Die gehalte, hoeveelheid en volhoubaarheid van waterdienste wat deur 'n waterdienstetussenganger verskaf word, moet voldoen aan enige minimum standdaarde wat ingevolge die Wet voorgeskryf word, en moet minstens van dieselfde standdaarde wees as wat deur die munisipaliteit aan klante verskaf word.

154 Gelde vir waterdienste verskaf

- 154.1 'n Waterdienstetussenganger mag nie 'n prys vir waterdienste vra wat nie voldoen aan enige norme wat kragtens die Wet voorgeskryf word en enige bykomende norme en standdaarde wat deur die munisipaliteit gestel kan word nie.
- 154.2 (2) 'n Waterdienstetussenganger moet gesubsidieerde waterdienste verskaf, soos van tyd tot tyd deur die munisipale raad ingevolge die munisipaliteit se verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering bepaal en deur die munisipaliteit aan klante verskaf word teen 'n prys wat dieselfde of minder is as die gelde waarteen die munisipaliteit sodanige dienste verskaf.

HOOFSTUK 7: ONGEMAGTIGDE WATERDIENSTE

155 Ongemagtigde dienste

- 155.1 Geen persoon mag toegang tot waterdienste kry nie tensy dit ingevolge 'n ooreenkoms is wat met die munisipaliteit vir die lewering van daardie dienste aangegaan is.
- 155.2 Die munisipaliteit kan, ongeag enige ander stappe wat hy teen 'n persoon ingevolge hierdie verordeninge kan doen, by skriftelike kennisgewing 'n persoon wat ongemagtigde dienste gebruik gelas om —
- a) aansoek om sulke dienste ingevolge artikels 2 en 3 te doen; en

- b) enige werk te doen wat nodig mag wees om te verseker dat die klantinstallasie waardeur toegang verkry is, aan die bepalings van hierdie en enige ander toepaslike verordeninge voldoen.

156 Inmenging met infrastruktuur vir die verskaffing van waterdienste

- 156.1 Geen persoon buiten die munisipaliteit mag infrastruktuur waardeur waterdienste verskaf word, voorsien en in stand hou nie.
- 156.2 Geen persoon buiten die munisipaliteit mag 'n aansluiting aan infrastruktuur waardeur waterdienste verskaf word, bewerkstellig nie.
- 156.3 Die munisipaliteit kan enige koste wat met die herstel van skade gepaard gaan wat as gevolg van 'n oortreding van subartikels (1) en (2) veroorsaak is, verhaal. Die koste wat deur die munisipaliteit verhaalbaar is, is die volle koste wat met die herstel van die skade gepaard gaan en sluit in, maar is nie beperk nie tot, enige verkennende ondersoek, opmetings, planne, spesifikasies, hoeveelheidslyste, toesig, administrasiekoste, die gebruik van werktuie, die uitgawe aan arbeid wat betrokke is by die versteuring of rehabilitasie van enige deel van 'n straat of grond wat deur die herstel beïnvloed is en die omgewingskoste.

157 Versperring van toegang tot infrastruktuur vir die verskaffing van waterdienste

- 157.1 Geen persoon mag fisiese toegang tot infrastruktuur waardeur munisipale waterdienste voorsien word, verhoed of versper nie.
- 157.2 Indien 'n persoon subartikel (1) oortree, kan die munisipaliteit —
  - a) by skriftelike kennisgewing so 'n persoon gelas om binne 'n gespesifiseerde tydperk op sy eie koste toegang te herstel; of
  - b) indien hy van mening is dat die situasie 'n saak van dringendheid is, sonder vooraf kennisgewing toegang herstel en die koste op sodanige persoon verhaal.
- 157.3 Die koste deur die munisipaliteit verhaalbaar is die volle koste wat met die herstel van die toegang gepaard gaan en sluit in, maar is nie beperk nie tot, enige verkennende ondersoek, opmetings, planne, spesifikasies, hoeveelheidslyste, toesig, administrasiekoste, die gebruik van werktuie, die uitgawe aan arbeid wat betrokke is by die versteuring of rehabilitasie van enige deel van 'n straat of grond wat deur die herstel van toegang beïnvloed is en die omgewingskoste.

158 Verkwisting van water

- 158.1 Geen klant mag toelaat dat —
  - a) water doelloos of verkwistend uit terminaalwatertoebehore uitgelaat word nie;
  - b) pype of watertoebehore lek nie;
  - c) wanaangepaste of defektiewe watertoebehore gebruik word nie; of
  - d) 'n oorloop van water volgehou word nie.
- 158.2 'n Eienaar moet enige deel van sy water- en sanitasie-installasie wat in so 'n swak toestand is dat dit 'n voorval wat in subartikel (1) genoem word, veroorsaak of waarskynlik sal veroorsaak, vervang.

- 158.3 Indien 'n eienaar versuim om maatreëls te tref soos in subartikel (2) beoog, moet die munisipaliteit, by skriftelike kennisgewing, die eienaar gelas om aan die bepalings van subartikel (1) te voldoen.
- 158.4 Die munisipaliteit kan, by skriftelike kennisgewing, die gebruik van enige toerusting in 'n water- of sanitasie-installasie deur 'n klant verbied indien, na sy mening, sy gebruik van water ondoeltreffend is. Sodanige toerusting mag nie weer gebruik word nie tensy die doeltreffendheid daarvan herstel is en 'n skriftelike aansoek om aldus te doen deur die munisipaliteit goedgekeur is.
- 159 Ongemagtigde en onwettige uitlaat
- 159.1 Geen persoon mag rioolvuil regstreeks of onregstreeks in 'n stormwaterriool, rivier, stroom of ander waterstroom, hetsy natuurlik of kunsmatig, uitlaat of laat uitlaat of toelaat dat dit uitgelaat word nie.
- 159.2 Die eienaar of okkupeerder van 'n perseel waarop stoom of ander vloeistof behalwe drinkbare water opgegaan, verwerk of gegenerer word, moet alle fasiliteite verskaf wat nodig is om 'n uitlaat of lekkasie van sodanige vloeistof in 'n straat, stormwaterriool of waterloop, hetsy natuurlik of kunsmatig, te voorkom, behalwe waar, in die geval van stoom, die munisipaliteit sodanige uitlaat goedgekeur het.
- 159.3 Waar die afspuit of afspoel van 'n oop gebied deur reënwater na die mening van die munisipaliteit waarskynlik die uitlaat van aanstootlike stowwe in 'n straat, stormwaterriool, rivier, stroom of ander waterloop, hetsy natuurlik of kunsmatig, sal veroorsaak, of die besoedeling van enige sodanige waterloop sal veroorsaak of daartoe sal bydra, kan die munisipaliteit, by kennisgewing, die eienaar van die perseel gelas om redelike maatreëls te tref om sodanige uitlaat of besoedeling te voorkom of te minimaliseer.
- 159.4 Geen persoon mag die volgende uitlaat of laat uitlaat of toelaat dat dit uitgelaat word nie:
- a) enige stof behalwe rioolvuil, insluitende stormwater, in 'n perseelrioolinstallasie;
  - b) water uit 'n swembad regstreeks of onregstreeks oor enige pad of in 'n geut, stormwaterriool, waterloop, oop grond of privaat perseel behalwe die perseel van die eienaar van so 'n swembad;
  - c) water uit kunsmatige fonteine, reservoirs of swembaddens wat op 'n perseel geleë is, in 'n perseelrioolinstallasie, sonder die goedkeuring van die munisipaliteit en onderworpe aan die betaling van toepaslike gelde en sodanige voorwaardes wat die munisipaliteit kan stel;
  - d) enige rioolvuil, nywerheidsuitvloei of ander vloeistof of stof wat —
    - i) na die mening van die Ingenieur skadelik vir die publiek kan wees of 'n oorlas vir die publiek kan veroorsaak;
    - ii) in die vorm van stoom of damp is of 'n temperatuur het wat 44° C oorskry by die punt waar dit die riool binnegaan;
    - iii) pH-waarde van minder as 6.0 het;
    - iv) waarskynlik 'n stof van watter aard hoegenaamd bevat wat plofbare, vlambare, giftige of skadelike gasse of dampe in enige riool kan voortbring of vrylaat;

- v) 'n stof bevat wat 'n oop flitspunt van minder as 93°C het of 'n giftige damp teen 'n temperatuur van laer as 93° C vrystel;
  - vi) 'n stof van watter aard hoegenaamd, insluitende olie, vet of detergente, bevat wat 'n versperring vir die vloei in riole of perseelriole of inmenging met die behoorlike werking van 'n rioolvuilbehandelingswerke kan veroorsaak;
  - vii) enige sigbare tekens van teer of verwante produkte of distillate, bitumen of asfalt toon;
  - viii) 'n stof in sulke konsentrasies bevat dat dit 'n ongewenste smaak na chlorering of 'n onwenslike reuk of kleur, of oormatige skuim kan voortbring;
  - ix) óf 'n groter PV of COD(Chemiese Suurstofbehoefte)-waarde, 'n laer pH-waarde of 'n hoër bytalkaliniteit of elektriese geleivermoë het as wat in Skedule A gespesifiseer word, sonder die vooraf goedkeuring en onderworpe aan die betaling van toepaslike gelde en sodanige voorwaardes as wat die munisipaliteit kan stel;
  - x) 'n stof bevat wat na die mening van die Ingenieur —
    - (aa) nie by die rioolvuilbehandelingswerke waarheen dit uitgelaat kon word, behandel kan word nie; of
    - (bb) die behandelingsprosesse by die rioolvuilbehandelingswerke waarheen dit uitgelaat kon word, negatief sal beïnvloed; of
    - (cc) 'n negatiewe impak sal hê op die vermoë van die rioolvuilbehandelingswerke om uitlate te produseer wat sal voldoen aan die afvalwateruitlaatstandaarde wat ingevolge die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet no. 36 van 1998) gestel is; of
  - i) hetsy alleen of in kombinasie met 'n ander stof —
    - (aa) 'n toksiese stof genereer of uitmaak wat gevaarlik is vir die gesondheid van mense wat by die rioolvuilbehandelingswerke werk of die raad se riole of mangate in die loop van hulle pligte binnegaan; of
    - (bb) skadelik is vir riole, behandelingsaanlegte of grond wat vir die wegdoening van behandelde afvalwater gebruik word; of
    - (cc) enige van die prosesse waarvolgens rioolvuil behandel word of enige hergebruik van rioolvuiluitvloei nadelig beïnvloed.
- 159.5 Geen persoon mag die opeenhoping van vet, olie of vaste stof in enige perseelrioolinstallasie veroorsaak of toelaat wat die effektiewe funksionering daarvan nadelig sal beïnvloed nie.
- 159.6 Die munisipaliteit kan, nieteenstaande enige ander stappe wat ingevolge hierdie verordeninge gedoen kan word, op enige persoon wat nywerheidsuitvloei of 'n stof wat ongemagtig of onwettig is uitlaat, alle koste wat deur die munisipaliteit as gevolg van sodanige uitlaat aangegaan word, verhaal, insluitende koste wat spruit uit —
- a) besering van persone, skade aan die sanitasiesetel; of
  - b) 'n vervolging ingevolge die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet no. 36 van 1998).

160 Onwettige heraansluiting

160.1 'n Klant wie se toegang tot watervoorsieningsdienste ingekort of gestaak is en wat daardie dienste opsetlik heraansluit of wat opsetlik of nalatig inmeng met infrastruktuur waardeur watervoorsieningsdienste verskaf word, se dienste sal met skriftelike kennisgewing gestaak word.

161 Inmenging met infrastruktuur

161.1 Geen persoon mag onwettig of opsetlik of nalatig inmeng met infrastruktuur waardeur die munisipaliteit munisipale dienste verskaf nie.

161.2 Indien 'n persoon subartikel (1) oortree, kan die munisipaliteit —

- a) by skriftelike kennisgewing so 'n persoon gelas om die inmenging op sy eie koste binne 'n gespesifiseerde tydperk te staak of reg te stel; of
- b) indien hy van mening is dat die situasie 'n saak van dringendheid is, sonder vooraf kennisgewing die inmenging regstel en die koste op sodanige persoon verhaal.

162 Pype in strate of openbare plekke

162.1 Geen persoon mag vir die doel van vervoer van water of rioolvuil uit watter bron ook al afkomstig, 'n pyp of gepaardgaande komponent op, in of onder 'n straat, openbare plek of ander grond wat aan 'n munisipaliteit behoort of onder sy beheer is, lê of bou nie, behalwe met die voorafverkreë skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan sodanige voorwaardes wat hy kan stel.

163 Gebruik van water uit ander bronne as die watertoevoerstelsel

163.1 Geen persoon mag water wat uit 'n ander bron as die watertoevoerstelsel verkry is, behalwe reënwaterenks wat nie by die waterinstallasie aangesluit is nie, gebruik of die gebruik daarvan toelaat nie, behalwe met die voorafverkreë goedkeuring van die Ingenieur en ooreenkomstig sodanige voorwaardes wat hy kan stel vir huishoudelike, kommersiële of nywerheidsdoeleindes.

163.2 'n Persoon wat die toestemming wil hê wat in subartikel (1) bedoel word, moet die Ingenieur voorsien van bewys wat hom tevrede stel dat die water wat in subartikel (1) bedoel word, hetsy as gevolg van behandeling of andersins, voldoen aan die vereistes van SANS 241: Drinkwater, of dat die gebruik van sodanige water nie 'n gevaar vir gesondheid uitmaak of sal uitmaak nie.

163.3 Enige toestemming wat ingevolge subartikel (1) gegee word, kan teruggetrek word indien, na die mening van die Ingenieur —

- a) 'n voorwaarde wat ingevolge subartikel (1) gestel word, verbreek is; of
- b) die watergehalte nie meer voldoen aan die vereistes wat in subartikel (2) bedoel word nie.

163.4 Die Ingenieur kan monsters neem van water wat uit 'n ander bron as die watervoorsieningstelsel verkry is en kan die monsters laat toets vir voldoening aan die vereistes wat in subartikel (2) bedoel word.

- 163.5 Die vasgestelde geld vir die neem en toets van die monsters wat in subartikel (4) bedoel word, moet betaal word deur die persoon aan wie toestemming ingevolge subartikel (1) verleen is.
- 163.6 Indien water wat uit 'n boorgat of ander voorraadbron op 'n perseel verkry word, gebruik word vir 'n doel wat aanleiding gee tot die uitlaat van sodanige water of 'n deel daarvan in die munisipaliteit se rioolstelsel, kan die munisipaliteit 'n meter installeer in die pyp wat van sodanige boorgat of ander voorraadbron lei na die punt of punte waar dit aldus gebruik gaan word.
- 163.7 Die bepalings van artikel 20 geld in soverre dit van toepassing kan wees ten opsigte van die meetinstrument wat in subartikel (4) bedoel word.
- 164 Gebruik van terreinsanitasiedienste wat nie by die sanitasieselsel aangesluit is nie
- 164.1 Geen persoon mag terreinsanitasiedienste wat nie by die munisipaliteit se sanitasieselsel aangesluit is, gebruik of die gebruik daarvan toelaat nie, behalwe met die voorafverkreë goedkeuring van die Ingenieur en ooreenkomstig sodanige voorwaardes wat hy kan stel vir huishoudelike, kommersiële en nywerheidsdoeleindes.
- 164.2 'n Persoon wat die toestemming wil hê wat in subartikel (1) bedoel word, moet die Ingenieur voorsien van bewys wat hom tevrede stel dat die sanitasiefasiliteit waarskynlik nie 'n nadelige uitwerking op gesondheid of die omgewing sal hê nie.
- 164.3 Enige toestemming wat ingevolge subartikel (1) gegee word, kan teruggetrek word indien, na die mening van die Ingenieur –
- 'n voorwaarde wat ingevolge subartikel (1) gestel is, verbreek is; of
  - die sanitasiefasiliteit 'n nadelige uitwerking op gesondheid of die omgewing het.
- 164.4 Die Ingenieur kan sodanige ondersoeke doen wat hy nodig mag ag om te bepaal of 'n sanitasiefasiliteit 'n nadelige uitwerking op gesondheid of die omgewing het.
- 164.5 Die persoon aan wie toestemming ingevolge subartikel (1) gegee is, is aanspreeklik vir die koste wat gepaard gaan met 'n ondersoek ingevolge subartikel (2) as die resultaat van die ondersoek daarop dui dat die sanitasiefasiliteit 'n nadelige uitwerking op gesondheid of die omgewing het.

HOOFSTUK 8: BESPREEIENSDIENSTE

165 Voorsiening van leiwater

- 165.1 Munisipaliteit kan tans rou, onbehandelde water vir tuinmaakdoeleindes verskaf aan suksesvolle applikante in twee dorpe binne sy jurisdiksiegebied, naamlik Niekerkshoop en Prieska.

166 Verspreiding van leiwater

- 166.1 Enige persoon kan aansoek doen op die goedgekeurde aansoekvorm van die plaaslike munisipaliteit vir leiwater waar sodanige diens beskikbaar is.

166.2 Die Tegniëse Bestuurder van die Munisipaliteit sal elke aansoek evalueer en inkorporeer in die bestaande/huidige skedule vir die voorsiening van leiwatër indien moontlik en uitvoerbaar.

166.3 Hierdie diens kan alleenlik verskaf word indien rou, onbehandelde water wat vir besproeiingsdoeleindes gebruik kan word beskikbaar is. Indien water nie aan verbruikers verskaf kan word nie, om welke rede ookal, sal sodanige verbruikers geen verhaalsreg teen die munisipaliteit hê nie.

166.4 Elke en alle persone wat hierdie diens ontvang ten tyde van promulgering van hierdie addisionele wetgewing sal geag word om hierdie leiwatër diens te ontvang in terme en onderhewig aan die bepalings van hierdie bylaws.

167 Verbode optrede/gedrag

167.1 Geen persoon mag:

- (a) water herlei vanuit 'n besproeiingskanaal indien dit nie sy/haar beurt van waterherleiding is nie;
- (b) toelaat dat leiwatër vloei of loop vanaf enige ander besproeiingsvoor na of op sy/haar erf of grond (eiendom), behalwe gedurende sy/haar beurt van waterleiding nie;
- (c) met die hand of by wyse van enige meganiese manier water van enige publieke leiwatërvoor skep of pomp vir die besproeiing van enige droë erf nie;
- (d) klere was in die fontein of die sement dam of leiwatërvore nie; of enige sodanige water besoedel nie;
- (e) pluimvee of ander diere binne in die leiwatërvore toelaat nie;
- (f) toelaat dat water vanaf sy/haar erf of gedeelte daarvan in of oor enige pad of straat loop nie.

167.2 'n Persoon wat inbreuk maak op enige 'n bepaling van hierdie hoofstuk is skuldig aan 'n oortreding.

168 Nie aanspreeklikheid van die munisipaliteit

168.1 Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige skade gely weens enige van die volgende nie:

- (a) die nie-verskaffing van leiwatër om welke rede ookal;
- (b) die verskaffing van leiwatër aan enige erf of gedeelte daarvan anders as die erf of gedeelte daarvan wat gemeld/uiteengesit is in die goedgekeurde aansoek wat ingedien is nie; of
- (c) oorstroming van enige leiwatërvoor wat deur stormwater in sodanige leiwatërvoor veroorsaak word nie.

169 Dienskoste

169.1 Die waterverbruik sal bepaal en bereken word op 'n maandelikse basis soos uiteengesit in artikel 86 van hierdie verordening. Maandelikse heffing vir hierdie diens sal gelewer word as deel van die maandelikse munisipale rekenings soos verwys na artikel 19 hiervan.

HOOFSTUK 9: KENNISGEWINGS

170 Bevoegdheid om te beteken en voldoening aan kennisgewings

170.1 Die munisipaliteit kan, by skriftelike kennisgewing, 'n eienaar, klant of enige ander persoon wat deur handeling of late versuim om aan die bepalings van hierdie verordeninge te voldoen of enige voorwaarde na te kom wat daarin gestel is, gelas om sy versuim reg te stel binne 'n tydperk wat in die kennisgewing gespesifiseer word, welke kennisgewing nie minder as dertig dae mag wees nie, behalwe waar 'n kennisgewing ingevolge artikel 18 uitgereik is, wanneer die tydperk nie minder as sewe dae mag wees nie.

170.2 Indien 'n persoon versuim om binne die gespesifiseerde tydperk te voldoen aan 'n skriftelike kennisgewing wat ingevolge hierdie verordeninge deur die munisipaliteit aan hom beteken is, kan die munisipaliteit sodanige stappe doen wat na sy mening nodig is om voldoening te verseker, insluitende —

- a) om die nodige werk self te doen en die koste van sodanige stappe of werk op die eienaar, verbruiker of ander persoon te verhaal;
- b) om die verskaffing van dienste te beperk of te staak; en
- c) om regstappe in te stel.

170.3 'n Kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet —

- a) besonderhede verstrek van enige bepaling van die verordeninge waaraan nie voldoen is nie;
- b) die eienaar, verbruiker of ander persoon 'n redelike geleentheid gee om binne 'n gespesifiseerde tydperk verhoër te rig en sy saak skriftelik aan die munisipaliteit te stel, tensy die eienaar, verbruiker of ander persoon so 'n geleentheid gegee is voordat die kennisgewing uitgereik is;
- c) die stappe spesifiseer wat die eienaar, verbruiker of ander persoon moet doen om die versuim om te voldoen na te kom;
- d) die tydperk spesifiseer waarbinne die eienaar, verbruiker of ander persoon die gespesifiseerde stappe moet doen om sodanige versuim reg te stel; en
- e) aandui dat die munisipaliteit —
  - i. enige werk kan onderneem wat nodig is om 'n versuim om aan 'n kennisgewing te voldoen, reg te stel en die koste vir die munisipaliteit van regstelling op die eienaar, verbruiker of ander persoon wat versuim het om daaraan te voldoen, kan verhaal; en
  - ii. enige ander stappe kan doen wat hy nodig ag om voldoening te verseker.

170.4 In die geval van 'n noodgeval kan die munisipaliteit, sonder vooraf kennisgewing aan enigiemand, die werk wat deur subartikel (3)(e)(i) vereis word doen, en die koste verhaal op 'n persoon wat, as dit nie vir die noodgeval was nie, ingevolge subartikel (1) in kennis gestel sou moes word.

170.5 Die koste wat deur die munisipaliteit ingevolge subartikels (3) en (4) verhaalbaar is, is die volle koste wat met die herstel van die skade gepaard gaan en sluit in, maar is nie beperk nie tot, enige verkennende ondersoek, opmetings, planne, spesifikasies, hoeveelheidslyste, toesig, administrasiekoste, die gebruik van

werktuie, die uitgawe aan arbeid wat betrokke is by die versteuring of rehabilitasie van enige deel van 'n straat of grond wat deur die herstel beïnvloed is en die omgewingskoste.

HOOFSTUK 10: APPÈLLE

171 Appèlle teen besluite van die munisipaliteit

171.1 'n Klant kan skriftelik appèl aanteken teen 'n besluit van, of 'n kennisgewing deur, die munisipaliteit ingevolge hierdie verordeninge.

171.2 'n Appèl ingevolge subartikel (1) moet skriftelik geskied en binne 14 (veertien) dae nadat 'n klant van die besluit of kennisgewing bewus geword het, by die munisipaliteit ingedien word en moet

- a) die redes vir die appèl uiteensit; en
- b) vergesel gaan van 'n sekuriteit wat deur die munisipaliteit vasgestel is vir die toets van 'n meettoestel, as dit getoets is.

171.3 Die munisipaliteit moet binne 14 (veertien) dae nadat 'n appèl ingedien is, oor 'n appèl besluit, en die klant moet so gou moontlik daarna skriftelik van die uitslag verwittig word.

171.4 Die besluit van die munisipaliteit is finaal.

171.5 Die munisipaliteit kan die laat indiening van appèlle of ander prosedurele onreëlmatighede kondoneer.

HOOFSTUK 11: MISDRYWE

172 Misdrywe

172.1 Behoudens subartikel (2), is 'n persoon wat —

- a) die munisipaliteit in die uitvoering van die bevoegdhede of verrigting van funksies of pligte kragtens hierdie verordeninge dwarsboom of hinder,
- b) munisipale toerusting, die watervoorsieningstelsel, sanitasiestelsel en netwerk of die verbruik van dienste wat gelewer word, gebruik of daarmee peuter of inmeng,
- c) 'n bepaling van hierdie verordeninge, behalwe 'n bepaling wat op betaling vir munisipale dienste betrekking het, oortree of versuim om daaraan te voldoen,
- d) versuim om te voldoen aan die bepalings van 'n kennisgewing wat ingevolge hierdie verordeninge aan hom beteken is, skuldig aan 'n misdryf en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete of by wanbetaling met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens 6 maande, en in die geval van 'n voortgesette misdryf, met 'n verdere boete van hoogstens R800, of by wanbetaling, met gevangenisstraf van hoogstens een dag vir elke dag wat sodanige misdryf voortduur, nadat 'n skriftelike kennisgewing deur die munisipaliteit uitgereik is en aan die betrokke persoon beteken is waarin die beëindiging van so 'n misdryf vereis word.

172.2 'n Persoon wat nie kan bekostig om 'n boete te betaal nie, sal nie strafbaar met gevangenisstraf wees nie, en is in plaas daarvan strafbaar met 'n tydperk van gemeenskapsdiens.

172.3 'n Persoon wat die bepalings van hierdie verordeninge oortree, is aanspreeklik om die munisipaliteit te vergoed vir enige verlies of skade wat hy as gevolg van die oortreding gely het.

HOOFSTUK 12: DOKUMENTASIE

173 Ondertekening van kennisgewings en dokumente

173.1 'n Kennisgewing of dokument wat ingevolge hierdie verordeninge deur die munisipaliteit uitgereik word en wat voorgee onderteken te wees deur 'n personeellid van die munisipaliteit, word geag behoorlik uitgereik te gewees het en moet by blote voorlegging daarvan deur 'n hof as prima facie-bewys van daardie feit aanvaar word.

174 Beteken van kennisgewings

174.1 'n Kennisgewing, lasgewing of ander dokument wat ingevolge hierdie verordeninge aan 'n persoon beteken word moet, behoudens die bepalings van die Strafproseswet, 1977 (Wet 51 van 1977), persoonlik beteken word, by versuim waarvan dit as behoorlik beteken geag kan word —

- a) wanneer dit by 'n persoon se dorp, woonplek of besigheid of werk in die Republiek gelaat is by 'n persoon wat oënskynlik ouer as 16 jaar is;
- b) wanneer dit per geregistreerde of gesertifiseerde pos aan 'n persoon se laaste bekende woonadres of besigheidsadres in die Republiek gestuur is en 'n erkenning van die pos daarvan by die posdiens verkry is;
- c) indien 'n persoon se adres in die Republiek onbekend is, wanneer dit op 'n manier waarvoor daar in subartikels (a), (b) of (d) voorsiening gemaak word, aan daardie persoon se agent of verteenwoordiger in die Republiek beteken is; of
- d) indien daardie persoon se adres en agent of verteenwoordiger in die Republiek onbekend is, wanneer dit op 'n opvallende plek op die eiendom of perseel, indien enige, waarop dit betrekking het, geplaas is.

174.2 Prosesstukke is effektief en doeltreffend aan die munisipaliteit beteken wanneer dit by die munisipale bestuurder of persoon in beheer van die munisipale bestuurder se kantoor afgelewer word.

174.3 Wanneer 'n kennisgewing of ander dokument gemagtig moet word of beteken moet word aan die eienaar of okkupeerder van 'n eiendom, of aan 'n persoon wat 'n reg op, of ten opsigte van, 'n eiendom hou, is dit afdoende as daardie persoon in die kennisgewing of ander dokument as die eienaar, okkupeerder of houer van die reg op of ten opsigte van die eiendom beskryf word, en dit is nie nodig om sy naam te noem nie.

174.4 Waar nakoming van 'n kennisgewing binne 'n gespesifiseerde aantal werkdade vereis word, begin die tydperk wat vereis word op die datum waarop die kennisgewing beteken is of wanneer dit die eerste keer op enige manier gegee is soos in hierdie verordeninge bedoel word.

175 Waarmerk van dokumente

175.1 Elke lasgewing, kennisgewing of ander dokument wat waarmerking deur die munisipaliteit vereis, is afdoende gewaarmerk indien dit onderteken is deur die munisipale bestuurder, deur 'n behoorlik gemagtigde beampte van die munisipaliteit of deur die bestuurder van die munisipaliteit se gemagtigde agent.

175.2 Magtiging om te magtig, soos in subartikel (1) bedoel, moet verleen word deur 'n besluit van die munisipaliteit, deur 'n skriftelike ooreenkoms of deur 'n verordening.

176 Prima facie-bewys

176.1 In regsverrigtinge deur of namens die munisipaliteit maak 'n sertifikaat wat 'n bedrag geld weerspieël wat voorgee aan die munisipaliteit verskuldig en betaalbaar te wees, as dit deur die munisipale bestuurder of 'n werknemer van die munisipaliteit met geskikte kwalifikasies wat deur die munisipale bestuurder gemagtig is om te teken, of die bestuurder van die munisipaliteit se gemagtigde agent onderteken is, by blote voorlegging prima facie-bewys van die verskuldigheid uit.

HOOFSTUK 13: ALGEMENE BEPALINGS**177 Verantwoordelikheid vir nakoming van hierdie verordeninge**

177.1 Die eienaar van 'n perseel is verantwoordelik om nakoming van hierdie verordeninge ten opsigte van alle of enige aangeleenthede met betrekking tot water en die installering en instandhouding van sanitasie te verseker.

177.2 Die klant is verantwoordelik vir nakoming van hierdie verordeninge ten opsigte van aangeleenthede met betrekking tot die gebruik van water en die installering en instandhouding van sanitasie.

178 Verskaffing van inligting

178.1 'n Eienaar, okkupeerder, klant of persoon binne die voorsieningsgebied van die munisipaliteit moet die munisipaliteit van akkurate inligting voorsien wat deur die munisipaliteit versoek word en wat redelikerwys deur die munisipaliteit vereis word vir die implementering of toepassing van hierdie verordeninge.

179 Magte van betreding en inspeksie

179.1 Die munisipaliteit kan te alle redelike tye, nadat redelike skriftelike kennisgewing aan die okkupeerder van die perseel gegee is van die voorneme om dit te doen, 'n perseel betree en inspekteur vir enige doel wat met die implementering of toepassing van hierdie verordeninge verband hou.

179.2 Enige betreding en inspeksie moet verrig word in ooreenstemming met die vereistes van die Grondwet van Suid-Afrika, 1996, en enige ander wet en, in die besonder, met streng inagneming van ordentlikheid en orde, respek vir 'n persoon se waardigheid, vryheid en sekuriteit en persoonlike privaatheid.

179.3 Die munisipaliteit se verteenwoordiger kan vergesel word deur 'n tolk of enige ander persoon wat redelikerwys nodig is om die gemagtigde beampte met die uitvoer van die inspeksie te help.

- 179.4 'n Persoon wat die munisipaliteit verteenwoordig moet, op versoek, sy identifikasie toon.
- 180 Vrywaring van aanspreeklikheid
- 180.1 Nóg 'n werknemer van die munisipaliteit nóg enige persoon, liggaam, organisasie of korporasie wat namens die munisipaliteit optree, is aanspreeklik vir enige skade wat ontstaan uit enige handeling of versuim wat in goeie trou in die loop van sy of haar pligte gedoen is, tensy die skade deur 'n onregmatige en opsetlike daad of nalatigheid veroorsaak word.
- 181 Vrystelling
- 181.1 Die Ingenieur kan 'n eienaar, klant, enige ander persoon of kategorie eienaars, belastingbetalers of gebruikers van dienste skriftelik vrystel van nakoming van 'n bepaling van hierdie verordeninge, onderworpe aan enige voorwaardes wat hy mag stel, indien hy van mening is dat die toepassing of werking van daardie bepaling onredelik sal wees, met dien verstande dat die Ingenieur nie vrystelling van enige artikel van hierdie verordeninge mag verleen nie wat kan lei tot —
- a) die verkwisting of buitensporige gebruik van munisipale dienste;
  - b) 'n beduidende negatiewe uitwerking op openbare gesondheid, veiligheid of die omgewing;
  - c) die nie-betaling vir dienste;
  - d) die nie-nakoming van die Wet of enige regulasies wat daarkragtens uitgevaardig is.
- 181.2 Die munisipaliteit kan te eniger tyd nadat skriftelike kennis van minstens dertig dae gegee is, enige vrystelling wat ingevolge subartikel (1) gegee is, terugtrek.
- 182 Strydigheid van wette
- 182.1 Indien daar enige teenstrydigheid tussen hierdie verordeninge en enige ander verordeninge van die munisipaliteit is, geld hierdie verordeninge.
- 183 Oorgangsreëlings
- 183.1 Installeringswerk wat deur die munisipaliteit voor die inwerkingtreddingsdatum van hierdie verordeninge gemagtig is of gemagtigde installeringswerk wat op daardie datum aan die gang is, word geag ingevolge hierdie verordeninge gemagtig te gewees het; en die munisipaliteit kan, vir 'n tydperk van 90 (negentig) dae na die inwerkingtreding van hierdie verordeninge, installeringswerk magtig ooreenkomstig die verordeninge wat daardie werk onmiddellik voor die afkondiging van hierdie verordeninge gereguleer het.
- 183.2 'n Verwysing in hierdie verordeninge na gelde wat deur die munisipale raad vasgestel is, word geag 'n verwysing te wees na gelde wat deur die munisipale raad vasgestel is kragtens die wette wat deur artikel 114 herroep is, tot die effektiewe datum van enige toepaslike gelde wat deur die munisipale raad ingevolge hierdie verordeninge vasgestel kan word, of verordeninge betreffende kredietbeheer en skuldinvordering, en enige verwysing na 'n bepaling in die wette wat deur artikel 114

- herroep word, word geag 'n verwysing na 'n ooreenstemmende bepaling in hierdie verordeninge te wees.
- 183.3 Enige goedkeuring, toestemming of vrystelling wat gegee is kragtens die wette wat deur artikel 114 herroep is, behalwe die bepalings van (3), bly geldig.
- 183.4 Daar sal van geen klant vereis word om aan hierdie verordeninge te voldoen deur 'n waterinstallasie of deel daarvan wat geïnstalleer is ooreenkomstig enige wette wat onmiddellik voor die inwerkingtrede van hierdie verordeninge van toepassing was, te verander nie; met dien verstande dat indien, na die mening van die Ingenieur, die installering of deel daarvan so defektief is of in 'n toestand of posisie is wat verkwisting of onbehoorlike verbruik van water, besoedeling van die watertoevoer of 'n gesondheidsgevaar kan veroorsaak, die Ingenieur by kennisgewing die klant kan gelas om aan die bepalings van hierdie verordeninge te voldoen.
- 184 Herroeping van bestaande munisipale waterdiensteverordeninge
- 184.1 Die bepalings van enige verordeninge betreffende watervoorsiening en sanitasiedienste van die munisipaliteit word hiermee herroep vir sover dit betrekking het op aangeleenthede waarvoor daar in hierdie verordeninge voorsiening gemaak word.
- 185 Kort titel en inwerkingtrede
- 185.1 Hierdie verordeninge heet die Waterdiensteverordeninge van die Siyathemba Munisipaliteit.
- 185.2 Die munisipaliteit kan, by kennisgewing in die Provinsiale Koerant, bepaal dat die bepalings van hierdie verordeninge, in die kennisgewing gelys, nie in sekere gebiede binne sy regsgebied wat in die kennisgewing gelys word, vanaf 'n datum wat in die kennisgewing gespesifiseer word, van toepassing is nie.
- 185.3 Tensy 'n kennisgewing wat in subartikel (2) bedoel word, uitgereik word, is hierdie verordeninge bindend.

**187.3 SKEDULE A: PERKE VAN KONSENTRASIE VAN STOWWE WAT IN DIE
MUNISIPALITEIT SE SANITASIESTELSEL UITGELAAT KAN WORD**

Parameter	Toegelate spesifikasie
PV - nie oorskry nie	1400 ml/l
Ph binne bestek	6,0 – 10,0
Elektriese geleivermoë— nie groter nie as	500 m S / m by 20 °C
Bytalkaliniteit (uitgedruk as CaCO ₃)	2 000 mg / l
Stof nie in oplossing (insluitende vet, olie, ghries, was en soortgelyke stowwe)	2 000 mg / l
Stowwe oplosbaar in petroleum-eter	500 mg / l
Sulfied, waterstofsulfied en polisulfied (uitgedruk as S)	50 mg / l
Stowwe waaruit waterstofsianied in die perseelrioolinstallasie, riool of rioolvuilbehandelingswerke vrygelaat kan word (uitgedruk as HCN)	20 mg / l

Formaldehyd (uitgedruk as HCHO)	50 mg / l
Nie-organiese vaste stowwe in suspensie	100 mg / l
Chemiese suurstofbehoefte (CO)	5 000 mg / l
Alle suikers en/of stysels (uitgedruk as glukose)	1 500 mg / l
Beskikbare chloor (uitgedruk as Cl)	100 mg / l
Sulfate (uitgedruk as SO ₄)	1 800 mg / l
Fluor-bevattende verbindings (uitgedruk as F)	5 mg / l
Anioniese oppervlakaktiewe middel	500 mg / l

METALE:

Groep 1:

Metaal	Uitgedruk as
Mangaan	Mn
Chroom	C _r
Koper	Cu
Nikkel	Ni
Sink	Zn
Yster	Fe
Silwer	Ag
Kobalt	Co
Wolfram	W
Titaan	Ti
Kadmium	Cd

Die totale kollektiewe konsentrasie van alle metale in Groep 1 (uitgedruk soos hierbo aangedui) in 'n monster van die uitvloeisel mag nie 50 mg / l oorskry nie, en die konsentrasie van 'n individuele metaal in die monster mag ook nie 10 mg / l oorskry nie.

Groep 2:

Metaal	Uitgedruk as
Lood	Pb
Seleen	Se
Kwik	Hg

Die totale kollektiewe konsentrasie van alle metale in Groep 2 (uitgedruk soos hierbo aangedui) in 'n monster van die uitvloeisel mag nie 10 mg / l oorskry nie, en die konsentrasie van 'n individuele metaal in die monster mag ook nie 5 mg / l oorskry nie.

ANDER ELEMENTE

Element	Uitgedruk as
Arseen	As
Boor	B

Die totale kollektiewe konsentrasie van alle elemente (uitgedruk soos hierbo aangedui) in 'n monster van die uitvloeisel mag nie 20 mg / l oorskry nie.

RADIO-AKTIEWE AFVAL

Radio-aktiewe afval of isotope: So 'n konsentrasie as wat deur die Atoomenergieraad of 'n Nasionale Departement neergelê is:

Met dien verstande dat, nieëtaanstande die vereistes wat in hierdie Deel uiteengesit word, die munisipaliteit die reg voorbehou om die totale massa van enige stof of onsuiverheid wat per 24 uur in die sanitasiestelsel vanaf 'n perseel uitgelaat word, te beperk.

TOETSMETODE

Die toetsmetode om die konsentrasie van 'n stof in hierdie Skedule te bepaal, moet die toets wees wat normaalweg deur die munisipaliteit vir hierdie doeleindes gebruik word. 'n Persoon wat 'n stof waarna daar in hierdie Skedule verwys word, uitlaat, moet die besonderhede van die toepaslike toets by die munisipaliteit vasstel.

187.4

187.5 SKEDULE B: AANSOEKVORM VIR DIE UITLAAT VAN NYWERHEIDSUITVLOEISEL IN DIE MUNISIPALITEIT SE SANITASIESTELSEL

(Vul aansoek asseblief in hoofblokletters in)

Ek (naam): _____

die ondergetekende, behoorlik gemagtig om op te tree namens

_____

en hierna die aansoeker genoem, doen hiermee ingevolge die Waterdiensteverordeninge van die munisipaliteit aansoek om goedkeuring om nywerheidsuitvloeiësel in die munisipaliteit se sanitasiestelsel uit te laat ooreenkomstig die inligting wat hierin verstreëk word.

DEEL I

1. AARD VAN DIE BETROKKE BESIGHEID OF NYWERHEID:

_____

2. NAAM OF STYL WAARONDER DIE BESIGHEID OF NYWERHEID BEDRYF WORD:

_____

3. POSADRES VAN DIE BESIGHEID OF NYWERHEID:

_____

4. FISIESE STRAATADRES:

_____

_____

ERF NO OF PLAASGEDEELTE: _____ VOORSTAD OF PLAAS: _____

5. Indien die besigheid of nywerheid deur 'n maatskappy of beslote korporasie bedryf word, meld die naam van die sekretaris, en as dit 'n vennootskap is, meld die name van die vennote:

_____

6. IS DIT 'N NUWE OF GEVESTIGDE BESIGHEID: _____

7. BESKRYWING VAN NYWERHEID- OF HANDELSPROSES WAT DIE UITVLOEISEL SAL VOORTBRING:

_____

_____

_____

8. INLIGTING MET BETREKKING TOT WERKNEMERS:

Kantoor	Fabriek
Totale aantal daaglikse werknemers (nie by (4) ingesluit nie):	
(2) Aantal skofte per dag gewerk:	
(3) Aantal dae per week gewerk :	
(4) Aantal persone op die perseel woonagtig:	
(5) Word 'n kantien voorsien? :	

DEEL II

INLIGTING MET BETREKKING TOT DIE VERBRUIK VAN WATER

1. TOTALE AANTAL LITER WATER IN SES MAANDE VERBRUIK:

Meter No	Meter No	Meter No	Totaal
----------	----------	----------	--------

Water by die munisipaliteit gekoop
Water uit boorgat of ander bron
Water wat met grondstowwe binnekom
Deel van aanleg deur meter bedien
Totaal A

2. WATERVERBRUIK

(1) Nywerheidsgebruik
 kl/maand

(i) Hoeveelheid water in produk

.....

(ii) Hoeveelheid water deur verdamping verlore gegaan

.....

(iii) Hoeveelheid water as ketelaanvulling gebruik

.....

(iv) Hoeveelheid water vir ander gebruike (bv. verkoeling, tuine, ens)

.....

TOTAAL B _____

(2) Huishoudelike gebruik

kl/maand

(i) Totale aantal werknemers (laat 1 kiloliter/persoon/maand toe)

.....

(ii) Totale aantal werknemers permanent op die

perseel woonagtig, bv. hostels (laat 1 kiloliter/persoon/maand toe)

.....

TOTAAL C _____

3. UITVLOEISEL IN SANITASIESTELSEL UITGELAAT

(1) Gemeterde volume (indien bekend) k/
maand

(2) Geraamde ongemeterde volume (sien hieronder *) k/
maand

(3) Geraamde uitlaattoempo

.....

(4) Tydperk van maksimum uitlaat (bv. 07:00 tot 08:00)

.....

* In geval geen uitvloeiselmeter op die perseel geïnstalleer is nie, word die geraamde volume ongemeterde uitvloeiseluitlaat in riool soos volg bereken:

$A - (B + C) = \dots\dots\dots$ kiloliter/maand

DEEL III

INLIGTING MET BETREKKING TOT DIE SAMESTELLING VAN NYWERHEIDSUITVLOEISEL

Inligting met betrekking tot die chemiese en fisiese eienskappe van die uitvloeisel wat uitgelaat gaan word:

(1) Maksimum temperatuur van uitvloeisel °C

(2) pH-waarde Ph

(3) Aard en hoeveelheid besinkbare vaste stowwe

(4) Organiese inhoud (uitgedruk as Chemiese Suurstofbehoefte)

(5) Maksimum totale daaglikse uitlaat (kiloliter)

(6) Maksimum uitlaattoempo (kiloliter / hr)

(7) Periodes van maksimum uitlaat (bv. 07:00 tot 08:00)

(8) Indien enige van die stowwe of hulle soute, in die tabel gespesifiseer, op die perseel gevorm word, moet 'n kruis geplaas word in die ruimte waarin die stof verskyn en, indien moontlik, moet die gemiddelde konsentrasie van hierdie stof wat waarskynlik in enige uitvloeisel aanwesig sal wees, ook gemeld word.

TABEL

ELEMENTE	VERBINDINGS	ANDER STOWWE
Arseen mg/l	Ammonium mg/l	Ghries en/of olie mg/l
Boor	Nitraat	Stysel en/of suikers

mg/l	mg/l	mg/l
Kadmium mg/l	Sulfied mg/l	Sintetiese detergente mg/l
Chroom mg/l	Sulfaat mg/l	Teer en / of teerolies mg/l
Kobalt mg/l	Ander (spesifiseer) mg/l	Vlugtige oplossers mg/l
Koper	mg/l	Ander (spesifiseer) mg/l
Sianied	mg/l	
Yster	mg/l	
Lood	mg/l	
Mangaan	mg/l	
Kwik	mg/l	
Nikkel	mg/l	
Seleen	mg/l	
Wolfram	mg/l	
Titaan	mg/l	
Sink	mg/l	
Ander (spesifiseer)	mg/l	

(9) Enige verdere inligting oor die soort of aard, chemiese samestellings, konsentrasies of ander eienskappe eie aan die nywerheidsuitvloeisel moet op 'n afsonderlike vel verstrek en hierby aangeheg word.

DEEL IV

VOORWAARDES BETREFFENDE DIE AANVAARDING VAN NYWERHEIDSUITVLOEISEL

1. Die aansoeker moet beskrywings en 'n staat van die afmetings van vet- en olievangers, roosters, verdunnings- en neutralisasietenks en enige ander voorsiening wat vir die behandeling van die uitvloeisel voor uitlaat in die sanitasiesstelsel gemaak word, verstrek.
2. Die aansoeker moet, indien versoek, planne by die munisipaliteit indien waarop die netwerkstelsels op sy perseel vir water en nywerheidsuitvloeisel aangedui word.
3. Die aansoeker moet, benewens voldoening aan die bepalings van die munisipaliteit se Waterdiensverordeninge wat op die beskerming van sy werknemers, riolerie en behandelingsaanleg teen skade gerig is, voldoen aan enige voorskrif betreffende sodanige beskerming wat mondeling of skriftelik deur die Ingenieur gegee word met die doel om die aansoeker se nakoming van die genoemde verordeninge te verseker.
4. Die aansoeker moet die munisipaliteit so gou as moontlik nadat hy daarvan bewus word, of ten minste 14 dae voordat enigiets gedoen word om wesenlike verandering te veroorsaak aan die aard van of hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat in hierdie aansoek gespesifiseer word of van enigeen van die feite wat hierin deur hom gemeld is, daarvan in kennis stel.
5. Die aansoeker moet, binne 30 dae vanaf die datum van ondertekening van hierdie aansoek, 'n akkurate verteenwoordigende monster van nie minder nie as 5 liter van die nywerheidsuitvloeisel wat in die riool uitgelaat gaan word, verkry, welke monster vry van huishoudelike rioolvuil moet wees, en een helfte daarvan vir ontleding aan die munisipaliteit voorlê en ook aan die Ingenieur 'n verslag oor die monster deur 'n ontleder wat deur hom aangestel is, voorlê: Met dien verstande dat in die geval van 'n nuut

gestigte nywerheid die gespesifiseerde tydperk deur die munisipaliteit verleng kan word vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of sodanige verdere verlengde tydperke as wat die munisipaliteit na sy goeddunke kan goedkeur.

6. Die aansoeker verklaar hierby en waarborg dat die inligting wat deur hom in hierdie vorm, of andersins, in verband met hierdie aansoek verstrek is, na die beste van sy wete in alle opsigte korrek is.
7. Die aansoeker gaan akkoord dat die genoemde inligting, wat in alle opsigte korrek is, die grondslag uitmaak waarop hierdie aansoek deur die munisipaliteit goedgekeur word.

Aldus gedaan in ..... deur die aansoeker op hierdie ..... dag van .....20 .....

.....
Handtekening en hoedanigheid van die aansoeker

187.6 SKEDULE C: FORMULE VIR DIE BEREKENING VAN UITVLOEISELUITLAATGELDE

187.7

187.8 Die bykomende gelde vir nywerheidsuitvloeisel vir die wegdoening van hoësterkterioolvuil in 'n afvalwaterbehandelingsaanleg word ooreenkomstig die volgende formule vasgestel:

Waar T_c	=	Buitengewone Behandelingskoste vir Verbruiker
Q_c	=	Afvalwatervolume deur verbruiker uitgelaat in kl
t	=	Eenheidbehandelingskoste van afvalwater in R/kl
COD_c	=	Totale COD van afvalwater deur verbruiker uitgelaat in milligram/liter en sluit in beide die bioafbreekbare en nie-bioafbreekbare gedeelte van die CSB
P_c	=	Orto-fosfaatkonsentrasie van afvalwater deur verbruiker uitgelaat in milligram fosfor per liter
P_d	=	Orto-fosfaatkonsentrasie van huishoudelike afvalwater in milligram fosfor per liter
N_c	=	Ammoniakkonsentrasie van afvalwater deur verbruiker uitgelaat in milligram stikstof per liter
N_d	=	Ammoniakkonsentrasie van huishoudelike afvalwater in milligram stikstof per liter
A	=	Gedeelte van die koste wat regstreeks met COD verband hou

- B = Gedeelte van die koste wat regstreeks met die verwydering van fosfate verband hou
- C = Gedeelte van die koste wat regstreeks met die verwydering van nitrate verband hou

Verskillende terme	Waarde
T	R0.82/kl
COD _d	600 mg/l
10 mg/l	
N _d	25 mg/l
A	0.6
B	0.25
C	0.15

187.9

187.10 AANHANGSEL A: UITTREKSEL UIT DIE WETGEWING WAT UITEENSIT WAT IN VERORDENINGE HANTEER MOET WORD

Die Wet op Waterdienste

Artikel 21 van die Wet op Waterdienste bepaal soos volg:

“21 Verordeninge

(1) Elke waterdiensowerheid moet verordeninge uitvaardig wat voorwaardes bevat vir die verskaffing van waterdienste, en wat voorsiening moet maak vir minstens —

- (a) die standaard van die dienste;⁷ □
- (b) die tegniese voorsieningsvoorwaardes, met inbegrip van gehaltstandaarde, eenhede of standaarde van meting, verifikasie van meters, aanvaarbare foutperke en prosedures vir die arbitrasie van geskille rakende die meet van waterdienste wat verskaf is;⁸
- (c) die installering, verandering, bedryf, beskerming en inspeksie van waterdienswerke en verbruikersinstallasies;
- (d) die bepaling en struktuur van tariewe ooreenkomstig artikel 10;⁹
- (e) die betaling en invordering van geld verskuldig vir die waterdienste;

⁷ Sien Regulasies met betrekking tot verpligte nasionale standaarde en maatreëls om water te bespaar, afgekondig ingevolge artikels 9(1) en 73(1) van die Wet op Waterdienste – Goewermentskennisgewing R509, 8 Junie 2001

⁸ Sien Regulasies met betrekking tot verpligte nasionale standaarde en maatreëls om water te bespaar, afgekondig ingevolge artikels 9(1) en 73(1) van die Wet op Waterdienste – Goewermentskennisgewing R509, 8 Junie 2001.

⁹ Sien Regulasies met betrekking tot norme en standaarde ten opsigte van tariewe vir waterdienste, afgekondig ingevolge artikel 10(1) van die Wet op Waterdienste – Goewermentskennisgewing R652, 20 Julie 2001.

- (f) die omstandighede waaronder waterdienste ingekort of gestaak kan word en die prosedure vir sodanige inkorting of staking;¹⁰ en
- (g) die voorkoming van onwettige koppelings met waterdienstewerke en die onwettige of verkwistende gebruik van water.
- (2) Voorwaardes waarop waterdienste verskaf word —
- (a) kan perke plaas op die gebiede waaraan waterdienste verskaf sal word volgens die aard, topografie, sonering en ligging van die betrokke grond;
- (b) kan voorsiening maak vir die inkorting of staking van waterdienste waar 'n verbruiker versuim om sy of haar verpligtinge aan die waterdiensteverskaffer na te kom, met inbegrip van —
- (i) versuim om vir dienste te betaal; of
- (ii) versuim om ander voorwaardes vir die verskaffing van dienste na te kom;
- (c) kan 'n verpligting plaas op 'n wanbetaler —
- (i) om 'n groter deposito te betaal;
- (ii) om die heraansluitgeld te betaal nadat waterdienste gestaak is;
- (d) kan van 'n wanbetaler vereis om 'n hoër tarief vir waterdienste te betaal waar daardie wanbetaler toegang tot waterdienste deur 'n gemeenskapswaterdienstewerk verkry en die verskaffing daarvan nie sonder die benadeling van ander verbruikers gestaak of beperk kan word nie;
- (e) kan voorsiening maak vir 'n algemene beperking of staking van waterdienste waar—
- (i) nasionale rampe onderbrekings in die verskaffing van dienste veroorsaak; of
- (ii) voldoende water beskikbaar is vir enige ander rede;
- (f) kan 'n opsie insluit om beperkte toegang tot minstens basiese watervoorsiening en basiese sanitasie te behou vir 'n verbruiker wie se waterdienste gestaak staan te word; en
- (g) moet toeganklik wees vir verbruikers en potensiële verbruikers.
- (3) 'n Waterdiensteowerheid wat—
- (a) water vir nywerheidsgebruik verskaf; of

¹⁰ Sien artikel 4(3) van die Wet op Waterdienste wat bepaal: "Prosedures vir die inkorting of staking van waterdienste moet—

- (a) regverdig en billik wees;
- (b) voorsiening maak dat redelike kennisgewing van voorneme om waterdienste in te kort of te staak en vir 'n geleentheid om vertoë te rig, tensy—
- (i) ander verbruikers benadeel sou word;
- (ii) daar 'n noodsituasie heers; of
- (iii) die verbruiker ingemeng het met 'n ingekorte of gestaakte diens; en
- (c) nie tot gevolg hê nie dat 'n persoon toegang tot basiese waterdienste vir niebetaling geweier word, waar daardie persoon tot die bevrediging van die betrokke waterdiensteowerheid aantoon dat hy of sy nie in staat is om basiese dienste te betaal nie.

(b) 'n stelsel beheer waardeur nywerheidsuitvloeiing mee weggedoen word, moet verordeninge uitvaardig wat ten minste voorsiening maak vir—

(i) die standaard van diens;

(ii) die tegniese voorwaardes van verskaffing en wegdoen;

(iii) die vasstelling en strukture van heffings;

(iv) die betaling en insameling van gelde verskuldig; en

(v) die omstandighede waaronder die verskaffing en wegdoen beperk of verbied mag word."

Die Wet op Munisipale Stelsels

Tariewe

Artikel 75 van die Wet op Munisipale Stelsels bepaal soos volg -

“75. Verordeninge moet aan beleid uitvoering gee

(1) 'n Munisipale raad moet verordenings aanneem om uitvoering te gee aan die implementering en toepassing van sy tariefbeleid.

(2) Verordenings ingevolge subartikel (1) kan onderskei tussen verskillende kategorieë gebruikers, debiteure, diensverskaffers, dienste, standarde en geografiese gebiede solank sodanige onderskeid nie neerkom op onbillike diskriminasie nie.”

Wanneer verordeninge met betrekking tot tariewe gemaak word, is dit belangrik dat die munisipaliteit 'n tariefbeleid opstel voordat sulke verordeninge gemaak word. Die beleid moet die verordeninge voorafgaan.

Die verordeninge moet gevolg aan die tariefbeleid gee. Die Wet op Munisipale Stelsels bepaal die volgende ten opsigte van 'n tariefbeleid –

“74. Tariefbeleid

(1) 'n Munisipale raad moet 'n tariefbeleid aanneem en implementeer ten opsigte van die heffing van gelde vir munisipale dienste wat deur die munisipaliteit self, of deur middel van diensleweringsooreenkomste, verskaf word, en wat aan die bepalings van hierdie Wet, die Munisipale Finansiële Bestuurswet en enige ander toepaslike wetgewing voldoen.

(2) 'n Tariefbeleid moet minstens die volgende beginsels weergee, naamlik dat —

(a) gebruikers van munisipale dienste billik behandel moet word by die toepassing van tariewe;

(b) die bedrag wat individuele gebruikers vir dienste betaal in die algemeen in verhouding moet wees met hul gebruik van daardie diens;

(c) arm huishoudings minstens tot basiese dienste toegang moet hê deur —

(i) tariewe wat bloot bedryfs- en instandhoudingskoste dek;

(ii) spesiale tariewe of lewenslyntariewe vir lae vlakke van gebruik of verbruik van dienste of vir basiese diensvlakke; of

(iii) enige ander regstreekse of onregstreekse metode van subsidiëring van tariewe vir arm huishoudings;

- (d) tariewe die koste moet weerspieël wat redelikerwys met die lewering van die diens in verband gebring word, insluitende kapitaal-, bedryfs-, instandhoudings-, administrasie- en vervangingskoste, en renteheffings;
  - (e) tariewe teen vlakke gestel moet word wat die finansiële volhoubaarheid van die diens fasiliteer, met inagneming van subsidiëring uit bronne anders dan die betrokke diens;
  - (f) voorsiening in toepaslike omstandighede gemaak kan word vir 'n bobelasting op die tarief vir 'n diens;
  - (g) voorsiening gemaak kan word vir die bevordering van plaaslike ekonomiese ontwikkeling deur spesiale tariewe vir kategorieë of kommersiële- en nywerheidsgebruikers;
  - (h) die ekonomiese, doeltreffende en effektiewe gebruik van hulpbronne, die herwinning van afval, en ander toepaslike omgewingsoogmerke aangemoedig moet word;
  - (i) die mate van subsidiëring van tariewe vir arm huishoudings en ander kategorieë gebruikers volledig openbaar gemaak moet word.
- (3) 'n Tariefbeleid kan onderskei tussen verskillende kategorieë gebruikers, debiteure, diensverskaffers, dienste, diensstandaarde, geografiese gebiede en ander aangeleenthede solank dit nie neerkom op onbillike diskriminasie nie."

Kredietbeheer

Artikel 98 van die Wet op Munisipale Stelsels bepaal soos volg –

“98. Verordeninge moet gevolg gee aan beleid

- (1) 'n Munisipale raad moet verordeninge aanneem om gevolg te gee aan die munisipaliteit se kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid en die implementering en uitvoering daarvan.
- (2) Verordeninge ingevolge subartikel (1) kan onderskei tussen verskillende kategorieë belastingbetalers, gebruikers van dienste, debiteure, belastings, dienste, diensstandaarde en ander aangeleenthede, solank die onderskeid nie op onbillike diskriminasie neerkom nie.”

Wanneer verordeninge met betrekking tot kredietbeheer en skuldinvordering gemaak word, is dit belangrik dat 'n kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid deur die munisipaliteit opgestel moet word voordat sodanige verordeninge gemaak word. Die beleid moet die verordeninge voorafgaan.

Die verordeninge moet gevolg gee aan die kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid. Die Wet op Munisipale Stelsels bepaal die volgende ten opsigte van 'n kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid –

“96. Skuldinvorderingsverantwoordelikheid van munisipaliteite

'n Munisipaliteit moet -

- (a) alle gelde invorder wat aan hom verskuldig en betaalbaar is, behoudens hierdie Wet en enige ander toepaslike wetgewing; en
- (b) vir dié doel, 'n kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid aanneem, instandhou en implementeer wat nie-strydig is met sy eiendomsbelastingsbeleid en sy tariefbeleid en wat aan die bepalings van hierdie Wet voldoen.

‘97. Inhoud van beleid

- (1) 'n Kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid moet voorsiening maak vir -
  - (a) kredietbeheerprosedures en -meganismes;

- (b) skuldinvorderingsprosedures en -meganismes;
  - (c) voorsiening vir hulpbehoewende debiteure wat nie-strydig is nie met sy eiendomsbelastingsbeleid en sy tariefbeleid en enige nasionale beleid oor hulpbehoewendes;
  - (d) realistiese doelwitte wat nie-strydig is nie met -
    - (i) algemeen erkende rekeningkundige praktyke en invorderingsverhoudings, en
    - (ii) die geskatte inkomste wat in die begroting daargestel is, min 'n aanvaarbare voorsiening vir slegte skulde;
  - (e) rente op agterstallige gelde, waar toepaslik;
  - (f) uitstel van tye vir betaling van rekeninge;
  - (g) beëindiging van dienste of die beperking van die verskaffing van dienste wanneer betalings agterstallig is;
  - (h) aangeleenthede betreffende die ongemagtigde gebruik van dienste, asook diefstal en skade; en
  - (i) enige ander aangeleenthede wat by regulasie voorgeskryf mag word ingevolge artikel 104.
- (2) 'n Kredietbeheer- en skuldinvorderingsbeleid kan onderskei tussen verskillende kategorieë belastingbetalers, gebruikers van dienste, debiteure, belastings, dienste, diensstandaarde en ander aangeleenthede, solank die onderskeid nie op onbillike diskriminasie neerkom nie."

Ander tersaaklike artikels

Die Wet op Munisipale Stelsels bevat voorts 'n aantal bykomende artikels met betrekking tot kredietbeheer en skuldinvordering wat tersaaklik is vir verordeninge ten opsigte daarvan. Dit is –

“95. Klantesorg en -bestuur

- (5) Met betrekking tot die heffing van eiendomsbelasting en ander belasting deur 'n munisipaliteit en die hef van gelde vir munisipale dienste, moet 'n munisipaliteit, binne sy finansiële en administratiewe kapasiteit -
- (a) 'n gesonde klantebestuurstelsel instel wat daarop gerig is om 'n positiewe en wedersydse verhouding te skep tussen persone wat vir dié betalings aanspreeklik is en die munisipaliteit, en waar van toepassing, 'n diensverskaffer;
  - (b) meganismes instel vir gebruikers van dienste en belastingbetalers om terugvoering te gee aan die munisipaliteit of ander diensverskaffer ten opsigte van die gehalte van die dienste en die prestasie van die diensverskaffer;
  - (c) redelike stappe neem om te verseker dat gebruikers van dienste ingelig word oor die koste betrokke by diensverskaffing, die redes vir die betaling van dienstegeelde, en die wyse waarop gelde wat uit die dienste verkry word, aangewend word;
  - (d) waar die verbruik van dienste gemeet staan te word, redelike stappe neem om te verseker dat die verbruik deur individuele gebruikers van dienste deur akkurate en verifieerbare metingstelsels gemeet word;
  - (e) verseker dat persone wat aanspreeklik is vir betalings, gereelde en akkurate rekeninge ontvang wat die grondslag aandui waarop die verskuldigde bedrae bereken word;
  - (f) toeganklike meganismes voorsien vir daardie persone om rekening en gemete verbruik te bevraagteken of te verifieer, en appèlprosedures wat dit vir sodanige mense moontlik maak om spoedige regstelling van onakkurate rekenings te ontvang;

- (g) toeganklike meganismes voorsien vir die hantering van klagtes van sodanige persone, tesame met spoedige antwoorde en regstellende optrede deur die munisipaliteit;
- (h) meganismes voorsien om die reaksietyd en doeltreffendheid by die nakoming van paragraaf (g) te monitor; en
- (i) toeganklike betaalpunke en ander meganismes vir die vereffening van rekeninge of die maak van voorafbetalings vir dienste, voorsien.

'101. Munisipaliteit se toegangsreg tot persele

Die bewoner van 'n perseel in 'n munisipaliteit moet te alle redelike ure aan 'n gemagtigde verteenwoordiger van die munisipaliteit of van 'n diensverskaffer toegang verleen tot die perseel ten einde enige meter of diensverbinding vir verspreiding te lees, te inspekteer, te installeer of te herstel, of om die verskaffing van enige diens af te besluit of te beperk.

'102. Rekeninge

- (1) 'n Munisipaliteit kan —
  - (a) enige afsonderlike rekeninge van persone wat vir betalings aan die munisipaliteit aanspreeklik is, konsolideer;
  - (b) 'n betaling deur so 'n persoon krediteer teen enige rekening van daardie persoon; en
  - (c) enige van die skuldinvorderings- en kredietbeheermaatreëls implementeer waarvoor in hierdie Hoofstuk voorsiening gemaak word met betrekking tot enige agterstallige bedrae op enige van die rekeninge van so 'n persoon.
- (1) Subartikel (1) is nie van toepassing nie waar daar 'n dispuut is tussen die munisipaliteit en 'n persoon bedoel in daardie subartikel rakende 'n bepaalde bedrag wat deur die munisipaliteit van daardie persoon geëis word.

'103. Ooreenkomste met werkgewers

'n Munisipaliteit kan -

- (a) met die instemming van 'n persoon wat teenoor die munisipaliteit aanspreeklik is vir die betaling van eiendomsbelasting of ander belastings, of gelde vir munisipale dienste, 'n ooreenkoms aangaan met daardie persoon se werkgewer om van die salaris of loon van daardie persoon -
  - (i) enige uitstaande bedrae af te trek wat deur daardie persoon aan die munisipaliteit verskuldig is; of
  - (ii) sodanige gereelde maandelikse bedrae af te trek soos ooreengekom mag word; en
- (b) spesiale aansporings verskaf vir -
  - (i) werkgewers om sodanige ooreenkomste aan te gaan; en
  - (ii) werknemers om tot sodanige ooreenkomste in te stem.

'118. Verbod op oordrag van eiendom¹¹

- (1) 'n Registrateur van aktes mag nie die oordrag van eiendom registreer nie behalwe by voorlegging aan daardie registrateur van aktes van 'n voorgeskrewe sertifikaat -
  - (a) wat deur die munisipaliteit of munisipaliteite waarbinne daardie eiendom geleë is, uitgereik is; en
  - (b) wat sertifiseer dat alle bedrae wat verskuldig geraak het in verband met daardie eiendom vir munisipale dienstegelede, bobelasting op gelde, eiendomsbelasting en ander

¹¹ Die Konstitusionele Hof oorweeg tans die grondwetlikheid van hierdie artikel - *Mkontwana v Nelson Mandela Metropolitan Municipality and Others; Bisset and Others v Buffalo City Municipality* 2003 ongerapporteer Saaknommers 1238/02 en 903/2002.

munisipale belastings, heffings en aksyns gedurende die twee jaar wat die datum van aansoek om die sertifikaat voorafgaan, ten volle betaal is.

- (1A) 'n Voorgeskrewe sertifikaat wat deur 'n munisipaliteit uitgereik is ingevolge subartikel (1) is geldig vir 'n tydperk van 120 dae vanaf die datum waarop dit uitgereik is.
- (2) In die geval van die oordrag van eiendom deur 'n trustee van 'n insolvente boedel, is die bepalings van hierdie artikel onderworpe aan artikel 89 van die Insolvensiewet, 1936 (Wet No. 24 van 1936).
- (3) 'n Bedrag wat verskuldig is vir munisipale dienstegelde, bobelastings op gelde, eiendomsbelasting en ander munisipale belastings, heffings en aksyns maak 'n las uit op die eiendom in verband waarmee die bedrag verskuldig is, en het voorrang bo enige verbandakte wat teen die eiendom geregistreer is.
- (4) Subartikel (1) is nie van toepassing nie op -
- (a) 'n oordrag vanaf die nasionale regering, 'n provinsiale regering of 'n munisipaliteit van 'n residensiële eiendom wat gefinansier is met fondse of lenings wat deur die nasionale regering, 'n provinsiale regering of 'n munisipaliteit beskikbaar gestel is; en
- (b) die vestiging van eiendomsreg as gevolg van 'n omskepping van grondbesitregte in eiendomsreg ingevolge Hoofstuk 1 van die Wet op die Opgradering van Grondbesitregte, 1991 (Wet No. 112 van 1991):
- Met dien verstande dat niks in hierdie subartikel die daaropvolgende invordering deur 'n munisipaliteit van enige bedrae wat aan hom verskuldig is ten opsigte van daardie eiendom ten tye van die oordrag of omskepping verhoed nie.
- (5) Subartikel (3) is nie van toepassing op 'n bedrag bedoel in daardie subartikel wat verskuldig geword het voor 'n oordrag van 'n residensiële eiendom of 'n omskepping van grondbesitregte in eiendomsreg beoog in subartikel (4) plaasgevind het nie."

Dit is belangrik om te onthou dat die Minister regulasies kan uitvaardig of riglyne kan uitreik om voorsiening te maak vir die volgende aangeleenthede met betrekking tot kredietbeheer en skuldinvordering ingevolge die Wet op Munisipale Stelsels of dit te reguleer. Geen regulasies is tot op datum afgekondig nie.

187.11

187.12 AANHANGSEL B: VERTALING VAN UITTREKSEL UIT DIE STRATEGIESE RAAMWERK VIR WATERDIENSTE, 2003

Tariewe

Kleinhandeltariefbeleide moet op die volgende tariefbeginsels gebaseer wees:¹²

- Tariewe moet regverdig en billik toegepas word.
- Die bedrag wat individuele gebruikers vir dienste betaal moet oor die algemeen in verhouding tot hulle gebruik van daardie diens wees.
- Water- en sanitasietariewe vir huishoudelike gebruik moet pro-arme in hulle oriëntasie wees, dit wil sê, hulle moet daarna streef om te verseker dat 'n minimum basiese vlak van waterverskaffing en sanitasiedienste vir alle huishoudings bekostigbaar is, veral kwesbare groepe soos huishoudings met vroue of kinders aan die hoof of wat deur MIV/vigs geaffekteer is.

¹² Hierdie tariefbeginsels is in ooreenstemming met dié wat in die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels en die Wet op Waterdienste uiteengesit word.

- Tariewe moet al die koste weerspieël wat redelik met die lewering van die diens gepaard gaan.
- Tariewe moet op alle vlakke vasgestel word om die finansiële volhoubaarheid van die diens te fasiliteer, met inagneming van ander bronne as die betrokke diens.
- Die ekonomiese, doeltreffende en effektiewe gebruik van hulpbronne, die vermindering van lekkasies en onverantwoorde water, die herwinning van water en ander gepaste omgewingsdoelwitte moet aangemoedig word.
- 'n Tariefbeleid kan tussen verskillende kategorieë gebruikers, debiteure, diensverskaffers, dienste, diensstandaarde, geografiese gebiede en ander aangeleenthede differensieer solank die differensiasie nie op onbillike diskriminasie neerkom nie.
- Alle vorme van subsidies moet deursigtig wees en ten volle geopenbaar word.

Kleinhandelwater- en sanitasietariefbeleide – Waterdiensowerhede

Kleinhandelwater- en sanitasietariefbeleide moet deur waterdiensowerhede ontwikkel word. Dit moet aan die volgende vereistes voldoen.

Inkomstevereistes. Wanneer die inkomstevereistes vir waterdienste bepaal word, moet 'n waterdienste-instelling ten minste die volgende in ag neem: realistiese bedryf- en instandhoudingskoste (insluitende enige tersaaklike en toepaslike bokoste, gelde en heffings), rentekoste, depresiasiekoste, 'n redelike opbrengskoers op bates (waar gepas), en voorsienings vir slegte skuld en ander toekomstige koste (insluitende infrastruktuuruitbreiding). Daarbenewens moet 'n waterdienste-instelling die kontantbehoefte bepaal wat nodig is om 'n finansiële lewensvatbare en volhoubare operasie oor tyd in stand te hou, met inagneming van enige beskikbare en veilige bedryfsubsidies. 'n Waterdienste-instelling kan 'n bydrae tot die algemene munisipale belastingfonds in ag neem (waar gepas).

Koste. Alle waterdiensowerhede moet beplan om alle huishoudings met ten minste 'n basiese vlak van watervoorsiening en sanitasiediens te voorsien. In die eerste instansie moet subsidies van die nasionale regering in die vorm van die munisipale infrastruktuurtoekenning en die plaaslike regering se billike aandeel gebruik word om met die verskaffing van hierdie dienste te help. Met inagneming van hierdie bronne van subsidie, moet enige bykomende koste wat met die verskaffing van basiese water- en sanitasiedienste (insluitende die implementering van gratis basiese water- en sanitasiebeleide) gepaard gaan, ingesluit word by die inkomstevereistes wat hierbo uiteengesit word. Die koste van rehabilitasie en stelseluitbreiding moet in ag geneem word. Waterverlies en onverantwoorde water moet tot aanvaarbare vlakke bestuur word. Die toewysing van fondse vir instandhouding moet afdoende wees om die waterdienste-infrastruktuur en verwante stelsels afdoende in stand te hou.

Bydraes. Die bydrae van waterdienste tot die belasting- en algemene fonds moet tot minder as tien persent van bruto inkomste uit die verkoop van water beperk word. Inkomste uit sanitasiegelde moet nie gebruik word om ander dienste te subsidieer nie.

Verbruikerskategorieë. Kleinhandelwater- en afvalwatertariewe moet ten minste drie kategorieë verbruikers onderskei: huishoudelik, nywerheid en ander.

Diensvlakke. Kleinhandelwater- en afvalwatertariewe moet tussen beduidend verskillende diensvlakke en –standaarde en tussen ten minste die volgende onderskei: 'n gemeenskaplike waterdiens (waterdienste wat aan meer as een huishouding verskaf word);

waar 'n beheerde (ingekorte of beperkte) volume water aan 'n huishouding verskaf word; waar 'n onbeheerde volume water aan 'n huishouding verskaf word (dit wil sê, die watertoevoervolume is nie vir alle praktiese doeleindes ingekort nie); waar 'n huishouding met 'n riool gekoppel is en waar 'n huishouding nie met 'n riool gekoppel is nie.

Kruissubsidies. Tariewe moet die lewensvatbaarheid en volhoubaarheid van waterverskaffingsdienste aan die armes deur kruissubsidies te ondersteun (waar uitvoerbaar) en verkwistende of ondoeltreffende gebruik te ontmoedig.

Meting. Alle aansluitings wat 'n onbeheerde watertoevoervolume verskaf, moet deur meters gemeet word en tariewe moet in verhouding tot watergebruik toegepas word.

Marginale huishoudelike tarief bo die basiese bedrag. Waar huishoudelike verbruikers net meer as 'n omskrewe basiese hoeveelheid verbruik, is waterdiensowerhede nie geregtig om die volle finansiële koste van die verskaffing van die basiese hoeveelheid te verhaal in die marginale tarief vir die volgende klein inkrement verbruik nie. Met ander woorde, indien die gratis basiese watertoewysing 6 kl per maand is, kan 'n waterdiensowerheid nie van 'n verbruiker wat 7 kl per maand gebruik, verwag om te betaal vir die volle koste om 7 kl per maand te verskaf nie.

Huishoudelike watertariewe vir water wat beduidend meer as 'n omskrewe basiese hoeveelheid verbruik word, mag ten minste die volle regstreekse finansiële koste van die diens wat die omskrewe basiese hoeveelheid oorskry, verhaal, en kan enige eksterne ekonomiese koste en voordele (eksternaliteite) wat met die verskaffing van die diens gepaard gaan, insluitende, waar gepas, die gemiddelde inkrementele koste in ag neem wat aangegaan sou word om die kapasiteit van die water- en afvalwaterinfrastruktuur te vergroot ten einde 'n inkrementele groei in vraag die hoof te bied.

Nywerheid en nie-huishoudelik. Water- en sanitasietariewe vir nywerheids- en ander kategorieë nie-huishoudelike verbruiker moet ten minste die volle regstreekse finansiële koste van die diens verhaal. Tariewe kan enige eksterne ekonomiese koste en voordele (eksternaliteite) in ag neem wat met die verskaffing van die diens gepaard gaan, insluitende, waar gepas, die gemiddelde inkrementele koste wat aangegaan sou word om die kapasiteit van die water- en afvalwaterinfrastruktuur te vergroot ten einde 'n inkrementele groei in vraag die hoof te bied.

Tariefverhogings. Waterdiensowerhede moet daarna streef om tariefverhogings onder die inflasiekoers te hou. Tariefverhogings moet gebaseer wees op die doeltreffende gebruik van hulpbronne en die werklike insetkosteverhogings wat aangegaan is (byvoorbeeld chemiese en energiekoste). Waar daar geen onlangse uitbreiding van infrastruktuur was nie, behoort dit moontlik te wees om tariefverhogings tot heelwat onder die inflasiekoers te hou weens die feit dat vaste depresiasie en finansieringskoste waarskynlik 'n beduidende aandeel van totale koste sal uitmaak. Omgekeerd, wanneer stelseluitbreiding plaasgevind het en dit tot toenemende depresiasie en finansieringskoste gelei het, kan tariefverhogings wat die inflasiekoers oorskry, nodig wees om die finansiële lewensvatbaarheid van die diens te handhaaf. Waar huidige tariewe nie afdoende vir stelselrehabilitasie en instandhouding voorsiening maak nie, sal tariewe gepas verhoog moet word.

Subsidies. Waar subsidies vir waterdienste toegepas word, sal dit geprioritiseer moet word vir die verskaffing van basiese watervoorsiening en sanitasiedienste ingevolge die gratis basiese water- en gratis basiese sanitasiebeleid.

Spesiale tariewe. Waterdiensowerhede kan spesiale tariewe gedurende tydperke van waterbeperkings implementeer om watergebruik tot binne volhoubare vlakke te verminder.

Kredietbeheer

Effektiewe kredietbeheer is 'n uiters belangrike komponent van die verskaffing van 'n betroubare en effektiewe diens aan alle gemeenskappe en verbruikers. Versuim om billike kredietbeheerbeleide konsekwent toe te pas, kan meebring dat verbruikers en hele gemeenskappe sonder water gaan.

Waterdiensteowerhede het die verantwoordelikheid om 'n kredietbeheerbeleid te ontwikkel. Hierdie beleid moet vir kredietbeheerprosedures voorsiening maak wat billik en regverdig is, vir waarskuwing en afdoende kennisgewing voorsiening maak, vir verbruikersvertoë voorsiening maak, alternatiewe betaalreëlings toelaat en 'n billike prosedure uiteensit wat in die geval van nie-betaling toegepas sal word. Waar 'n verbruiker voortgaan om te versuim om vir dienste wat verskaf is te betaal na die toepassing van sodanige prosedures en 'n billike waarskuwing, moet 'n munisipaliteit stappe kan doen wat sy finansiële verlies sal beperk en goeie betaalgewoontes sal bevorder.

Wanneer 'n munisipaliteit sy kredietbeheerbeleid formuleer, moet hy die impak van kredietbeheermeganismes (en die gebrek daaraan) op die gemeenskap, die bestaande dienslewingskonteks, die noodsaaklikheid vir finansiële lewensvatbaarheid om die volhoubare verskaffing van dienste en die effektiwiteit van die voorgestelde kredietbeheermeganismes in ag neem.

Die volgende beginsels moet in die kredietbeheerbeleid geïnkorporeer word:

Deernis: Plaaslike regering moet 'n kredietbeheerbeleid ontwikkel en implementeer wat deernis toon, veral teenoor arm en kwesbare huishoudings. Dit beteken dat prioriteit verleen moet word aan die verskaffing van 'n betroubare, veilige, volhoubare en bekostigbare waterverskaffings- en sanitasiediens aan alle huishoudings, insluitende die armes. Beleid en prosedures moet die oploping van slegte skuld en die hoë koste wat met inkortings of stakings en her aansluitings gepaard gaan, probeer vermy.

Kommunikasie: Verbruikers moet ingelig word ten opsigte van waterverbruik, kredietbeheer, skuldinvordering en stakingsbeleid, kredietbeheerprosedures en verbruikers se verantwoordelikhede. Kommunikasie moet duidelik en toeganklik wees en, waar prakties, in die huistaal van die verbruiker.

Billike proses: Alle inkortings en stakings moet ingevolge 'n billike en deursigtige proses gedoen word en as gevolg van die versuim van 'n verbruiker (of verbruikers) om hulle verpligtinge ingevolge 'n verbruikerskontrak na te kom.

Waarskuwing: Huishoudelike verbruikers moet voor enige kredietbeheerstappe 'n waarskuwing ontvang.

Inkorting van huishoudelike aansluitings: In die eerste instansie, en nadat behoorlike regsprosedure gevolg is (insluitende 'n waarskuwing), moet huishoudelike wateraansluitings ingekort en nie gestaak word nie, wat verseker dat ten minste 'n basiese watertoevoer beskikbaar is. (Slegs waar die koste wat met die inkorting van waterdienste op hierdie wyse gepaard gaan, 'n aansienlike en beduidende uitwerking op die volhoubare verskaffing van waterdienste aan die breër gemeenskap sal hê, mag waterdienste gestaak word nadat behoorlike prosedures gevolg is.)

Peutering: Staking (na 'n waarskuwing) kan gepas wees waar daar met dienstetoerusting gepeuter is, aangesien peutering die gesondheid van verbruikers en die behoorlike funksionering van die stelsel in gevaar kan stel.

Inmenging: Waar 'n huishoudelike verbruiker se toegang tot waterdienste (ingevolge 'n gepaste beleid en prosedure) ingekort is en daardie verbruiker op 'n wyse met die inkorting inmeng wat die inkorting minder effektief maak, kan die munisipaliteit so 'n verbruiker se diens (na 'n waarskuwing) staak tot tyd en wyl die verbruiker 'n reëling vir die vereffening van die uitstaande bedrag getref het en enige boete betaal het wat die waterdiensteverskaffer kan opleë.

Staking van watertoevoer: 'n Waterdiensteverskaffer het slegs die reg om waterdienste van huishoudelike waterverbruikers te staak waar al die bogenoemde bepalings gevolg is. 'n Waterdiensteverskaffer het die reg om waterdienste van nie-huishoudelike waterverbruikers te staak wanneer 'n nie-huishoudelike verbruiker sy kontrak met die waterdiensteverskaffer geskend het, mits 'n billike proses gevolg is.

Benewens bostaande, kan verskeie alternatiewe of aanvullende kredietbeheermeganismes oorweeg word waar dit gepas is.

Verantwoordelikheid vir die implementering van kredietbeheer: Waterdiensteverskaffers het die verantwoordelikheid om kredietbeheer te implementeer (ingevolge die kredietbeheerbeleid wat deur die waterdiensteowerheid opgestel is) waar hulle die finansiële risiko aanvaar en die verantwoordelikheid vir die insameling van gebruikergelde het. Waar dit nie die geval is nie, het die waterdiensteowerheid die verantwoordelikheid om kredietbeheer self te implementeer. Ten einde die finansiële lewensvatbaarheid van 'n waterdiensteverskaffer te verseker, moet die waterdiensteowerheid die waterdiensteverskaffer die reg gee om waterdienste-aansluitings in te kort en te staak, onderworpe aan die kredietbeheerbeleid wat deur die waterdiensowerheid gemaak en ontwikkel is ingevolge die beleid wat in hierdie Witskrif uiteengesit word.

Balansering van regte en verantwoordelikhede: Die inkorting en staking van waterdienste is 'n sensitiewe kwessie wat die balansering van regte en verpligtinge verg. Verbruikers het 'n reg op 'n basiese waterverskaffings- en sanitasiediens. Hierdie reg beliggaam egter ook die verpligting om daardie reg redelik en ooreenkomstig algemene beperkings op daardie reg uit te oefen. Terselfdertyd moet waterdiensteowerhede volhoubare verskaffing van waterdienste verseker en die finansiële lewensvatbaarheid van die waterdiensteverskaffer beveilig. Hierdie regte en verantwoordelikhede moet duidelik aan verbruikers gekommunikeer word.

GENERAL NOTICE 53 OF 2012*Alg 53/2012***HANTAM MUNICIPALITY****TARIFFS FOR 2012/2013 FINANCIAL YEAR**

Notice is hereby given in terms of section 14(2) of the Local Government MPRA 2004 (Act 6 of 2004), that the tariffs for the 2012/2013 financial year to be implemented as from 1 July 2012 has been approved by the Municipal Council of the Hantam Municipality at a Council Meeting that was held on 21 June 2012.

Fees, charges and tariffs	Tariff/% Increase
General Rates: Residential Properties (Tariff per R1 of valuation)	R0.00982925
General Rates: Business Properties (Tariff per R1 of valuation)	R0.00982925
General Rates: Agriculture Properties (Tariff per R1 of valuation)	R0.00063021

**C DU PLESSIS
MUNICIPAL MANAGER**

Hoop Street
Private Bag X14
Calvinia
8190

ALGEMENE KENNISGEWING 53 VAN 2012**HANTAM MUNISIPALITEIT****TARIEWE VIR 2012/2013 FINANSIËLE JAAR**

Kennis geskied hiermee ingevolge die bepalings van Artikel 14(2) van die Munisipale Eiendomsbelastingwet, 2004 (Wet 6 van 2004), dat die Munisipale Raad van Hantam Munisipaliteit tydens 'n Raadsvergadering soos gehou op 21 Junie 2012 die volgende belastingtariewe vir die 2012/2013 finansiële jaar goedgekeur het wat vanaf 1 Julie 2012 implementeer sal word.

Foioe, Heffings en Tariewe	Tarief/% verhoging
Algemene Belastings:Residensiële Eiendomme(Tarief per R1 waardasie)	R0.00982925
Algemene Belastings:Besigheidseiendomme(Tarief per R1 waardasie)	R0.00982925
Algemene Belastings:Landbou Eiendomme (Tarief per R1 waardasie)	R0.00063021

**C DU PLESSIS
MUNISIPALE BESTUURDER**

Hoopstraat
Privaatsak X 14
Calvinia
8190

Printed by and obtainable from the Government Printer, Bosman Street, Private Bag X85, Pretoria, 0001. Tel: (012) 334-4507, 334-4511, 334-4509, 334-4515
Also available at the **Northern Cape Provincial Legislature, Private Bag X5066, Nobengula Extension, Kimberley, 8301.**

Tel. (direct line): (053) 839-8073. Fax: (053) 839-8094

Gedruk deur en verkrygbaar by die Staatsdrukker, Bosmanstraat, Privaat Sak X85, Pretoria, 0001. Tel: (012) 334-4507, 334-4511, 334-4509, 334-4515
Ook verkrygbaar by die **Noord-Kaap Provinsiale Wetgewer, Privaatsak X5066, Nobengula-uitbreiding, Kimberley, 8301.**

Tel. (direkte lyn): (053) 839-8073. Faks: (053) 839-8094